

William Q. Judge

Brieven die me hebben geholpen

Samengesteld door Jasper Niemand

BRIEVEN DIE ME HEBBEN GEHOLPEN

WILLIAM Q. JUDGE

BRIEVEN
DIE
ME HEBBEN GEHOLPEN

DEEL 1

Samengesteld door
JASPER NIEMAND

Theosophical University Press Agency
Den Haag

Oorspronkelijke titel:
Letters That Have Helped Me
Theosophical University Press

Deel 1 bevat brieven die werden gepubliceerd in
The Path, december 1888 – maart 1890. Deze verschenen
voor het eerst in boekvorm in 1891.

Deel 2 werd oorspronkelijk uitgegeven in Engeland
in 1905.

WILLIAM Q. JUDGE
Brieven die me hebben geholpen
Vertaling van de editie van 1943
ISBN 978-90-70328-84-9, E-boek

Nur 720
Trefwoord: theosofie, esoterie

Dit boek waarop copyright bestaat, mag kosteloos worden gedownload om het off-line te lezen, maar mag in geen enkele vorm of op geen enkele manier – elektronisch, mechanisch, of door middel van fotokopieën, of opnames, of op een andere manier – voor commerciële of andere doeleinden worden gereproduceerd en/of gedistribueerd, zonder eerst toestemming aan Theosophical University Press Agency te vragen.

© 2010 Theosophical University Press Agency
Daal en Bergselaan 68, 2565 AG Den Haag
www.theosofie.net

Aan
Z.L.Z.
de grootste
balling, en vriend
van alle wezens; van zijn
jongere broeder, de samensteller,

Jasper Niemand
1891

Voorwoord

Terwijl ik op zoek ben naar vrijheid ga ik naar de god die het licht van zijn eigen gedachten is. Een mens die hem werkelijk kent, overstijgt de dood; er is geen ander pad mogelijk.
– *Upanishads*

In *The Path* van mei 1887 staat het volgende:

‘We hebben behoefte aan literatuur die niet alleen voor hoogontwikkelde mensen toegankelijk is, maar eenvoudiger is en probeert te voorzien in de behoefte van gewone mensen met een gezond verstand, die werkelijk snakken naar de morele en verstandelijke hulp die de meer pretentieuze boeken hun niet geven.’

De ervaring van één leerling is, over het geheel genomen, de ervaring van allen. Details verschillen echter. Sommigen worden sneller rijk dan anderen: dat zijn zij die krachtiger en edeler pogingen doen; of ze worden gesteund door een voorraad karma. Wat theosofen kennen als karma, of de wet van geestelijke actie en reactie, heeft dit bepaald, omdat het op al die gebieden werkt, zowel het fysieke, morele, mentale, psychische als het geestelijke. Ons karma kan op elk van die gebieden worden uitgewerkt wanneer ons leven zich grotendeels op dat gebied heeft geconcentreerd, ongeacht op welk andere gebied een of andere speciale eerste impuls of vertakking daarvan zijn oorsprong heeft gehad.

Toen de schrijver voor het eerst een leerling van de theosofie werd, had hij bij zijn studie de hulp van een gevorderde occultist. Deze vriend stuurde hem onder andere de brieven

die hier worden gepubliceerd, in de hoop dat ze ook anderen van dienst kunnen zijn zoals ze dat voor de oorspronkelijke ontvanger ervan waren. Het zijn geen uitputtende verhandelingen, maar wenken gegeven door iemand die wist dat het eerste waaraan een beginneling behoefte heeft, is te leren *hoe hij moet denken*. De juiste richting wordt gewezen, en het wordt aan de student overgelaten om zijn eigen waarnemingen zuiver te maken, om te gaan vertrouwen op de ingevingen van zijn eigen intuïtie en deze te versterken, en zich te ontwikkelen, zoals ieder wezen zich tenslotte moet ontwikkelen, door zijn eigen naar binnen gerichte inspanningen. Zulke studenten zijn het punt gepasseerd waar hun externe omgeving hun groei gunstig kan beïnvloeden. Ze kunnen ervan leren, maar de tijd is ook gekomen om er weerstand aan te bieden en zich alleen te richten op de innerlijke afstemming op hogere verbanden.

De lezer moet niet worden misleid door de beknopte vorm van deze brieven. Iedere bewering die erin staat geeft uitdrukking aan de wet. Ze verwijzen naar oorzaken waarvan het leven een gevolg is; het leven dat voortkomt uit de werking van de geest in de natuur, en dat we moeten begrijpen zoals dat binnenin ons is gemanifesteerd, voordat we vorderingen kunnen maken op het pad. Al die devotionele en ethische geboden hebben een wetenschappelijke betekenis, want de wijsheidsreligie verslapt nooit haar greep op de wetenschap of probeert nooit een gevolg van zijn oorzaak te scheiden. De meeste van die aansporingen hebben hun oorsprong in de constitutie van de Archaeus, of wereldziel, en in de wisselwerking van haar energieën; weer andere hangen samen met het eeuwige.

Eveneens zou de lezer ervoor moeten waken dat hij Z. niet onderschat omdat deze zo uiterst bescheiden is. Een occultist is pas werkelijk een mens van gezag wanneer hij

deze waarheid volledig heeft doorgrond en haar belichaamt:

‘En de macht die de discipel zou moeten verlangen is die waardoor hij *in de ogen van de mensen* niets lijkt te zijn.’

Het innerlijke oog, *het vermogen om te zien*, ziet dieper in de bron van iemands kennis en schat die op haar juiste waarde. Die mensen die deelhebben aan het goddelijke, en die als eerste taak hebben om te geven, worden vaak beschermd voor de verlangens en nieuwsgierigheid van de onoplettende door een eenvoudig uiterlijk waardoor de wereld wordt misleid. Sommige mensen zijn groot door de macht die achter hen staat, de goddelijke energieën die door hen stromen; ze zijn groot doordat ze hebben geleerd hoe ze deze hemelse instroming vanuit hogere bestaansgebieden moeten ontvangen; ze zijn de aangewezen helpers, de ware dienaren van de Wet en leerlingen van meesters die een humanitaire en universele taak hebben.

Die hulp wordt nooit vrijwillig aangeboden. Ze volgt het bevel van karma, en als die hulp wordt gegeven, laat ze de studerende vrij die te aanvaarden of niet, al naar gelang de weg die zijn intuïtie hem wijst. Er is geen schijn of spoor van *gezag* aan verbonden op de manier zoals de wereld *gezag* opvat. Zij die langs de onbekende weg voortgaan, zenden boodschappen terug, en wie dat kan, ontvangt ze. Hier worden maar enkele van de eerste schreden opgetekend en de eerste belemmeringen overwonnen. Men vindt hier geen aanwijzingen van magische kennis; geen geloofsformules of occulte vermogens; de vragen van een ontwakende ziel worden beantwoord, en de pelgrim wordt gewezen waar het pad begint. De meeste mensen zoeken de feiten over de occulte wetenschap, maar de leerling die vastbesloten is om het doel te bereiken, verlangt ernaar de ware weg te vinden. Wat voor anderen alleen maar ethiek schijnt te zijn, zijn voor hem praktische aanwijzingen, want naarmate hij ze opvolgt,

merkt hij al snel hoe ze verband houden met feiten en wetten die hij dan kan controleren, en wat voor hem slechts de taal van toewijding leek, blijkt die van de wetenschap te zijn; maar die wetenschap is geestelijk, want de grote oorzaak is zuivere geest.

Veel leerlingen zullen op een gegeven moment staan waar de schrijver toen stond, aan het begin van de weg. Voor hen allen wordt deze briefwisseling openbaar gemaakt, en ze worden aangespoord om achter de gedrukte woorden te zoeken naar de onvergankelijke betekenis ervan. Ze worden misschien aangemoedigd als ze het voetspoor van een vriend vinden op het oneffen pad, waarboven het licht van de waarheid altijd schijnt. Toch is zelfs dit licht niet altijd helder en stralend. Het kan 'overdag als een wolk zijn, en 's nachts een zuil van vuur'. We moeten elk uiterlijk aspect onderzoeken, zelfs dat van geloof zelf, want het geheim en de kiem van de dingen ligt in hun kern. Laten we zelfs ons geloof zuiveren; laten we de waarheid zelf zoeken, en niet onze vooropgezette mening over de waarheid. In haar spiegel zullen we nooit ons eigen vertrouwde gezicht zien; maar wat we zien is toch onszelf, omdat ons werkelijke zelf waarheid is.

Naarmate de theosofische beweging opnieuw aan stootkracht wint, worden nieuwe belangstellenden misschien geholpen door die brieven die mij zoveel steun hebben gegeven, of aangemoedigd door een soort deelgenootschap bij het denken, en eveneens bij het werkelijke probleem waarvoor ze zich geplaatst zien. We denken eerst dat het gaat om het verkrijgen van occulte kennis. Al snel ontdekken we dat de bedoeling van alle occulte schrijvers met werkelijke kennis ons ontglipt. We ontdekken dat boeken alleen dienen om ons te herinneren wat we in een ver verleden wisten, misschien toen we 'reisden met de godheid', en de

herinneringen die in ons wakker worden zijn zo zwak dat ze zelden worden opgevangen. Of we nu filosofie bestuderen, of metafysica, fysica, ethiek, harmonie, astrologie, natuurwetenschappen, het astrale gebied, magnetisme of wat dan ook, we treffen eindeloze tegenstrijdigheden en differentiatie aan; we moeten altijd de balans opmaken van onze eigen intuïtie. We ontdekken dat het laatste woord nog niet is *geschreven* over enige van deze geavanceerde onderwerpen (tenzij het over wiskunde gaat, en zelfs nauwelijks daarover), en dat al onze kennis maar een wegwijzer is naar die verheven kennis van de waarheid die alleen in het menselijke hart wordt gevonden en daar goed wordt bewaakt. Terwijl we worden teruggeworpen op onze innerlijke gewaarwordingen om ons voortdurend te kunnen aanpassen, krijgen we bij elke soort ervaring te maken met deze waarschuwing: *Wees bereid alles los te laten wat u heeft geleerd!* Omdat we het ene centrum niet kennen, kunnen we een secundair centrum niet diepgaand kennen. Omdat de oorzaak onbekend is, misleiden de gevolgen ons. Dan wenden we ons tot dat geheimzinnige centrum door middel waarvan het Ene zich in de mens manifesteert, en we beginnen met de studie van het hart, zowel op zichzelf als in het leven dat het rondom ons tot stand heeft gebracht.

De dringendste behoefte van de leerling is nu om in nauwer contact te komen met de oorzakelijke wereld. Hij wordt daarin alleen belet door – zichzelf. Hij is van zo'n grof weefsel dat hij niet 'doordringbaar voor het denken, ontvankelijk voor de zee van licht' kan zijn. Nu richt hij zijn wil op de verfijning en het oplossen van het lagere zelf – van de mens die hij nu denkt te zijn. Ieder mens heeft een andere manier om dat te doen, maar ieder die ook maar enige vooruitgang boekt ontdekt dat er bij iedere nieuwe periode van zijn innerlijke leven een nieuw zelf aan hem verschijnt. Als hij

een aantal weken of maanden terugkijkt, is hij verbaasd te zien wat voor soort mens hij toen was, en verschijnt die meewarige glimlach die we schenken aan de vergeelde brieven uit onze jeugd.

Toch zullen er sommigen zijn die daar in hun vastgeroeste gewoonten verstarren; laten ze zich hevig inspannen om die dichte massa open te breken die elke omgeving heeft buitengesloten, elke verandering, alle omstandigheden van het zich ontvouwende leven heeft tegengehouden. Ze hebben zichzelf aangedaan wat de vijand bij anderen tracht te doen; ze zijn de steen op hun eigen pad.

Wat onze oosterse broeders 'de omhulsels van het hart' noemen, vallen een voor een weg; wanneer het laatste openbarst is er een stilte, de stilte van de mystieke dood. Maar 'de doden zullen opstaan', en uit die dood ontstaat de eerste tere groei van het eeuwige leven.

We zullen in de hiernavolgende bladzijden niet tot dit punt gaan. Maar omdat de schrijver zo duidelijk heeft beseft waar het werkelijk om gaat, dat zijn hele kracht in het begin op zelfkennis was gericht en op het juiste gebruik van het denken, biedt hij een deel van zijn eerste instructies aan aan die vrienden die hun hart op één doel hebben gericht en een diep vertrouwen hebben, die de waarheid van grotere waarde achten dan al het materiële leven en haar op de verborgen weg zoeken. Er is geen band in het heelal sterker dan die waardoor zulke vrienden worden bijeengehouden. Deze is gesmeed in het vuur van onbeschrijflijk leed; hij is totstandgekomen door onverschrokken te streven naar een doel en door een unieke, want goddelijke, liefde. De hevige haat van zichtbare en onzichtbare werelden kan deze niet beroeren zolang een mens trouw blijft aan zichzelf, want dit grotere leven is hijzelf, en naarmate hij ernaartoe groeit vallen zijn zelfopgelegde ketenen van hem af en staat hij tenslotte, als

een vrije ziel, in het hemelse licht dat vrijheid zelf is, alleen gehoorzaam aan de Wet van zijn eigen goddelijke Zijn. Laten we om dat te bereiken, gehoorzamen aan de wet van ons eigen Zijn, want inderdaad *het Zijn is één*.

Vrienden, waar jullie ook zijn, ik groet jullie.

Jasper Niemand

(Lid van de Theosophical Society)

Brieven die me hebben geholpen

~ 1 ~

Beste Jasper:

Laat me iets duidelijk maken. Sla me niet te hoog aan. Heb goede gedachten over mij; maar, mijn vriend, richt je gedachten op de eeuwige waarheid. Evenals jij ben ik op weg en struikel ik. Misschien valt het volgende moment een sluier weg van je geest, en zou je ons allen ver vooruit zijn. De reden waarom je hulp hebt gehad is omdat je die in andere levens aan anderen hebt gegeven. Bij iedere poging die je hebt gedaan om het denken van een ander te verlichten en te openen voor de waarheid, werd je zelf geholpen. Die parels die je voor een ander vond en aan hem gaf, heb je in feite door die daad van welwillendheid voor jezelf behouden. Want als men op die manier leeft om anderen te helpen, brengt men daarmee de regel in de praktijk om te proberen 'alle gevoel van afgescheidenheid' uit te roeien, en komt zo beetje bij beetje in het bezit van het ware licht.

Raak die instelling nooit kwijt. Houd in stilte vast aan alles wat je in je hebt, want je zult het in de strijd nodig hebben; maar verlang nooit, *nooit*, kennis of macht te verkrijgen voor een ander doel dan om het te leggen op het altaar, want alleen zo kan ze voor jou behouden blijven.

Er zijn in mijn omgeving zoveel mensen die vol vuur en verlangen op zoek zijn, toegewijde mensen; ze doen dit omdat het bezit dat ze nastreven hen waardevol lijkt.

Misschien zie ik in jou – ik hoop dat ik me niet vergis – een zuiver verlangen om de waarheid te zoeken om de waarheid zelf, en dat alle anderen er voordeel van hebben. Dus zou ik je willen wijzen op de enige koninklijke weg, het enige middel. Verricht al die handelingen, fysieke, mentale, ethische, omdat ze moeten worden gedaan, en laat onmiddellijk alle interesse ervoor los, offer ze op het altaar. Welk altaar? Welnu, het grote spirituele altaar, en dat is, als men dat wil, in het hart. Maar maak daarbij nog altijd gebruik van een aards onderscheidingsvermogen, voorzichtigheid, en wijsheid.

Niet dat je dwaas of stoutmoedig eropuit moet gaan om *te doen, te doen*. Doe wat je vindt dat er te doen is. Verlang er vurig naar om het te doen, en zelfs wanneer je er slechts in zult slagen om kleine plichten te vervullen, enkele waarschuwende woorden te zeggen, zal je sterke verlangen als een Vulcanus de harten treffen in de wereld, en plotseling zul je dat zien gebeuren wat jij had gehoopt te doen. Verheug je dan dat iemand anders zo gelukkig was om zo'n verdienstelijk karma te hebben. Zo zullen, zoals de rivieren die in de niet aangroeiende, passieve oceaan stromen, jouw verlangens je hart binnengaan.

Ik vind al je opmerkingen gerechtvaardigd; en bovendien schijnt er een werkelijke bezieling achter te zitten. Wees niet bang en geef het niet op omdat je je somber en zwaarvoelig voelt. Alleen al de geestdrift die je voelt zal na enige tijd het heiligdom doen breken dat het mysterie omhult. Niemand kan je werkelijk helpen. Niemand kan jouw deuren openen. Jij hebt ze op slot gedaan, en alleen jij kunt ze openen. Wanneer je een deur opendoet, vind je daarachter anderen staan die je langgeleden zijn gepasseerd, maar die nu daar wachten terwijl ze niet verder kunnen; anderen wachten daar op jou. Dan kom jij, en als je een deur opent,

kunnen die wachtende discipelen misschien verdergaan. Wat een voorrecht is dat, om te bedenken dat wij misschien hen kunnen helpen die groter leken dan wijzelf!

O wat zucht de natuur als ze het zware karma ziet dat de mens voor zichzelf en alle schepselen van de drie werelden heeft opgestapeld! Die diepe zucht doorboort mijn hart. Hoe kan die last worden opgeheven? Moet ik alleen voor mijzelf opkomen terwijl de weinige sterke handen van de gezegende meesters en hun vrienden de afschuwelijke wolk afhouden? Zo'n gelofte heb ik eeuwen geleden gedaan om hen te helpen, en dat moet ik doen. Ik wilde, ten overstaan van het verheven karma, dat ik meer kon doen! En jij! doe wat je kunt.

Stel je geloof, hoop en vertrouwen alleen in karma.

Z.

~ 2 ~

Mijn beste broeder:

Je laatste lange brief is goed angekommen en ik heb hem met veel plezier gelezen. Het komt zelden voor dat iemand bereid is tot deze beweging toe te treden op de grondslag die je voor jezelf hebt vastgesteld, en mijn vorige brief werd geschreven om erachter te komen wat je houding werkelijk was, en ook omdat ik toen uit wat je schreef voelde dat je het oprecht meende. En voordat ik jouw brief van vandaag ontving, dacht ik aan je en vroeg me af of je niet streefde naar een toekomstige macht, een schitterende kennis, en welk gevolg bepaalde gebeurtenissen daarop zouden hebben.

Stel je dan mijn vreugde voor toen ik jouw woorden las die precies een antwoord gaven op mijn mentale vragen van gisteren en waardoor je je in de juiste positie bevindt.

Het is waar dat we vurig moeten verlangen, en gezegend

is hij die na de eerste aspiratie wijs genoeg is om de waarheid te zien.

We zijn voor altijd omringd door drie eigenschappen: *sattva* (waarheid en stabiliteit), *rajas* (activiteit, oorlog, aspiratie, ambitie), *tamas* (onverschilligheid, onwetendheid, duisternis).

Geen van deze kan worden genegeerd. Het pad loopt dus van *tamas*, omhoog langs oorlog, ambitie en aspiratie, naar *sattva*, of waarheid en stabiliteit. We zijn nu in de *rājasika* gebieden, maar soms heffen we onze vingers op naar de zoom van het kleed van *sattva*, waarbij we steeds aspireren, steeds proberen om onze gedachten te zuiveren en ons te bevrijden van de gehechtheid aan activiteiten en voorwerpen. Dus verlangt de ijverige student natuurlijk naar macht. Dit is wijs. Maar hij moet al snel gaan inzien wat hij moet doen om werkelijke vooruitgang te boeken. Want door een voortdurende aspiratie naar macht zullen we ongetwijfeld voor ons het reusachtige onkruid van het zelf zaaien, en dat is de reus waarover in *Licht op het Pad* wordt gesproken.

Wat de Theosophical Society betreft, zou iedereen moeten worden toegelaten, want we kunnen *niemand* weigeren. Als dit een universele broederschap is, kunnen we geen onderscheid maken; maar we kunnen geheel aan het begin gaan staan en erop toezien dat mensen niet toetreden met een verkeerd idee over wat we te bieden hebben. En toch ondanks al onze voorzorgsmaatregelen, hoe vaak treffen we niet mensen aan die zelf niet werkelijk oprecht zijn en ons beoordelen naar hun standaard en niet geloven in onze oprechtheid. Ze treden toe; ze ontdekken dat ieder voor zichzelf moet studeren en dat er geen gidsen worden aangewezen om hen de hand te reiken; ze zijn dan vol afkeer. Ze vergeten dat 'het koninkrijk der hemelen met geweld moet worden genomen'. Wij hebben ook door onze vrienden

moeten lijden. Mensen die zich in het geheim bij ons hebben aangesloten zoals Nicodemus; ze stonden werkloos terzijde, en wachtten tot de Zaak sterker werd of in de mode kwam, en lieten alle harde strijd over aan enkele ernstige mensen die de menigten materialisten en traditiegetrouwen trotseerden. Als ze voor hun Zaak hadden gesproken, dan zouden er langgeleden meer ernstige mensen van de beweging hebben gehoord in plaats van dat ze tot nu toe ervan waren afgehouden, zoals jijzelf, omdat je niet wist dat ze bestond.

Je zult zien dat andere leden om niets anders geven dan theosofie, maar toch door de omstandigheden worden gedwongen om ook op andere terreinen werkzaam te zijn. Die ogenblikken die zij over hebben worden gewijd aan de Zaak, en daardoor hebben ze geen onbenutte uren; elk moment, dag en nacht, is gevuld, en daarom zijn ze gelukkig. Toch zijn ze ongelukkig dat ze niet hun volledige werktijd aan de Zaak kunnen geven waar sommigen vanaf het begin bij zijn betrokken. Ze voelen, zoals Claude St. Martin, een brandend verlangen in zich om die waarheden aan iedereen bekend te maken. Het zijn waarheden, en je bent op de juiste weg. In Amerika is het even gemakkelijk het licht der lichten te vinden als in India, maar overal om je heen zijn er mensen die deze dingen niet weten, die er nooit van hebben gehoord, en toch zijn veel van onze leden alleen maar eropuit om voor hun eigen voordeel te studeren. Soms, als ik niet zou vertrouwen op die grote wezens die mij altijd wenken om verder te gaan, zou ik de moed verliezen en die mensen aan zichzelf overlaten en overhaast het woud in trekken. Er zijn zoveel mensen die van theosofie houden, en toch willen ze haar direct elitair maken en op hoge toon laten verkondigen. Ze is voor iedereen. Ze is voor de gewone mensen, die altijd bij ons zijn. Weer anderen treden

toe en wachten als jonge vogels tot het voedsel hen in de mond wordt gestopt: ze *willen niet nadenken*, en er zullen eeuwen voorbijgaan voordat ze vooruitgang boeken.

Je hebt de woorden ‘Do not think much of me’ (‘Sla me niet te hoog aan’) verkeerd begrepen. Onderstreep ‘*much*’, maar niet ‘think’. Je kunt zoveel over me denken als je wilt, maar plaats me niet op een voetstuk: dat is het enige wat ik bedoelde.

Een voortdurende poging om alleen het sterfelijke voertuig te vervolmaken is dwaasheid. Daardoor komen onze eigen intuïties soms niet tot ontplooiing. Deze gewoonte houdt enige tijd aan, maar zal zwakker worden naarmate andere (innerlijke) zintuigen beginnen te verschijnen. Maar leer de nieuwe volledig kennen voordat je de oude afdankt.

Omdat we bijna uitsluitend van elkaar leren – want we zijn hier allen voor elkaar – is het effect van affiniteiten op onze handelingen en gedachten enorm en verstrekkend. Het kan ons dadelijk verlossen, maar ook ogenblikkelijk vervloeken. Want we kunnen in ons leven iemand ontmoeten die een opmerkelijke invloed op ons heeft, hetzij ten goede of ten kwade, door de affiniteiten die in vorige levens zijn voortgebracht. En nu onze ogen open zijn, handelen we vandaag voor de toekomst.

Opdat je de zee van duisternis zult oversteken, bied ik je mijn leven en mijn hulp. Z.

~ 3 ~

Zeg eens, broeder Jasper, ben je moe? Ik wel. Niet moe van het lot of van de grote ‘leiders van de wereld’, maar van al die mensen die naar je staren en je aangapen en (neem me niet kwalijk) zo Amerikaans ‘onafhankelijk’ zijn, alsof mensen ooit onafhankelijk van elkaar zijn geweest.

Je vraagt over het 'moment van keuze'. Dat bestaat uit alle momenten. Het is niet in de ruimte of in de tijd, maar is het geheel van al die momenten die ieder ogenblik voorbijgaan. Er wordt naar verwezen in *Esoteric Buddhism* als naar een periode die voor de mensheid nog niet is aangebroken wanneer ze als een geheel gedwongen zal zijn om een keuze te maken ten goede of ten kwade. Maar ieder individu kan dat moment voor zichzelf laten aanbreken. Wanneer het zal komen of is gekomen, dat kunnen de niet-ingewijden niet zeggen. Voor de student in het occultisme kan het het volgende ogenblik aanbreken, of het kan honderd levens later komen. Maar het kan op dit moment niet aanbreken tenzij alle voorafgaande levens daar naartoe hebben geleid. Maar zelfs voor de student die deze keuze wordt geboden maar weigert, zal in toekomstige levens de keuze moeten worden gemaakt samen met het geheel van zijn ras. Rasinvloeder zijn verraderlijk en machtig. Mijn ras heeft bijvoorbeeld zijn eigenaardigheden die diepgeworteld zijn en worden overgeërfd uit een uitzonderlijk verleden. Ik moet in dit lichaam onder hun invloed staan als een noodzakelijk deel van mijn ervaring. In een ander leven was ik misschien een prozaïsche Hottentot of een Engelsman, en in een volgend leven sta ik misschien onder invloed van de eigenaardigheden van een ander ras. Die invloeden leiden mij dan ieder moment; en elke gedachte die ik heb wordt nu daaraan toegevoegd, om of in mijn eigen toekomst te worden gebruikt of door een ander persoon die onder invloed zal komen van een deel van de kracht die nu door mij wordt voortgebracht.

Wat het onderbewuste denken betreft. Het is moeilijk te verklaren. Ik ontdek voortdurend dat ik gedachten heb die ik innerlijk volledig begrijp, en waarvoor ik toch geen woorden kan vinden. Noem het onderbewust als je wilt. Het is er en kan worden beïnvloed; ja, het wordt ieder ogenblik beïn-

vloed. Het is een nabijheid tot het universele denkvermogen. Dus als ik bijvoorbeeld jouw denken wil beïnvloeden, dan ga ik niet jouw onderbewuste gebied omschrijven, maar ik denk krachtig en vriendelijk aan jou en denk aan het onderwerp waaraan ik je wil laten denken. Dit moet jou bereiken. Als ik zelfzuchtig ben, kost het meer moeite het daar te laten aankomen; maar als het broederlijk gebeurt, wordt het gemakkelijker overgebracht, omdat het in harmonie is met het universele denken en de Wet. De *Psychical Society* spreekt erover en zegt dat de invloed 'zich voordoet in het lagere denken' via een of meer kanalen. Maar ze weten niet wat die 'kanalen' zijn, of zelfs of ze bestaan. In feite wordt het hele onderwerp van het denken in het westen maar half begrepen. Ze zeggen 'denkvermogen' en bedoelen het uitgebreide spectrum en de afdelingen van dat wat ze het denkvermogen noemen, terwijl er een behoefte moet bestaan om die afdelingen te benoemen. Wanneer de werkelijke denkbeelden worden begrepen, zullen de namen volgen. Intussen moeten we tevreden zijn met 'denkvermogen' als een term die het geheel omvat. Maar dat is niet het geval. Het is beslist niet een gewone mentale werking – door logisch te redeneren – om in een oogwenk een heel onderwerp te begrijpen, vooronderstellingen en conclusies, zonder te stoppen om na te denken. Het kan niet een *beeld* worden genoemd, want bij sommigen komt het als een gedachte, en niet als een beeld. Geheugen. Wat is dat? Is het een hersenindruk; of een overeenkomst van trilling, die wordt herkend als hij wordt herhaald en dan een beeld voortbrengt? Als dat zo is, dan is het vermogen om de trilling te herkennen als dezelfde als tevoren, gescheiden van de stof die trilt. En als dit vermogen inherent zou zijn aan de hersencellen, hoe is dat dan mogelijk, als we weten dat deze voortdurend worden veranderd? En toch is het geheugen

volmaakt, wat er ook gebeurt. Dat het boven de hersenen staat is duidelijk, want een mens kan worden gedood doordat zijn hersenen aan flarden worden geschoten, en toch kan zijn 'omhulsel' alle voorvallen van zijn leven geven, en ze worden niet aan zijn hersenen ontleend, want die zijn dood. Waar bevindt zich dan het onderbewuste denkvermogen? En waar zijn de kanalen, en hoe zijn ze verbonden? Ik denk via het hart, en dat het hart de sleutel is tot dit alles, en dat de hersenen slechts de dienaar zijn van het hart*, want vergeet niet dat daarin de 'kleine dwerg is die in de kern ervan zit'. Denk nu zelf op deze manier verder – of op enige andere manier die je verkiest, maar *denk*.

Als altijd, Z.

~ 4 ~

Beste heer en broeder:

Toen ik onlangs aan het peinzen was, dacht ik aan je in verband met enkele van mijn eigen gedachten. Ik las een boek en ging bij mijzelf na hoe ik mijn ideeën over broederschap kon verruimen. Door welwillendheid in praktijk te brengen zal ze niet tot volle bloei komen. Ik moest een of ander middel vinden om verder te reiken, en kwam op het volgende dat zo oud is als de wereld.

Ik ben niet gescheiden van wat dan ook. 'Ik ben dat wat is.' Dat wil zeggen, ik ben Brahmā, en Brahmā is alles. Maar het zijn is een illusiewereld, en ik ben omringd door bepaalde verschijnselen waardoor ik gescheiden lijkt te zijn. Dus ik zal verdergaan en mentaal vaststellen en aanvaarden dat ik al die illusies ben. Ik ben mijn vrienden – en toen ging

*Niet het fysieke hart, maar de werkelijke levenskern in de mens. – J.N.

ik in gedachte naar hen in het algemeen en naar elk afzonderlijk. Ik ben mijn vijanden; toen voelde ik ze allen. Ik ben de armen en de slechten; ik ben de onwetenden. Die ogenblikken van intellectuele wanhoop zijn de momenten dat ik word beïnvloed door die onwetenden die mijzelf zijn. Dit alles in mijn land. Maar er zijn vele landen, en ik ga daar in mijn denken naartoe; ik voel ze en ben ze alle met wat ze bezitten aan bijgeloof of wijsheid of kwaad. Dit alles ben ikzelf. Onwijslijk wilde ik toen bijna stoppen, maar het geheel is Brahmā, en dus ging ik verder naar de deva's en asura's*: de wereld van de elementalen, ook die ben ikzelf. Na deze weg een tijd te zijn gegaan, vond ik het gemakkelijker terug te keren tot het contempleren over alle mensen als mijzelf. Het is een goede methode en zou moeten worden gevolgd, want het is een stap in de richting van het contempleren over het Al. Ik probeerde vannacht tot Brahmā te reiken, maar duisternis omhulde zijn verblijfplaats.

Welnu, waar klinkt al deze waanzin naar? Ik zal het u vertellen: als deze waanzin er niet was zou ik krankzinnig worden. Moet ik mijzelf niet meester worden, zelfs wanneer een dierbare vriend me verlaat en me diep kwetst, wanneer ik weet dat hij mijzelf is?

NAMASTE!

Z.

Ik vond de bovenstaande brief nog waardevoller toen ik me herinnerde dat Brahmā 'de universele expansieve kracht van de natuur' is – van *brih*, uitzetten; en dat wordt zo gezegd in een artikel van H.P. Blavatsky in *Five Years of Theosophy*. In het *Dhammapada* wordt ons gezegd dat we ons moeten voorstellen dat we de zon en de sterren zijn, natheid

*Goden en demonen. – J.N.

en droogte, warmte en koude; kortom dat we alle ervaringen voelen, want we kunnen alles in het denken ondergaan.

J.N.

~ 5 ~

Beste Jasper:

Ik wilde dat ik je brief kon beantwoorden zoals je die beantwoord zou moeten hebben. Maar ik voel dat ik het niet kan. Maar het is onze plicht om nooit lang erbij stil te staan of we iets wel kunnen, maar te doen wat er gedaan moet worden op elke manier dat we dat kunnen, ongeacht hoe gebrekkig het werk anderen toeschijnt. Wanneer we stil blijven staan om onze zwakheden te beschouwen, denken we en gaan we vergelijken hoe een ander het zou doen. Ons *enige recht ligt in de handeling zelf*. De consequenties liggen bij de grote Brahmā. Dus zal ik alleen zeggen wat er in me opkomt.

Ik voel het verdriet in je brief, maar weet dat je daarvan zult herstellen. Laat het verdriet over die feiten geen wanhoop scheppen; dat verdriet is kleiner dan de vreugde van de waarheid. Zelfs abstracte waarheid heeft noodzakelijk alle genade in zich die in het geheel is. De hardheid ervan is alleen een weerspiegeling van onze eigen onvolmaaktheden, die ons alleen het strikte aspect laten beseffen. Wij zijn niet de enigen die op het pad moeten lijden. Evenals wijzelf hebben de meesters gehuild, al huilen zij nu niet. Een van hen schreef enkele jaren geleden: 'Denkt u dat we niet vele keren grotere beproevingen hebben ondergaan dan die waarin u zich nu denkt te bevinden?' De meester schijnt vaak ons af te wijzen en zijn (spirituele) gezicht te verbergen, opdat de discipel een poging kan wagen. Op de deuren en muren van de tempel is het woord 'probeer' geschreven. ('De broeders'

is een betere aanduiding dan mahātma's of meesters.)

Het pad van de ware leerling kent verdriet, maar er is ook grote vreugde en hoop. Verdriet komt door een meer rechtvaardige beoordeling van de moeilijkheden op iemands pad, en van de grote slechtheid van het individuele en collectieve hart van de mens. Maar kijk naar de grote bron van hoop en van vreugde als we bedenken dat de broeders bestaan, dat ook zij mensen waren; zij moesten strijd leveren; zij behaalden de overwinning, en zij werken voor hen die achter hen aankomen. Dan zijn er verder gevorderd dan zij 'de vaderen', dat zijn de geesten van 'rechtvaardige mensen die volmaakt zijn geworden', zij die eeuwen geleden leefden en werkten voor de mensheid en die nu ons gebied hebben verlaten, maar die ons niettemin nog beïnvloeden doordat hun geestelijke krachten voor alle zuivere zielen omlaag vloeien naar deze aarde. Hun onmiddellijke invloed wordt gevoeld door de meesters, en door ons via laatstgenoemden.

Nu is het, zoals je zegt, allemaal geloof; maar wat is geloof? Het is het intuïtieve gevoel – *'dat is waar'*. Dus formuleer voor jezelf bepaalde dingen als waar waarvan je het gevoel hebt dat ze waar zijn, en laat dan je geloof erin toenemen.

Maak je geen zorgen. Maak jezelf niet 'gek'. Want het feit dat je jezelf 'gek' maakt (natuurlijk in figuurlijke zin) bewijst dat je je zorgen maakt. In wereldlijke zin is het misschien goed om over een heel belangrijke zaak bezorgd te zijn, maar in het occultisme is dat anders, want de Wet houdt geen rekening met onze plannen en bedoelingen, of met ons verlangen om voorop of achterop te lopen. Dus als we ons druk maken, werpen we een barrière op tegen de vooruitgang, door verwarring en door ons te forceren. Je schreef aan B.: wat hem toekomt, komt hem toe; wat hem niet

toekomst, komt hem niet toe. Waarom neem je niet je eigen
medicijn? Met vriendelijke groeten, Z.

~ 6 ~

Beste Jasper:

Het is een grote sprong vooruit dat je de bellen hoort, die weinigen horen, en een bewijs dat je daar staat waar je ze kunt horen; dat is inderdaad heel wat. Richt je aandacht niet op het geluid van de bellen, maar let op de *ideeën* die daarna in je hoofd komen, en pas daarop de toetssteen van je eigen ziel toe, precies zoals je B. aanraadde. Het feit dat je je 'leeg' voelt is iets waarover je je geen zorgen zou moeten maken. Het is waarschijnlijk dat je onderhevig bent aan de werking van een wet in de natuur, waarnaar in een artikel in het tijdschrift *The Path* van april 1886, blz. 14, wordt verwezen. Het betekent dat de ziel naar een nieuwe plaats of een nieuwe omgeving gaat en daar een tijdje stil wordt – wat je 'leeg' noemt – en daar kracht opdoet, en aan haar nieuwe omgeving begint te wennen, waarna ze zich begint te roeren. Dit zie je in het gewone leven terug in de bedeesdheid van een jongen. Dat wil zeggen, de bedeesdheid is de verlegenheid die in een nieuwe omgeving wordt gevoeld, en dat is precies wat er gebeurt wanneer de ziel naar een nieuwe plaats gaat of in een nieuwe omgeving komt. Het is niet mogelijk dat onze inspanningen verlies of nadeel veroorzaken. Iedere aspiratie naar het hogere brengt meer licht op de weg die het lagere en het hogere zelf verbindt. Daaraan is geen twijfel. Het gaat er niet om *wat* er wordt gedaan, maar de geest waarin het geringste wordt gedaan, dat telt. Luister naar de woorden van de meester.

'Hij die naar beste weten en kunnen werkt, doet genoeg voor ons.'

Alleen al het feit dat een mens deze waarheden beseft en deze aspiraties voelt, bewijst dat hij op de juiste weg is. Het is goed om deze *nu* te gaan. We zullen niet altijd voortleven. De dood zal komen. Het is dan ook veel beter om de dood te omarmen terwijl we op deze manier aan het werk zijn, dan dat we van het pad afdwalen alleen maar om plotseling in latere levens weer tevoorschijn te komen. Voor hen die altijd met hun hart werken aan de zaak van de meester en vrij zijn van eigenbelang is er onmiddellijke wedergeboorte.

De ene Geest is in ons allen, is het eigendom van ieder van ons, en daarom is Hij er altijd, altijd bij ons, en door daarover na te denken, blijft er weinig ruimte over voor verdriet of misleiding. Als we geloven dat de ziel van alles wordt gemeten naar het geheel van de tijd en niet naar een deel ervan, dan bekommeren we ons niet om deze momenten die alleen op ons lichaam betrekking hebben. Als we in ons hart leven, ervaren we al snel dat ruimte en tijd niet bestaan. Niets dat de meester vreemd is gaat daar binnen; onze fouten zijn daar niet. Het hart bereikt Hem altijd, en Hij geeft ongetwijfeld antwoord. Ik weet dat Hij dat doet. Hij helpt ons terwijl Hij ons aan onszelf overlaat. Hij hoeft zich niet te buigen om onze devotie te zien, want die is van een verheven kwaliteit en dringt overal in door.

Nee, ik zeg niet en evenmin heb ik gezegd dat je iets anders zou moeten doen dan je doet. We doen ieder wat we kunnen. Niemand van ons kan een ander levend wezen beoordelen; dus beoordeel ik jou in geen enkel opzicht. Jouw leven kan in het grote geheel veel grootser zijn dan enig leven dat ik ooit heb geleid of dat iemand heeft geleid. Of je in Amerika, Europa of in India bent maakt niet uit. Dit betreft het zoeken naar omstandigheden. Ik heb begrepen dat de meesters zelf zich uit veel moeilijkere omstandigheden hebben opgewerkt dan waarin wij ons bevinden.

Ongeacht waar we zijn, doordringt dezelfde geest alles en is toegankelijk. Welke noodzaak is er dan om naar een andere plaats te gaan? We veranderen onszelf niet door het lichaam naar een andere *locus* te verplaatsen. We brengen het alleen in een andere invloedssfeer. En om van woonplaats te veranderen moeten we een hekel hebben gekregen aan de plaats waarvandaan we verhuisden. Dat is *gehechtheid door tegengestelden*, en die zal ons nadeel brengen, zoals alles dat het evenwicht van de ziel verstoort. Je weet dat hetzelfde gevolg kan worden voortgebracht door twee exacte tegenpolen, en zo komen de uitersten samen.

Die hete gloed waarover je spreekt is een van de ervaringen, zoals ook de geluiden. Er zijn zo vele, vele van die dingen. Vaak komen ze voort uit een extreme spanning of trilling in de aura van een aspirant met een zuivere devotie. Ze zijn hemzelf, en hij moet ervoor oppassen dat hij ze niet aanziet voor wonderen. Vaak zijn ze ‘verschijningen van Brahmā’. Ze zijn als nieuwe lichten en bakens voor een zee-man op een onbekende kust. Ze zullen aanhouden, of veranderen, of verdwijnen. Je moet er alleen voorzichtig op letten, en ‘er geen verbazing over tonen of er gedachten aan verbinden’.

Meer kan ik niet zeggen. Alle hulp die je biedt aan een andere ziel is hulp aan jezelf. Het is onze plicht iedereen te helpen, en we moeten beginnen bij degenen die ons het meest nabij zijn, want ook als we ons naar het buitenland spoeden om daar zo mogelijk zielen te helpen, verzaken we onze huidige plicht. Het is beter te sterven bij het vervullen van onze eigen plicht, hoe gebrekkig ook, dan te proberen die van een ander te doen. Dus verhef je hoofd en kijk om je heen naar de resten van vermeende fouten uit het verleden. Ze waren middelen en leraren. Werp alle twijfel, alle angst, alle teleurstelling van je af, en neem vrijelijk van de

waarheid wat je hier bij elke stap kunt bevatten. Dan zal het goed zijn. Eeuwige waarheid is één en ondeelbaar, en we kunnen van de vaders (pitri's) nu en dan flitsen ontvangen van wat waar is.

Woorden zijn dingen. Voor mij en feitelijk. Op het lagere gebied van de sociale contacten zijn het dingen, maar zielloos en dood omdat de gebruiken waarbij ze zijn ontstaan er misbaksels van hebben gemaakt. Maar wanneer we alle conventies loslaten, komen ze meer of minder tot leven al naar gelang de werkelijkheid en de zuiverheid van de gedachte die aan die woorden ten grondslag ligt. Dus bij een gedachtewisseling tussen twee studenten zijn het wezenlijke dingen, en die studenten moeten ervoor zorgen dat het terrein waarover ze van gedachten wisselen volledig wordt begrepen. Laten we die levende boodschappers die woorden worden genoemd met zorg gebruiken.

Waar ik zie dat jij je vergist zal ik spreken, om mijn broeder te waarschuwen die tijdelijk niet weet. Want als ik niet op de hoorn zou blazen, zouden andere zaken hem mogelijk doen afdwalen naar iets waarmee hij misschien tijdelijk blij zou zijn, maar waar hij later spijt van zou hebben, en als zijn fout dan duidelijk was, zou hij, donkere eeuwen van scheiding overbruggend, terecht tegen mij verzuchten dat ik mijn plicht om hem te waarschuwen had verzaakt.

Als altijd, Z.

Het nieuwe gebied waarnaar de ziel misschien gaat, en waarnaar in deze brief wordt verwezen, is het astrale gebied. Het is het gebied dat direct boven het materiële gebied ligt, en bestaat uit een subtiel soort stof. Wanneer een student zijn aandacht op het hogere leven richt en intens verlangt de weg te vinden, is zijn ziel begonnen te ontwaken en te spre-

ken. Zij heeft de stem van de geest gehoord. Dan beginnen de innerlijke zintuigen zich te ontvouwen, eerst uiterst kalm, zo voorzichtig dat we hun gewaarwordingen nauwelijks opvangen. Maar de ziel heeft dan haar aandacht gericht op het astrale gebied, dat op weg omhoog het volgende is dat we moeten leren kennen; de energie ervan is overgebracht van het materiële gebied naar dit gebied, en we krijgen een toevloed van verwarde dromen en vreemde ervaringen, zowel als we wakker zijn en tijdens de slaap. Deze kunnen al of niet voortduren; alles hangt af van de individuele ziel en van karma. Het is een heel verwarrend gebied, en in het algemeen gesproken, kunnen we zeggen dat die studenten meer geluk hebben die een opvallende graad van vooruitgang boeken op geestelijk gebied zonder enige bewuste ervaringen van het astrale gebied. Want dan kunnen ze het later *van bovenaf* leren kennen, in plaats van van onderaf, en met veel minder gevaar voor henzelf. Het geheel moet worden gekend, maar we kunnen op verschillende manieren vooruitgang boeken, zelfs door de graden met sprongen te doorlopen, alleen moeten we dan later teruggaan naar wat we hebben overgeslagen. Zo'n teruggaan betekent geen schade of verlies van de graad, want die kan niet worden verloren als hij eenmaal werkelijk is behaald.

Wat betreft het feit dat het astrale gebied een subtielere soort materie is, wordt deze waarheid door helderzienden en ongetrainde zieners vaak ontkend. Ze maken geen onderscheid tussen de psychische en de geestelijke zintuigen. Ze kunnen door grove materie zien, zoals een muur, het menselijk lichaam, enz., alsof het glas was, maar ze kunnen de astrale substantie niet doorzien, en dus geloven ze dat de vormen en beelden en gedaanten in het astrale licht echt zijn. Alleen de adept doorziet deze illusies, die veel krachtiger zijn omdat ze bestaan uit stof van een subtielere

graad: subtiele energieën, fijnstoffelijke krachten hebben een vermogen van veel grotere orde dan de grovere krachten. De adept beschikt over de trillingssnelheid die ze kan verdrijven of uiteendrijven. Als ik over dit astrale gebied spreek, bedoel ik het lagere gebied van de ziel, en niet dat van de hogere en gezuiverde toestand die de schrijfster van *Licht op het Pad* het 'goddelijk astrale' noemt.

Door ons zorgen te maken oefenen we de beperkende kracht van egoïsme uit, die onze magnetische sfeer verdicht en verstoort, en ons minder doordringbaar maakt voor de uitstroming van boven.

J.N.

~ 7 ~

Beste Jasper:

Ik ontving je brief, beste vriend, waarin je zegt hoezeer je wenst dat er enkele adepten naar de Verenigde Staten zouden worden gestuurd om alle ware studenten te helpen. Toch weet je heel goed dat ze hier niet in persoon hoeven te komen om te kunnen helpen. Wanneer ik je brief zorgvuldig doorneem, schijnt de mogelijkheid te bestaan dat er een begin van twijfel in je hart is over de wijze ordening van alle dingen, want alles valt onder de Wet, en in de eerste plaats de meesters. Let wel, ik zeg alleen de '*mogelijkheid van een begin van twijfel*'. Want ik oordeel op grond van mijn eigen ervaring. Ik herinner me goed dat ik net zo dacht als jij wanneer je zegt: 'Het zou veel beter zijn als hier iemand was'.

Als je die gedachte laat bestaan, zal deze zich omvormen tot een zaad en daarna tot een plant van twijfel. Verjaag die meteen! Ze verschijnt nu niet als een zaadje van twijfel, maar ze zal een metamorfose ondergaan, en de verandering zou zo groot zijn dat deze je misleidt om te denken dat ze nooit uit dezelfde wortel kwam. De beste houding die men kan

aannemen is dat het goed is zoals het nu is, en wanneer de tijd komt dat het beter zal zijn, zal dat zo zijn. Intussen hebben we een plicht om ervoor te zorgen dat we *op onze eigen plek* alles wat we kunnen doen zo goed mogelijk doen, onverstoord en door niets van ons stuk gebracht.

Hoe vaak heb ik in de afgelopen jaren dezelfde woorden van jou gezegd en gedacht en vergeefs! Waarom maak je je zorgen over wat er terechtkomt van een miljoen mensen? Gaan er niet dagelijks miljoenen dood zonder dat iemand hen over dit alles iets vertelt? Maar dacht je dat in dit alles niet was voorzien? 'En voor de hemelse dood zelf wordt ook goed gezorgd.' Welnu, jij en ik moeten leren de dood of het verhongeren van miljoenen wezens met een onwankelbaar hart te beschouwen. Anders zouden we alles beter nu kunnen opgeven. Bedenk dat er op dit moment zoveel mensen zijn in verschillende verafgelegen plaatsen die over deze waarheden nooit iets kunnen horen. Treur je om hen? Ben je je bewust van hun toestand? Nee; je bent je maar gedeeltelijk hiervan bewust voor mensen met wie je door het lot samen bent geboren – ik bedoel in een bepaald volk. Wil je meer doen dan je best? Verlang je het werk van een ander te doen? Nee; daar verlang je niet naar. Je moet kalm gaan zitten waar je bent, en dan met een onaangedaan hart jezelf de morele en fysieke dood en hongersnood voorstellen die nu niet kunnen worden voorkomen of waarin geen verbetering kan worden gebracht. Je geloof zal weten dat er in *alles* is voorzien.

Ik zeg niet dat je die kalmte *nu* moet bereiken, of moet ophouden met het zoeken naar de Weg; maar ik zeg wel dat je moet erkennen dat het bereiken daarvan absoluut moet worden nagestreefd. Want daaruit bestaat de beproeving; en waarom moeten we ons daarom bekommeren? *We moeten op een dag elke schok kunnen verdragen*, en om ons op dat

moment voor te bereiden moeten we nu enige kleinere dingen overwinnen. Daartoe behoort de positie waarin jij en ik ons nu bevinden; dat betekent dat we standhouden en dat we ons zo vaak en zo vreselijk alleen voelen. Maar we weten dat Zij ons een gebod hebben nagelaten. Waaraan we ons houden, hoewel nu en dan voorwerpen, zintuigen, mensen, en de tijd samenspannen om ons te laten zien dat de meesters om ons lachen. Het is allemaal een illusie. Het is maar één gevolg van ons karma uit het verleden dat voor onze ogen aan het opbranden is. Dit hele schimmenspel is slechts een beeld dat door de machtige magie van prakriti (natuur/stof) op het scherm van de tijd is geworpen. Maar jij en ik staan hoger dan de natuur. Waarom zouden we dan op deze beelden letten? Omdat echter een deel van datzelfde scherm uit onze eigen sterfelijke lichamen bestaat, kunnen we het *gevoel* niet helpen dat daaruit voortkomt door onze band met het lichaam. Het is maar een andere vorm van warm of koud; en wat zijn die beelden? Ze zijn trillingen; ze worden *gevoeld*; ze bestaan niet werkelijk op zichzelf. Dus kunnen we rustig kijken naar het beeld terwijl het fragmentarisch die paar vierkante meter passeert die worden omvat door de oppervlakkige grenzen van ons elementaire gestel. Dat *moeten* we doen, want het is een kopie van de grotere, van de universele vorm. Want anders zullen we het grotere beeld nooit kunnen begrijpen. Zijn er dan niet vele kubieke centimeters van je lichaam die recht hebben om de waarheid in ruimere mate dan nu te kennen en te zijn? En toch treur je om de onwetendheid van zoveel andere mensen! Treur maar verder, dat doe ik ook. Denk niet dat ik *ben* wat daar geschreven staat. Dat is niet het geval. Ik treur uiterlijk evengoed, maar innerlijk probeer ik wat ik je zojuist heb gezegd. En wat is dit alles een droom. Hier zit ik serieus aan jou te schrijven en nu zie ik dat je het

allemaal heel goed weet en veel beter nog dan ik.

Toch, mijn beste Jasper, nu en dan voel ik – geen twijfel aan de meesters die iedere hartslag in de juiste richting horen, maar – een vreselijke wanhoop van deze mensen. O, mijn God! Deze eeuw is zo zwart als de hel, hard als ijzer. Het is ijzer, het is kaliyuga. Kali wordt altijd zwart afgebeeld. Toch maakt kaliyuga door de aard en de verschrikkelijke, sterke stuwkracht ervan, het iemand mogelijk meer te doen met zijn energieën en in een kortere tijd dan in enig ander yuga. Maar goeie hemel, wat een strijd! Démonen uit alle sferen; golvende wolken van rokerig karma; angstaanjagende gedaanten; bedwelmende uitwasemingen van alle kanten. Bij iedere bocht te worden blootgesteld aan nieuwe gevaren. Stel je eens voor dat een vriend samen met je wandelt; je ziet hem op dezelfde weg, maar opeens wordt hij doordrongen door deze dingen van de dood en vertoont een neiging om je pad te versperren, zijn eigen pad. Ja; de goden slapen een tijdje. Er zijn nog edele geesten onder ons, die steeds weer de oude strijd leveren. Ze zoeken elkaar op om elkaar te helpen. Wij zullen hen niet in de steek laten. Falen is niet erg, maar ophouden te werken voor de mensheid en voor broederschap zou vreselijk zijn. Dat kunnen we niet: dat zullen we niet. Toch ligt de weg niet duidelijk vóór ons. Nee, hij is niet duidelijk. Ik ben al tevreden als ik slechts de volgende stap vooruit kan zien. Je zoekt *De Krijger*. Hij is hier, ergens. Niemand kan hem voor jou vinden. Dat moet je zelf doen. Toch vecht Hij door. Ongetwijfeld ziet Hij jou en doet pogingen dat je Hem ziet. Toch vecht Hij door en door.

Hoe duidelijk wordt het beeld geschetst, hoe gemakkelijk worden de banden gezien. Sommigen willen een certificaat, of een uitgesproken gelofte, of een geheime ontmoeting, of een verklaring, maar zonder dit alles zie ik hen die – tot op dit uur – mijn ‘metgezellen’ blijken te zijn. Ze hebben die

dwaasheid niet nodig. Ze zijn daar; ze horen en begrijpen de strijdkreet, ze herkennen het teken. Welnu, waar blijft de rest? Velen heb ik aangesproken en dezelfde woorden heb ik tot hen gezegd, aan velen heb ik mijn werkelijke hart getoond, en ze hoorden niets; ze dachten dat dat hart iets anders was. Ik zucht als ik bedenk hoe velen. Misschien heb ik iemand over het hoofd gezien; misschien hoorden sommigen niet bij mij. Er zijn enkelen die de woorden en het teken gedeeltelijk begrepen, maar ze zijn niet zeker van zichzelf; ze weten dat ze deelhebben aan de natuur, maar worden nog weerhouden.

Zie je niet, Jasper, dat jouw plaats in onze gelederen goed bekend is? Je hebt geen zekerheden nodig omdat ze *binnenin* jou zijn. Nu wat een vreselijke brief; maar het is allemaal waar.

Een student in het occultisme komt na enige tijd in wat we een psychische werveling kunnen noemen, of een draaikolk van occultisme. Eerst wordt hij beïnvloed door de gevoelens en invloeden van hen om hem heen. Dan begint hij zich daaraan te onttrekken en geraakt in de werveling die wordt veroorzaakt door de machtige inspanning van zijn hogere zelf om hem zijn vorige levens te laten herinneren. Dan hebben die vorige levens invloed op hem. Ze worden als wolken die schaduwen werpen op zijn pad. Nu schijnen ze tastbaar, dan weer vervagen ze, slechts een wolk. Dan krijgen ze op allerlei manieren invloed op zijn drang om te handelen. Vandaag heeft hij vage roepende verlangens om iets te doen, en als hij zichzelf kritisch bekijkt, kan hij daarvoor in dit leven geen enkele oorzaak zien. Het is het hoorn-geschal uit een vorig leven dat bijna in zijn gezicht wordt geblazen. Het verbijstert hem; het brengt hem misschien van zijn stuk. Dan begint het vóór hem, een fantoom, of als een persoon die achter je staat wanneer je in een spiegel

kijkt, en die over je schouder kijkt. Hoewel ze dood en verleden tijd zijn, hebben ze macht. Hij verkrijgt ook macht en staat voor een keuze. Als al zijn voorafgaande levens vol van het goede waren, dan is de kracht ten gunste van hem onweerstaanbaar. Maar alle stellen zich op dezelfde manier op, en hij verhaast hun komst door zijn inspanning. In deze draaikolk om hem heen worden anderen meegetrokken, en hun zaden van het goede of het kwade rijpen vol van activiteit. Dit is een fase van de werking van de karmische draden [van het lot]. De keuze is deze. Deze gebeurtenissen komen de een na de ander en bieden zich als het ware aan. Als hij de verkeerde keuze maakt, dan is de strijd heel hard. De gemaakte keuze trekt misschien oude aan die op deze lijken, want ze hebben alle een eigen leven. Verbaas je je erover dat bij hen die onvoorbereid de 'kring van asceten' binnenstormen en vóór het juiste moment, soms krankzinnigheid het gevolg is? Maar die krankzinnigheid is dan hun bescherming voor het volgende leven, of voor hun terugkeer naar een toestand van geestelijke gezondheid.

Als broeder verzeker ik je van mijn voortdurende verlangen je te helpen. Z.

Wat de werking van karma betreft is het goed de uitspraak van Patañjali in herinnering te roepen dat 'werk alleen in de vorm van mentale neerslag bestaat' (Boek 2, Afor. 12, A). Met 'werk' wordt hier karma bedoeld, de voorraad werk of actie. De resultaten ervan blijven achter als mentale neerslag of potentiële energie in het hogere deel van het vijfde beginsel, en wanneer het reïncarneert zijn die zaden er om te 'rijpen op de registers van het denken' telkens wanneer ze aan gunstige omstandigheden worden blootgesteld. Soms blijven ze sluimeren bij gebrek aan iets

om ze te stimuleren, zoals bij kinderen. 'Wanneer de mentale neerslag van werk, die sinds de beginloze tijd in de grond van het denkvermogen is verzameld, geleidelijk tot rijping komt, krijgt ook deze, die in meerdere of mindere mate bestaat (waarbij de som van de deugdzaame daden kleiner is dan die van negatieve daden, of omgekeerd), zijn gevolgen in de vorm van een rang die is verhoogd of verlaagd, . . . of van de ervaring van goed of kwaad' (Boek 2, Afor. 13, B). Het denkvermogen geeft ons energie en zet ons aan tot nieuwe handelingen. De impuls ligt in ons, in de kiem, en kan tot rijping komen door innerlijke of uiterlijke influisteringen. Kunnen wij dan te voorzichtig zijn om de grond van ons denkvermogen te beschermen, en zorgvuldig te waken over onze gedachten? Deze gedachten zijn dynamisch. Elk ervan heeft als hij het denkvermogen verlaat een eigen *vis viva* [levenskracht], die evenredig is aan de intensiteit waarmee deze werd voortgebracht. Zoals de energie of het arbeidsvermogen van een bewegend lichaam evenredig is aan het kwadraat van zijn snelheid, kunnen we zeggen dat de kracht van gedachten moet worden gemeten als het kwadraat of de vierde macht van hun spiritualiteit, zoveel nemen die subtielere krachten toe door hun activiteit. De geestelijke kracht die onpersoonlijk is, fluïdisch, en niet gebonden aan een beperkende kern, handelt met onvoorstelbare snelheid. Men zegt dat als een gedachte het denkvermogen verlaat, deze zich verbindt met een elementaal; deze wordt overal naartoe aangetrokken waar een soortgelijke trilling heerst of, laten we zeggen, een geschikte bodem is, zoals het gevleugelde distelzaad wegzweeft en zich vestigt op deze plaats en niet op die, in de grond die het op natuurlijke wijze verkiest. Een deugdzaam mens die een materiële of zinnelijke gedachte in zijn denken toelaat, al bant hij die daarna uit, zendt die uit waardoor de kwade impulsen toenemen van

een slecht mens van wie hij door een brede kloof gescheiden denkt te zijn, en aan wie hij zojuist misschien een nieuwe impuls heeft gegeven tot verkeerd handelen. Veel mensen zijn als sponzen, poreus en dorstig, gereed om elk element van de soort waarvoor hun natuur een voorliefde heeft op te zuigen. We hebben allemaal min of meer deze eigenschap: we trekken dat aan waarvan we houden, en we ontlene misschien grotere kracht aan de vitaliteit van de ideeën die vanbuiten worden opgenomen dan aan gedachten die we zelf binnenin ons voortbrengen op een moment waarop onze zenuwkracht is uitgeput. Dit is een ernstige gedachte: onze verantwoordelijkheid voor de impuls van een ander. We leven in elkaar, en onze heel uiteenlopende daden hebben vaak een gemeenschappelijke bron. De occultist kan niet ver gaan op zijn weg zonder zich te realiseren dat hij in hoge mate de 'beschermer van zijn broeder' is. Wijzelf zijn onze affiniteiten, in welke bodem ze ook leven en rijpen.

J.N.

~ 8 ~

Beste Jasper:

Ik neem even tijd om de ontvangst van je brief te bevestigen. Dit is een periode van wachten, van stilte. Niets schijnt te leven. Alle orakels zijn stil. Maar de grote klok van het heelal gaat nog steeds verder, onverstoort. Op zondag was ik bezig met meditatie en ondervond daarvan enige verlichting. Kon ik je maar opzoeken en erover praten. Toch zijn deze dingen te verheven om onder woorden te worden gebracht, en als we de onderwerpen benaderen zijn we niet in staat onze gedachten tot uitdrukking te brengen. We brengen de hoogste mogelijkheden van onze ziel niet in praktijk. Het enige dat ons ervan weerhoudt om ons tot de hoge aspi-

raties van het verre verleden te verheffen is onze eigen zwakheid, en het is niet het werk van iets anders. Hoe onbetekend lijken de zorgen van deze aarde als we ons overgeven aan diepe overpeinzing; ze worden dan gezien zoals ze zijn, en later worden ze uitgewist. Het is waar dat de weg naar de goden duister en moeilijk is, en, zoals je zegt, we ontvangen niets van hen bij het eerste beroep dat we op hen doen: we moeten herhaaldelijk roepen. Maar we kunnen onderweg stoppen om vooruit te kijken, want hoe somber of hoe zwak we zelf ook zijn, de Toeschouwer ziet dit alles en wenkt ons, en fluistert, 'Houd goede moed, want ik heb een plaats bereid voor jou waar je voor altijd bij mij zult zijn.' Hij is het grote Zelf; Hij is onszelf.

De leiders van de wereld proberen ons altijd te helpen. Konden we maar voorbij de wolken gaan en hen voor altijd zien. Alle belemmeringen hebben we zelf veroorzaakt. Al onze kracht is de voorraad die in het verleden is opgebouwd. Die voorraad moeten we allemaal hebben; wie in dit leven voelt dat deze nabij is, heeft in dit leven zijn gedachten op het juiste kanaal gericht. Dat anderen haar niet voelen komt omdat ze slechts als blinden hebben geleefd. Dat jij haar niet vaker voelt en ziet komt omdat je nog niet al je mentale energie erop hebt gericht. Deze grote bron van karmische energie kan worden aangeboord door het vuur van ons denkvermogen daarop te concentreren. Zich richten op liefde is natuurlijk de juiste weg; de liefde voor het goddelijke en voor alle wezens. Als we voelen dat we eigenlijk nog geen 'grote zielen' zijn die deelhebben aan het geheel van die 'zielen die de goden dienen', dan hoeft dat ons niet te bedrukken: we wachten vol hoop op ons moment. Laten we geduldig wachten, in de stilte die volgt op iedere inspanning, omdat we weten dat de natuur op die manier werkt, want in haar perioden van verduistering doet ze niets waar die ver-

duistering heerst, terwijl zij en ook wij ongetwijfeld dan op andere gebieden aan het werk zijn.

Wat je hebt beschreven is niet de ziel; het is maar een gedeeltelijke ervaring. Als je de Ziel zou kennen, kon je zelf al die vragen beantwoorden, want daarin ligt alle kennis. In de ziel is ieder wezen en ook iedere gedachte gelijk. Om je gedachten dichter bij de kern te brengen is een oefening. Het kan worden gedaan en we kunnen het niet verklaren; we kunnen alleen zeggen 'doe het'. Maar verlang niet naar deze dingen. De eerste stap bij het *worden* is overgave. Overgave is de zekere, ware en koninklijke weg. Onze subtiele motieven die telkens veranderen, ontglippen ons als we ernaar zoeken. Je bent dicht bij die weg; dit vraagt veel aandacht. Maar hoewel het lichaam misschien tijd nodig heeft om de gevolgen ervan volledig te ondervinden, kunnen we de houding van het denkvermogen ogenblikkelijk veranderen. Na overgave, komen (in hun eigen volgorde) bevrediging, tevredenheid, kennis. Angst om die dingen te doen maakt de weg onduidelijk en houdt je ervan af. Probeer dus een houding van geduldige overgave te verkrijgen. De les die het karma van dit huidige leven je heeft te leren is *het hogere geduld*. Ik kan je niets zeggen over dit onderwerp; het is een zaak voor het zelf en voor oefening. Werp elke wens om macht te verkrijgen van je af, en probeer slechts jezelf te begrijpen. Leg de nadruk op onbezorgdheid. Verzeker jezelf ervan dat het er niet in het minst toe doet wat je gisteren was, maar streef ieder ogenblik naar *dat* moment; de gevolgen zullen vanzelf komen.

Het verleden! Wat is dat? Niets. Voorbij! Zet het uit je gedachten. Je bent het verleden van jezelf. Daarom is het als zodanig niet van belang voor je. Het betreft je alleen zoals je nu bent. In jou, zoals je nu bestaat, ligt het *hele* verleden. Volg daarom het hindoegezegde: 'Betreur niets; heb nooit

berouw; en vel alle twijfel met het zwaard van geestelijke kennis.' Berouw leidt alleen tot fouten. Het kan me niet schelen wat ik *was*, of wat iemand anders *was*. Ik kijk alleen naar wat ik elk ogenblik ben. Want omdat ieder ogenblik is en onmiddellijk niet is, volgt daaruit dat als we aan het verleden denken, we het heden vergeten, en terwijl we dit vergeten, vliegen de momenten voorbij en scheppen nog meer verleden. Betreur daarom niets, zelfs niet de grootste dwaasheden van je leven, want ze zijn voorbij, en je moet in het heden werken dat tegelijkertijd het verleden en de toekomst is. Met die absolute kennis dat al je beperkingen zijn toe te schrijven aan karma, uit het verleden of in dit leven, en met een vast vertrouwen dat altijd nu op karma als enige rechter is gericht, dat goed of slecht zal zijn al naar je het zelf hebt gemaakt, kan je dan alles wat je kan overkomen doorstaan en je rust bewaren ondanks de vertwijfeling die we allen af en toe voelen, maar die door het licht van de waarheid altijd wordt verdreven. Dit vers geeft voor alles altijd de oplossing:

'Hoeveel ruimte voor misleiding en voor verdriet kan er zijn in iemand die weet dat alle geestelijke wezens in de kern hetzelfde zijn als het hoogste wezen, als hij nadenkt over de eenheid van geest?'

In al deze innerlijke ervaringen zijn er getijden evenals in de oceaan. We komen op en vallen terug. Dadelijk dalen de goden af, en dan keren ze terug naar de hemel. *Denk* niet dat je ze kan laten afdalen, maar streef ernaar om *jezelf* te verheffen op de weg waarlangs zij periodiek terugkeren, en kom zo nader tot hen, zodat je in feite hun invloeden sneller zult ondergaan dan tevoren.

Adios. Ik hoop dat je altijd het golven van de uitgestrekte diepten zult voelen die achter het kleine getij van het hart liggen. Misschien komen onze vrienden naderbij. Wie weet? Maar zelfs als dat niet het geval is, zullen we wachten; de zon

moet eens door de wolken breken. Dit zal ons sterk houden terwijl we, in het gezelschap van de wachter op de drempel, noodgedwongen een tijdje moeten staren en de schijn ophouden.

Z.

Het 'hogere geduld' waarnaar wordt verwezen vergt ook serieuze aandacht. Het is de dunne scheidslijn tussen trots en nederigheid. Beide zijn uitersten en fout; weifelen tussen die twee is maar nauwelijks beter. Hoe kunnen we trots zijn als we zo klein zijn? Hoe durven we nederig te zijn als we zo verheven zijn? In beide opzichten doen we onszelf onrecht aan. Maar er is die stabiele plaats tussen die twee; dat is de plek die 'noch te hoog noch te laag' is en Krishna zei aan Arjuna om daar te gaan zitten; een *eigen* plek. Het is de stabiele plaats die we door onze trouw op de wereld hebben veroverd. Daar staan we altijd kalm, niet overschaduwd door enige mens hoe groot ook, omdat elk van ons de potentiële mogelijkheden van iedere ander in zich heeft. 'Niet overschaduwd' betekent niet dat we geen eerbied moeten betonen aan degenen in wie de ziel spreekt. We hebben eerbied voor de grote ziel, niet voor het sterfelijke lichaam. We moeten alles aandachtig onderzoeken wat zulke mensen ons te zeggen hebben, en alle dingen die tot ons komen uit elke bron die de kenmerken van waarheid dragen, en proberen nauwkeurig te zien in welk opzicht deze waar kunnen zijn, en deze terzijde leggen als we daarin niet slagen, als vruchten die voor ons nog niet rijp zijn. We moeten onze intuïties niet opgeven ten gunste van enig wezen, zolang we altijd in hoge mate aan ons oordeel twifelen. We moeten niet zonder innerlijke overtuiging handelen, maar we moeten niet onwetend blijven van de ernstige moeilijkheid om deze intuïtieve stem te scheiden van het geklets en gepraat van de

fantasie, het verlangen of de trots. Als we eerlijk tegenover onszelf zijn, zullen we de balans in evenwicht houden. Hoe kunnen we rechtvaardig zijn voor een ander als we niet rechtvaardig zijn voor onszelf? Binnen het raamwerk van de Wet lijdt een mens evenveel door onrecht hemzelf aangedaan als door onrecht dat de ander wordt aangedaan; het doet er niet toe in wiens belang hij de universele stroom heeft tegengewerkt; de Wet weet alleen dat hij heeft geprobeerd deze om te buigen door een onrechtvaardigheid. Zij schenkt geen aandacht aan personen en zelfs niet aan onwetendheid over de Wet. Ze is een onpartijdige, onpersoonlijke kracht, die alleen kan worden begrepen met behulp van het hogere geduld, dat tegelijk alles aandurft en alles doorstaat.

‘Betreur nooit iets.’ Het betreuren is een gedachte, en dus een energie. Als we de stroom ervan op het verleden richten, werkt het in op de zaden van dat verleden en brengt die weer tot leven; het veroorzaakt dat ze ontkiemen en gaan groeien in de grond van het denken: het is maar één stap verder om ze tot uitdrukking te brengen. Een kind zei eens tegen me toen ik het woord ‘spoken’ gebruikte: ‘Sst! Denk niet aan ze. Waar we aan denken, gebeurt altijd.’ Er zijn geen onpartijdige waarnemers zoals kinderen die niet aan zichzelf denken.

J.N.

~ 9 ~

Beste heer en broeder:

Vertel je vriend en geïnteresseerde dit. Niemand werd ooit tot de theosofie bekeerd. Iedereen die er *werkelijk* actief bij betrokken raakt, doet dat omdat het slechts ‘een voortzetting van vroegere overtuigingen is.’ Hieruit blijkt dat karma echt bestaat. Want geen enkele gedachte die we krijgen is iets anders dan een uitbreiding van eraan vooraf-

gaande gedachten. Dat wil zeggen, ze zijn oorzaak en gevolg in een eindeloze opeenvolging. Elk ervan brengt de volgende voort en ligt in die opvolger besloten. Zo zijn we allen verschillend en sommigen lijken op elkaar. Mijn denkbeelden van nu en die van jou zijn gekleurd door die van de jeugd, en we zullen dus voor altijd onvermijdelijk doorgaan langs de weg die we in het begin hebben uitgestippeld. We veranderen natuurlijk altijd een beetje, maar nooit voordat onze ideeën zijn uitgebreid. Die *onjuiste* denkbeelden die nu en dan worden losgelaten moeten niet worden meegeteld; toch zorgen ze hier en daar voor een schaduw. Maar door broederschap ontvangen we de kennis van anderen, die we overwegen totdat deze (als ze ons past) de onze is. Wat je privé-conclusies betreft, gebruik altijd je onderscheidingsvermogen. Accepteer geen conclusies alleen omdat ze worden uitgesproken door iemand in wie je vertrouwen hebt, maar neem ze aan wanneer ze samenvallen met je intuïtie. Als we zelfs maar onbewust misleid zijn door de invloed van een ander betekent dit dat we een vals geloof hebben.

Geestelijke kennis omvat elke activiteit. Geïnteresseerden zouden de *Bhagavad Gītā* moeten lezen. Ze zal hen voedsel geven voor eeuwen als zij tenminste met geestelijke ogen lezen. Onder haar uiterlijke kleed bevindt zich de levende geest die ons allen zal verlichten. Ik heb haar tien keer gelezen voordat ik dingen zag die ik eerst niet had gezien. 's Nachts worden de ideeën die ze bevat verwerkt en komen de volgende dag voor een deel terug in ons denken. Ze vormt de studie voor adepten.

Laat iedereen zich ervan bewust zijn dat hoewel dit geloof een grote vreugde inhoudt, er ook een groot verdriet in ligt. Als we waarachtig zijn, als we *de Wet* volgen, dan worden alle grote krachten door de student op gang gebracht. Hij denkt nu dat hij ambitie en comfort heeft opgegeven. De

ambitie en het comfort die hij heeft opgegeven zijn die van het lagere gebied, slechts de weerspiegelingen van de grootse ambities en troost van een meeromvattend leven. De stralen van de waarheid branden de bedekkingen weg die de tijd op die zaden heeft gelegd, en dan beginnen de zaden te ontkiemen en veroorzaken nieuwe strijd. Laat geen serieuze geïnteresseerde hiervan onwetend. Het heeft anderen vele jaren en tranen van bloed gekost om dit zelf te leren.

Hoe moeilijk is het pad van handelen! Ik zie vaag de toekomst, en in dat geval verricht men onbewust pogingen daarvoor of daartegen. Dan volgt karma. Ik zou bijna wensen dat ik deze fluisteringen niet hoorde. Maar wie zichzelf overwint is groter dan de veroveraars van werelden.

Misschien zie je nu duidelijker hoe karma werkt. Als men zich erop richt om oud karma weg te werken, wordt de strijd heel vaak enorm, want de hele lading oude zonden komt snel naar voren en stort zich op een mens, en de gebeurtenissen volgen elkaar snel op; de druk is verschrikkelijk, en het hele gestel kreunt en schokt. Zoals in het oosten wordt gezegd, kun je de toegewezen weg in 700 geboorten doorlopen, in zeven jaar, of in zeven minuten.

De zin in *Licht op het Pad* waarnaar door zoveel leerlingen wordt verwezen is niet zo moeilijk als sommige andere. Eén antwoord zal voor allen volstaan. Het boek is geschreven op basis van reïncarnatie, en wanneer het zegt dat het besmeurde kleed je weer zal worden toebedeeld, wordt er bedoeld dat dit in een ander leven zal gebeuren, niet noodzakelijk in dit, hoewel ook dat mogelijk is. Om 'je met afschuw ervan af te wenden' is *geen* onthechting. Voordat we kunnen hopen een bepaalde bewustzijnstoestand of gebeurtenissen waarmee we in dit of een ander leven te maken krijgen, te voorkomen, moeten *wij* in feite onthecht zijn aan die dingen. Welnu, *wij* zijn niet ons lichaam of alleen ons den-

ken, maar het *werkelijke* deel van ons waarmee karma innig verbonden is. Karma brengt alles tot stand. Het hecht zich aan ons werkelijke innerlijke zelf door aantrekking en afstoting. Dat betekent dat als we houden van het kwaad of van wat dan ook, het ons grijpt door gehechtheid daaraan; als we iets haten, maakt het zich meester van ons innerlijke zelf door de sterke afschuw die we ervoor voelen. Om iets te voorkomen, moeten we het begrijpen; we kunnen iets niet begrijpen zolang we er bang voor zijn of het haten. We moeten niet houden van het kwaad, maar moeten inzien dat het een deel is van het geheel, en als we proberen het te begrijpen, komen we het te boven. Dit is de 'leer van de tegenstellingen' waarover in de *Bhagavad Gītā* wordt gesproken. Als we ons dus nu met afschuw afwenden van het slechte (we kunnen ons echter bedroefd voelen en vol medeleven zijn), dan zal het toekomstige leven die verschrikking voelen en deze als reactie ontwikkelen in een reïncarnatie in een lichaam en op een plaats waar we in een stoffelijk leven dat moeten doormaken waar we nu een hekel aan hebben. Terwijl we ernaar streven God te bereiken, moeten we leren Hem zo nabij mogelijk te zijn. Hij bemint niet en haat niet; dus moeten we ernaar streven de grootste ondeugd te beschouwen als iets dat we niet moeten haten terwijl we ons niet ermee inlaten, en dan kunnen we die toestand naderen waar we de grotere liefde zullen kennen die goede en slechte mensen en dingen gelijkelijk tot zich neemt.

Goed en kwaad zijn slechts twee kanten van één ding. In het absolute is het kwaad op deze manier gezien datzelfde. Iemand met absolute kennis kan zowel goed als slecht *zien*, maar hij *voelt* het kwaad niet als iets om van weg te vluchten, en dus noemt hij het alleen maar de andere pool. We zeggen goed of kwaad als bepaalde gebeurtenissen voor ons of voor onze beschaving aangenaam of onaangenaam schijnen te

zijn. En daarom hebben we die twee woorden bedacht. Het zijn geen goede woorden om te gebruiken. Want in het absolute is het ene even noodzakelijk als het andere, en vaak is wat voor ons kwaad en 'lijden' lijkt dat niet in absolute zin, maar het zijn alleen noodzakelijke aanpassingen in de vooruitgang van de ziel. Lees de *Bhagavad Gītā* over hoe het zelf pijn schijnt te lijden. Wat is nu het kwaad? Het verliezen van vrienden? Nee; niet als je in jezelf verankerd bent. Laster? Niet als je op karma vertrouwt. Er is alleen kwaad wanneer je in opstand komt tegen wat onveranderlijk is voorbestemd en wat moet worden uitgewerkt. Je weet dat er een evenwicht moet zijn tussen twee polen die we goed en kwaad noemen. Stel je eens iemand voor die werkelijk een grote ziel is geweest, die nu leeft als een vrek en ervan geniet. Je noemt het een ondeugd; hij een deugd. Wie heeft er gelijk? Je zegt 'kwaad' omdat je spreekt vanuit het ware; maar het ware wist dat hij nooit een bepaald punt kon passeren tenzij hij die ervaring zou hebben, en dus zien we hem nu in een slechte toestand. Ervaring moeten we hebben, en als we haar accepteren door eigen inspanningen, zijn we wijs. Dat wil zeggen, terwijl we ernaar streven onze volle plicht tegenover de wereld en tegenover onszelf te doen, zullen we het verleden niet door vergeefs en nadelig berouw over hoeven te doen, noch iemand hoeven te veroordelen, ongeacht zijn daden, omdat we hun werkelijke oorzaak niet kunnen weten. Wij zijn geen karma, wij zijn niet de Wet, en het is een uiting van dat soort hypocrisie die door deze Wet zozeer wordt veroordeeld om een ander te veroordelen. Dat de Wet een mens laat leven is het bewijs dat hij door die hogere macht nog niet is veroordeeld. Toch moeten en zullen we altijd ons onderscheidingsvermogen gebruiken.

Wat het uitstijgen boven goed en kwaad betreft, dat betekent natuurlijk niet dat we kwaad gaan doen. Maar in feite

kan er geen *werkelijk* kwaad of goed zijn; als ons doel goed is kunnen onze handelingen niet slecht zijn. Alle handelingen zijn dood als ze zijn verricht; in het hart worden ze beraamd en worden daar al verricht; het alleen maar fysiek uitvoeren ervan is op zichzelf iets dood. We kunnen dus een zogenaamde goede daad verrichten en die zal uiterlijk goed lijken te zijn, en toch omdat ons motief misschien verkeerd is, betekent de handeling niets, maar het motief geldt.

De grote God deed alles, zowel goed als kwaad. Bij de rest komen dingen voor die verkeerd lijken te zijn, toch zal hij daardoor niet worden beïnvloed. Dus als we leven volgens de *Bhagavad Gītā*, Hoofdstuk 2, moeten we alleen die handelingen verrichten die we omwille van God en niet omwille van onszelf juist achten, en als we niet letten op de gevolgen, bekommeren we ons niet erom of ze goed of kwaad *lijken* te zijn. Omdat het hart en het denken het werkelijke gebied is waar fouten worden gemaakt, volgt dat we erop moeten letten dat we alle handelingen uitsluitend doen omdat ze moeten worden gedaan. Het wordt dan alleen moeilijk om onszelf te scheiden van de daad.

We kunnen als mensen nooit uitstijgen boven het feit dat we de instrumenten zijn waardoor dat wat goed en kwaad wordt genoemd totstandkomt, maar omdat dat goede en kwade het resultaat zijn van vergelijking en op zichzelf niet absoluut zijn, moet hieruit volgen dat wij (de werkelijke '*wij*') moeten leren innerlijk ons te verheffen naar een plaats waar deze gebeurtenissen ons slechts als veranderingen in een leven van verandering toeschijnen. Zelfs bij de wereldlijke mens gebeurt dit soms.

Zoals bijvoorbeeld Bismarck, gewend om grote groepen mensen zich te laten verplaatsen en misschien voor een goed doel, gemakkelijk kan uitstijgen boven het tijdelijke kwaad, terwijl hij een verhevener resultaat op het oog heeft. Of de

arts die boven de pijn van de patiënt kan staan, en alleen het goede beschouwt, of liever het resultaat dat zal volgen op een pijnlijke operatie. De patiënt zelf doet dat ook.

Zo gaat de student inzien dat hij niet 'goed' of 'kwaad' moet doen, maar een bepaald aantal handelingen die van hem worden verlangd, en intussen nooit zozeer moet letten op de manier waarop hij zich gedraagt maar veel meer op zijn beweegreden, want zijn gedrag vloeit noodzakelijk voort uit zijn motief. Neem een soldaat. Voor hem is er niets beter dan een gewettigde oorlog. Vraag. Doet hij er verkeerd aan om zich in de oorlog te begeven, zelfs in een ongewettigde oorlog? Dat doet hij niet zolang zijn drijfveer zuiver is. Zij die de oorlog ingaan uit wraak of om er voordeel bij te hebben verrichten kwaad, maar dat geldt niet voor iemand die de orders van zijn superieuren opvolgt, omdat dat nu zijn plicht is.

Laten we dus hulp bieden aan allen die op onze weg komen. Dit zal ware vooruitgang zijn; de sluiers die onze ziel bedekken vallen weg als we voor anderen werken. Laat dat het werkelijke motief zijn, en de *kwaliteit* van het werk dat wordt gedaan doet er niet toe. Z.

Het lijkt erop dat goed en kwaad niet inherent aan de dingen zelf zijn, maar tot uiting komen in de manier waarop die dingen door ons worden gebruikt. Ze zijn toestanden van manifestatie. Veel dingen die gewoonlijk onethisch worden genoemd zijn de consequenties van de onrechtvaardige wetten van de mens, van egoïstische conventies: die dingen zijn niet *per se* immoreel, maar zijn dat relatief. Ze zijn alleen onethisch op een bepaald moment. Er zijn andere dingen waarvan het kwaad bestaat uit het onedele gebruik dat wordt gemaakt van hogere krachten of van het Leven – dat heilig

is – zodat ook hier het kwaad niet aan hen eigen is, maar in onszelf ligt; in ons misbruik van edele instrumenten voor minderwaardig werk. Het kwaad is evenmin inherent aan ons, maar aan onze onwetendheid; het is een van de grote illusies van de natuur. Door al die illusies doet de ziel ervaring op in de stof totdat zij bewust elk deel ervan heeft leren kennen: dan moet zij het geheel leren kennen, en alles ineens, en dat kan ze alleen doen door en door middel van het zich opnieuw verenigen met de geest; of met de Hoogste, met de godheid.

Als we, met alle verschuldigde eerbied, zoveel mogelijk het standpunt van de Hoogste innemen als ons eindige verstand of onze dagende intuïtie ons toestaat, dan voelen we dat hij daarboven staat, onbewogen door goed of kwaad. Ons goed is relatief, en kwaad is maar een beperking van de ziel door de stof. Vanuit de materiële essentie van de godheid worden alle myriaden differentiaties van de natuur (prakriti, kosmische substantie), alle werelden en hun wisselwerkingen ontwikkeld. Ze helpen bij de cyclische ervaring van de ziel terwijl deze de ene toestand na de andere doormaakt. Hoe kunnen we dan zeggen dat een toestand slecht is in absolute zin? Neem moord. Dit lijkt een kwaad. Het is waar dat we *in werkelijkheid* geen leven kunnen nemen, maar we kunnen een voertuig van het goddelijke Beginsel van Leven vernietigen en de voortgang van een ziel belemmeren die dat voertuig gebruikt. Maar wij worden door de daad meer beschadigd dan wie dan ook. Ze is de vrucht van een bepaalde ongezonde toestand van de ziel. De handeling zendt ons als het ware naar de hel voor een of meer incarnaties; naar een toestand van ellende. De schok, de natuurlijke vergelding, ons eigen daaruit voortvloeiende karma, zowel de straf opgelegd door de mens en die voorgeschreven door de occulte wet, zuiveren en verzachten de ziel. Ze

maakt een heel plechtige ervaring door die noodzakelijk was geworden voor haar groei en die tenslotte de oorzaak is van de extra zuivering ervan. Was de daad gezien dit resultaat slecht? Ze was een noodzakelijk gevolg van de beperkingen van de stof; want als de ziel hemels was gebleven en onbelemmerd had bestaan, dan kon ze geen moord hebben begaan. Evenmin heeft de onsterfelijke ziel, de toeschouwer, enig aandeel in het onrecht; alleen de persoonlijkheid, het elementaire deel van de ziel heeft gezondigd. Alles wat de ziel gekluisterd houdt aan het materiële bestaan is slecht, en we kunnen dan ook geen onderscheid maken. Het enige uiteindelijk goede is eenheid, en in werkelijkheid bestaat er niets anders dan dat. Daarom zijn onze oordelen slechts tijdgebonden. Evenmin hebben we het recht een leven om een leven te eisen. 'Mij komt de wraak toe, zegt de Heer (de Wet); ik zal vergelden.' We worden aanzetters tot moord als we zulke menselijke wetten maken. Ik zeg niet dat iedere ervaring lichamelijk moet worden ondergaan, want sommige worden doorgemaakt in het denken. Ik probeer ook niet enkele te rechtvaardigen. De enige rechtvaardiging ligt in de Wet.

De onschuldige mens die onrechtvaardig werd vermoord wordt door karma in een toekomstig leven gecompenseerd. Ja, voor iedereen die is vermoord wordt dat om zo te zeggen goedge maakt; want terwijl die ongelukkige toestand voortkwam uit zijn karma, staat de occulte wet het nemen van het leven niet toe. Sommige mensen zijn door het onrecht wat ze doen wapens van karma, maar zichzelf hebben in het verleden zichzelf die positie toebedacht.

De Grote Ziel had juist dat lichaam nodig, welke fouten zijn karakter of natuurlijke omgeving ook heeft, en het is een afschuwelijke daad voor een mens om de ziel teleur te stellen. Want alleen de mens, alleen de lagere natuur beïn-

vloed door *tamas* (de eigenschap: duisternis), voelt de drang om het leven te nemen, hetzij volgens het menselijke recht, uit wraak, om te beschermen, enz. 'De ziel doodt niet en wordt niet gedood.' Wat wij als onszelf kennen is alleen de gewone mens, de lagere beginselen en het denkvermogen geleid door ons bedrieglijke bewustzijn. Van de ziel hebben we in onze normale toestand maar korte en fragmentarische indrukken: ons geweten of onze intuïtie. Er zijn natuurlijk psychische en geestelijke bestaanstoestanden waarin over een ruimere kennis wordt beschikt. Zo strijdt de natuur tegen de natuur, en altijd met als doel om de zuivering en de evolutie van de ziel tot stand te brengen. De natuur bestaat alleen voor het doel van de ziel. Als we op deze manier over het onderwerp nadenken, kunnen we tenminste zien hoe overhaast we zouden zijn als we concludeerden dat een daad onverdeeld slecht was, of dat zo'n onderscheid in het absolute zou bestaan. Alleen het absolute is; alle andere dingen zijn verschijnselen en vergankelijk; deze verschillen verdwijnen als we opwaarts gaan. Intussen moeten we al die onethische dingen vermijden en nog veel andere die door de menigte niet op die manier worden gezien, maar die dat evenzeer zijn omdat we weten tot welke grotere onwetendheid en duisternis ze aanleiding geven door de gisting die ze in de natuur veroorzaken, en dat hierdoor het binnenstromen van de heldere stralen van de waarheid wordt belemmerd.

Ik betwijfel of de ziel het ethische of onethische kent. Want denk eens even aan het geval van een van het lichaam bevrijde ziel. Wat is de zonde voor haar wanneer ze vrij is van die schil – het lichaam? Wat weet ze dan over menselijke of ethische wetten, of de regels en vormen van de stof? Ziet ze die eigenlijk wel? Wat voor ontucht kan ze begaan? Dus zeg ik dat deze ethische wetten alleen van dit gebied

zijn, om er hier aandacht aan te besteden en ze te gehoorzamen, maar niet om ze als definitief te formuleren of ze te gebruiken als een weegschaal voor de ziel die andere wetten kent. De vrije ziel heeft te maken met essenties en vermogens die alle onpersoonlijk zijn; het strijdtoneel van de stof laat ze achter zich. Nog hoger en daarboven en in ons allen ziet de onsterfelijke geest die vrij van hartstocht is naar omlaag, en weet heel goed dat wanneer het menselijke opnieuw is opgegaan in zijn geestelijke bron, aan al deze strijd en het uitoefenen van kracht en wil, dit toe- en afnemen van vormen, en deze ontwikkeling van bewustzijn die voor de ogen van de ziel toekomstige wolken en walmen van illusies opwerpen, een einde zal zijn gekomen. Hoewel we deze verheven onderwerpen niet volledig kunnen bevatten, kunnen we zelfs nu een geduldig vertrouwen hebben in het evolutieproces en de Wet, terwijl we niemand beschuldigen of beoordelen, maar zelf proberen aan onze hoogste intuïties te voldoen. *De werkelijke toetssteen van een mens ligt in zijn motief*, dat we niet zien, en dat evenmin altijd door zijn handelingen wordt weerspiegeld.

J.N.

~ 10 ~

Beste Jasper:

Je vraagt me over de ‘drie eigenschappen die uit de natuur zijn voortgekomen’, en die in de *Bhagavad Gītā* worden genoemd. Ze bestaan potentieel (latent) in *purusha* (geest), en gedurende die tijd waarover in de *Bhagavad Gītā* wordt gesproken als de tijd waarin Hij alle dingen voortbrengt nadat hij ze heeft verslonden (wat hetzelfde is als Saturnus die zijn kinderen verslindt), komen ze tot activiteit, en daarom zegt men dat ze *betrekking hebben op* alle wezens, die niet vrij van hun invloed zouden zijn.

Het woord 'wezens' heeft hier betrekking op gevormde wezens in alle werelden. Daarom *bestaan* de eigenschappen in die vormen [want *vorm* is gebaseerd op natuur = prakriti = kosmische substantie. – J.N.], en hebben tegelijkertijd *invloed op* de toeschouwer (ziel) die in de vorm huist. De deva's zijn goden – dat wil zeggen, ze zijn een soort geestelijke macht die lager staat dan de Ísvara in de mens. Ze worden beïnvloed door de eigenschap sattva, of waarheid. Ze genieten een periode van grote gelukzaligheid van enorme duur, maar die, omdat deze *duur* heeft, niet een eeuwigheid is.

Er staat geschreven: 'Goedheid, slechtheid, en onverschilligheid – de eigenschappen die zo heten – die aan de natuur zijn ontsprongen, beïnvloeden de onvergankelijke ziel in het lichaam.'

De onvergankelijke ziel is op die manier gescheiden van het lichaam waarin de eigenschappen haar beïnvloeden, en ook van de eigenschappen die zij niet is. Zij is Ísvara. De Ísvara raakt dus verstrengeld met de eigenschappen.

De eerste of hoogste eigenschap is sattva, die van nature zuiver en aangenaam is, en Ísvara raakt daarmee vervlochten door zich te verbinden met aangename dingen en met kennis. Dus zelfs door in sattva te verblijven raakt de ziel verstrikt.

De tweede eigenschap is rajas en stimuleert activiteit; de ziel raakt ermee verstrengeld omdat ze een rol speelt bij begeerten en neigingen, en doordat ze handelingen teweegbrengt raakt de ziel daarbij betrokken.

De derde eigenschap, tamas, heeft als kenmerk onverschilligheid en is de misleider van alle stervelingen. Ze wordt gevoed door onwetendheid.

Dit zijn dus de twee grote tegenstanders van de ziel, *onwetendheid* en *activiteit*. Want activiteit die voortkomt uit rajas en wordt geholpen door sattva leidt niet tot de hoogste

plaats; terwijl onwetendheid vernietiging veroorzaakt. Niettemin moet men als men weet dat men onwetend is, handelingen verrichten om die onwetendheid teniet te doen. Hoe moet men dat doen zonder altijd rond te draaien in de draaikolk van handelingen [karma, die wedergeboorten veroorzaakt – J.N.], dat is de vraag.

Hij moet eerst zien af te komen van het idee dat hijzelf feitelijk iets doet, omdat hij weet dat alle handelingen tot uiting komen in deze drie natuurlijke eigenschappen, en helemaal niet in de ziel. Het woord ‘eigenschappen’ moet in een ruimere zin worden beschouwd dan waarin het woord gewoonlijk wordt gebruikt.

Dan moet hij al zijn handelingen verrichten met toewijding. Dat wil zeggen, al zijn handelingen offeren aan het Allerhoogste en niet aan zichzelf. Hij moet òf (we laten onverschilligheid even buiten beschouwing) zichzelf opwerpen als de God aan wie hij offert, òf offeren aan de andere werkelijke God – Krishna, en al zijn handelingen en aspiraties doen òf voor zichzelf òf voor het Al. Hier gaat het motief een belangrijke rol spelen. Want als hij daden verricht die van grote moed getuigen, of die van nut zijn voor de mensheid, of kennis verwerft om de mens te helpen, en daartoe wordt bewogen alleen maar omdat hij denkt dat *hij* zal worden verlost, dan handelt hij slechts uit eigenbelang en offert daarom aan zichzelf. Hij moet daarom innerlijk toegewijd zijn aan het Al; dat wil zeggen, hij draagt al zijn handelingen op aan het Hoogste, en weet dat hij niet degene is die de handelingen verricht, maar alleen een getuige ervan.

Omdat hij zich in een sterfelijk lichaam bevindt, wordt hij beïnvloed door twijfels die zullen opkomen. Als die zich inderdaad voordoen, gebeurt dat omdat hij ergens onwetend van is. Hij zou daarom twijfels moeten kunnen verjagen ‘door het zwaard van kennis’. Want als hij een kant en klaar

antwoord heeft op een bepaald punt van twijfel, verjaagt hij evenzoveel. Alle twijfels komen voort uit de lagere natuur, en *in geen enkel geval* uit de hogere natuur. Naarmate hij meer en meer toegewijd wordt, zal de kennis die in zijn sattva-deel woont voor hem daarom steeds helderder worden. Want er wordt gezegd:

‘In iemand die volledig is toegewijd (of die volhardt in het aankweken van devotie) welt in de loop van de tijd spontaan geestelijke kennis op.’ En ook: ‘Iemand met een twijfelende geest geniet noch van deze wereld noch van de andere (de deva-wereld), en geniet evenmin de uiteindelijke gelukzaligheid.’

De laatste zin moet het idee tenietdoen dat als dit hogere zelf in ons bestaat, dit, zelfs als we traag en vol twijfels zijn, zal triomferen over de noodzaak om kennis te verwerven, en ons samen met de hele stroom van de mensheid naar de uiteindelijke gelukzaligheid zal leiden.

De drie eigenschappen staan lager dan een toestand die turya wordt genoemd, een verheven toestand die we zelfs als we in dit lichaam zijn kunnen ervaren. In die toestand bestaat dus geen van de drie eigenschappen, maar daar ziet de ziel de drie eigenschappen bewegen in de oceaan van het Zijn daar beneden. Deze ervaring wordt niet alleen na de dood doorgemaakt, maar, zoals gezegd, deze kan in het huidige leven worden doorgemaakt, hoewel dat natuurlijk maar zelden bewust gebeurt. Maar er zijn zelfs hoge yogī's die zich bewust kunnen verheffen tot nirvāṇa, of geest, terwijl ze op aarde zijn. Deze toestand is de vierde toestand, turya genoemd. Er is geen woord in onze taal dat de betekenis ervan goed kan weergeven. In die toestand is het lichaam in leven hoewel in een diepe verlamming. [Door de adept zelf teweeggebracht. – J.N.] Wanneer de adept daaruit terugkeert, brengt hij *wat hij maar kan* van de veelomvattende

ervaringen van die turya-toestand mee. Natuurlijk gaan deze ervaringen elke beschrijving ver te boven, en de mogelijkheden ervan kunnen hier door ons maar zwak worden waargenomen. Ik kan geen enkele beschrijving ervan geven, omdat ik die niet ken, maar ik zie de mogelijkheden, en u waarschijnlijk ook.

Het is goed om een of andere oefening te doen, en die òf op een vaste plaats te doen, òf mentaal wat niet kan worden gezien, òf 's nachts. Men zou moeten weten wat dhāraṇa, dhyāna, en samādhi zijn. (Zie het yogastelsel van Patañjali.)

Dhāraṇa is het selecteren van een voorwerp, een plaats of een denkbeeld, en het denken daarop te richten.

Dhyāna is het contempleren daarover.

Daarover mediteren is samādhi.

Als men dit probeert, vormen ze natuurlijk één handeling.

Neem dan bijvoorbeeld wat de keelholte wordt genoemd.

1ste Selecteer deze – dhāraṇa.

2de Houd het denken daarop gericht – dhyāna.

3de Mediteer erover – samādhi.

Dit schenkt standvastigheid van de geest.

Selecteer daarna de plaats in het hoofd waar de shushumna-zenuw loopt. De precieze plek doet er niet toe; noem het de kruin van het hoofd. Volg dan dezelfde procedure. Dit zal enig inzicht geven in vormen van geestelijk bewustzijn. Eerst is het moeilijk, maar het zal door oefening gemakkelijk worden. Als men het al doet, dan zou men daarvoor elke dag hetzelfde tijdstip moeten reserveren, zodat er een gewoonte wordt gevormd, niet alleen in het lichaam, maar ook in de geest. Houd altijd de aanwijzing van Kṛiṣṇa in gedachte: namelijk dat het wordt gedaan voor de gehele mensheid, en niet voor onszelf.

Wat betreft de hartstochten: boosheid schijnt de *kracht* van de natuur te zijn; deze omvat echter veel meer.

(Zogenaamde) lust is het grove symbool van liefde en verlangen om te scheppen. Het is een vervorming van het Ware tot liefde en verlangen.

Ijdelheid vertegenwoordigt, denk ik, in één aspect de illusie – de kracht van de natuur; *māyā*, dat wat we ten onrechte voor de werkelijkheid aanzien. Ze is ons altijd het meest nabij en is het meest verraderlijk, zoals ook de illusie van de natuur altijd aanwezig is en moeilijk te doorzien.

Boosheid en lust hebben iets van de *rājasika* eigenschap; maar ik denk dat ijdelheid bijna volledig tot de *guna tamas* behoort.

Ik hoop dat je de oversteek maakt naar de oever die geen vrees kent.

Z.

De oefeningen in concentratie die in deze brief worden aangeraden, zijn slechts stadia in een levenslange contemplatie; ze zijn middelen om een doel te bereiken, middelen van een bepaalde soort tussen middelen die tot een andere categorie behoren, die alle noodzakelijk zijn, waarbij het hoogste pad dat van constante devotie is en volledige overgave aan de Wet. De bovengenoemde middelen hebben een fysiologische waarde omdat de plekken die voor contemplatie worden aanbevolen, zoals ook andere, centra van levenskracht zijn. Stimuleren van deze centra, en van het magnetische residu van de adem dat altijd in hen wordt gevonden, versterkt en prikkelt de vermogens van de innerlijke mens, het magnetische voertuig van de ziel en de schakel tussen stof en geest. Deze manier van zeggen is nodig om helderheid te geven, want in werkelijkheid zijn geest en stof één. We kunnen ons beter een oneindige reeks wisselwer-

kingen van krachten voorstellen die zich uitstrekken van de zuivere geest tot zijn grofste voertuig, en we kunnen zeggen dat het magnetische innerlijke voertuig, of de astrale mens, halverwege de schaal staat. Het geheim van de omloop van het zenuwfluidum is verborgen in deze levenscentra, en hij die het ontdekt kan het lichaam naar goeddunken gebruiken. Bovendien wordt door deze oefening het denken getraind om in zijn eigen beginsel te blijven, zonder aan iets anders energie te geven, en zonder zijn kracht in een andere richting te gebruiken, die zo moeilijk is te overwinnen. Het denken heeft een zichzelf voortbrengende kracht, en wanneer het denken standvastig op één doel wordt gericht, wordt het daardoor gekleurd, en zoals we kunnen zeggen, komen alle associaties van die gedachte op in het denken. Vandaar dat de mysticus kennis verkrijgt over elk willekeurig voorwerp waaraan hij in eenpuntige contemplatie voortdurend denkt. Dit is de basisgedachte van Krishṇa's woorden: 'Denk voortdurend aan mij; vertrouw alleen op mij; en u zult ongetwijfeld tot mij komen.'

Het zuivere instinct van kinderen onthult vaak occulte waarheden. Ik hoorde onlangs een vijftienjarig meisje zeggen: 'Toen ik een klein kind was, verzong ik altijd van alles. Ik ging altijd op de stoel bij het raam zitten en staarde, staarde naar de maan en dacht dat als ik maar lang genoeg staarde, ik daar zou aankomen en alles over haar zou weten.'

Geestelijke ontwikkeling wordt bereikt door concentratie. Het moet dagelijks en op elk moment worden volgehouden wil het van nut zijn. Het 'Levenselixir' [*Five Years of Theosophy*] geeft ons enkele redenen voor deze waarheid. Meditatie is omschreven als 'het ophouden van het actieve naar buiten gerichte denken'. Er is concentratie wanneer het hele streven van het leven op één bepaald doel is gericht. Bijvoorbeeld, een toegewijde moeder is iemand die in en

vóór alles rekening houdt met het belang van haar kinderen en met alle aspecten van hun belang; niet iemand die gaat zitten om de hele dag geconcentreerd na te denken over één aspect van hun belang. Het leven is de grote leraar; het is de grote manifestatie van de Ziel, en de Ziel manifesteert het Hoogste. Daarom zijn alle methoden goed, en zijn alle slechts delen van het grote doel, en dat is toewijding. 'Toewijding* is succes bij het handelen', zegt de *Bhagavad Gītā*. We moeten zowel hogere als lagere vermogens gebruiken, en achter die van het denken liggen die van de geest, onbekend, maar ze zijn te ontdekken. De psychische vermogens moeten naarmate ze tot ontwikkeling komen ook worden gebruikt, want ze onthullen wetten. Maar hun waarde moet niet worden overdreven, en evenmin moet het gevaar ervan worden genegeerd. Ze vormen een subtielere bedwelming dan de grove fysieke energieën. Wie zich erop verlaat is als een mens die toegeeft aan trots en roem omdat hij het eerste station heeft bereikt op weg naar de top die hij van plan is te beklimmen. Evenals moedeloosheid, evenals twijfel, evenals angst, evenals ijdelheid, trots en zelfingenomenheid, worden ook deze vermogens door de natuur gebruikt als valstrikken om ons op te houden. Iedere gebeurtenis, ieder voorwerp, iedere energie kan voor of tegen het grote doel worden gebruikt: bij elk ervan streeft de natuur ernaar de geest te bedwingen, en de geest streeft ernaar vrij te zijn. Zal de materie de beweging verlammen, of zal de beweging de materie beheersen? De wisselwerking tussen deze twee is manifestatie. De mate van activiteit bepaalt de geestelijke ontwikkeling; wanneer de grote Kracht haar

*Noot vert. De Sanskrietterm in het origineel is yoga (letterlijk: eenwording, vereniging). Toen Judge dit schreef was de term yoga minder bekend in het westen. Judge benadrukt het aspect 'toewijding' als middel om eenwording te bereiken.

maximale ontwikkeling heeft bereikt, draagt ze ons naar de grenzen van het onbekende. Die kracht is intelligent, zelfbewust en geestelijk: haar lagere vormen of voertuigen, of wisselwerkingen kunnen door ons worden opgeroepen, maar zelf ontstaat zij alleen door haar eigen wil. We kunnen slechts een voertuig voor haar gereedmaken, waarin zoals Behmen zegt, 'de heilige geest in zijn eigen wagen kan rijden'.

'Het Zelf kan niet door de veda's worden gekend, evenmin door het begripsvermogen, of door veel studie. Hij die door het Zelf wordt gekozen, hij alleen kan het Zelf verwerven.'

'Het Zelf kiest hem als de zijne. Maar iemand die zich niet eerst heeft afgewend van zijn slechtheid, die niet kalm en beheerst is, *of van wie het denken niet kalm is*, kan nooit het Zelf bereiken, zelfs niet door kennis.'

De cursivering is van mij; ze duidt op de waarde van dat stadium van contemplatie waarnaar tot nog toe is verwezen als dat waarin het denken is opgehouden te werken, en wanneer de zuivere energieën van de natuur de bron van de geest doen opzwellen.

De passage in de bovenstaande brief dat de adept uit turya 'meebrengt *wat hij maar kan*', moet men zo opvatten dat deze betrekking heeft op het feit dat alles afhangt van het op elkaar afstemmen van de verschillende beginselen in de mens. Wie volmaking of het mahātmaschap heeft bereikt, heeft de volledige controle verkregen over het lichaam en bezielt dit naar welgevallen. Maar wanneer hij in een lichaam is, wordt hij, als een ziel met kracht, natuurlijk tot op zekere hoogte nog altijd door dat lichaam of voertuig beperkt. Dat wil zeggen, er zijn ervaringen die niet gedeeld kunnen worden met dat instrument van de ziel dat door ons 'het lichaam' wordt genoemd, en voorbij een bepaald punt

kan zijn brein deze niet weergeven of zich herinneren. Dit punt varieert afhankelijk van het stadium dat werd bereikt door de individuele ziel, en hoewel dit bij sommigen een gevorderde toestand van grote kennis en macht is, moet dit toch als beperkt worden beschouwd vergeleken met die geestelijke ervaringen van de bevrijde ziel.

Het werk waaraan alle discipelen zich wijden is om het lichaam meer transparant, meer fluidisch, meer ontvankelijk te maken voor alle geestelijke invloeden die opkomen in de innerlijke kern, in de ziel die een niet-gescheiden deel is van de grote Ziel van allen, en minder ontvankelijk voor de materiële invloeden van buitenaf die worden voortgebracht door de wereld die niet nadenkt en door die eigenschappen die in de natuur een rol spelen. Abstract denken zou 'het vermogen zijn om aan iets te denken los van zijn eigenschappen'; maar deze eigenschappen betreffen de uiterlijke verschijnselen, zijn duidelijk aanwezig, en maken de meeste indruk op onze zintuigen. Ze brengen ons in verwarring, en ze vormen een deel van de valkuil die de natuur ons bereidt als we niet haar diepste geheim ontdekken en haar beheersen. Meer dan dat: ons verblijf als individuele leden van een ras geeft dit en andere rassen de tijd om de evolutionaire ervaring langzaam door te maken, en biedt langdurige en herhaalde kansen voor iedere ziel om zich te verbeteren, terug te keren en de evolutieboog te doorlopen. Hierbij is de natuur heel genadig, en zelfs in de duisternis van de achtste sfeer waarheen zielen van *geestelijke* verdorvenheid afdalen, bieden haar impulsen gelegenheden om terug te keren als er in de door zichzelf verdoemde ziel ook maar een beetje energie is overgebleven die daarvoor ontvankelijk is.

Veel mensen dringen aan op een volmaakte ethische code verzacht door sociale beleefdheidsnormen, en vergeten dat deze met het klimaat, het land en de tijd verschillen.

Deugdzaamheid is een edel offer aan de Godheid. Maar voorzover het alleen maar lichamelijke en mentale rechtschapenheid betreft, is ze onvoldoende en staat ze los van de rechtschapenheid van de psychische natuur of de deugd van de ziel. De deugd van de ziel is waarachtig Zijn; de deugd ervan is vrij te zijn. Het lichaam en het denken delen niet in die ervaringen, hoewel ze deze daarna kunnen weerspiegelen, en dit weerspiegelen kan ze vervullen met een eigen soort licht en macht. Spiritualiteit is niet hetzelfde als deugdzaamheid. In één opzicht is ze onpersoonlijkheid. Het is evengoed mogelijk spiritueel 'slecht' te zijn als spiritueel 'goed'. Deze eigenschappen worden alleen aan spiritualiteit toegekend op grond van het gebruik dat ervan wordt gemaakt voor of tegen de grote evolutiewet, die tenslotte moet gelden omdat het de wet van de godheid is, een uitdrukking van de aard en het wezen van het onbekende, en die aard is gericht op manifestatie, zelfverwerkelijking en het weer opgaan [in de bron]. Alles wat met deze wet worstelt door te streven naar een afzonderlijk bestaan moet op de lange termijn mislukken, en elke differentiatie die op zichzelf niet in staat is tot het weer opgaan [in de bron] wordt tot zijn oorspronkelijke elementen gereduceerd, en in die vorm kan ze, om zo te zeggen, weer worden opgenomen.

Spiritualiteit is dus een toestand van Zijn die niet in woorden is uit te drukken. Noem het een trillingsfrequentie die ver buiten ons kenvermogen ligt. De taal ervan is de taal van beweging, in haar hoogste stadium, en haar vervolmaking gaat woorden en zelfs het denken te boven.

'De kennis van het hoogste beginsel is een goddelijke stilte, en het tot rust komen van alle zintuigen.' – (*Clavis van Hermes.*)

'Voorkeur en afkeer, goed en kwaad, hebben niet de minste invloed op de kenner van brahman, die geen lichaam

heeft en altijd bestaat.' – (Śaṅkarāchārya, *Vivekachūḍāmaṇi* [Diadeem van wijsheid].)

'Over die natuur die het intellect te boven gaat worden veel dingen beweerd al naar het begripsvermogen, maar men kan er beter over contempleren door de intellectuele energie stop te zetten dan door die te gebruiken.' – (*Porphyrios.*)

Het denken is begrensd, en we streven ernaar het grenzeloze binnen te gaan. Het intellect is het eerste voortbrengsel van de natuur dat, zoals ik zei, energie krijgt voor de ervaring van de ziel. Wanneer we deze waarheid erkennen, maken we gebruik van die natuurlijke energie die Denken wordt genoemd om te vergelijken, te onderrichten, en twijfel weg te nemen, en bereiken zo het punt waar we de uiterlijke neigingen van de natuur beteugelen, want dan, wanneer deze worden herleid tot hun oorzaak en de natuur helemaal wordt overwonnen en bedwongen, manifesteert die oorzaak zich zowel in als achter de natuur.

'De niet-lichamelijke substanties worden wanneer ze afdalen verveelvoudigd en verdeeld over individuen wat gepaard gaat met een vermindering van vermogen; maar wanneer ze door hun energieën opstijgen tot voorbij de lichamen, worden ze verenigd en bestaan als een geheel door en door middel van een overvloed van macht.' – (*Porphyrios.*)

Deze aanwijzingen zullen voldoende zijn voor die denkers die al op weg zijn. Anderen zullen zich daarvoor hebben afgesloten. Taal brengt alleen de ervaringen van een volk tot uitdrukking, en omdat dat van ons niet het hoogste niveau van Zijn heeft bereikt, hebben we nog geen woorden voor die dingen. Het oosten is altijd het thuisland geweest van geestelijk onderzoek; het heeft alle grote religies aan de wereld geschonken. Het Sanskriet heeft dus termen voor

sommige van deze toestanden en omstandigheden, maar zelfs in het oosten wordt goed begrepen dat het vormloze zich niet kan uitdrukken door vorm, of het onmetelijke door beperkingen van woorden of tekens. De enige manier om deze toestanden te kennen is door ze te *zijn*: we kunnen nooit *werkelijk* iets kennen als we het niet zijn.

J.N.

~ 11 ~

Het doet me verdriet, Jasper, om over je ernstige ziekte te horen. Terwijl je leven op het spel staat, zoals dat nu en nog enige tijd het geval schijnt te zijn, zul je je erg moede-loos voelen.

Nu is het niet gebruikelijk om rustig tegen iemand te spreken over zijn dood, maar jij hebt daar geen bezwaar tegen, dus zal ik spreken. Ik ben het niet met je eens dat de dood goed is. Jouw geval is niet hetzelfde als dat van — die *op het punt stond te* sterven en besloot van de Grote Machten het leven te aanvaarden en voor de mensheid verder te werken te midden van alle pijn en lijden van dat lichaam. Waarom zou je niet nu – zolang je dat kunt – in het huidige lichaam leven, zodat je daarin alle mogelijke vooruitgang kunt boeken en door je leven zoveel mogelijk goed doen voor de Zaak en voor de mensheid? Want als Jasper Niemand heb je nog niet de gelegenheid gehad om aanspraak te kunnen maken op *bijzondere* hulp na de dood om snel terug te kunnen zijn, zodat je zou sterven en de kans lopen op een lang devachan en veel zou mislopen wat je voor *Hen* zou kunnen doen. Dat zijn mijn opvattingen. Het leven is beter dan de dood, want de dood stelt het Zelf weer teleur. De dood is *niet* de grote boodschapper of voortbren-ger van kennis. Hij is alleen het grote gordijn op het toneel

dat het volgende moment wordt opgetrokken. Volledige kennis moet worden bereikt in de drie-enige mens: lichaam, ziel en geest. Wanneer die is verkregen, gaat hij verder naar andere sferen, die voor ons onbekend en eindeloos zijn. Door zolang te leven als men kan, geeft men het Zelf die grotere kans.

‘Ātmānam ātmanā paśya’ (Zie het Zelf door het zelf – *Gītā*) schijnt niet van toepassing te zijn nadat de drempel van de dood is gepasseerd. De vereniging van de drieëenheid kan alleen op aarde in een lichaam worden bereikt, en *dan* is bevrijding wenselijk.

Ik spreek niet voor mijzelf, broeder, maar voor jou, omdat ik in de dood niemand kan verliezen. De levenden spelen een grotere rol voor de doden dan de doden voor de levenden.

De twijfel die je nu voelt over het al of niet slagen is ongezond. Ban die alsjeblieft uit. Het is beter valse hoop te koesteren zonder twijfel, dan veel kennis te hebben maar twijfels over je eigen mogelijkheden. ‘Hij die twijfelt is als de golven van de zee, voortgedreven door de wind en heen en weer geslingerd.’ Men moet niet alleen bedacht zijn op twijfel aan de meesters (maar ik weet dat je aan hen niet twijfelt). Men moet het meest ervoor waken en weerstand eraan bieden als het om jezelf gaat. Elke gedachte dat je niet kunt slagen, of beter zou kunnen sterven dan leven omdat een gewond lichaam het succes onbereikbaar schijnt te maken, is *twijfel*.

We durven niet te hopen, maar we *durven* te proberen nog langer in leven te blijven opdat we Hen mogen dienen zoals zij de Wet dienen. We moeten niet proberen chela’s te zijn of iets te doen in deze incarnatie, maar alleen zoveel mogelijk te weten en te zijn als we kunnen, en de mogelijkheden zijn onbeperkt. Bedenk dan dat het slechts een

kwestie is van te worden overmand – door wat? Door iets van buitenaf. Maar als je jezelf beschuldigt of aan jezelf twijfelt, dan geef je de vijand rust; hij hoeft niets te doen, want je doet het allemaal zelf voor hem, en terwijl hij jou aan je lot overlaat, zoekt hij andere slachtoffers. Sta dan op uit deze vertwijfeling en grijp het zwaard van kennis. Daarmee, en met liefde, kan het universum worden veroverd. Niet dat ik denk dat je te moedeloos bent, Jasper, maar ik zou je graag mijn ideeën willen geven, zelfs al zou iets je de volgende dag doden, zonder dat we dat willen.

Ik ben blij dat hoewel het lichaam pijnlijk is, het met jou goed gaat. We moeten op verschillende manieren lijden, en ik twijfel er niet aan dat het een grote stap vooruit is als we terwijl we fysiek lijden, greep op onszelf kunnen krijgen en kalm kunnen blijven en niet erin opgaan. Maar ook het lichaam heeft rust nodig. Geef jezelf rust en maak de drang om iets te doen stil en latent. Daardoor wordt deze niet gedood, en wanneer het lichaam sterker wordt zal je meer weten.

Je hebt genoeg stormen meegemaakt. Door enkele ogenblikken na te denken zal het je duidelijk worden dat we onze eigen stormen maken. De invloed van een omstandigheid, welke dan ook, is een vast onveranderlijk gegeven, maar omdat *wij* in de manier hoe we daarop reageren verschillen, lijkt het voor ons dat onze moeilijkheden in intensiteit verschillen. Dat doen ze helemaal niet. Wij zijn het die variëren.

Als we erkennen dat we ons in de evolutiestroom bevinden, dan moet iedere omstandigheid heel goed voor ons zijn. En onze mislukkingen om bepaalde vastgestelde handelingen te verrichten zouden ons het meest moeten helpen, want we kunnen op geen enkele andere manier die kalmte leren waar Krishna op aandringt. Als al onze plannen zouden slagen, kregen we niet te maken met tegenstellingen.

Ook zouden de plannen die we maken misschien alle in onwetendheid en dus ten onrechte worden gemaakt, en zou de vriendelijke natuur ons niet toestaan ze uit te voeren. We krijgen niet de schuld voor het plan, maar we kunnen karmische nadelen ondervinden door niet te aanvaarden dat het onmogelijk is om het plan uit te voeren. De mensen kunnen zich niet beroepen op onwetendheid over de wet, maar wel op onwetendheid over de feiten. In het occultisme word je niet door *De Wet* over het hoofd gezien, zelfs als je onbekend bent met enkele belangrijke feiten, want deze let niet op individuen maar brengt zijn aanpassingen aan ongeacht wat we weten of waarvan we onwetend zijn.

Als je wat terneergeslagen bent, of als iemand van ons dat is, dan verliezen onze gedachten in die mate aan kracht. Men zou in een gevangenis kunnen zijn opgesloten en toch een werker zijn voor de Zaak. Dus vraag ik je om elke afkeer van de huidige omstandigheden uit je denken te zetten. Als je erin kunt slagen om deze te beschouwen als *precies dat wat je eigenlijk wenste*, dan zullen ze niet alleen werken als een versterker van je goede gedachten, maar een weerslag hebben op je lichaam en het sterker maken.

Dit alles doet me denken aan H.; en je bent nu op de hoogte van zijn mislukken. Maar voel je hierover niet teleurgesteld. Het kon bijna niet anders zijn. Onverstandig deed hij een beroep op de Wet voordat hij helemaal gereed was. Dat wil zeggen, in bepaalde opzichten dom, want in het grotere perspectief kan niets onverstandig zijn. Zijn duidelijke mislukking, helemaal aan het begin van de strijd, komt voor hem heel vanzelfsprekend. Hij ging naar de plek waar het vuur het heetst is en maakte het door zijn aspiraties nog heter. Alle anderen hebben datzelfde gedaan en zullen hetzelfde ondervinden. Want het maakt geen verschil dat het in zijn geval een lichamelijke aandoening betreft; omdat al

deze dingen voortkomen uit mentale verstoringen, kunnen we gemakkelijk dezelfde oorzaak zien achter een fysieke kwaal als achter een mentale afwijking. Vreemd genoeg schreef ik je ook over de weinigen die wel blijven, en kort hierna kwam er nieuws en dit wierp een licht – een rood licht zagezegd – op het bericht over de retraite van H. Zie hoe op alle gebieden de ene gedachte met de andere samenhangt wanneer het Ware wordt nagestreefd.

We zijn zelf niet helemaal vrij hiervan, omdat we elke dag en elk uur de spanning voelen. Neem van een medereiziger deze woorden aan: Houd de aspiratie en het zoeken vol, maar laat de houding van wanhoop of het minste geklaag niet voortduren. Niet dat je dat doet. Ik kan de juiste woorden niet vinden; maar je zou ongetwijfeld alles weten, als je niet door bepaalde tekortkomingen werd tegengehouden.

Duisternis en eenzaamheid zullen ongetwijfeld ons deel zijn, maar ze zijn slechts illusie. Is het Zelf niet zuiver, helder, lichaamloos en vrij – en ben jij dat niet? Het dagelijkse leven wanneer we wakker zijn is maar een boetedoening en beproeving van het lichaam, zodat ook *dit* daardoor in de juiste gesteldheid kan komen. In dromen zien we de waarheid en proeven we van de vreugden van de hemel. In de waaktoestand moeten we geleidelijk die dauw distilleren en naar ons normale bewustzijn overbrengen.

Bedenk dan ook dat de invloeden van dit huidige tijdperk de kracht hebben om deze gevoelens op te wekken. Wat bestaat er tegenwoordig overal een wanhoop en een beklemmende twijfel. In deze tijd van omwenteling *wacht* de wijze. Hij buigt, zoals het riet voor de vlagen van de wind, zodat deze over zijn hoofd heen zal waaien. Wanneer je je verheft, zoals jij doet, naar het gebied waar deze stromen voortjagen terwijl je probeert nog hoger te gaan, voel je deze vijandige invloeden, hoewel die je onbekend zijn. Het is een

ijzeren tijdperk. Een woud van ijzeren bomen, zwart en afschrikwekkend, met takken van ijzer en glanzende bladeren van staal. De winden waaien door de poorten ervan en we horen een afschuwelijk knarsend en verpletterend geluid dat de nog kleine stem van de liefde het zwijgen oplegt. En de bewoners ervan zien dit ten onrechte aan voor de stem van God; ze bootsen die na en dragen bij aan de verschrikkingen ervan. Verlies de moed niet, veroordeel jezelf niet. We zijn beiden dat geluidloze OM; we vinden samen steun in de armen van de meester. Jij bent niet moe; het is dat lichaam, dat nu zwak is, en niet alleen zwak maar wakker geschud door de kracht van je eigen vermogens, zowel fysieke als psychische. Maar de wijze leert om in het lichaam een houding aan te nemen van zorgeloosheid die in feite voorzichtiger is dan elke andere houding. Neem ook die houding aan. Jij beslist daarin. Wie accepteert jou, wie anders durft over jou te oordelen dan jijzelf? Laten we dan wachten op natuurlijke veranderingen, en weten dat als het oog is gericht op waar het licht schijnt, we al gauw zullen weten wat we moeten doen. Dit uur is niet rijp. Maar een onrijpe vrucht wordt rijp, en valt of wordt geplukt. De dag zal ongetwijfeld komen wanneer je haar zult plukken. Je bent niet langer bezwaard door zinloze angsten of compromissen. Wanneer de grote gedachte dichtbij genoeg komt, zul je gaan. We moeten allen dienaren zijn voordat we ook maar een beetje kunnen hopen meesters te zijn.

Ik heb nogmaals over het leven van de Boeddha gelezen, en het vervult me met een verlangen en wens om mijzelf te geven voor de mensheid, om mijzelf te wijden aan een verwoede, vastberaden poging om mijzelf dichterbij het offeraltaar te brengen. Omdat ik niet altijd precies weet wat moet worden gedaan, moet ik me houden aan wat de meester zegt: 'Doe wat je *kunt*, als je Hen ooit hoopt te ontmoeten.'

Omdat dit waar is, en een andere adept zegt 'Volg het pad dat Zij en ik tonen, maar volg niet *mijn* pad', wel dan is het enige wat we kunnen doen, of het veel of weinig is, precies dat te doen wat we kunnen, ieder op zijn eigen plaats. Het is zeker dat als we een enorme toewijding hebben en ons best doen, het resultaat voor Hen en voor ons goed zal zijn, zelfs als we anders hadden gehandeld indien we meer hadden geweten toen we een bepaalde gedragslijn volgden. Een toegewijde chela zei eens: 'Ik heb geen bezwaar tegen al die inspanningen om toelichting te geven en al die moeite, want ik heb altijd gemerkt dat wat in de naam van de meester werd gedaan juist was en goede gevolgen had.' Wat in hun naam wordt gedaan, wordt gedaan zonder aan zichzelf te denken, en het motief is de uiteindelijke toetssteen.

Dus ben ik bedroefd en niet bedroefd. Niet bedroefd als ik nadenk over de grote Ísvara, de Heer, die al deze grillen en vertoningen toestaat. Bedroefd wanneer ik onze zwakheid zie en ons onvermogen. We moeten kalm zijn en doen wat we kunnen. Ramaswamier haastte zich naar Sikkim om te proberen de meester te vinden, en ontmoette iemand die hem vertelde terug te keren *en zijn plicht te doen*. Dat is het enige wat ieder van ons kan doen; vaak kennen we onze plicht niet, maar ook dat is onze eigen fout; het is een karmisch onvermogen.

Je vraagt me welk advies je je medestudent zult geven. Het beste advies is te vinden in je eigen brief aan mij waarin je zegt dat de ware raadgever zich binnenin ons bevindt. Dat klopt. Tienduizend adepten kunnen iemand niet veel goed doen tenzij wijzelf gereed zijn, en Zij handelen alleen om ons suggesties te geven van de mogelijkheden die er in ieder menselijk hart zijn. Als we in onszelf verblijven, en zelf moeten leven en sterven, dan moet daaruit volgen dat het overal heen hollen om iets of iemand te raadplegen op zichzelf

geen vooruitgang brengt. Let wel, ik ben niet ertegen dat we omgaan met mensen die heilige boeken lezen en zich bezighouden met verheven onderwerpen. Ik probeer alleen maar mijn idee te illustreren dat dit niet als een doel moet worden beschouwd; het is maar een van vele middelen. Niets geef zoveel steun als de omgang met mensen die denken zoals wij, of als het lezen van goede boeken. Het beste advies dat ik ooit ben tegengekomen was om heilige boeken te lezen, of welke boeken ons ook maar ertoe brengen ons te verheffen, zoals je door ervaring hebt ondervonden. Die moeten er zijn. Eens merkte ik dat sommige duistere theologische geschriften van Plotinus dat effect op mij hadden – zeer veredelend, en ook een toelichting op de omzwervingen van Ulysses. Dan is daar de *Gītā*. Al deze *zijn bezielde met een eigen leven* dat de trillingen verandert. Trillingen zijn de sleutel tot alles. De verschillende toestanden zijn slechts verschillen in trilling, en we herkennen de astrale of andere gebieden niet omdat we niet in harmonie zijn met de trillingen ervan. Daarom hebben we vaag het gevoel dat anderen af en toe naar ons staren, of dat een menigte mensen ons voorbijsnelt voor wie grootse dingen ophanden zijn, terwijl ze ons niet zien en wij hen niet zien. Het was een moment van synchrone trilling. Maar het is belangrijk het Zelf in het zelf tot ontwikkeling te brengen, en dan zal de rijkdom aan wijsheid die alle wijzen toebehoort onmiddellijk ook ons toebehoren.

Iedereen zou het Zelf anders zien en zou het toch nooit zien, want als men het ziet, *is* men het. Maar als we woorden gebruiken zeggen we dat we ‘het zien’. Het kan een flits zijn, een stralend wiel, of wat al niet. Dan is er het lagere zelf, dat op zijn manier verheven is, en dat eerst moet worden gekend. Als we het voor het eerst zien, is het alsof we in een handschoen kijken, en hoeveel incarnaties lang is dat misschien wel het geval? We kijken in de handschoen en daar

is duisternis; dan moeten we *naar binnen gaan* en de binnenkant zien, enz., enz.

De mens is het mysterie van de eeuwen; ieder van ons. Geduld is noodzakelijk om alle tijd te laten verlopen die nodig is om het lichamelijke instrument te veranderen en onder controle te brengen. Beheersing met geweld is niet zo goed als een milde beheersing die continu en standvastig wordt aangehouden. De zieneres van Prevorst ontdekte dat een zachtaardige stroom haar meer goeddeed dan een krachtige stroom zou doen. Zachtaardigheid is beter omdat er altijd een tegengestelde stroom wordt opgewekt, en als de opwekkende stroom vriendelijk is, dan zal de opgewekte dat ook zijn. Dit geeft de leerling die niet getraind is meer tijd en geleidelijk meer kracht.

Ik denk dat je medestudent een goed werktuig zal zijn, maar we moeten de stilte van de toekomst niet verbreken om geen onbekende en moeilijke stammen wakker te maken die niet gemakkelijk in de omgang zijn.

Iedere situatie zou als een hulpmiddel moeten worden gebruikt. Dit is beter dan filosofie, want ze stelt ons in staat de filosofie te kennen. Je boekt geen vooruitgang door de filosofie van andere mensen te bestuderen, want dan krijg je alleen hun grove denkbepelden. Overlaad jezelf niet met de ideeën van anderen, en breek ook niet je hoofd erover. Je hebt de sleutel tot het zelf en dat is genoeg; neem hem en breng naar buiten wat er in je verborgen ligt. Je bent verheven in edelmoedigheid en liefde, sterk in geloof, en eerlijk in je waarnemingen. Edelmoedigheid en liefde betekenen het verlaten van het zelf. Dat is je staf. Laat je vertrouwen groeien, niet in je vermogens, maar in het grote Al dat jezelf bent.

Ik hoop bij God dat jij en alle anderen vrede zullen vinden.

~ 12 ~

Beste Jasper:

Er zijn zo velen die vragen stellen over het chelaschap* dat je brief heel goed aansluit bij mijn eigen ervaringen. Je zegt dat deze aanvragers een of ander antwoord moeten krijgen, en ik ben het daarmee eens. En of ze nu daarvoor gereed zijn of niet, we moeten hen iets kunnen zeggen. Maar in het algemeen zijn ze niet gereed, en evenmin zijn ze bereid de eerste stap te doen die is vereist. Ik zal de zaak met je bespreken zodat je in de toekomst raad kunt geven bij het beantwoorden van zulke vragen; en misschien ook om mijn eigen gedachten helder te maken.

Het eerste wat iemand zich zou moeten afvragen is: 'Wanneer en hoe kreeg ik een verlangen om iets over het chelaschap te weten te komen en om een chela te worden?'; en ten tweede, 'Wat is een chela, en wat is chelaschap?'

Er zijn vele soorten chela's. Er zijn lekenchela's en chela's op proef; aangenomen chela's en zij die proberen zich gereed te maken om zelfs maar lekenchela's te worden. Iedereen kan zich opwerpen als lekenchela, en ervan overtuigd zijn dat hij in dit leven misschien nooit bewust van zijn gids zal horen. Dan is er voor chela's op proef een *onveranderlijke* regel dat zij een zevenjarige periode van beproeving zullen doormaken. Deze 'beproevingen' hebben geen betrekking op vaste en omschreven tests, maar op alle gebeurtenissen in het leven en hoe de persoon die wordt beproefd die ondergaat. Aanvragers kunnen niet worden verwezen naar een *plaats* waar ze hun verzoek kunnen indienen, omdat deze zaken niet betrekking hebben op plaatsen en functionarissen; dit is een zaak van de innerlijke natuur. We *worden*

*Chela betekent discipel. Het is een Sanskrietwoord. – J.N.

chela's; in werkelijkheid verkrijgen we die positie omdat onze innerlijke natuur zover is geopend dat ze deze kennis tot zich kan en zal nemen: we ontvangen de beloning door de Wet.

In een bepaald opzicht is ieder oprecht lid van de Theosophical Society op weg om een chela te worden, omdat de meesters een deel van hun werk met en voor de mensheid door middel van deze Society doen, die door hen is gekozen als hun instrument. En omdat *al* hun werk en aspiratie dienen om de mensheid te helpen, kan geen van hun chela's hopen dat te blijven (of te worden), zolang er enig zelfzuchtig verlangen naar persoonlijk bezit van geestelijke rijkdom het motief vormt om te proberen een chela te worden. Zo'n motief zou bij iemand die al een chela is, onmiddellijk ertoe leiden dat hij uit hun gelederen wordt gestoten, of hij zich bewust is van zijn achteruitgang of niet, en in het geval van iemand die probeert chela te worden werkt het als *een belemmering*. Evenmin zal een werkelijke chela overal bekendmaken dat hij een chela is. Want deze loge is niet zoals de exoterische verenigingen die zich baseren op gunsten of louter uiterlijke schijn. Ze is iets dat werkelijk bestaat met een levende geest – met mensen aan het hoofd ervan, en wordt geleid door wetten die in zichzelf hun eigen rechters bevatten, en die geen rechtbank nodig hebben, noch beschuldigingen, noch vonnissen, noch wat voor informatie ook.

In het algemeen heeft iemand van Europese of Amerikaanse geboorte te kampen met grote problemen. Hij heeft geen psychische ontwikkeling geërfd om zich op te beroepen; geen bekende verzameling meesters of hun chela's binnen zijn bereik. De moeilijkheden op grond van zijn ras beletten hem gemakkelijk in zichzelf te zien; hij is niet introspectief van aard. Maar zelfs hij kan veel doen als hij zijn

motief zuivert, en van nature een vurig en onwankelbaar geloof en toewijding bezit of ontwikkelt. Een geloof waardoor hij standvastig overtuigd blijft van het bestaan van meesters, zelfs tijdens een jarenlange periode waarin geen communicatie plaatsvindt. Ze zijn grootmoedige en eerlijke schuldenaren en zullen altijd terugbetalen. Hoe ze terugbetalen, en wanneer, moeten wij niet vragen. Mensen kunnen zeggen dat dit een even blinde toewijding vereist als ooit door enige kerk werd verlangd. *Dat is ook zo*, maar het is een blinde toewijding aan meesters die de waarheid zelf zijn; aan de mensheid en aan jezelf, aan je eigen intuïties en idealen. Deze toewijding aan een ideaal berust op nog iets anders, en dat is dat een mens nauwelijks gereed is om een chela te zijn tenzij hij *op zichzelf* kan staan en niet wordt beïnvloed door andere mensen of gebeurtenissen, *want hij zal op zichzelf moeten staan*, en hij kan dit beter aan het begin weten dan aan het eind.

Er zijn ook bepaalde capaciteiten waarover hij moet beschikken. Deze zijn te vinden in *Man: Fragments of Forgotten History* [door Mohini Mohun Chatterji en Laura Holloway, Londen 1885] aan het einde van het boek, dus zullen we er hier niet op ingaan.

Nu de vraag over de algemene geschiktheid van aanvragers is besproken, komen we op een punt van nog grotere betekenis: de relatie tussen goeroe en chela, of meester en discipel. We willen weten wat het eigenlijk betekent om een leerling van zo'n leraar te zijn.

De relatie tussen een goeroe en een chela stelt niets voor als het geen geestelijke band is. Wat alleen maar uiterlijk of formeel is, zoals de relatie die totstandkomt door alleen maar te vragen en aan te nemen, is niet geestelijk, maar formeel, en is die relatie die zich voordoet tussen *leraar* en *leerling*. Maar zelfs deze laatste is in geen enkel opzicht te

geringschatten, want de leraar verhoudt zich tot de leerling, in zoverre de relatie dat toestaat, op dezelfde manier als de goeroe tot zijn chela. Het is een verschil in graad; maar dit verschil in graad vormt het onderscheid tussen het geestelijke en het materiële, want, als we de verschillende schakeringen doorlopen van de grofste stoffelijkheid tot zover we kunnen gaan, dan vinden we tenslotte dat materie opgaat in geest. (We spreken nu natuurlijk over wat gewoonlijk *stof* wordt genoemd, terwijl we goed weten dat in feite wat zo wordt aangeduid niet werkelijk materie is, maar een enorme illusie die op zichzelf geen bestaan heeft. De werkelijke materie, die door de hindoes *mūlaprakriti* wordt genoemd, is iets onzichtbaars of een onzichtbare substantie waarvan onze stof een projectie is. De werkelijke stof is wat de hermetici *oorspronkelijke aarde* noemden; een voor ons ongrijpbare vorm van de stof. We kunnen gemakkelijk gaan geloven dat wat gewoonlijk *materie* wordt genoemd dat in feite niet is; er zijn immers helderzienden en gevoelige mensen die door dikke muren en gesloten deuren kunnen kijken. Als dit *materie* zou zijn, dan zouden ze er niet doorheen kunnen zien. Maar wanneer een gewone helderziende oog in oog komt te staan met *oorspronkelijke materie*, kan hij of zij niet erdoorheen zien, maar ontmoet een dode muur die dichter is dan elke muur die ooit door mensen is gebouwd.)

Dus vanaf de vroegste tijd werd, bij alle behalve de moderne westerse volkeren, door de leerling de grootste eerbied betuigd aan de leraar, en de leerling werd vanaf zijn jeugd geleerd om zijn leermeester wat waardigheid betreft te beschouwen als tweede in rang, na zijn vader en moeder. Het was bij deze volkeren een grote zonde, iets dat iemand in zijn morele wezen werkelijk schade toebracht, als men zelfs in zijn denken geen respect had voor zijn leraar. De reden hiervoor lag toen, en ligt tegenwoordig niet minder, in

het feit dat er een lange keten van invloed zich uitstrekt vanaf de hoogste geestelijke gids die bij ieder mens kan behoren, omlaag via enorme aantallen geestelijke chefs, en tenslotte zelfs eindigt bij de leraar uit onze jeugd. Of, om het nog eens in omgekeerde volgorde te omschrijven, een keten strekt zich omhoog uit van onze leraar of leermeesters tot de hoogste geestelijke chef in wiens straal of neergaande lijn men zich blijkt te bevinden. En het maakt in dit occulte verband geen enkel verschil dat noch de leerling noch de laatste gids zich ervan bewust zijn, of toegeven, dat dit zo is.

Het gebeurt dan dat het kind dat grote eerbied heeft voor zijn leraar, en zich overeenkomstig vol vertrouwen ijverig toelegt op zijn taak, geen geweld doet aan deze ongrijpbare maar machtige keten, en overeenkomstig voordeel geniet, of hij het weet of niet. Evenmin geeft het dat een kind een leraar heeft die hem een slechte methode aanbiedt. Dat is zijn karma, en door zijn eerbiedige en ijverige houding put hij dit uit, en overstijgt al snel die leraar.

Deze keten van invloed wordt de *guruparamparā-keten* genoemd.

De goeroe is de *gids of hij die harmoniseert*, en hoeft dit niet altijd te combineren met de functie van leraar. Z.

~ 13 ~

Beste Jasper:

We zijn nu overgegaan van alleen maar de gewone en wereldlijke relaties tussen leraar en leerling naar de relatie met wat we voorlopig de *loge* zullen noemen.

Deze loge moet niet in de tang van kritiek worden genomen en worden geanalyseerd of vastgepind. Ze is tegelijk overal en nergens. Ze bevat binnen haar grenzen alle werkelijke meesters, leerlingen, gidsen en goeroes, van welk ras of

geloof ook of zonder geloof. Er is hierover gezegd:

‘Voorbij de Hal van Lering is de loge. Ze omvat het geheel van alle wijzen in de hele wereld. Ze kan zelfs niet worden beschreven door hen die ertoe behoren, maar de leerling wordt niet verboden zich een voorstelling te maken van haar karakter.’

Dus daarom zal iedere van haar werkelijke leraren of leerlingen graag op ieder moment elke andere leraar of leerling helpen. Maar we moeten daaruit niet concluderen dat, omdat ze allen proberen de waarheid te verspreiden en de wereld te onderrichten, wij die onszelf aspirant-chela's noemen of bekende chela's van een bepaalde persoon die we goeroe noemen, onszelf op datzelfde moment kunnen plaatsen onder de *directe* leiding van meer dan één goeroe.

Iedereen die innerlijk heeft besloten het pad te betreden heeft een goeroe. Maar de tijd tussen dat besluit en het moment waarop hij de meester werkelijk zal kennen kan inderdaad lang zijn; in sommige gevallen is het heel kort.

We moeten nu een ogenblik enige aandacht besteden aan verdelingen.

Zoals de minste soldaat in het leger een generaal heeft die het geheel leidt maar die hij niet kan bereiken dan via de anderen die officieren zijn, zo vinden we in deze orde verdelingen van goeroes en ook verdelingen van discipelen.

Er is de grote goeroe, die dat is voor velen die hem nooit kennen of zien. Dan zijn er anderen die hem kennen, en die goeroes zijn voor een aantal chela's, en zo verder tot we ons een chela kunnen voorstellen die een bekende goeroe is van een andere chela lager dan hij.

Dan kunnen er ook chela's zijn die als goeroe optreden – niet erkend, omdat ze tijdelijk in functie zijn – voor een of meer andere chela's.

Hij die het bovengenoemde besluit neemt, maakt

daardoor een verbinding die op de hoogste Wet berust. Het is niet iets dat men lichtvaardig moet doen, omdat de gevolgen ervan van ernstige aard zijn. Niet ernstig in de zin van rampen of verschrikkelijke kwellingen of zoiets, maar ernstig met betrekking tot de helderheid en de zuiverheid van die stralen van waarheid waarvan we wensen dat ze ons zullen bereiken.

We hebben onszelf daardoor in zekere zin – de graad ervan wordt bepaald door de ernst en de kracht van ons motief – losgemaakt uit de gewone, omvangrijke, bewegende kudde van mensen die – in dit opzicht – leven als stomme dieren, en hebben geklopt op een deur. Als we eerbied hebben gehad voor onze leraar zullen we nu eerbied hebben voor onze onbekende goeroe. We moeten innerlijk een loyale houding aannemen. Want we hebben een beroep gedaan op het machtige karma, en omdat de goeroe *karma* is in de zin dat hij nooit tegen karma ingaat, moeten we ons vertrouwen geen ogenblik verliezen. Want dit vertrouwen laat daar de lucht opklaren, en stelt ons in staat vanuit alle hoeken hulp te krijgen.

Dan zal deze vastbesloten persoon of kandidaat of neofiet misschien voor zichzelf beslissen dat hij enige tijd als leraar of gids een andere chela zal aannemen van wie de leringen hem aanspreken. Het is niet nodig dat beiden openlijk enige woorden wisselen.

Maar nadat dit is gebeurd, zelfs in gedachten, zou hij zichzelf ijverig moeten toeleggen *op de leer van die leraar*, en niet veranderen totdat hij werkelijk ontdekt dat hij een andere leraar heeft of naar een andere klas is gegaan. Want als hij de ene leer alleen aanneemt om te twisten en te bestrijden – hetzij uiterlijk of innerlijk – dan ontstaat daardoor het gevaar dat hij zijn eigen denken volkomen verduistert.

Als hij merkt dat hij de dingen niet helder begrijpt, dan

moet hij vol vertrouwen proberen ze te begrijpen, want als hij door liefde en vertrouwen doordringt tot de diepere bedoeling van zijn leraar, verheft zijn denken zich daardoor, en zo wordt een grotere vooruitgang geboekt.

We komen nu bij het mogelijke geval van een aspirant met dat koninklijke vertrouwen die op een of andere manier werkelijk iemand heeft gevonden die ver is gevorderd op *het Pad*. Bij deze persoon heeft hij aangeklopt en gezegd: 'Kan ik worden aangenomen, en kan ik chela worden hetzij van u of van een ander?'

De persoon bij wie werd aangeklopt zegt dan misschien: 'Niet bij mij; maar ik verwijs je naar een ander van dezelfde groep als jijzelf, en vertrouw je aan hem toe om zijn chela te zijn: wees hem van dienst.' Daarmee gaat de aspirant bijvoorbeeld naar de aangeduide persoon, en beiden stemmen welbewust ermee in.

Hier is een geval waar de werkelijke meester de aspirant heeft aanbevolen aan een medewerker die mogelijk van een hogere graad is dan onze neofiet, en laatstgenoemde verkeert nu in een andere positie dan de vele anderen die in stilte streven en werken, en leren van welke leraar dan ook, maar die niet speciaal voor zichzelf een goeroe hebben. Deze neofiet en zijn 'kleine goeroe' zijn verbonden door een duidelijke en heilige band, of anders zijn beiden slechts liegende kinderen, die spelen en geen aandacht waard zijn. Als de 'kleine goeroe' zijn verantwoordelijkheid neemt voor degene die aan hem is toevertrouwd, houdt hij zich met hoofd en hart daarmee bezig, en beschouwt de chela tijdelijk als vertegenwoordiger van de mensheid.

We hebben gesteld dat deze 'kleine goeroe' verder was gevorderd dan de chela. Het kan dan gebeuren dat hij iets zegt dat soms niet duidelijk is voor zijn chela. Dit zal temeer het geval zijn als het onderwerp nieuw is voor zijn chela.

Maar de chela heeft nadrukkelijk die goeroe gekozen, en moet proberen *de leer van die leraar* te begrijpen.

De juiste functie van de goeroe is om bij te stellen, en niet om enorme hoeveelheden kennis in heldere en gemakkelijk te begrijpen termen te gieten. Dit laatste zou dwaasheid zijn, hoe aangenaam ook, en geen steek hoger zijn dan een willekeurig goedgeschreven boek voor zijn lezer zou betekenen.

De trouw en de liefde die tussen hen bestaan werken als een stimulans voor beiden, en als een zuiveraar voor het denken van de chela.

Maar als de chela, na enige tijd, iemand anders ontmoet die evenveel schijnt te weten als zijn 'kleine goeroe' en dat in heel eenvoudige bewoordingen kan uitdrukken, en de chela besluit om hem als een leraar aan te nemen, dan begaat hij een fout. Hij kan naar zijn onderricht luisteren en het bewonderen en er voordeel van hebben, maar zodra hij in zijn denken besluit en dan met woorden de ander vraagt zijn leraar te zijn, begint hij de band die juist was gevormd te verbreken, en kan mogelijk de hulp van beiden geheel verliezen. Echter niet noodzakelijk; maar als hij zijn 'kleine goeroe' niet op de hoogte brengt van het aannemen van de nieuwe leraar, zal er veel verwarring zijn op dat gebied van het zijn waarin beiden hun werkelijke 'werk' verrichten; en wanneer hij zijn 'kleine goeroe' op de hoogte stelt van het feit van de nieuwe door hem aangenomen leraar, zal die oudere goeroe zich terugtrekken.

Niets van dit alles is bestemd voor die mensen die deze zaken niet als heilig beschouwen. Een goeroe is in die zin een heilig wezen. Natuurlijk niet in algemene zin – maar zelfs als hij zo wordt gezien *wanneer hij waardig is*, is dat beter voor de chela – maar voor alles wat het spirituele en werkelijke leven betreft. Voor de hooggestemde ziel is dit een

kwestie van *aannemen*; een heel heilige en waardevolle zaak, die niet licht wordt opgevat of licht wordt opgegeven. Want de goeroe wordt tijdelijk de geestelijke *vader* van de chela; diegene die bestemd is om hem tot het leven te brengen of om hem te verwijzen naar Hem die dat zal doen.

Omdat de goeroe in werkelijkheid iemand is die *bijstelt*, schenkt de chela niet slaafs aandacht aan elk woord – tenzij bekend is dat de goeroe een grote wijze is of waar de chela dit van nature doet. Hij hoort het woord en probeert de achterliggende betekenis ervan in zich op te nemen; en als hij het niet kan begrijpen legt hij het opzij voor een geschikter moment, terwijl hij nu probeert te begrijpen wat hij kan. En zelfs als hij – zoals vaak het geval is in India – het helemaal niet kan begrijpen, is hij tevreden om dichtbij de goeroe te zijn en dat te doen wat voor hem juist is om te doen; want zelfs dan zal zijn aanhoudende vertrouwen uiteindelijk zijn denken helder maken; hiervan zijn vele voorbeelden, en hoe toepasselijk is in dat opzicht de volgende versregel:

‘Zij die alleen maar staan en wachten, ook zij dienen.’

Z.

~ 14 ~

Beste Jasper:

Wat ik in mijn laatste brief schreef is wat met recht kan worden gezegd tegen ernstige onderzoekers die door hun doorzettingsvermogen laten zien dat ze niet alleen maar luie nieuwtjesjagers zijn, die de eentonigheid van het leven willen verdrijven met nieuwe experimenten en ervaringen. Niet *wat* er wordt gedaan, maar de geest waarin het geringste wordt gedaan voor Hen die alles zijn, telt.

Je vraagt de namen van de zeven stralen of loges. De namen zouden niet mogen worden bekendgemaakt als ik ze

zou kennen. In deze zaken zijn namen altijd werkelijkheden, en dus zou het geven van de naam betekenen dat men de zaak zelf onthult. Bovendien, als de namen werden gegeven zouden gewone mensen die deze horen ze niet begrijpen. Precies als wanneer ik zou zeggen dat de naam van de eerste X is, wat de toehoorder helemaal niets zegt. Het enige wat kan worden gezegd is dat die zeven stralen, gebieden, of verdelingen, bestaan, zoals we zeggen dat er in een stad wetgevers, kooplieden, leraren, en bedienden zijn. Het verschil is dat we in dit geval alles over de stad weten, en precies weten wat die namen betekenen. De naam verwijst het denken alleen naar het idee of het essentiële kenmerk.

Nu moet ik weer gaan. Maar broeders worden nooit gescheiden zolang ze alleen voor het Ware leven. Z.

De voorgaande brieven wijzen duidelijk op één conclusie over die edele theosofe, Mw. Blavatsky, al wordt ze niet genoemd en wordt daar misschien niet aan haar gedacht. Omdat zij alles opofferde – hoewel ze het zelf niet zo noemde – wat de mensheid dierbaar is om het blijde nieuws van theosofie naar het westen te brengen, waarbij dat westen, en vooral de Theosophical Society, tot haar staat zoals een chela tot zijn goeroe, in zoverre het theosofie aanvaardt. Haar relatie tot deze theosofen is geworteld in de hoogste wet, en kan niet worden uitgewist of genegeerd. Dus zij die op haar persoonlijkheid letten, en daarbij vinden dat die niet overeenstemt met die van hen, proberen de meesters via andere middelen te bereiken *terwijl ze haar hoge verdiensten negeren of met minachting onderschatten*, doen een regel geweld aan die, omdat deze niet door mensen is gemaakt, niet ongestraft kan worden overtreden. Dankbaarheid en het gewone gevoel van mensen voor elkaar zou

hen dit hebben moeten leren, zonder enige occulte leringen. Zulke mensen hebben niet dat evolutiestadium bereikt waarin ze de hogere waarheden kunnen leren. Zij die de pijn van de beproeving aanvaardt in de kwellingen van een lichaam waarvan de levenskracht wordt ondermijnd door sterke energiestromen die overvloedig op haar hoge doel worden gericht; zij die het gelach en de woede van twee continenten heeft getrotseerd, en alle zichtbare of onzichtbare menigten van de duisternis; zij die nu verder leeft, alleen opdat zij het karma van de Society op zich kan nemen, en zo het welzijn ervan kan veiligstellen, heeft geen behoefte aan de lof van wie dan ook; maar zelfs zij heeft rechtvaardigheid nodig, omdat ze weet dat we zonder dat gevoel in ons hart en in onze ziel voor haar in deze incarnatie moeten mislukken. Zoals de baby met de moeder, zoals de oogst met de aarde, zo zijn al degenen met haar verbonden die genieten van de vruchten van haar leven. Laten we proberen die occulte verbanden te begrijpen die zijn totstandgekomen door de werkingen van karma, en deze van invloed laten zijn op zowel onze dagelijkse bezigheden als ons theosofische leven. Mw. Blavatsky is voor ons de volgende hogere schakel in die grote keten, waarvan geen schakel kan worden gemist of overgeslagen.

Om deze brief verder toe te lichten zou ik het geval kunnen noemen van een vriend van mij die toen hij voor het eerst over theosofie hoorde onmiddellijk erdoor was gegrepen en vurig wenste een chela te worden. Hij had deze waarheden ongetwijfeld in andere levens gekend, want ze kwamen hem allemaal heel bekend voor, en, hoewel hij 'een man van de wereld' was, nam hij de filosofie aan, en voelde intuïtief enkele van haar mogelijkheden aan, en terwijl hij nauwgezet zijn plicht deed om geen wrijving te veroorzaken, richtte hij zijn leven zo in, vooral zijn innerlijke leven, dat

het overeenstemde met deze opvattingen. Het onderwerp chelaschap nam in zijn denken een belangrijke plaats in. Hij kende geen chela's; wist niet waar hij moest aankloppen of wie hij zou moeten vragen. Door na te denken kwam hij tot de overtuiging dat werkelijk chelaschap bestond uit de innerlijke houding van de kandidaat; hij herinnerde zich wetten van het magnetisme en van energie, en hij zei tegen zichzelf dat hij zichzelf als hij dat wilde kon vormen tot een chela van de Wet, tenminste voorzover zijn eigen houding dat toeliet, en als dit hem niet bevredigde, was dat een bewijs dat hij een persoonlijke beloning verlangde, bevrediging, of invloed in de zaken, en dat zijn motief niet zuiver was. Hij formuleerde zijn verlangens langzaam, zelfs voor zijn eigen denken, want hij wilde niet lichtvaardig een beroep doen op de Wet; maar hij besloot tenslotte zijn motieven te beproeven; zichzelf te toetsen en te kijken of hij de houding van een trouwe chela zou kunnen volhouden, niet herkend en ogenschijnlijk ongehoord. Hij verplichtte zich toen in zijn eigen denken om de waarheid en de Wet te dienen zoals een chela dat zou moeten doen, en altijd naar licht te zoeken en zo mogelijk naar verdere hulp, terwijl hij intussen inzag dat de verplichting alleen bij hem lag, en dat hij geen aanspraak kon maken op meesters, maar alleen die aanspraak die hijzelf door de kracht van zijn eigen voornemens kon maken op de Wet. Waar hij maar iets kon horen over chela's en hun plichten luisterde of las hij; hij probeerde zich in gedachte te verplaatsen in de positie van een aangenomen chela, en voorzover hem dat mogelijk was de plichten van die positie te vervullen, en te leven overeenkomstig al het licht waarover hij beschikte. Want hij was van mening dat een discipel altijd zou moeten denken en handelen overeenkomstig de hoogste mogelijkheden, of hij deze al had bereikt of niet, en zich niet alleen beperken tot die handelwijze die passend

zou worden gevonden voor zijn lagere positie of geestelijke staat. Hij geloofde dat het hart, en alleen het hart, de schepper is van alle werkelijke banden. Om zichzelf te verheffen door eigen inspanning was dus zijn taak. Hij nam zich voor deze houding zo nodig leven na leven vol te houden, tot zijn geboorterecht tenslotte zou zijn verzekerd en zijn claim door de Wet zou worden erkend.

Hij kreeg te maken met beproevingen, met onvriendelijkheid van hen die zijn veranderde houding eerder voelden dan begrepen; hij kreeg te maken met alle vreselijke schokken waar anderen ook op stuiten wanneer ze tegen de draaikolk van het bestaan ingaan en pogen hun weg terug te vinden naar de ware stromen van het leven. Groot verdriet en eenzaamheid daagden al snel zijn ontembare wil uit. Maar hij vond werk om te doen; en hierin was hij heel gelukkig, want werken voor anderen is een bron van vreugde voor de discipel, zijn aandeel in het goddelijke leven, een eerste eerbetoon waardoor hij zou kunnen weten dat zijn diensten worden geaccepteerd. Deze man had in diepste vertrouwen een beroep gedaan op de Wet, en hij kreeg antwoord. Karma zond hem een vriend, en al snel begon hij nieuwe kennis te verkrijgen, en na enige tijd hoorde hij over een plaats of een persoon waar hij zich zou kunnen aanmelden om een chela op proef te worden. Deze kennis werd hem niet gegeven zoals informatie gewoonlijk wordt overgedragen; er werd hem niets van dien aard verteld; maar met zijn groeiende kennis en ontluikende vermogens begon er een overtuiging te dagen dat hij die en die werkwijze zou kunnen volgen. Dat deed hij en zijn gebed werd verhoord. Hij zei later tegen me dat hij nooit wist of hij niet grotere geestkracht zou hebben getoond door zich volledig te baseren op de werkelijkheid van zijn onzichtbare, onbevestigde claim, tot het moment zou komen waarop de meesters hem

zouden accepteren en tot zich roepen. Want natuurlijk hield hij de hele tijd het ideaal van de meesters helder voor ogen. Misschien liet zijn aanmelding zien dat hij zwakker was dan hij had gedacht, in zoverre dat hij behoefte bleek te hebben aan tastbaar bewijs van een feit waarin zijn hogere natuur hem zonder bewijs wilde laten geloven. Misschien was het aan de andere kant alleen maar natuurlijk en juist dat hij na enige tijd van stille dienstbaarheid zich meldde bij de eerste gelegenheid die karma hem bood.

Hij meldde zich toen. Het is mij toegestaan een deel van het antwoord dat hij ontving te geven, en dat hem duidelijk maakte dat hij al tot op zekere hoogte was geaccepteerd voor hij zich daarvoor had aangemeld, zoals zijn intuïtie hem had verteld. Het antwoord kan van onnoemelijke waarde zijn voor anderen, zowel omdat het duidelijk de gevaren uiteenzet om zich met geweld een weg te banen voor zijn ras uit, en ook door zijn advies, waarschuwingen, en bewijzen dat de Groten van het oosten heel openhartig en vriendelijk omgaan met mensen die zich aanmelden. Ook kan het een werkwijze aanduiden voor hen die het wijze plan volgen om zichzelf in stilte te toetsen voordat ze een beroep doen op de Wet. Want dit verhoogt onmiddellijk hun magnetische trillingen, hun evolutionaire motivatie; hun vlam brandt helderder en trekt allerlei gedaanten en invloeden binnen zijn bereik, zodat het vuur rondom hem heet is. En niet alleen voor hem: andere levens die met hem in contact komen voelen deze intense energie; ze ontwikkelen sneller en, als ze een zwakke of slechte plek in hun natuur hebben, dan wordt deze snel ontdekt en overweldigt hen enige tijd. Dit is het gevaar van het toetreden tot 'de kring van asceten'; een mens moet inderdaad sterk zijn die zich zo naar binnen worstelt; het is als regel beter de houding aan te nemen van een discipel en aan zichzelf de beproevingen op te leggen:

dan wordt er minder tegenstand uitgelokt. Want krachten die zijn tegengehouden door de adept kunnen zich op de neofiet werpen die niet kan worden beschermd tenzij karma dat toestaat, en er zijn altijd die tegenwerkende krachten van de duisternis die wachten om de gelederen van de dienaren van de goede Wet uit te dunnen.

Tot op dit punt kunnen we dus deze student volgen, en dan verliezen we hem uit het oog; en we weten niet of hij vorderingen maakte of mislukte, of dat hij nog steeds dienstbaar is en wacht, want die dingen worden niet bekendgemaakt. Om zoveel mee te delen als nu is zeldzaam, en, omdat het is toegestaan, moet dat zijn omdat er veel ernstige leerlingen in dit land zijn die zulke steun en informatie nodig hebben. Aan hen kan ik zeggen dat, als ze zichzelf maken tot trouwe, onzelfzuchtige discipelen, de grote Wet zal weten dat ze dat zijn, zolang ze zich in hun diepste gedachten en in de kleinste handeling trouw aan de geloften van hun eigen hart houden.

ANTWOORD AAN Y. De meester zegt:

‘Is Y. volledig voorbereid voor het werk dat omhoog voert? De weg naar het doel dat hij nastreeft is vol doornen en leidt door slijkerige moerassen. De chela moet aan allerlei leed het hoofd bieden; nog talrijker zijn de gevaren die hij zal ontmoeten en moet overwinnen.

Laat hij het goed overdenken en pas na diep beraad een beslissing nemen. Geen enkele meester op wie een beroep is gedaan door een oprechte ziel die naar licht en kennis verlangt, heeft ooit zijn gelaat afgewend van degene die zich aanmeldt. Maar het is de plicht van hen die werkers zoeken en deze voor hun velden nodig hebben, om degenen die zich in waarheid en vertrouwen voor het moeizame werk aanbieden, te wijzen op de valkuilen in het terrein als de moeilijkheden van de taak.

Als Y. onverschrokken volhardt in zijn besluit, kan hij zichzelf

aangenomen beschouwen als —. Laat hij zichzelf in dat geval plaatsn onder de leiding van een oudere chela. Door hem oprecht en toegewijd te helpen zijn zware last te dragen, zal hij de weg vrijmaken om op zijn beurt te worden geholpen.'

(Hier volgen privé-instructies.)

'Inderdaad, als de kandidaat vertrouwt op de Wet, als hij geduld, vertrouwen en intuïtie heeft, zal hij niet te lang hoeven wachten. Door de grote schaduw van verbittering en verdriet die de tegenwerkende machten met plezier over de pelgrim werpen die op weg is naar de poorten van licht, ziet de kandidaat dat stralende licht heel snel in zijn eigen ziel, en hij hoeft het slechts te volgen. Laat hij echter oppassen dat hij niet het toevallige dwaallichtje van de psychische zintuigen aanziet voor de weerspiegeling van het grote spirituele licht; dat licht dat niet sterft, en toch nooit leeft, noch kan het elders schijnen dan op de zuivere spiegel van de geest. . . .

Maar Y. moet zijn eigen intuïties gebruiken. Men moet de innerlijke duisternis verdrijven en overwinnen vóór men kan proberen in de duisternis daarbuiten te zien; en zijn eigen zelf leren kennen voordat men de dingen kan kennen die buiten de zintuigen liggen.'

En nu, mogen de machten waar mijn vriend Y. een beroep op heeft gedaan door nog grotere en veel hogere machten worden toegestaan om hem te helpen. Dit is de oprechte en ernstige wens van zijn getrouwe en broederlijke ▲

—

Deze brief laat tussen haakjes ook zien hoe de ene adept een andere die nog hoger is kan dienen door zijn antwoord weer te geven of over te brengen.

AAN ASPIRANTEN VOOR HET CHELASCHAP

Oprechte belangstelling voor theosofische waarheid wordt vaak gevolgd door oprechte aspiratie naar een theoso-

fisch leven, en de vraag komt steeds terug: Wat zijn de voorwaarden voor chelaschap en welke stappen moet men daarvoor doen; aan wie moet men de aanmelding richten; hoe komt de aspirant te weten dat zijn verzoek is ingewilligd?

Over de voorwaarden en de discipline voor het chelaschap is heel wat onthuld in *The Theosophist, Man, Esoteric Buddhism*, en andere werken over theosofie; en sommige van de vereisten, moeilijkheden, en gevaren zijn heel uitdrukkelijk uiteengezet door Mw. Blavatsky in haar artikel over 'Theosofische mahātma's' in *The Path* van december 1886. Iedereen die zelfs maar een vaag verlangen koestert naar nauwere relaties met de methode van ontwikkeling door middel waarvan meesters worden voortgebracht, wordt ernstig aanbevolen dit artikel aandachtig te bestuderen. Het zal verschillende misvattingen wegnemen, het gevoel van ernst van zo'n poging verdiepen, en – wat beter is vóór dan nadat de poort is gepasseerd – een gezond wantrouwen ten aanzien van zichzelf opwekken.

Het is echter heel goed mogelijk dat het onderzoeken van het verlangen en de kracht waartoe dat artikel opwekt, alleen maar zal leiden tot een nog grotere oprechtheid, en dat niet weinig lezers op grond daarvan in hun voornemens zullen worden gesterkt en een grotere vastberadenheid zullen hebben. Zelfs waar er geen duidelijke intentie is om het chelaschap te bereiken, kan er een vurig verlangen zijn naar een grotere nabijheid van de meesters, naar een duidelijke verzekering van leiding en van hulp. In beide gevallen komt bij de aspirant direct de vraag op: Wie moet de aanmelding ontvangen, en hoe weten we of deze is geaccepteerd?

De heel natuurlijke, en inderdaad de instinctieve stap van zo'n aspirant is om te schrijven aan een bestuurslid van de Theosophical Society. Dit is echter een fout. Want de Theosophical Society is een *exoterisch* lichaam, de loge van

de meesters volledig *esoterisch*. De eerstgenoemde is een vrijwillige groep onderzoekers en filantropen, met voor ieder een bekende doelstellingen, een gedrukte constitutie, en bestuursleden waarvan de namen openbaar zijn bekendgemaakt, en die bovendien uitdrukkelijk ontkennen de macht te hebben om als een Society met de meesters in contact te staan; laatstgenoemde is een occulte loge, waarvan het adres, de leden, de verrichtingen en de functies niet bekend zijn. Hieruit volgt dus dat er geen persoon, geen plaats, geen adres is waar de aspirant zich kan aanmelden.

Laten we echter aannemen dat die vraag wordt voorgelegd aan een persoon die is gevorderd in de occulte studie, en goed bekend is met de methoden en beproevingen en vereisten ervan. Zonder twijfel zou zijn antwoord onmiddellijk als volgt luiden:—

‘Als u nu geschikt zou zijn om als chela te worden aangenomen, zou u uit uzelf weten hoe, waar en bij wie u zich zou kunnen melden. Want een chela worden bestaat *in werkelijkheid* uit een evolutie of ontwikkeling van bepaalde spirituele beginselen die in ieder mens latent zijn, en in grote mate onbekend zijn voor uw huidige bewustzijn. Totdat deze beginselen tot op zekere hoogte bewust door u zijn ontwikkeld, beschikt u in de praktijk niet over de middelen om de eerste rudimenten van die kennis die u nu zo aantrekkelijk lijkt te verwerven. Of het door uw verstand of door uw hart wordt verlangd is weer een ander belangrijk vraagstuk, dat niet kan worden opgelost door iemand die de sleutel tot het Zelf nog niet bezit.

Het is waar dat deze eigenschappen kunnen worden ontwikkeld (of geforceerd) met de hulp van een adept. En de meeste kandidaten voor het chelaschap worden gedreven door een verlangen om rechtstreeks instructies te krijgen van de meesters. Ze vragen zich niet af wat ze hebben gedaan

om een zo zeldzaam voorrecht te verdienen. Evenmin bedenken ze dat omdat alle adepten dienaren zijn van de wet van karma, daaruit moet volgen dat als de kandidaat nu hun zichtbare hulp zou verdienen, hij daarover al zou beschikken en niet daarnaar op zoek zou kunnen zijn. De aanwijzingen voor het vervullen van de Wet zijn in feite het gedeeltelijke ontvouwen van die vermogens waarnaar hierboven werd verwezen.

U moet dus een ander punt bereiken dan dat waar u zich nu bevindt, voordat u zelfs kunt vragen om te worden aangenomen als een chela op proef. Alle kandidaten gaan de onzichtbare loge op deze manier binnen, en dit wordt beheerst door wetten die in zichzelf hun eigen vervulling dragen en geen enkele officiële bemiddelaar nodig hebben. Evenmin moet u zich voorstellen dat zo'n aspirant werkt onder de constante en bekende leiding van hetzij een adept of een andere chela. Integendeel, hij wordt tenminste zeven jaar beproefd en getest en misschien veel langer, voordat het punt wordt bereikt waarop hij òf wordt geaccepteerd (en voorbereid voor de eerste van een reeks inwijdingen die vaak een aantal incarnaties beslaan), òf verworpen. En dit verwerpen gebeurt niet door een groep mensen al naar hun voorkeur, maar is de natuurlijke verwerping door de natuur. De aspirant kan tijdens deze proefperiode al of niet van zijn leraar horen; meestal zal hij niets van hem vernemen. Hij kan tenslotte worden verworpen en het niet weten, zoals sommige mensen op proef zijn geweest en het niet wisten totdat ze plotseling geaccepteerd bleken te zijn. Zulke mensen zijn die individuen die zich hebben ontwikkeld en na vele incarnaties dat punt in de natuurlijke orde hebben bereikt, waar hun toegenomen vermogens hen het recht hebben gegeven op toegang tot de Hal van Lering of de geestelijke loge daarachter. En alles wat ik zeg over

mannen geldt eveneens voor vrouwen.

Wanneer iemand een officieel geaccepteerde chela op proef is, luidt de eerste en enige opdracht die hij (voorlopig) ontvangt om onzelfzuchtig voor de mensheid te werken – waarbij hij soms een oudere chela helpt en door deze wordt bijgestaan – *terwijl hij ernaar streeft de kracht van het persoonlijke element kwijt te raken*. De manier om dit te doen wordt geheel aan zijn eigen intuïtie overgelaten, omdat het doel is om die *intuïtie* tot ontwikkeling te brengen en hem tot *zelf-kennis* te brengen. Doordat hij tot op zekere hoogte over deze vermogens beschikt, wordt hij als kandidaat aangenomen, zodat het meer dan waarschijnlijk is dat u ze nog niet bezit behalve als latente mogelijkheden. Om op zijn beurt enig recht op hulp te hebben, moet hij voor anderen werken, maar dat moet niet het motief zijn voor zijn werk. Hij die zich niet onweerstaanbaar gedreven voelt om de mensheid te dienen, of hij slaagt of niet, wordt sterk gebonden door zijn eigen persoonlijkheid en kan niet vooruitkomen tot hij heeft geleerd dat *hijzelf de mensheid is* en niet dat lichaam dat hij nu bewoont. De reden voor deze noodzaak van een zuiver motief werd recent in *Lucifer* gegeven, namelijk dat ‘tenzij de intentie geheel puur is, het geestelijke zich zal omvormen tot het psychische, en op het astrale gebied zal werken, en dat kan afschrikwekkende gevolgen hebben. De vermogens en krachten van de dierlijke natuur kunnen evengoed worden gebruikt door de zelfzuchtigen en de wraakzuchtigen als door onzelfzuchtige en allesvergevende mensen; de vermogens en krachten van de geest zijn alleen geschikt voor de volmaakt zuiveren van hart.’

Er kan echter worden opgemerkt dat zelfs die natuurkrachten niet kunnen worden ontdekt door iemand die niet het vermogen heeft verworven om zich tot op zekere hoogte te ontdoen van zijn persoonlijkheid. Dat een emotioneel

verlangen om anderen te helpen niet deze vrijheid van de persoonlijkheid betekent, kan worden gezien in het feit dat als u nu volmaakt zou zijn in onzelfzuchtigheid in de *ware* betekenis, u een bewust bestaan zou hebben gescheiden van dat van het lichaam en u het lichaam naar wens zou kunnen verlaten: met andere woorden, vrij te zijn van elk gevoel van zelf betekent een adept te zijn, want de beperkingen van het zelf belemmeren vooruitgang.

Luister ook naar de woorden van de meester, aangehaald uit Sinnetts *The Occult World*. 'Misschien zult u onze bedoeling beter begrijpen wanneer u werd verteld dat volgens ons de hoogste aspiraties voor het welzijn van de mensheid door zelfzucht worden besmeurd als er in het denken van de filantroop een schaduw blijft hangen van een verlangen naar eigenbelang of een neiging om onrecht te doen, zelfs wanneer deze onbewust voor hemzelf bestaan.'

Terwijl deze feiten worden uiteengezet, evenals de gevaren en moeilijkheden – zowel die feiten die zijn vastgelegd door de wetten van de loge en de meer talrijke feiten die door karma zijn beschikt en door de inspanningen van de neofiet zijn versneld – moet er ook worden gezegd dat de meesters niemand ervan wensen af te houden het pad te betreden. Ze zijn zich echter goed ervan bewust, op grond van de herhaalde beproevingen en verslagen van eeuwen, en op grond van hun kennis van de moeilijkheden van ons ras, hoe weinig mensen er zijn die enig idee hebben van hun werkelijke aard, en dat is de vijand die ze proberen te overwinnen zodra ze leerlingen van het occulte worden. Daarom proberen Zij, voorzover karma dat toelaat, ongeschikte kandidaten ervan af te houden zich overhaast ergens op te storten, waarvan de gevolgen zouden terugslaan op hun onevenwichtige levens en hen tot wanhoop zouden drijven. De krachten van het kwaad, die door de onwetende mens op

gebrekkige manier worden weerstaan, wreken zich op hem zowel als op zijn vrienden, en niet op hen die boven het bereik daarvan staan. Hoewel deze krachten geen afzichtelijke objectieve vormen zijn die een tastbare gestalte aannemen, bestaan ze niettemin werkelijk en zijn gevaarlijk. Hun aanval kan in zulke gevallen niet worden voorkomen; *het is karma*.

Om elk gevoel van zelf te verliezen betekent dan het verlies van alles wat gewone mensen in zichzelf het meest waarderen. Het is daarom nodig dat u deze punten ernstig overdenkt:

Ten eerste. Wat is uw motief om een chela te willen zijn? U denkt dat het motief u goed bekend is, terwijl het diep in uw binnenste is verborgen, en door dat verborgen motief zult u worden beoordeeld. Het is opgeflipt uit onzichtbare gebieden in mensen die zeker van zichzelf waren, is naar buiten gekomen in een of andere afgrijselijke gedachte of daad waartoe zij zichzelf niet in staat hadden geacht, en heeft hun leven en verstand overhoop gegooid. Test daarom uzelf voordat karma u beproeft.

Ten tweede. Wat de plaats en de plichten van een ware neofiet zijn.

Wanneer u beide gedurende eenentwintig dagen ernstig heeft overdacht, en als uw verlangen standvastig blijft, kies dan een bepaalde weg die voor u openstaat. Deze is als volgt.

Hoewel u niet weet waar u uzelf kunt aanbieden aan de meesters als een chela op proef, heeft u toch, door dat verlangen te hebben in uw hart en het te bevestigen (als u dat doet) na de nodige overweging van deze punten, tot op zekere hoogte een beroep gedaan op de Wet, en het ligt binnen uw vermogen om uzelf tot een discipel te maken, voorzover dat in u ligt, door de zuiverheid van uw motief en

inspanning *als beide voldoende worden volgehouden*. Niemand kan een bepaalde periode vaststellen waarin deze poging vruchten zal dragen, en als uw geduld en geloof niet sterk genoeg zijn om door u gedurende een (voorzover u weet) *onbeperkte* periode van onzelfzuchtig werk voor de mensheid vol te houden, zou u beter uw huidige droombeeld kunnen opgeven, want het is dan niet meer dan dat. Maar in het andere geval zult u werken voor de spirituele verlichting van de mensheid in en door de Theosophical Society (die zulke werkers hard nodig heeft), en op alle andere manieren en gebieden naar beste kunnen, waarbij u zich de woorden van de meester herinnert: 'Hij die doet wat hij kan en alles wat hij kan, en alles waarvan hij weet hoe het moet, doet voor ons genoeg'. Deze taak omvat het zichzelf ontdoen van al het persoonlijke door innerlijke inspanning, omdat dat werk, als het in de juiste geest wordt gedaan, zelfs belangrijker is voor de mensheid dan enig uiterlijk werk dat we kunnen doen. Omdat u nu op het uiterlijke gebied leeft, moet u uw werk daar verrichten en moet het daar worden gedaan totdat uw groei u geschikt zal maken om dat gebied volledig te verlaten.

Door deze gedragslijn te volgen werkt u naar een vast punt dat de aandacht heeft – zoals inderdaad geldt voor de hele theosofische beweging, die nu *als geheel* een chela van de meesters is – maar zich onderscheidend van andere leden in de zin dat uw welomlijnde doel en vertrouwen worden begrepen en overwogen door de onzichtbare grondleggers en de Wet. De Theosophical Society verhoudt zich dus tijdelijk tot u zoals een oudere chela die voor u zou zijn aangewezen om hem te helpen, en onder hem te werken. *U bent niet*, begrijp dat goed, een chela op proef, omdat niemand zonder autoriteit zo'n privilege kan schenken of aankondigen. Maar als u erin slaagt uzelf en anderen geestelijk

te verheffen, dan zal dat bekend zijn, *ongeacht welke uiterlijke stilte er misschien schijnt te zijn*, en u zult volledig krijgen wat u toekomt van diegenen die de eerlijke schuldenaren en dienaars zijn van de rechtvaardige en volmaakte Wet. U moet bereid zijn in *stilte* te werken, te wachten, en te aspireren, zoals allen doen die hun ogen op dit doel hebben gericht. Bedenk dat uw trouwste raadgever *binnenin uzelf* is te vinden en daar voortdurend moet worden gezocht. Alleen door ervaring kunt u leren zijn stem te onderscheiden van die van het gewone instinct of van louter logica, en dit vermogen te versterken, op basis waarvan de meesters zijn geworden wat ze zijn.

Uw keuze voor of uw verwerpen van deze weg is de eerste test van uzelf. Andere zullen volgen, of u zich ervan bewust bent of niet, want het eerste en enige recht van de neofiet is – *om te worden beproefd*. Vandaar dat stilte en lijden volgen nadat hij is aangenomen in plaats van het aanbod van onmiddellijke hulp waarnaar hij uitzielt. Maar zelfs die zal niet ontbreken; die beproevingen en tegenslagen zullen alleen van de Wet komen waarop u een beroep heeft gedaan.'

J.N.

~ 15 ~

Beste Jasper:

Ik gaf jouw brief aan een ziel in nood: ze bedankte ervoor en zei dat deze brief een verfrissende dronk was voor iemand met dorst. De dank is natuurlijk aan jou verschuldigd. Nu zegt deze dame dat die brief een verkwikking was voor de vermoelden. Het is waar, anders zou ze het niet zeggen. Maar dat was niet het geval voor mij noch voor jou.

Wij hadden die niet nodig. Maar ze illustreert een bepaalde vooruitgang. Zij is nog niet waar wij zijn; maar wie

is gelukkiger? Zij is gelukkiger, maar heeft minder hoop. Wij zijn niet al te gelukkig, maar zijn vol hoop, en kennen de uiteindelijke beloning, en worden niet afgeschrikt door de wolken, de stormen, de verpeste atmosfeer en de verschrikkelijke roofdieren onderweg. Laten we dan helemaal aan het begin elk verlangen naar een beloning uit onze ziel wegwassen, elke hoop dat we succes zullen hebben. Want zolang we op die manier hopen en verlangen, zullen we van het Zelf worden gescheiden. Als alle dingen in het Zelf *zijn*, dan kunnen we niet wensen iets te zijn wat we alleen kunnen bereiken door iets anders uit te sluiten.

Dus omdat we verder zijn dan deze zo dankbare dame, ontdekken we dat alles wat we ontmoeten op dit illusoire bestaansgebied een verlokking is die op een of andere manier het vermogen heeft om ons van ons pad af te brengen. Dat is het punt waar wij staan, en we kunnen het het punt noemen waar de verlokkingen van māyā alomtegenwoordige macht hebben. Daarom moeten we oppassen voor de illusies van de stof.

Voor we in dit stadium kwamen, kenden we heel goed de noodlottige verlokking, de verblindende spiegel van het elementale zelf, hier en daar op duidelijk omschreven plaatsen, en ingegraven zoals ze dat was, om zo te zeggen, in duidelijk gemarkeerde verdedigingswerken. Die hebben we aangevallen; en dat was wat ze verlangde, want ze dacht dat ze dan niet de betovering hoefde toe te passen die moeilijk is want zo subtiel, en zo her en der verspreid dat we geen citadels vinden om in te nemen, geen bataljons in slagorde. Maar nu werken onze dierbaarste vrienden onbewust mee met het bedrieglijke in de natuur. Wat realiseer ik me goed hoe terneergeslagen Arjuna was toen hij zijn boog uit zijn hand liet vallen en in wanhoop op zijn strijdswagen ging zitten. Maar hij had een veilige plek om op te steunen. Hij

gebruikte een plek van hemzelf. Hij had Krishna nabij, en misschien vecht hij verder.

Dus als we die stadia doormaken waar de dankbare dame en anderen zijn, hebben we misschien één plek gevonden die we onze eigen plek kunnen noemen terwijl we voor de taak niet over andere kwalificaties beschikken. Die plek is genoeg. Ze is ons geloof in het Zelf, in de meesters: ze is de kleine vlam van intuïtie die we hebben toegestaan te branden, die we met zorg hebben gekoesterd.

Dan komen deze verschrikkelijke verlokkingen. Ze zijn in feite alleen maar karkassen, schillen van monsters uit vorige levens, die zichzelf aanbieden opdat wij ze leven zullen geven om ons schrik aan te jagen zodra we ze uit angst of uit liefde zijn binnengegaan. Ongeacht hoe we binnengaan, hetzij door gehechtheid of door walging en afschuw, het is allemaal hetzelfde: ze zijn in het ene geval door een minnaar tot leven gebracht; in het andere geval door een slaaf die zich zou willen bevrijden maar het niet kan.

Hier is het de verlokking van het genieten van natuurlijke genoegens die voortkomen uit de fysieke basis van het leven; daar is het eigenlof, boosheid, ijdelheid, en wat niet? Zelfs deze mooie heuvels en rivier bespotten je, want ze leven ongehinderd verder. Misschien spreken ze niet met ons omdat ze de superioriteit van de stilte kennen. Ze lachen 's nachts met elkaar over ons, geamuseerd over de wilde strijd van deze kleine man die de hemel naar omlaag zou willen trekken. Ach! God in de hemel! En al de zuigelingen van de theosofie wensen dat een grote en goed-gekwalificeerde adept zou komen en de doos met geheimen zou opendoen; maar ze hebben er geen idee van dat andere studenten op de scherpe punten hebben getrapt die de ingang bewaken van de weg die leidt naar de poort van het pad. Maar we zullen hen geen verwijten maken, en evenmin ver-

langen naar de dingen – het speciale levenslot – die sommigen van hen hebben bedacht, want nu we de vreselijke kracht kennen die wanhoop en twijfel en een onzuiver geweten hebben, geven we de voorkeur eraan ons wijselijk en zorgvuldig voor te bereiden, en niet als dwazen eropaf te stormen waar engelen niet onuitgenodigd binnengaan.

Maar, beste vriend, ik herinner je aan de macht van de verleiding. Dit pad voert steeds verder onder een hemel en in een klimaat waar ieder onkruid 's nachts een meter groeit. Het maakt geen onderscheid. Dus zelfs na weken of maanden van toewijding, of jaren werk, zijn we verbaasd over de kleine zaden van ijdelheid of van iets anders dat gemakkelijk had kunnen worden overwonnen in andere jaren van onachtzaamheid, maar die nu schijnen op te komen alsof ze door een verfoeilijke intelligentie worden geholpen. Deze grote macht van zelfbedrog is sterk genoeg om een kolkende stroom of een berg van ijs voort te brengen tussen ons en onze meesters.

Wat betreft het geslacht. Daaraan wordt zoals je weet veel betekenis gehecht door zowel vrouwen als mannen ten koste van het ene of het andere geslacht, of van enig verondersteld geslacht. Er zijn mensen die zeggen dat in de geest niet aan het vrouwelijke geslacht moet worden gedacht; dat alles mannelijk is. Anderen zeggen hetzelfde over het vrouwelijke. Beide groepen hebben ongelijk. In het Ware is er geen geslacht, en toen ik zei 'Daar zijn alle mannen vrouwen en alle vrouwen mannen', gebruikte ik alleen retorische taal om het idee te benadrukken dat noch het ene noch het andere overheerste, maar dat de twee, om zo te zeggen, waren samengevloeid tot *één*. Op dezelfde manier zou je kunnen zeggen 'mensen zijn daar dieren en omgekeerd'. Denk eraan, dit geldt voor de geest, en niet voor de psychische gemoedstoestanden. Want in de psychische toe-

standen zijn er nog steeds verschillen, omdat het psychische hoewel het hoger is dan het materiële niet zo hoog is als de geest, want het heeft nog steeds deel aan het gebied van de stof. Want in de geest of ātman worden *alle* ervaringen van *alle* vormen van leven en dood tegelijk aangetroffen, en hi die één is met ātman kent het hele gemanifesteerde heelal ineens. Ik heb over deze toestand eerder gesproken als de turya of vierde toestand.

Als ik zeg dat het vrouwelijke *beginsel* de stof vertegenwoordigt, bedoel ik geen *vrouwen*, want zij kunnen in een of meer gevallen vol zijn van het mannelijke beginsel, en omgekeerd.

De stof is illusoir en leeg, en dus is het vrouwelijke element illusoir en leeg, en ook geneigd tot de *gevestigde orde**. Zo wordt er in de *kabbala* gezegd dat de vrouw een muur rond de man is. Een evenwicht is noodzakelijk, en dat evenwicht wordt gevonden in de vrouw, of het vrouwelijke element. Je kunt gemakkelijk zien dat de algemene neiging van de vrouw is om de dingen te laten zoals ze zijn en geen verandering te willen. De vrouw – niet vrouwen hier of daar – was nooit een pionier bij grote hervormingen. Natuurlijk zijn veel individuele vrouwen dat geweest, maar de neiging van de grote meerderheid van de vrouwen is altijd geweest de dingen te laten zoals ze zijn totdat de mannen de grote verandering hebben teweeggebracht. Daarom steunen vrouwen altijd een gevestigde religie, ongeacht welke – christelijk, joods, boeddhistisch, of brahmaans. De boeddhistische vrouwen geloven evenzeer in hun religie en zijn afkerig van verandering als dat hun christelijke zusters overwegend ertegen zijn hun religie te wijzigen.

Welnu, het is moeilijk een algemene regel te geven om

*Door haar negatieve of passieve eigenschap. – J.N.

vast te stellen welk element in een bepaalde persoon overheerst. Maar misschien ligt het eraan of een persoon gewoonlijk abstracte of concrete gedachten heeft, en evenzo of hij zich bezighoudt met alleen maar oppervlakkige dingen of met diepzinnige fundamentele zaken. Maar je moet dat zelf uitwerken, denk ik.

Natuurlijk *verdwijnt* geen enkel orgaan in het geestelijke leven, maar we moeten uitvinden wat de werking zou zijn van de geestelijke tegenhanger van een orgaan. Zoals ik het begrijp, zijn de geestelijke tegenhangers van de organen *vermogens*, en niet organen, zoals het oog het vermogen is om te zien, het oor het vermogen om te horen, enz. De geslachtsorganen zouden dan het scheppende vermogen zijn en misschien de wil. Je moet niet denken dat in het geestelijke leven de organen worden voortgebracht zoals wij ze zien.

Een enkel voorbeeld is voldoende. Men ziet misschien beelden in het astrale licht via de achterkant van het hoofd of de buik. In geen van beide plaatsen is er een oog, en toch kunnen we zien. Dit gebeurt dan door het vermogen om te zien, dat in het materiële lichaam de gespecialiseerde plaats of het gespecialiseerde orgaan nodig heeft dat bekendstaat als het oog. We horen vaak door het hoofd zonder de hulp van het gehoororgaan, wat aantoonst dat er een vermogen is om te horen en om geluiden over te brengen en te ontvangen zonder de hulp van een extern oor of het inwendige gehoorcentrum in de hersenen. Dus al die dingen blijven natuurlijk op die manier bestaan. Elke andere opvatting is grof materieel, en leidt tot een vergoddelijking van dit onwerkelijke lichaam, dat slechts een beeld is van de werkelijkheid, en bovendien een armzalig beeld.

Als je je gedachten over deze zaken laat gaan, zou je altijd moeten denken aan de drie duidelijk verschillende gebieden van het *fysieke, psychische, en geestelijke, en daarbij bedenken dat*

het laatste de andere twee omvat. Alle astrale dingen zijn van psychische aard, en die is gedeeltelijk materieel en daarom heel bedrieglijk. Maar alle zijn noodzakelijk, want ze zijn, ze bestaan.

De godheid is onderworpen aan deze wet, of liever ze is de wet van de godheid. De godheid verlangt naar ervaring of zelfkennis, die alleen kan worden verkregen door zagezegd een stapje opzij te doen vanuit jezelf. Dus de godheid brengt de gemanifesteerde heelallen voort die bestaan uit materie, psychische natuur en geest. Alleen in de geest woont het grote bewustzijn van het geheel; en deze gaat dus altijd door met het zichzelf voortbrengen en tot zichzelf aantrekken, en verzamelt op die manier ervaringen die zo enorm en veelomvattend zijn dat geen pen ze kan beschrijven. Hoe kan dat in woorden worden uitgedrukt? Het is onmogelijk, want we stuiten onmiddellijk op de gedachte dat de godheid op elk moment alles moet weten. Toch ligt er een grootsheid en een ontzagwekkende kracht besloten in deze gedachte van de dag en nacht van Brahmā. Het is iets om in de geheime diepten van het hart te overdenken, en niet iets voor discussie. *Het is het Al.*

En nu, mijn broeder, verlaat ik je voor dit moment. Ik hoop dat je verbeterde gezondheid je in staat zal stellen meer werk voor de wereld te doen.

Ik groet je, mijn broeder, en wens dat je het verheven gebied van de verlichting zult bereiken.

Z.

BRIEVEN DIE ME HEBBEN GEHOLPEN

Deel 2

WILLIAM Q. JUDGE

BRIEVEN
DIE
ME HEBBEN GEHOLPEN
DEEL 2

Samengesteld door

THOMAS GREEN en JASPER NIEMAND

Theosophical University Press Agency
Den Haag

Vol toewijding
AAN DE ONSTERFELIJKEN
en
ten dienste van de mensheid
wordt dit boekje
op het altaar gelegd
Juni 1905

Inhoud

Voorwoord	101
Brieven	105
Fragmenten uit brieven	162
Over theosofie en de TS	162
Over meesters	168
Over occulte filosofie	174
Over werk	186
Over wijsheid bij het handelen	188
Een occulte roman	200
William Q. Judge	218

DE LIEFDE VAN DE MEESTER IS OVERVLOEDIG; HAAR
LICHT SCHIJNT OP UW GEZICHT EN ZAL VOOR U ALLES
WAT KROM IS WEER RECHT MAKEN.

– *Farewell Book* [Afscheidsboek]

Voorwoord

Men zal zien dat er één opvallend verschil is tussen dit tweede deel van BRIEVEN DIE ME HEBBEN GEHOLPEN en het eerdere deel. Het doel en de ontwikkeling van dat eerste deel vormde een eenheid; het gaf inderdaad een uiteenzetting in logische volgorde van de meest in het oog springende punten van de oosterse leer. Deze eenheid hing duidelijk samen met het feit dat de reeks brieven aan één enkel persoon werd geschreven, en dus een weg volgde die geschikt was voor de zich ontwikkelende behoeften en de studie van die persoon, maar ook voor die van alle medestudenten die een identiek denkproces volgen.

Dit deel bestaat daarentegen uit brieven en fragmenten uit brieven, geschreven aan een aantal mensen in verschillende delen van de wereld. Door de personen op wie een beroep was gedaan om uit hun voorraad iets te geven aan hun medemensen, werd in veel gevallen alleen een fragment gestuurd aan de samenstellers. In andere gevallen werd de hele brief gestuurd, maar bevatte persoonlijk of ander materiaal dat niet kon worden gepubliceerd. Het leek ons het beste om elke aanhef en elk einde van die brieven weg te laten, zodat geen onderscheid zou worden gemaakt wat betreft de ontvangers ervan, om zo de waarheden die de brieven bevatten duidelijk te laten uitkomen, niet ontsierd door een etiket en een naam. Veel van de fragmenten werden in *The Irish Theosophist* gepubliceerd, en weer andere in de 'Tea-Table' van *The Path*, waarbij Quickly een aanduiding was voor Judge. Het was de wens van Judge die hij uitte

toen hij naar een van de samenstellers schreef, dat de reeks opnieuw zou worden uitgegeven (met toevoeging van ander materiaal) als een tweede deel van het eerdere werk. De samenstellers voeren dus de directe wens van Judge uit.

Gedurende het leven van Judge was het mogelijk om te herschikken, voor te stellen om iets weg te laten of juist toe te voegen, of verschillende fragmenten tot één brief te groeperen; en het was ook mogelijk kanttekeningen te maken, omdat Judge alle drukproeven las, en altijd bereid was allerlei suggesties te overwegen, terwijl hij ook blij was te zien dat degene die de aantekeningen had gemaakt zijn bedoeling had begrepen, of om in dat opzicht fouten te verbeteren. Het is duidelijk dat zo'n herschikking – die inderdaad zou bijdragen aan de volledigheid en de eenheid van de reeks – heel gewenst is. We hadden de hoop deze methode in dit tweede deel te blijven volgen; maar de dood van de schrijver heeft dit onmogelijk gemaakt. We kunnen maar enkele brieven volledig publiceren zoals ze zijn, en de resterende fragmenten groeperen.

Nog een punt. Een groot aantal brieven is zo tevoorschijn gekomen. Eén samensteller heeft er alleen al vele dozijnen, allemaal geschreven na de publicatie van het eerste deel, en ze beslaan die jaren waarin de beproevingen van Judge steeds zwaarder werden, een periode waaraan zijn onverwachte dood een einde maakte. Niemand wist goed hoe groot deze beproevingen waren behalve de meester die hij zo toegewijd diende. De laatste brief van alle werd heel kort vóór zijn dood geschreven. In geen enkele van al die ontelbare brieven – in geen enkele brief die de samenstellers hebben gezien – staat een onvriendelijk of afkeurend woord over degenen die zijn moeilijkheden hadden veroorzaakt. Hij accepteert de bittere, de diepe onrechtvaardigheid die hem wordt aangedaan zonder een woord van twijfel aan de

overtuiging die hij had, de leringen die hij bekendmaakte. Er is verbazing; een of twee keer irritatie over de tijdverspilling, de irrationele daden en woorden. En dan wendt hij zich tot dat wijze mededogen dat weet dat niet degene die onrecht is aangedaan in feite het slachtoffer is, maar degene die een verkeerde daad verricht.

Judge onderwees altijd het meest zuivere occultisme, het hoogste pad. Toen zijn uur van beproeving sloeg, volgde hij stap voor stap dat pad. Het lot van de gekruisigde, of het nu Christus of discipelen van Christus betreft, laat altijd zien dat de luidste ontkenning komt van degenen die het meest worden geholpen, het meest worden gediend. Het is degene die met hen 'de maaltijd' eet, die hen verraadt. En van de lange reeks martelaren werd er nooit een in zijn eigen tijd van alle blaam gezuiverd, in zijn eeuw gerechtvaardigd. Alleen al dit feit zou verstandige mensen aan het denken moeten zetten, waarbij ze bovendien niet moeten vergeten dat de menigte altijd ervoor kiest om Barabbas vrij te laten.

Het grote drama volgt altijd hetzelfde patroon. De ingewijde, of hij nu een discipel is of een adept, kan zichzelf niet verdedigen: dit is de onverbiddelijke wet. Maar hij heeft al de liefdevolle steun die zijn grote voorgangers op het pad van dorens hem kunnen verlenen: alle vreugde van een strijd die op edele wijze wordt gestreden; alle dankbaarheid van die medemensen die hem met hun intuïtie kunnen volgen achter de sluier die de ingewijde beschermt tegen onze nieuwsgierige ogen.

Het is dan ook een feit dat deze brieven het mededogen, het geduld, de broederlijkheid ademen die hun schrijver in praktijk bracht om ons daarvan te doordringen. Verdriet voelde hij inderdaad; maar hij zette dat dapper opzij. Zijn edele en vriendelijke hart bleef wijs tot in de diepste kern. Hij maakte de uren van verbittering zoet door een volledige

overgave aan de Wet. Hij was een van degenen over wie wordt geschreven: ‘Hij die zijn leven verliest omwille van Mij zal het vinden.’

Wij publiceren deze brieven om de mensheid te helpen. Aan het oordeel van het nageslacht vertrouwen we ze toe, terwijl we heel goed weten dat in de eeuwige ruimten alleen de waarheid heerst. Hij die we hier zijn medemensen zien steunen en troosten in de droevigste uren van zijn leven en tot aan de deuren van zijn graf, vond op zijn beurt steun – niet alleen door een groot vertrouwen en door een Al-meedogende Hand – maar ook door de liefde die hij in zijn eigen vredige hart bewaart. Aan de meester heeft hij de rest overgelaten.

DE SAMENSTELLERS

TOT NU TOE WAS IK BALLING UIT MIJN WARE LAND;
NU KEER IK DAARHEEN TERUG. TREUR NIET OM MIJ: IK
KEER TERUG NAAR DAT HEMELSE LAND WAARHEEN
IEDER OP ZIJN BEURT ZAL GAAN.

– *Hermes Trismegistos*

Brieven

~ 1 ~

Beste broeders en zusters:

Ik denk niet dat jullie het me zullen kwalijk nemen dat ik jullie weer lastigval. Ik ben zover weg, en de plaats waar mijn oude vriend en leraar – degene die mij de weg heeft gewezen die, als deze wordt gevolgd, ons moet brengen naar licht en vrede en de kracht van waarheid – is mij zo dierbaar, dat ik graag zou willen spreken met hen, mijn collega-werkers, die nu leven waar zij heeft gewerkt, en waar haar machtige ziel het lichaam heeft verlaten dat zij in ons voordeel heeft gebruikt. Dit is zeker voldoende reden.

Als u de brief van de meester in *The Occult World* naslaat, zult u zien dat hij zegt dat de meesters menslievend zijn en alleen daarvoor aandacht hebben. Vandaar dat het heel oude lid van de TS dat zelfzuchtig is geweest en niet menslievend, nooit onder de aandacht van de meesters is gekomen, in feite nooit iets heeft gedaan voor de ontwikkeling van de ziel die hij bezit, niets voor de mensheid. Niet het lidmaatschap van de TS, of van enige andere mystieke organisatie, brengt ons dichter bij de meesters, maar alleen zulk menslievend werk verricht met het juiste zuivere motief.

Dan weet ik, en zeg het duidelijk – want als we zo dicht bij elkaar staan moeten we openlijk spreken – dat sommigen van ons, misschien allen, hebben gewacht en zich hebben afgevraagd, en gewenst en gehoopt, waarop? Op verschil-

lende manieren wordt dit onder woorden gebracht: de een wil naar de meester gaan, zelfs zonder te weten of dat gepast is; een ander wil weten wat dat vage verlangen binnenin hem is; weer een ander zegt, 'als de innerlijke zintuigen maar werden ontwikkeld', en hoopt dat de meester ze tot ontwikkeling zou brengen, enz.; alles wordt echter uitgedrukt door wat de meester zelf heeft geschreven, 'U wilt meer over ons te weten komen, over onze werkwijzen, en daarom zoekt u op het gebied van het occultisme'. Welnu, het is goed voor ons om te zoeken en te proberen en hen te willen bereiken, want anders zullen we in geen eeuwigheid komen waar die wezens nu zijn. Maar als verstandige denkers zouden we wijs moeten handelen en denken. Ik ken velen van u en wat ik zeg zou sommigen moeten helpen zoals het ook mij helpt.

Jullie zijn allen op weg naar de meesters, maar zoals we nu zijn, met de zwakke en door erfelijkheid zieke lichamen die we hebben, zouden we geen uur bij de meesters kunnen leven als we plotseling door de ruimte naar hen toe zouden springen. Sommigen twifelen ook en tasten in het duister; twifelen vooral aan zichzelf. Deze twijfel moet niet worden gekoesterd, want hij is een list van de lagere mens die ernaar streeft om u terug te houden bij de middelmaat van de mensheid. Wanneer u uzelf boven dat niveau van het ras heeft uitgetild, slaat de vijand van de mens elk ogenblik toe en streeft ernaar om wolken van twijfel en wanhoop mee te brengen. U moet weten dat allen, iedereen, tot aan de meest onopgemerkte, die standvastig werken, even standvastig voortkruipen naar een verandering, en dan weer verder en verder naar andere veranderingen, en zo alle stappen zetten naar de meester. Laat geen ontmoediging toe. Voor alle groei, voor iedere verandering, voor elke ontwikkeling, is tijd nodig. Laat de tijd haar volmaakte werk doen en houd dit niet tegen.

Hoe kan deze worden tegengehouden? Hoevelen hierover hebben nagedacht weet ik niet, maar dit is een feit. Naarmate een oprechte student verder werkt, komt hij door zijn werk iedere dag dichterbij een stap, en als het een stap vooruit moet zijn dan is het zeker dat er een soort stilte of eenzaamheid overal in het woud van zijn natuur is. Dan kan hij overal mee stoppen en toelaten dat de wanhoop toeslaat met verschillende redenen en voorwendsels; hij kan zich daardoor terugwerpen naar waar hij begon. Dit is geen willekeurige wet maar die van de natuur. Het is een wet van de geest, en de vijanden van de mens maken ervan gebruik om de onoplettende discipel uit zijn evenwicht te brengen. Ik zou nooit de minste angst of wanhoop over me laten komen, maar als ik door de mist de weg of het doel niet kan zien, zou ik eenvoudig gaan zitten en wachten. Ik zou niet toestaan dat de mist mij laat denken dat er geen weg is en dat ik niet verder kan gaan. De mist zal optrekken.

Wat is dan tenslotte de panacee, de koninklijke talisman? Het is **PLICHT**, onbaatzuchtigheid. Plicht die standvastig wordt volgehouden is de hoogste yoga, en is beter dan mantra's of enige lichaamshouding, of wat dan ook. Als u alleen maar uw plicht kunt doen, zal deze u bij het doel brengen. En, beste vrienden, ik kan het zweren, de meesters volgen ons allen met belangstelling, en zullen zich, wanneer we het juiste punt bereiken en het werkelijk verdienen, zonder twijfel aan ons manifesteren. Ik weet dat ze altijd helpen en ons proberen bij te staan voorzover wij hun dat toelaten.

Immers, de meesters zijn eropuit (om een van onze uitdrukkingen te gebruiken) om zoveel mogelijk mensen de toestand van macht en liefde te laten bereiken waarin zij verkeren. Waarom zouden we dan denken dat ze ons niet helpen? Zoals zij *ātman* zijn en daarom de wet van karma zelf, bevinden ze zich in alles in het leven, en in ieder aspect

van onze veranderende dagen en jaren. Als u uw vertrouwen hiermee overeenkomstig opwekt, komt u hun hulp meer nabij dan u zult toegeven.

Ik stuur u mijn liefde en vertrouwen, en mijn beste gedachten opdat u allen het grote licht zult vinden dat iedere dag rondom u schijnt. Het is daar. Uw broeder,
William Q. Judge

~ 2 ~

Nogmaals in afwezigheid van — stuur ik jullie een broederlijke groet. Ik zou jullie willen vragen elk deel ervan onpersoonlijk te lezen, want ik heb daarin geen achtergehouden gedachten en geen uiteindelijk doel, en ik heb van niemand brieven of nieuws gehad die mij tot schrijven hebben aangezet. We zijn zover van elkaar gescheiden dat een groet zo af en toe goed is, en deze moet worden opgevat in de geest waarin hij aan jullie wordt gestuurd. Het is niet mogelijk er één aan een ander [gezamenlijk] huishouden te zenden omdat er geen ander in de Society bestaat; jullie zijn hierin uniek omdat jullie het enige zijn. Hier hebben we niet zoiets, bijna iedereen woont op een ander adres, en dit is alleen een centrum voor het werk.

Coöperatieve huishoudens zijn vele keren uitgeprobeerd en mislukt. Hier is er een geprobeerd en is beroemd. Het werd de Brook Farm genoemd, maar had niet zo'n hoog doel en achterliggende filosofie als dat van jullie, en dus viel het uiteen door de persoonlijke wrijvingen die zich op elk punt van nauwe intimiteit voordeden. Dat zou een voorbeeld moeten zijn waardoor jullie waakzaam zijn en dit vermijden. Jullie huishouden kan in aantal en in de samenstelling van personen wisselen, maar kan nooit werkelijk worden opgebroken als het doel verheven is en het oordeel

over uzelf streng is en niet zelfingenomen. Ik beschuldig jullie niet hiervan, maar noem alleen een algemeen menselijk gevaar, waarvan een theosoof op geen enkel moment is gevrijwaard. Ja, zo iemand loopt gevaar in jullie centrum omdat er een sterke kracht omheen draait. Daarom moeten allen steeds voorzichtig zijn, want het persoonlijke element heeft altijd de neiging ons te misleiden omdat het zich op allerlei manieren verschanst en zich hult in de fouten, werkelijke of denkbeeldige, van *anderen*.

Omdat jullie centrum het enige is van zo'n omvang, is het nuttig na te denken hoe jullie allen het beste kunnen handelen om het werkelijk internationaal te maken. Ieder heeft natuurlijk recht op zijn of haar bijzondere 'eigenaardigheid', maar niemand zou moeten denken dat een ander moet worden beoordeeld omdat hij niet dezelfde soort 'eigenaardigheid' heeft. De een eet vlees, de ander doet dat niet. Geen van hen heeft in het algemeen gelijk, want het koninkrijk der hemelen komt niet door vlees, of door het ontbreken ervan. Een ander rookt, en weer een ander doet dat niet; deze hebben geen van beiden absoluut gelijk of ongelijk, want roken is goed voor de een en is slecht voor de ander; de ware kosmopoliet laat iedereen vrij in die zaken te doen wat hij wil. Alleen over essentiële dingen dienen het ware occultisme en de theosofie overeenstemming te bereiken, en zulke tijdelijke zaken als voedsel en andere dagelijkse aangelegenheden zijn niet essentieel. Men kan ook een fout maken door zijn of haar bijzondere manier van leven of werken teveel te demonstreren. Als dit gebeurt krijgt de hele wereld er genoeg van, en wordt er geen duidelijke of blijvende indruk achtergelaten behalve een van excentriciteit.

Op een plek zoals die van jullie, waar zo velen van allerlei pluimage bijeenzijn, is er een unieke gelegenheid voor

voortgang en verbetering door de kans die ze biedt om zelfdiscipline te beoefenen. Daar zal wrijving van persoonlijkheden onvermijdelijk zijn, en als ieder het grote 'geven en nemen' leert, en niet zoekt naar de fouten van de anderen maar naar de fouten die hij bij zichzelf ziet, door die wrijving, kan er grote voortgang worden geboekt. De meesters hebben gezegd dat de grote stap is om te leren hoe men uit de groef kan komen waarin ieder zich van nature en door training bevindt, en om de oude groeven op te vullen. Dit is door sommigen verkeerd opgevat die het hebben toegepast op alleen de uiterlijke leefgewoonten, en hebben vergeten dat de werkelijke toepassing ervan de mentale en ook de astrale groeven betreft. Ieder bewustzijn heeft een groef en is van nature niet geneigd om in de groef van een ander bewustzijn te lopen. Daarvan komt vaak wrijving en ruzie. Stel u de opstaande rand van het wiel van een locomotief voor die op de rails loopt. Hij kan niet van dat spoor afwijken of op een spoorbaan rijden met breder of smaller spoor en is zodoende tot één spoorbreedte beperkt. Neem de flens weg en maak de velg van het wiel breder en dan kan hij op iedere weg rijden die men zich denken kan. De menselijke aard is in het algemeen zoals die locomotief, hij heeft een opstaande rand en kan maar op één bepaalde spoorbreedte lopen; maar de occultist, of wie het zou willen zijn, moet de flens wegnemen en een breed wiel gebruiken dat zichzelf aan een andere geest en aard kan aanpassen. Op deze wijze kunnen we zelfs in één leven de vruchten plukken van vele levens, want de levens van andere mensen worden naast ons geleefd, onbenut en onopgemerkt door ons, omdat ons wiel geflenst is, òf te breed òf te smal. Dit is beslist niet gemakkelijk te veranderen, maar er is in de hele wereld geen betere gelegenheid om de verandering aan te brengen dan u van uur tot uur wordt geboden. Ik zou graag zo'n kans

hebben, die karma mij heeft onthouden, en ik zie het verlies dat ik iedere dag lijdt door die kans noch hier noch elders te krijgen. Jullie hebben die, en zouden van daaruit vroeg of laat over de hele aarde moeten reizen: mannen en vrouwen die ruimdenkend en vrij en sterk zijn om te werken en de wereld te helpen. Het feit dat ik jullie herinner aan dit alles is geen kritiek, maar komt voort uit mijn eigen gebrek aan zo'n gelegenheid, en omdat ik op een afstand ben, kan ik een duidelijker beeld krijgen van de situatie, en van wat jullie bezitten voor jullie eigen voordeel en ook voor alle anderen.

Het is heel normaal dat iemand vraagt: 'Hoe staat het met de toekomst, en hoe met het omschreven doel, als dat er is, van ons werk?' Dat kan op vele manieren worden beantwoord.

Er is, ten eerste, ons eigen werk, in en aan onszelf, ieder van ons. Dat heeft als doel de verlichting van zichzelf ter bate van anderen. Als dat zelfzuchtig wordt gevolgd zal er enige verlichting komen, maar niet de hoeveelheid die nodig is voor het hele werk. We moeten op onszelf letten zodat ieder een centrum wordt van waaruit, binnen onze mogelijkheden, de potentiële krachten tot het goede kunnen vloeien die in grote en overvloedige stromen uit een adept vloeien. De toekomst zal dan voor ieder van ons ontstaan uit elk huidige ogenblik. Zoals we het moment gebruiken, zo zullen we de toekomst ten goede of ten kwade veranderen; want de toekomst is alleen maar een woord voor het heden – dat nog niet is aangebroken; we moeten letten op het heden meer nog dan op al het andere. Als het heden vol twijfel en aarzeling is, zal de toekomst ook zo zijn; als het vol vertrouwen, kalmte, hoop, moed en intelligentie is, dan zal de toekomst dat ook zijn.

Wat de ruimere strekking van het werk betreft, die komt door de verenigde inspanning van het geheel van alle een-

heden. Ze omvat de mensheid, en omdat we niet kunnen ontkomen aan het lot van de mens, moeten we twijfel uitbannen en voortgaan met ons werk. De mensheid als geheel bevindt zich in een overgangssituatie, en veel van haar eenheden worden teruggehouden door de toestand van het geheel. We vinden het pad moeilijk omdat, aangezien we tot de mensheid behoren, de algemene neigingen van de mensheid ons heel sterk beïnvloeden. Deze kunnen we niet in een handomdraai uit de weg ruimen. Het is nutteloos hierover te zuchten: het is ook zelfzuchtig omdat wij in het verre verleden eraan hebben meegewerkt om haar te maken tot wat ze nu is. De enige manier waarop we dit kunnen veranderen is door zodanig te handelen dat ieder van ons een centrum van het goede wordt, een kracht die zich richt op 'rechtvaardigheid' en die door wijsheid wordt geleid. Als gevolg van de grote macht van de algemeen heersende slechtheid heeft ieder van ons een heviger strijd te leveren zodra we onze innerlijke natuur dwingen boven het dode niveau van de wereld uit te komen. Dus voordat we proberen die doorbraak te maken, moeten we op het lagere gebied alle mogelijke verdienste verzamelen door daden van onzelfzuchtigheid, door vriendelijke gedachten, door ons denken los te maken van de verleidingen van de wereld. Dit zal ons niet van de wereld verwijderen, maar zal ons bevrijden van de grote kracht die door Böhme de 'Turba' wordt genoemd, waarmee hij de onmetelijke kracht van de onbewuste en materiële grondslag van onze natuur bedoelde. Die materiële basis waarin de ziel ontbreekt is op dit gebied meer geneigd tot de lagere dingen van het leven dan tot de hogere.

Vandaar dat het, totdat we die tot op zekere hoogte hebben overwonnen, voor ons nutteloos is om, zoals zo velen van ons doen, te wensen de meesters te zien en bij hen te zijn. Ze zouden ons niet kunnen helpen tenzij wij de voor-

waarden scheppen, en alleen maar een verlangen is niet de vereiste toestand. De nieuwe gesteldheid vraagt om een verandering in het denken en in onze aard.

Dus hebben de meesters gezegd dat dit een overgangstijd is, en hij die die oren heeft om te horen zal horen wat er aldus is gezegd. We werken voor de nieuwe cyclussen en eeuwen. Wat we nu doen in dit overgangstijdperk zal overeenkomen met wat de grote dhyān-chohans in het overgangspunt – het punt halverwege – deden in de evolutie in een tijd toen alle stof en alle soorten in een overgangsstadium en in een veranderlijke toestand verkeerden. Ze gaven toen de nieuwe impuls voor de nieuwe soorten, die later resulteerden in de enorme verscheidenheid van de natuur. In de mentale ontwikkeling staan we nu op hetzelfde punt: en wat we nu in vertrouwen en vervuld van hoop voor anderen en voor onszelf doen, zal op een soortgelijke manier een gevolg hebben op het gebied waarop dit alles is gericht. Dus in andere eeuwen zullen we weer verschijnen en ermee verdergaan. Als we het nu negeren, des te erger voor ons later. We werken dus niet voor een of andere afgebakende organisatie van de komende jaren, maar voor een verandering in het manas en de buddhi van de mensheid. Daarom lijkt het doel misschien onduidelijk, maar het is niettemin welomlijnd en heeft een grote draagwijdte. Laat ik je verwijzen naar dat deel van *De Geheime Leer*, geschreven door de meester zelf, waar het punt halverwege de evolutie wordt verklaard met betrekking tot de hoefdieren. Het zou je een vage indruk moeten geven van wat ons te doen staat, en alle ijdele verlangens naar een huidig verblijf bij onze onzichtbare gidsen en broeders wegnemen. De wereld is niet vrij van bijgeloof, en wij, als deel daarvan, moeten nog enkele sporen daarvan in ons dragen. Ze hebben gezegd dat een grote schaduw alle vernieuwingen in het leven van de mensheid volgt; de wijze

zal die schaduw niet te snel veroorzaken en niet voor er enig licht gereed is om op dat moment omlaag te schijnen en de duisternis te verbreken.

De meesters zouden nu al het licht en de kennis kunnen geven die nodig zijn, maar er is te veel duisternis die al het licht zou opslokken, behalve voor een paar heldere zielen, en dan zou er een grotere duisternis vallen. Velen van ons zouden niet alles kunnen vatten of begrijpen wat zou kunnen worden gegeven, en er zou voor ons een gevaar en een nieuwe moeilijkheid voor toekomstige levens ontstaan, die met pijn en verdriet zouden moeten worden doorgemaakt. Uit vriendelijkheid en liefde verblinden de meesters ons niet met de elektrische flits van de volledige waarheid.

Maar concreet gesproken heeft ons werk als geheel een bepaald doel. Het is om een nieuwe kracht op gang te brengen, een nieuwe stroom in de wereld, waardoor edele en sinds lang heengegane jñānī's, of wijzen, weer zullen worden aangetrokken om hier en daar onder de mensen te incarneren, en zó het ware leven en de juiste gebruiken zullen terugbrengen. Op dit moment ligt er een sluier van duisternis over allen, waardoor geen jñānī zal worden aangetrokken. Hier en daar zijn er een paar stralen die daardoorheen schieten. Zelfs in India is het duister, want daar, waar de waarheid wordt verborgen, verbergt de dikke sluier van theologisch dogma alles; en hoewel daarin veel hoopgevents is, kunnen de meesters niet doordringen tot het bewustzijn van de mensen daar beneden. We moeten het westen opvoeden zodat het de mogelijkheden van het oosten kan begrijpen, en zo kan op de wachtende structuur in het oosten een nieuwe orde van dingen worden opgebouwd voor het welzijn van het geheel. We dienen, ieder van ons, van onszelf een centrum van licht te maken; een beeldengalerij van waaruit op het astrale licht zodanige tafe-

relen zullen worden geprojecteerd, zulke invloeden, zodanige gedachten, dat velen erdoor ten goede zullen worden beïnvloed; dat er een nieuwe stroom zal ontstaan, en dan zal tenslotte het grootse en het goede vanuit andere sferen hoger dan onze aarde weer worden aangetrokken. Dit is helemaal geen spiritisme, want het staat in geen enkel verband met de bewoners van de 'geestenwereld'.

Laten we dus veel vertrouwen hebben. Zie hoe van tijd tot tijd tal van mensen vanuit jullie centrum naar vele en verre werelddelen zijn gegaan, en dat velen zullen blijven gaan voor het welzijn en nut van de mensen van alle gebieden. Ze zijn naar alle windstreken gegaan, en het moet zo zijn dat zelfs als het centrum zou worden verstoord door oorzaken buiten jullie om, de energie en werkelijke kracht ervan helemaal niet zullen worden vernietigd, maar altijd zullen blijven bestaan, zelfs nadat alles ervan misschien is verdwenen voorzover het stenen en cement betreft.

Ik zend jullie mijn beste wensen en een broederlijke groet voor het nieuwe jaar en voor elk nog komend jaar,

Je toegenegen

William Q. Judge

~ 3 ~

Ik zend je dit, en je zult het bewaren, en later gebruiken wanneer ik dat aangeef. Het zal later door mij van een opschrift worden voorzien.

De theosofische beweging werd begonnen als een werk van de broederschap waarvan H.P.B. lid is, en waarin de grote ingewijde, die door haar 'meester' werd genoemd, een van de chefs is.

Deze beweging startte onder westerse mensen door westerse mensen, waarbij de twee belangrijkste vertegenwoor-

digers H.P.B., een Russin, en H.S. Olcott, een Amerikaan, waren. De plaats waar ze begon was ook westers – New York City.

Maar ondanks dat de broederschap haar zo liet beginnen, moet ze als een Society een open forum blijven, waarbij haar leden tegelijkertijd individueel vrij zijn om die opvatting die door hun geweten wordt goedgekeurd aan te nemen en te huldigen, onder voorwaarde dat die opvatting niet ingaat tegen universele broederschap. Ze zijn dus volkomen vrij te geloven in de loge van die broederschap en haar boodschappers, en ook om hun leringen over de mens, zijn natuur, vermogens, en bestemming zoals door die boodschappers namens de loge zijn bekendgemaakt, aan te nemen.

Het is een veelbetekenend feit dat de theosofische beweging dus, zoals gezegd, was begonnen in de westerse wereld, in het land waar de voorbereidingen voor het nieuwe wortelras aan de gang zijn, en waar die nieuwe basis zal verschijnen. Dit gebeurde niet om aan een of ander ras of land voorrang te geven boven een ander, of om een ras of land te kleineren, maar gebeurde en gebeurt volgens de wet van de cyclussen, die onderdeel is van de evolutie. In het oog van die grote Wet is geen enkel land het eerste of het laatste, nieuw of oud, hoog of laag, maar elk is op het juiste moment geschikt voor welk werk ook dat moet worden verricht. Elk land is met alle andere verbonden en moet ze helpen.

Deze beweging heeft, onder andere, een doel dat men in gedachten moet houden. Het is het verenigen van het westen met het oosten, de wederopleving in het oosten van die hoogtepunten van beschaving die het eens bezat, de ontwikkeling in het westen van die soort occultisme die daar geschikt is, zodat het op zijn beurt een helpende hand kan

uitsteken naar hen van een oudere afstammingslijn die in één idee zijn komen vast te zitten, of in geestelijk opzicht zijn ontaard.

Vele eeuwen is naar deze samenwerking toegewerkt, en er zijn werkers naar het westen uitgezonden om de fundamenten te leggen. Maar pas in 1875 kon een brede openbare poging worden gedaan, en toen kwam de Theosophical Society tot stand, omdat de tijd rijp was en de werkers gereed.

Organisaties kunnen, evenals mensen, in groeven of vastgeroeste gewoonten van mentale en psychische activiteit geraken, die als ze eenmaal zijn gevestigd moeilijk zijn uit te roeien. Om die gewoonten of groeven in de theosofische beweging te voorkomen, zorgden haar beschermers ervoor dat er zich af en toe noodzakelijke schokken zouden voordoen, zodat dit kon leiden tot saamhorigheid, en kracht zou geven zoals de eik die krijgt door weerstand te bieden aan de storm, en opdat alle groeven van het bewustzijn, het handelen of het denken zouden worden opgevuld.

Het is niet de wens van de broederschap dat die leden van de theosofische beweging die, zoals dat hun recht is, vertrouwen kregen in de boodschappers en overtuigd raakten van de boodschap, pelgrims zouden worden en naar India zouden gaan. Het was niet het werk of de wens van H.P.B. om die gedachte te stimuleren. Evenmin is het het verlangen van de loge dat de leden denken dat ze oosterse methoden moeten volgen, oosterse gewoonten aannemen, of het huidige oosten als voorbeeld of doel moeten volgen. Het westen heeft zijn eigen werk en plicht, zijn eigen leven en ontwikkeling. Deze zou het moeten vervullen, nastreven en volgen, en niet proberen zich te haasten naar andere terreinen waar de plichten van andere mensen moeten worden vervuld. Als de taak van het verheffen van de spiritualiteit

van India, dat nu is ontaard en bijna is verstikt, gemakkelijk zou zijn, en als het aldus gemakkelijk kon worden verheven en haar licht zou kunnen laten schijnen over de hele westerse wereld en deze verlichten, dan zou het inderdaad verspilde tijd zijn om in het westen te beginnen, wanneer er een kortere en snellere weg bestond in het oudere land. Maar het is in feite moeilijker toegang te vinden tot het hart en het denken van mensen die, door gedurende lange tijd een vaste metafysische dogmatiek te volgen, op de psychische en psychomentele gebieden een harde ondoordringbare schil om zichzelf hebben gevormd, dan dat het is om die opening te maken bij westerlingen die, hoewel ze misschien vlees eten, toch geen vaste meningen hebben die diep zijn verankerd in een fundament van mystiek en worden gesteund door een trots die uit het verleden is geërfd.

Het nieuwe tijdperk van het westerse occultisme begon ontegenzeggelijk in 1875 met de pogingen van die edele vrouw die het lichaam van die tijd niet lang geleden heeft verlaten. Dit betekent niet dat westers occultisme iets moet zijn dat volkomen verschilt van en tegengesteld is aan wat zo velen kennen, of denken te kennen, als het oosterse occultisme. Het moet de westerse kant zijn van het ene grootse geheel waarvan het ware oosterse de andere helft is. Het heeft, als haar opdracht, die grotendeels is toevertrouwd aan de Theosophical Society, om het westen dat te verschaffen wat het nooit van het oosten zou kunnen krijgen; om het licht dat ieder mens die in de wereld komt verlicht – het licht van het ware zelf, dat de ware meester voor ieder mens is – verder te verspreiden en aanzienlijk te versterken op het cirkelvormige pad van de evolutie dat nu naar het westen rolt; alle andere meesters zijn slechts dienaren van die ware Ene; daarin zijn alle werkelijke loges verenigd.

Lijden staat hen te wachten – niet door de meesters maar

door de wetten van de natuur – die op het pad zijn begonnen met de hulp van H.P.B., en die haar en haar werk, dat nog niet wordt begrepen en door velen verkeerd wordt begrepen, op een of andere manier proberen te kleineren. Dit betekent niet dat iemand zomaar slaafs moet worden gevolgd. Maar om haar weg te redeneren, haar te kleineren, vergeefse verklaringen te verzinnen om wat men in haar woorden niet aanstaat uit de weg te ruimen, betekent dat men het ideaal geweld aandoet, dat men de leraar in het gezicht spuwt die de kennis en de kans heeft geschonken, dat men de rivier bevuilt die u fris water bracht. Ze was en is een van die dienaren van de universele loge die naar het westen is gezonden om het werk op zich te nemen, terwijl ze heel goed wist dat er vanaf het begin ongetwijfeld pijn en smaad en het belasteren van de ziel zelf – de ergste soort laster – op haar pad zouden komen. ‘Zij die haar niet kunnen begrijpen zouden haar beter niet moeten proberen te verklaren: zij die niet sterk genoeg blijken te zijn voor de taak die zij openlijk vanaf het begin heeft aangegeven kunnen er beter niet aan beginnen.’ Ze wist, en dat is u eerder verteld, dat verheven en wijze dienaren van de loge sinds vele eeuwen in het westen zijn gebleven om het bij zijn opdracht en bestemming te helpen. Het zou goed zijn voor de leden van de Theosophical Society om dat werk voort te zetten, zonder daarvan af te wijken, zonder opwinding, zonder in uitersten te vervallen, zonder te gaan denken dat Waarheid iets is dat afhangt van lengte- of breedtegraad: de waarheid van het zielenleven ligt niet in een bepaalde streek van het kompas, ze is overal langs de hele omtrek van de cirkel, en zij die in één windstreek zoeken zullen haar niet vinden.

(Op deze brief heeft Judge met een rood potlood geschreven: ‘onvoltooid’. In feite eindigt ze met het woord ‘zullen’, zoals hierboven, maar toen eerder enkele frag-

menten van deze brief werden gepubliceerd, had de eigenaar de toestemming van de schrijver om de laatste drie woorden toe te voegen, die hij daar had willen neerschrijven toen hij werd weggeroepen, en die hij toen hij was teruggekeerd vergat toe te voegen toen hij de brief snel ging posten.)

~ 4 ~

Aan de Theosophical Publication Society:

Het spijt me zeer uit recente berichten uit Londen te vernemen dat de managers van de Society aldaar denken dat de verhandeling 'Theosofie in vogelvlucht', die in *The Path* is verschenen 'te veel voor gevorderden is om nu te worden herdrukt, en dat er 'een springplank van fictie naar filosofie' nodig is'.

Sta mij toe te zeggen dat ik het met deze mening niet eens kan zijn, en evenmin met het beleid dat erdoor wordt uitgestippeld. De mening is onjuist, en het beleid is zwak en strookt ook niet met dat van de meesters. Die meesters hebben het plan van de nieuwe Society goedgekeurd en zien toe op het ontvouwen van haar beleid.

Als ik de 'Vogelvlucht' helemaal zelf had samengesteld, zou ik enige aarzeling hebben om op deze manier te spreken, maar dat is niet het geval. Het algemene idee van zo'n reeks verhandelingen werd mij twee jaar geleden gegeven, en deze werd voorbereid door verschillende studenten die weten wat de mensen nodig hebben. Ze is tegelijkertijd veelomvattend en fundamenteel. Ze bestrijkt de meeste onderwerpen, en als een ernstige lezer de inhoud ervan begrijpt zal hij voedsel hebben gevonden om over na te denken van de soort die nodig is.

Als we echter te werk moeten gaan via een geleidelijke overgang van dwaasheid (wat fictie is) naar filosofie, dan

wijken we onmiddellijk af van het pad dat door de meesters is aangegeven; en voor deze uitspraak kan ik verwijzen naar brieven van hen waarover ik beschik. Ik hoef alleen uw aandacht te vestigen op het feit dat toen die meesters ermee begonnen om hun volgelingen materiaal te laten publiceren in India, zij niet begonnen met fictie, maar met ernstige feiten zoals die kunnen worden gevonden in de *Fragments of Occult Truth*, dat daarna Sinnetts *Esoteric Buddhism* werd. We zijn niet eropuit om een grote hoeveelheid fictielezers en nieuwtjesjagers te voeden, maar de dringende behoeften van ernstige denkers. Fictielezers hebben nooit de vooruitgang van een volk beïnvloed. En deze ernstige denkers verlangen niet, en zouden niet moeten worden onthaald op, een brij die volgens de zojuist geciteerde zin hun lot zou zijn.

Anderzijds zou ik mijn Engelse broeders in deze zaak eraan willen herinneren dat ze moeten bedenken dat er in de Verenigde Staten meer theosofen en mogelijke abonnees en lezers zijn dan in heel Europa. Ze willen geen fictie. Ze willen geen bladvulling bij hun zoektocht naar waarheid. Ze zijn heel goed in staat te begrijpen wat u 'te veel voor gevorderden' noemt. De meester zei enige jaren geleden dat de Verenigde Staten de hulp nodig had van de Engelse groep theosofen. Die hebben ze niet gekregen, en nu hebben ze die niet zozeer nodig, en wij moeten rekening houden met *hun* ideeën en behoeften. We hebben eenentwintig afdelingen tegen de drie van u in Groot Brittannië, en bijna elke maand vormt zich een nieuwe afdeling. Verschillende hebben me geschreven dat ze hadden begrepen dat de T.P.S. *goede* en *waardevolle* herdrukken zal leveren en geen slappe fictie.

Ik dring er daarom met respect op aan dat het zwakke en onjuiste beleid waarnaar ik heb verwezen niet zal worden gevolgd, maar dat krachtig wordt gehandeld, en dat we fic-

tie overlaten aan de schrijvers die daarbij baat hebben of die geloven dat het denken van de mensen op die manier op de waarheid kan worden gericht. Als een tegenovergestelde werkwijze wordt gevolgd, zullen we niet alleen de meester teleurstellen (als dat mogelijk is) maar zullen we in hoge mate schuldig zijn aan het geven van een onjuiste voorstelling van zaken aan een groeiende groep abonnees zowel hier als elders.

Ik verblijf, met broederlijke hoogachting,
 William Q. Judge

~ 5 ~

Het is een verademing om in plaats van deze eeuwige juridische haarkloverijen (van mijn kantoor) een paar woorden te wijden aan eeuwige zaken.

Nu en dan staan er in *The Path* zinnen onderstreept. Deze zouden moeten worden bestudeerd. Eén over de ene yogī die niets doet dat niet wordt gezien in het bewustzijn van een andere yogī, is een onderwerp dat te denken zal geven. Terughoudendheid betekent niet altijd onwetendheid: als we de kennis uitgraven, nemen we tegelijkertijd andere soorten keien en puin mee naar omlaag, maar als een mijnwerker ons een klompje goud geeft, is dat op dat moment het enige wat we krijgen. Dus een beetje terughoudendheid heeft vaak tot gevolg dat we zelf gaan graven.

In *The Path* van september staat nog zo'n voorbeeld. Het terugkrijgen van de herinnering aan andere levens is werkelijk de hele zaak waarom het draait, en als sommige mensen bepaalde dingen niet begrijpen, komt dat omdat ze in hun andere levens nog niet dat punt hebben bereikt òf omdat er nog geen zwak schijnsel van herinnering is opgekomen.

De gemeenschap van heiligen is een werkelijkheid, en

het gebeurt vaak dat zij die in dezelfde school zijn opgevoed dezelfde taal spreken. Hoewel ze geen heiligen zijn lijken ze veel op collega-deskundigen ongeacht de plaats of het tijdstip. Bovendien zijn er enkele uitzonderlijke figuren in deze wereld die, hoewel ze als spiegels zijn of sponzen die bepaalde informatie van anderen weerspiegelen of absorberen, toch een sterke eigen individualiteit behouden. Dat is ook het geval met deze heer van wie je de brief hebt ingesloten. Er is nauwelijks enige twijfel aan dat hij, als hij de waarheid vertelt, in het astrale licht ziet. De beschrijving van dingen ‘die zich bewegen als vissen in de zee’ is een concrete beschrijving van een van de manieren waarop veel van deze elementale vormen worden gezien. Dus kan het zijn, zoals hierboven werd geopperd, dat hij in het astrale licht ziet.

Hij zou moeten weten dat het astrale licht op alle plaatsen bestaat en alles doordringt, en zich niet enkel en alleen in de vrije lucht bevindt. Hij zou verder moeten weten dat wat hij in het astrale licht kan zien, niet *alles* omvat wat zo kan worden gezien. Dat wil zeggen, er zijn veel soorten van *zien*, hij kan nu bijvoorbeeld bepaalde vluchtige vormen zien maar toch veel andere niet zien die tegelijkertijd even werkelijk aanwezig zijn als die vormen die hij nu ziet. Het schijnt dus dat er in het astrale licht ‘lagen’ of verschillende soorten toestanden zijn. Anders gezegd de elementalen bewegen voortdurend in het astrale licht – dat wil zeggen, overal. Ze laten, om zo te zeggen, beelden zien aan hem die kijkt, en de getoonde beelden zullen voor een groot deel afhangen van de gedachten, de beweegredenen en ontwikkeling van de ziener. Deze verschillen zijn heel talrijk. Het volgt daarom dat bij deze studie *trots* moet worden opzijgezet. Dat trots uit het dagelijks leven is verdwenen bewijst niet dat het veel anders heeft gedaan dan zich iets verder naar binnen terug

te trekken. Men moet dus opletten dat men ook innerlijk niet trots wordt dat men deze dingen kan zien; want als dat gebeurt zal daaruit volgen dat het ene beperkte gebied waarop men misschien een ziener is zal worden aangezien voor het geheel. Dat zal dan onjuist zijn. Maar als het wordt herkend als misleidend omdat het maar een deel van het geheel is, dan blijft het tot op zekere hoogte waar. Alle ware dingen moeten compleet zijn, en alle gehelen bestaan tegelijkertijd, ieder in alle andere, terwijl deze gedeeltelijke vormen bestaan als delen van vormen die compleet zijn. Hieruit volgt dan dat alleen die vormen die volledig zijn de hele waarheid onthullen; vormen die tot de lagere natuur behoren – of partieel zijn – zien slechts een beperkt deel van de waarheid. De elementalen zijn deelvormen, terwijl de individuele ziel van de mens volledig is, en overeenkomstig de macht en de zuiverheid van die vorm waarin ze woont ‘een dienaars van de goden is’.

Nu zijn onze lichamen, en alle ‘bedrieglijke ik’ krachten tot aan de individuele ziel, ‘deelvormen’ evenals de energetische centra in het astrale licht. Hieruit moet dus volgen dat ongeacht hoeveel wij en zij in elkaar participeren de resulterende opvatting van de ene waarheid partieel van aard is omdat het vermengen van twee deelvormen nog geen totaliteit voortbrengt. Maar het bedwelmt. En hierin ligt het gevaar van de leer van mensen zoals P.B. Randolph, die bepleit om deel te hebben aan die gedeeltelijke wezens door middel van zinnelijke excessen die worden verheerlijkt met een naam en goedgepraat onder het voorwendsel van een verheven doel – *namelijk*, kennis: KENNIS MOET ZORGVULDIG WORDEN VERWORVEN MET EEN ZUIVER MOTIEF.

Dit motief is het onderwerp dat deze heer zou moeten bestuderen. Hij zegt dat hij ‘zal weten’, en dat hij ‘wenst te ontsnappen aan de huidige beperkingen van deze

persoonlijkheid, die een en al eenzaamheid is'.

Naarmate hij op het pad van kennis vorderde, zou hij ontdekken dat deze ingebeelde eenzaamheid waarover hij spreekt vergeleken met de volkomen eenzaamheid van dat pad als een joelende menigte is, een marcherend regiment.

Laat hij, terwijl hij zijn eigen strijd alleen uitvecht, zorgvuldig letten op zijn motief om meer te weten, en om te proberen aan zijn huidige 'eenzaamheid' te ontkomen. Moet het niet waar zijn dat men aan eenzaamheid niet kan ontkomen door haar te verafschuwen of zelfs door deze te accepteren, maar door haar als zodanig te begrijpen? En wat dan? Wel, dit; en misschien is het te eenvoudig. Hij zou zichzelf ervan moeten verzekeren dat zijn motief om te weten en te zijn is om andere wezens te helpen. Ik zeg niet dat dit nu niet zijn motief is, maar uit vrees dat dit misschien niet het geval is wijs ik erop. Want omdat hij zich op het grensgebied van vreselijke beelden en klanken schijnt te bevinden, zou hij de magische talisman moeten kennen die het enige middel is dat hem kan beschermen zolang hij onwetend is. Het is die grenzeloze barmhartigheid van liefde die de Boeddha ertoe bracht te zeggen: 'Laat de zonden van dit duistere tijdperk op mij neerdalen opdat de wereld wordt gered', en niet een verlangen naar ontsnapping of naar kennis. Het wordt uitgedrukt in de woorden: 'DE EERSTE STAP IN WARE MAGIE IS TOEWIJDING AAN DE BELANGEN VAN ANDEREN'. Het werd door Krishna tot uitdrukking gebracht toen hij zei: 'Dicht bij zelfverzaking is verlossing' (of de toestand van een jīvanmukta).

Maar hij zal natuurlijk vragen of hij zijn vermogens moet ontwikkelen. Wel, natuurlijk moet hij dat op een of ander moment; maar hij zou moeten beginnen bij zijn motief en het zuiveren van het denken. Hij kan, als hij dat verkiest, de ideeën van deze grootmoedige naastenliefde loslaten en toch

grote vooruitgang boeken in 'vermogens', maar dan zal ongetwijfeld de dood en rouw het gevolg zijn. Daar gaat het mij niet om.

Waarom had hij een verschrikkelijke ervaring toen hij alleen maar erin slaagde zich van zijn lichaam te verwijderen; en een ogenblik vrij te zijn? Dat is een belangrijke vraag. Dit kan op vele manieren worden verklaard. Ik zal er één noemen. Als de plaats of de persoon waarheen hij wenste te gaan een plek of iemand was waarheen hij toen niet zou moeten zijn gegaan – of als zijn motief om daarheen te willen gaan niet zuiver was – dan zou dat een gevoel van afschuw kunnen teweegbrengen dat hem teruggedreef. Maar als hij zelfs met een slecht motief had geprobeerd naar een plaats te gaan waar een soortgelijk motief bestond, dan zou er geen gevoel van verschrikking zijn gekomen. Als hij zichzelf of mij vertelt waarheen precies hij wilde gaan, kan ik misschien zeggen waarom hij ontsteld was. Maar ik hoef het niet te weten.

Want het verlaten van het lichaam is niet noodzakelijkerwijs iets dat ontzetting teweegbrengt. Nog onlangs hoorde ik van een vriend van mij die 10.000 mijl buiten zijn lichaam ging en geen verschrikkelijke ervaring had. In dat geval wenste hij een vriend te spreken over een gemeenschappelijk doel dat de verbetering van dit duistere tijdperk beoogde; en ook van iemand die zijn lichaam verliet op het platteland en de omringende afwisseling van bossen en valleien zag en in geen van beide gevallen hadden ze een slechte ervaring.

Als men zeker is van zijn motief, en als dat zuiver is, dan is buiten het lichaam gaan niet schadelijk.

Een illustratie zal de gevaren laten zien. Neem het geval van iemand die in staat is het lichaam te verlaten en die besluit naar iemand te gaan die hem sympathiek is. Laatst-

genoemde wordt echter beschermd door een verheven motief en grote zuiverheid: de eerste persoon heeft in zijn waakbewustzijn een mengeling van drijfveren die, zodra de andere toestand vrij van het lichaam zich voordoet, verandert in louter nieuwsgierigheid om de ander op te zoeken, en misschien min of meer uit zinnelijkheid, bijvoorbeeld een verlangen om een vrouw te bezoeken die veel wordt bewonderd en zogenaamde of werkelijke menselijke liefde in haar ongewillige oor te fluisteren. De elementalen (enz.) van de tweede beschermen die ziel en slingeren vage verschrikkingen naar de eerste persoon die, als hij niet is geoefend in zwarte magie:

1. Of alleen maar in zijn lichaam wordt teruggebracht.

2. Of wordt overvallen door angsten die hem beletten zijn lichaam te vinden, dat misschien wordt bezet door een elementaar – goed, slecht of neutraal – en zijn vrienden zeggen misschien dat hij krankzinnig wakker werd!

Wel; genoeg!

~ 6 ~

De brieven die je vriend van plan is te schrijven zijn een middel van de vijand, zoals je misschien al dacht; en je werd gewaarschuwd dat je die op onverwachte plekken en op onverwachte manieren zou kunnen verwachten. Daarom zouden ze niet moeten worden geschreven. Het is de kleine dissonant die het bederft; in de geschiedenis van de mens veranderen kleine en onverwachte gebeurtenissen de bestemmingen van volkeren.

Op dit gebied vertrouwen de duistere machten op hun vermogen een māyā te scheppen. Ze hebben gezien dat je niet zult worden gevangen op de hoofdlijnen van het werk en proberen iets te doen waar jouw invloed op een belang-

rijke plaats aanwezig is, maar door een kleinigheid. Laat me dit toelichten.

Als je deze brieven publiceert zouden ze een steunbetuiging zijn van alles wat je vriend zou bedenken om te doen, en zowel jij als Y. zijn nu nog niet vrij van fouten. Ze zouden neerkomen op een verklaring, in de visie van anderen, dat je Y. in alles tot gids zou zijn en je altijd daarvan bewust zou zijn. Weet jij of Y. waartoe dit zou leiden? Zie je de mogelijkheden die voortvloeien uit het volledig aanvaarden van die brieven door de anderen? En wat zou hun reactie zijn? Zijn ze vrij van de vloek van bijgeloof; zijn ze helder in het coördineren van het psychische en het brein-denken? Nee. Het gevolg zou niet alleen anders zijn dan wat jij en Y. kunnen zien, maar erger. Nu verder.

Het is waar – en menselijkerwijs natuurlijk – dat de anderen (zoals jij en *jouw* vrienden) zich inlieten met enige lichte kritiek op je vriend, maar deze was beperkt en ging voorzover ze dat konden gepaard met oprechte en vriendelijke gedachten, ongeacht hoe hevig en verbitterd māyā dit alles deed voorkomen. De duistere machten grepen deze aan, deden haar groeien, tuigden haar op, namen het beeld aan van denkers, wekten de gedachten tot leven door elementalen, en dit alles met een doel, namelijk je vriend te laten denken dat dit allemaal van anderen kwam. Welnu, als dat zo was dan zijn die anderen (arme, zwakke stervelingen) vrienden. Maar zijn ze dat? Nee. De duistere krachten wens-ten je vriend te irriteren, en ook jou, om door die irritatie een wig te slaan die voor altijd onheilbaar zou zijn. Door de heel zwakke toestand van Y. was het voor hen gemakkelijk, en ze hoopten je op een afstand blind te maken.

Zeg je vriend dat hij moet denken aan wat langgeleden werd gezegd; dat de meester zich zou bezighouden met resultaten. Jij moet je daarmee niet bezighouden, of je erop

storten of jezelf geweld aandoen. Pas op. Laat Y. aannemen dat de anderen niet kwaad noch kritisch denken, maar schrijf het allemaal toe aan de duistere machten, en de meester zal zich bezighouden met de resultaten. Chela's en studenten verbergen eerder hun innerlijke psychische leven dan dat ze dit bekendmaken, want door erover te vertellen wordt je werkelijke vooruitgang gehinderd. Er moet enige tijd stilte in de hemel zijn, anders verheugen de duistere machten zich dat ze zo gemakkelijk goede, plastische beelden kunnen vormen om je te irriteren. Het zal opnieuw worden geprobeerd, hetzij op die manier òf op een andere manier. Door vriendelijkheid, onthechting, strikte aandacht voor de plicht, en zich nu en dan terug te trekken op een rustige plaats worden goede stromen op gang gebracht en slechte afgehouden. Bedenk dat het werk door de kleine dingen wordt gedaan, want ze vallen niet op, terwijl de grotere de blik en de aandacht van iedereen krijgen.

Ik beschouw je altijd als een dappere soldaat, die niet is gemaakt van modder en slappe substantie maar van lange stukken staal en stroken diamant en flitsen langgerekt licht dat niet verblindend is, en die de hele weg lang heel veel energie heeft. Dat ben jij. En je ogen lachen nu en dan, zelfs als je hoofdpijn hebt. Binnenin ben je in orde, zoals je heel goed weet, nietwaar? Dan als je die soldaat bent, betekent dat dat hij weer zal opveren zodra het lichaam tijd heeft gehad om wat beter te worden. Het lichaam is zoals het hart; het heeft tijd nodig om in een bepaalde toestand te komen. Maar je zult daar komen. Een standvastig hoofd en hart staat stil en rustig tot de modderige stroom helder wordt. Ga nu slapen, zeg ik; ik gebied je te slapen. Ik heb geprobeerd je te helpen om te slapen, en ik wens dat je slaapt, want slaap zal je goed doen zoals niets anders dat kan. Ik hoop dat je alles zult laten gaan wanneer — komt, en een poosje gaat

slapen, en ver genoeg weg bent van het rumoer om rustig te zijn. Je vermoeide natuur verlangt aan de buitenkant naar slaap, want slaap herstelt de gerafelde levensdraad en maakt ons weer jong. Je bent zó wakker geweest, dat de macht van het evenwicht tussen leven en het lichaam is verstoord en een gelegenheid moet hebben om te herstellen. Dit is een feit. Men kan overspannen worden, en dan is prāṇa te sterk; daarom slapen kleine kinderen veel. *Wees eens een kind.*

Wel, ik ben bijna thuis, of liever bij de plek van ons centrum, want pelgrims zoals jij en ik hebben geen werkelijk huis en willen het niet; het is te saai en gewoon voor zo iemand om een huis te willen hebben. En misschien gaat het goed met de kleine broeder? Hij zal altijd aanwezig zijn, zoals hij dat altijd is geweest, in die liedjes en verhalen die hij aan zichzelf vertelde in het donker, en is ook de eenzame strijder die op het terrein van de dwaze infanterie wordt gezien, en hij rijdt op een paard waarvan het bloed elektriciteit is. Au revoir. Vertel — dat ik op mijzelf kan staan; het is de beste manier om te staan, en wat ik altijd was en zal zijn. Laat de golven en het schuim blijven komen en gaan; de oude rivier en de rivierbedding bewegen niet want dat alles is aan de oppervlakte. Is dat niet zo? Wel, tot ziens, en veel succes, en mogen de deva's en ook karma jou helpen. Als altijd, groeten aan iedereen. Voor eeuwig,

~ 7 ~

Ik was echt heel blij je brief te ontvangen, maar het speelt me over je moeilijkheden te lezen. Vreemd genoeg moet ik nu heel veel denken aan een soortgelijk probleem dat speelt bij een dierbare vriend van mij, en ik zou je graag als gunst willen vragen om me te vertellen wat voor soort plek het tehuis is waarover je spreekt. Het enige hier dat toegankelijk

is, is niet meer dan een gevangenis, waar mensen niets doen, en waarvan de invloed volgens mij alleen maar deprimerend is. Denk je dat degene aan wie je denkt, iemand met een actief verstand die alleen wenst om van zijn huidige probleem af te zijn, zichzelf zou kunnen bezighouden?

Het spijt me echt dat je me die zaken moet vertellen, maar ik zal ze vertrouwelijk behandelen; en ik dank jou en — voor je hernieuwde uitnodiging.

Het is het beste niet te proberen achter de feiten van sommige mysteries van het leven te komen, maar ongetwijfeld zal een volledig vertrouwen op de geest in ons en op de wet dat de handen die ons vernietigen onze eigen handen zijn, de druk verlichten van sommige gebeurtenissen die mysteries schijnen te zijn. Ik vind de grootste troost in deze overdenkingen, en dan zie ik dat elk moment van mij is, en dat ze, wanneer ze voorbij zijn, zijn opgenomen in het geheel van mijn wezen: en dus moet ik ernaar streven te Zijn. Op die manier kan ik hopen om na verloop van tijd de bewuste bezitter te zijn van het hele Zijn. Dus streef ik niet naar het mysterieuze. De grote strijd moet zijn om mijn uiterlijke zelf open te stellen, opdat mijn hogere zijn erdoorheen zal schijnen, want ik weet dat in mijn hart de god geduldig wacht, en dat zijn zuivere stralen voor mij alleen maar versluierd zijn door de vele strevingen en illusies die ik uiterlijk tot stand breng. Omdat dit het geval is, kan ik de Society en haar werk (naar mijn beste vermogen) alleen beschouwen als het best beschikbare kanaal voor mijn handelingen in een poging anderen te helpen. Alleen haar methoden zullen daarom, voor wat mij betreft, de mijne zijn, en zodoende kan ik daaraan niet de methoden van een ander hechten.

Geloof me, oprecht de jouwe.

Wat mij betreft, het enige wat mij mankeert is mijn gezondheid, die nog niet goed en volledig is. Als die in orde was, zou er niets met mij aan de hand zijn. Wat kan die hele rel mij schelen? Die zal snel voorbij zijn; sommigen zullen dood zijn; hoe sneller hoe beter, en dan zullen we ons met andere dingen vermaken. Ik bekijk dit alles als veel pret en afwisseling, zeker; ik maak geen grapjes. Het is afwisseling, en wat zou het leven zonder dat zijn? Terwijl al deze ezels balken, leren wij nieuwe noten op de schaal die we eerder niet kenden. Ik kreeg een hoop brieven; maar ik ben o.k., zwak misschien, maar niet broos. Ik zou graag bij jullie beiden willen zijn en heerlijk plezier maken zonder tranen of wrevel, maar we moeten gescheiden zijn, om elkaar nu en dan te ontmoeten. Arme —! Wees niet streng voor hem. Hij moest zwijgen, weet je. Een kleine zaak, maar belangrijker dan hijzelf wist. Behandel hem minder streng, en maak geen hatelijke opmerkingen. Hij heeft het moeilijk genoeg met zichzelf, om ook nog door anderen onder handen genomen te worden.

C——'s toespeling op 'lijden' brengt een gedachte-stroom op gang die ik heb gehad. Ik ben bij mezelf nagegaan wat de 'zin' is van dit gekrakeel, om te zien of ik eigenlijk wel 'lijd'. Wel, ik kan hem niet ontdekken. In het diepst van mijn hart doe ik dat misschien, maar ik vind mezelf opgewekt, gelukkig, en allesbehalve nors of bedroefd. Ergo: kan ik lijden? Weet jij het? Echt, ik weet het niet. Zou ik dat moeten doen? Ben ik een stakker omdat ik niet lijd, of omdat ik, terwijl ik in feite lijd, ongevoelig ben en het niet merk? Maar, anderzijds voel ik geen boosheid of wrok. Werkelijk, het is me een raadsel. Vele nachten slaap ik niet, en heb (zoals ik nu doe) de uren gebruikt wanneer

alles stil is, om alles te overzien, en toch voel ik me goed – overall. Natuurlijk heb ik mijn menselijke fouten en zonden begaan, maar ik wil zeggen, als je alles resumeert, vind ik niets om door ‘te lijden’; niets waarvoor ik overijld iets ga verbeteren door de dwaze en nare wereld in vertrouwen aan mijn borst te klemmen.

Wat mijzelf betreft. Wel. Wat? Niets. Ik weet het niet en het kan me niet schelen. Ik ben opgewekt en voel me prima dat het werk zo verloopt. Mijn verlangens zijn niet hier, en het hele gedoe klinkt me zo veraf, alsof het ver van mijn aandachtsgebied ligt. Ik handel als een pompmachine, en probeer veel vooruit te helpen. Dit is niet voor mijzelf. Ik moet me ervan bewust worden dat ik eenzaam ben, zoals we allen zijn, en dan zal de Wet zeggen: ‘Het volgende!’ Maar welk volgende kan me niet schelen en wil ik niet weten, want wanneer ‘Volgende’ wordt gezegd zal ik zien wat er te doen is. Op dit moment ligt het beste en grootste werk door ons arme kinderen op dit gebied en worden we bijgestaan door de verheven hulp van de meester, en alleen al zijn wil houdt de hele organisatie eenvoudig bij elkaar, en werkt als steun en schild ervan. Wij zijn niet groot genoeg om het ākāśa aan te kunnen, maar we kunnen Hen daarbij helpen, en dat is het enige wat ik wil doen. Ik heb de huidige zaken gebruikt als een les voor mij, want die kan worden gebruikt als een toets voor mij wat betreft trots en ambitie; en ik ontdek dat, hoe ik het ook draai of keer, hetzelfde resultaat daaruit volgt. Ik zoek andere dingen terwijl ik met deze werk. Hoe ik ook probeer een ambitie voor macht op te wekken, en een verlangen op te wekken om een verondersteld geval (dat in feite niet bestaat) te veranderen, ik kan het niet. Dus je ziet, mijn beste kameraad, ik maak het goed.

Je stelt mij deze vragen:

Wanneer het Zelf voor het eerst wordt gezien, is het alsof

je in een handschoen kijkt; en hoeveel incarnaties zou dat nog kunnen duren? Het stoffelijke omhulsel werpt voor het oog van de ziel golvende dampen en wolken van illusie op.

Het brein is alleen het brandpunt door middel waarvan de krachten en gedachten worden samengebracht die voortdurend binnenkomen via de zonnevlucht van het hart. Veel van die gedachten gaan daarom verloren, zoals miljoenen zaden in de natuur verloren gaan. Het is nodig ze te onderzoeken en te bewaken wanneer ze daar zijn; maar kunnen we ze de onze noemen? Of erover treuren? Laten we zo ruim voor ze zijn als de verheven natuur, en laat elk daarvan zijn eigen plaats vinden zonder dat we ze kleuren met onze eigen kleur en goedkeuring of instemming.

De spiraalvormige beweging is de dubbele beweging van het astrale licht, de ene spiraal binnen de andere. De diastole en systole van het hart worden veroorzaakt door die dubbele beweging van ākāśa. Maar matig u niet aan de beweging te snel aan te grijpen, want als het hart te snel beweegt, vernietigt het vaak het leven.

De bruten zijn zich instinctief bewust van het algemene menselijke verzet dat ze in ieder mens geconcentreerd zien.

Het is gemakkelijker in het eeuwige te verzinken dan om te duiken. De duiker moet noodzakelijkerwijs het vermogen hebben om zijn adem in te houden bij de snelle beweging die door het duiken wordt veroorzaakt, terwijl het afdalen tijd geeft om op adem te komen en die te behouden.

Er is geen ander groot nieuws. Ik wacht op een bericht dat je gezondheid beter is. Gedragen door de golf zul je op tijd aankomen met het getij. Beste wensen aan — en aan — en aan jou. Hopelijk krijgen jullie allen de nodige steun. Ik denk dat ik je nu alles heb gegeven wat er is. Gegroet heel edele, moedige, jij met een diamanten hart! Ik hoop dat we elkaar weer ontmoeten als het stof is neer-

gedaald, en we zullen elkaar altijd weer ontmoeten in de lange, lange manvantara's vóór ons. Vrede! Vrede! Het pad van vrede en niet van oorlog: dat is het devies.

Zoals voor altijd.

~ 9 ~

Ik weet niet wat ik moet schrijven, want ik ben zo druk geweest met mensen. Ik maak me druk om mijn lezingen; ze zijn nog steeds niet klaar. Ik kan niet op een natuurlijke manier antwoorden op veel van je punten, omdat ik het gevoel heb dat ik me wat wil terugtrekken, en zal dus niet antwoorden. Ja, ik denk er vaak aan hoe fijn het zou zijn om niet te spreken of te schrijven. Ik ben helemaal niet goed in die mooie zinnen waarvan de mensen houden. Natuurlijk verandert dat niet mijn werkelijke gevoelens, maar kinderen zijn kinderen en denken vaak onzin. Ik wil al die kinderen en kinderachtige handelingen vergeten en vergeven. Laten we dit doen, en proberen zoveel mogelijk werkelijke broeders te zijn, en daardoor dichterbij de waarheid komen. En door te werken zullen we de vijand van de meester verslaan: door nog stilzwijgend te werken.

Ik hoop nog altijd dat je vroeg of laat veel beter en veel sterker weer tevoorschijn zult komen. Ik weet dat je dat zult doen en zie je nog lang niet dood. Je hebt minder hoop voor jezelf dan voor anderen. Maar je hebt de wil en het vuur om door te vechten tot op het bot en tot het laatste moment. Ik wenste alleen dat ik jullie allen kon opzoeken en je wat meer kon opbeuren: dat wil zeggen, om met je te praten, want je hebt niet veel bemoediging nodig. . . .

Ik hoor nu vaak van Hem. Dat verschrikkelijke gedoe heeft me helderder gemaakt. Hij zegt dat veel haast moet worden vermeden. En dat ik me niet door het getij moet

laten meeslepen. Hij vraagt me je te zeggen dat je een natuurlijke snelheid van handelen hebt die moet worden geleid door jezelf en de beste manier is om na een brief te wachten en over een plan een nachtje te slapen. Hij zegt ook dat . . . (ik ben me hiervan niet bewust, maar Hij zal wel gelijk hebben), dat je een subtiel verlangen hebt om de eerste te zijn om een goed plan te maken, een voorstel te doen, of een goede daad te verrichten. Laat je hierdoor niet meeslepen, maar wees daarmee niet zo snel. Het is een goed advies, denk ik, ook omdat men zo nu en dan een plan kan overnemen uit het hoofd van een ander.

Ik zie dat de groepen zijn bijeengekomen. Houd het vol en let er zoveel mogelijk op dat partijdigheid geen hoogtij viert en dat alleen goede standvastige loyaliteit en werk het hoofdmotief vormen. *En verstoot niemand uit je hart.*

Ik moet vragen om een kalmer tempo op dit moment. Dat is absoluut nodig.

Een paar woorden als groet aan —? Ik heb die gestuurd. Ik zond er vele. Ik stuurde ze niet alleen zichtbaar, maar ook op de andere manier. Wat kon ik zeggen? Ik weet het niet. En ik heb heel mijn hart gelegd in wat ik zond. Staat — niet voor altijd achter mij en steunt mij? Hoe kan ik woorden gebruiken wanneer het diepst van mijn hart daarbij betrokken is? En wat voor zin heeft mijn filosofie als ik me, toen het feitelijke vertrek van — zo nabij leek, alleen in woorden hulde? Dat kan ik niet doen. Als ik het probeer, dan zijn de woorden alleen maar waardeloos, leugens en onwerkelijk, omdat ik niet in staat ben dit te doen, ongeacht hoeveel anderen dat kunnen. Ons werkelijke leven ligt niet in woorden van liefde en haat of koude maar in de vurige diepten van het hart. En in die diepten was en is —. Zou ik meer kunnen zeggen? Nee; onmogelijk. En zelfs dat is weinig en slecht gezegd.

Het is waar dat dag in dag uit het effect van mijn filosofie voor mijzelf duidelijker wordt, zoals die van jou dat voor jou is en zal zijn, en zo geldt dat voor ons allen. Ik zie het nu zelf, laat staan alles wat ik erover van anderen hoor. Wat een wereld en wat een leven! Toch worden we alleen geboren en moeten we alleen sterven, behalve dat in de eeuwige ruimte allen één zijn, en de ene werkelijkheid sterft nooit.

Als ambitie langzaam steeds meer de kop opsteekt, zal deze alle dingen vernietigen, want de basis zal zwak zijn. Tenslotte zal de meester overwinnen, dus laten we diep ademhalen en standhouden, zoals we zijn. En laten we niets overhaasten. De eeuwigheid is hier de hele tijd. Ik kan je niet zeggen hoeveel mijn hart naar jullie allen uitgaat. Je weet dit, maar een enkel woord zal dat vertolken. *Vertrouw!* Dat was wat H.P.B. zei. Nietwaar? Wie is edeler dan onze oude en moedige 'oude dame'? O, als ze hier zou zijn, wat een slachting! Ik vraag me in ieder geval af hoe zij, of hij, of het de zaak beschouwt? Glimlachend, denk ik, over al onze worstelingen.

Nogmaals, bij storm en zonneschijn, in hitte en koude, dichtbij of ver weg, te midden van vrienden of vijanden, dezelfde in één Werk.

~ 10 ~

Mijn beste vriend (compañero),

Je lange brief en boodschap ontvangen. Het enige dat ik kan zeggen is dat deze bijzonder goed is, verbazend nauwkeurig. En laat me dan deze boodschap naar je terugsturen . . . dat dit aan jou moet bewijzen dat je niet stilstaat. . . . Het is allemaal heel goed om je in gevaar te begeven zoals je zegt dat dat voor mij het geval is, maar hoe zit het wanneer ikzelf een boodschap zoals die van jou niet hoor?

Dank je. Ze is een hoornsignaal uit het verleden. Misschien heb ik je die in een ander tijdperk geleerd en nu geef je die aan mij terug. Toen ik in mijn brief zei dat in kaliyuga in dezelfde tijd meer kon worden gedaan dan in enig ander tijdperk, beweerde ik hetzelfde als wat jij zegt maar ik besepte het niet. Nu schijnt je heldere licht erop en begrijp ik het goed. Maar wees niet bang. Je werd mij zo vertrouwd dat ik mijzelf toestond enkele dingen uit te spreken die ik nu en dan voel. Maar ik zweer je dat ik ze mij niet altijd zo snel laat ontvallen. Je hebt werkelijk bewezen dat jouw plaats is 'waar de lange zwerftocht jou heeft gebracht'.

Begin je nu niet meer en meer zaken te zien? Voel je geen dingen die je weet zonder dat iemand ze je heeft verteld?

Mijn vriend Urban heeft me een brief laten zien van — waarin de laatste zich somber voelt als gevolg van verschillende oorzaken, en geen licht ziet. Dit is alleen maar de diepste wanhoop, vertel ik hem. We weten dat het licht vóór ons is, en de ervaring van anderen laat zien dat het donkerste uur vlak voor de dageraad is. Ik vertel hem ook dat sterke zielen onvermijdelijk zo worden beproefd omdat ze voortsnellen langs de weg naar het licht. In het *Finse Epos* wordt gezegd dat een bepaalde plaats wordt bewaakt door afzichtelijke slangen en glinsterende speren. En zo is het inderdaad.

Maar hoewel dat waar is, moet ik hem ook vertellen dat hij zoveel mogelijk de omstandigheden zou moeten verbeteren. Ik zal duidelijk maken wat ik bedoel. Hij leeft nu, zoals je weet, onder mensen van een ander geloof. Rond hen zijn er elementalen die als ze dat konden achterdocht en wantrouwen zouden wekken over hen die hij vereert, of, als ze daarin niet slagen, zullen proberen fysieke ziekten te veroorzaken of bestaande te verergeren. In zijn geval zijn

deze gedeeltelijk erin geslaagd somberheid te veroorzaken. . . . Nu wordt —, maar niet alleen in dat geval, terwijl hij niet sterk is, omringd door mensen die innerlijk zijn opvattingen betreuren . . . en dus zijn de elementalen daar en ze twisten met die van — en leiden tot wanhoop, verminderen kracht, enz. Ik zeg — dat die omstandigheden af en toe zouden moeten verbeteren; want ik weet dat hij, als hij naar een gunstiger plaats zou verhuizen, onmiddellijk beter zou worden. En dus heb ik hem geschreven zo snel mogelijk te verhuizen.

Het is heel belangrijk dat er niet wordt gereageerd op die aanvallen. Laat de mensen zich wijden aan het werk en de aanvallen negeren. De tegenwerkende krachten spannen zich tot het uiterste in om iemand of ons allen te irriteren zodat we geprikkeld zullen reageren en meer dwaasheden begaan. Denk er alleen aan hoe het oude werk kan worden verbeterd, start nieuw werk en beziel het werk met energie. Anders zullen de weldadige invloeden die voor alle leden van de TS waren bedoeld worden tenietgedaan.

Vrolijk — op, en leg hem vanuit jouw gezichtspunt uit hoe je onderscheid kunt maken tussen het intellect en het geestelijke bewustzijn. Vertel hem hoe hij zijn geestelijke wil kan ontdekken en enigszins de mentale houding kan negeren die hij aanneemt. Wijs niet op bepaalde gevallen waarin hijzelf faalde maar geef details van je eigen ervaring. Het zal hem goed doen.

Upanishads. 'In stand blijven' betekent hier niet dat het zelf *bestaat* op grond van voedsel, maar dat het zelf als een manifestatie, als een oorzaak waardoor het lichaam zichtbaar wordt en handelt, in die staat in stand blijft door middel van het voedsel dat wordt gebruikt. Het is werkelijk een omgekeerde vertaling en zou – volgens mij – moeten luiden: 'Het zelf bestaat in nauwe nabijheid van het hart en ver-

oorzaakt dat het lichaam bestaat door het voedsel dat het tot zich neemt voor zijn levensonderhoud'. Dat wil zeggen dat er voortdurend wordt verwezen naar de leer dat als het zelf er niet was, het lichaam niet zou bestaan. Ja: het betekent ook dat het zelf aan het voedsel levenskrachten onttrekt die door toedoen van het ene leven in het lichaam worden opgenomen. Want schenk aandacht aan wat je weet, namelijk dat als we geen voedsel tot ons zouden nemen de materiële eenheid van de drieëenheid zou sterven en het zelf zou worden teleurgesteld, en het zou dan een ander lichaam nemen om het opnieuw te proberen. Want is het niet aan iedereen toegestaan om in die materiële eenheid een gewoonte aan te nemen waardoor wij als geïncarneerde wezens het zelf kunnen leren kennen? Wanneer dat wordt gedaan, leven we daarna niet als de anderen; maar in ieder geval moet het zelf zelfs dan, zolang het gemanifesteerd is, om zo te zeggen, in stand blijven door middel van voedsel, ongeacht of dat voedsel van een andere soort is die overeenkomt met de nieuwe staat. Zelfs de deva's blijven in stand door voedsel. Je weet 'dat ze die kleur, of dat geluid, of die smaak binnengaan bij het offer, en ze staan op in die kleur, of klank, enz., en daardoor leven ze'. Let op woorden, beste —; het zijn valkuilen. Vang ideeën op, en uit de context zal ik begrijpen dat je je niet beperkt tot de gewone betekenissen.

Ik word overstroomd door werk, maar ik ben vol goede moed, en ik voel de hulp die vanuit de juiste plek wordt gezonden.

Laten we verdergaan van plaats naar plaats en van jaar tot jaar; ongeacht wie of wat ons uiterlijk opeist, we zijn ieder het eigendom van het zelf.

Zoals voor altijd en daarna.

~ 11 ~

Aan ———.

Er is in jouw brief een zin die niet door J. Niemand wordt verklaard, en die echter toelichting behoeft, want deze is het uitvloeisel van een verkeerd idee bij jou. Je zegt: 'Kan ik deze onwetende elementalen helpen door mentale instructie? Ik heb het geprobeerd, maar had geen succes.'

In al die gevallen waar de onwetendheid door de elementalen wordt veroorzaakt, kun je dat *niet*. Elementalen zijn niet onwetend. Ze weten even weinig en even veel als jij. Meestal weten ze meer. Weet je niet dat ze spiegels zijn. Ze weerspiegelen aan jou òf je eigen bewustzijn òf die mentale lagen die worden veroorzaakt door het tijdperk, het volk, en het land waarin je je misschien bevindt. Hun werking is onveranderlijk automatisch en onbewust. Ze geven niet om wat door jou 'mentale instructie' wordt genoemd. Ze horen je niet.

Weet je hoe ze horen, of welke taal ze begrijpen? Geen menselijke taal; en ook geen gewone menselijke gedachten gekleed in mentale spraak. Dat is voor hen helemaal een dode letter.

Er kan alleen door correlaties van kleuren en geluiden met hen worden gecommuniceerd. Maar terwijl je je tot hen richt, komen die gedachten tot leven door elementalen die toesnellen en zich aan die gedachten hechten.

Probeer daarom niet te veel met hen te spreken, want als je hen informatie geeft dan zouden ze van jou een beloning of privilege kunnen verlangen, of aan jou gehecht raken, want om ze iets te laten begrijpen moeten ze jou *kennen*, en een fotografische plaat vergeet nooit.

Wees niet bang voor hen, en deins ook niet vol afschuw of walging terug. De tijd van beproeving moet worden

doorgemaakt. Job moest zijn tijd afwachten totdat al zijn moeilijkheden en ziekten wegtrokken. *Vóór* die tijd kon hij niets doen.

Maar we moeten niet werkloos gaan zitten en klagen; we moeten die beproevingen ondergaan, en intussen nieuwe en goede elementalen aantrekken zodat we een – om een westerse uitdrukking te gebruiken – kapitaal hebben waarvan we kunnen leven wanneer de tijd van beproeving tenslotte volledig voorbij is.

Alle andere punten heeft Niemand heel goed uitgelegd. Lees beide samen.

Tenslotte; ken deze wet, geschreven op de muren van de tempel van kennis.

‘Geef vrijelijk wat u heeft ontvangen; als u eenmaal uw leven in gedachten heeft gewijd aan de grote stroom van energie waarin zowel elementalen als zielen worden meegevoerd – en die de polsslag van ons hart veroorzaakt – kunt u dit nooit meer terugvorderen. Zoek dan die geestelijke toewijding die zich inspant om te geven. Want in de wet staat geschreven dat we alles moeten weggeven of we zullen het verliezen: zoals jij mentale hulp nodig hebt, zo hebben anderen dat ook die in de duisternis rondzwerven op zoek naar licht.’

~ 13* ~

Vandaag kreeg ik je telegram, ‘—— gaat het slecht’. Dit is een schok voor mij. Ik kan nauwelijks geloven dat het het einde is. Ik kan het niet geloven, er is daar zoveel vuur. Maar ik heb je getelegrafeerd om te vragen of ik het —— zou

*In de oorspronkelijke Engelse uitgave is kennelijk een fout in de nummering opgetreden.

vertellen. Ook om Hoofdstuk 2 van de *Bhagavad Gītā* te lezen. Dat, mijn beste vriend, lost voor mij al deze problemen op, hoewel het niet de onmiddellijke pijn wegneemt. Bovendien is het karma, rechtvaardig en wijs. Er zijn in ons allen tekortkomingen, en wanneer dit het heengaan is dan betekent het dat veel belemmerend karma zó eens en voor altijd is uitgewerkt, en — heeft vrijgemaakt voor een grootser werk in betere plaatsen. Ik zou willen dat ik daar bij jou was. Vertel hem hoeveel ik van hem houd en dat in dit tijdperk van kaliyuga geen oprechte mens, zoals hij, lang wegblijft van het werk dat er te doen is. Woorden hebben geen zin. Ik heb gedachten gestuurd, en die zijn nuttig, of we in het lichaam zijn of daarbuiten. Ik stuurde de laatste tijd elke avond alle hulp die ik kon en ging daar overdag mee door, niet alleen aan —, maar ook aan jou. Deze is daar aangekomen, dat weet ik, maar ik kan karma niet overwinnen als het te sterk is.

Vertel — dat als het ergste zich zou voordoen, hij geen spijt van het werk hoeft te hebben. Wat daar al is bereikt zal blijven, en bruisen, en zijn werk gedurende een aantal jaren doen. Dus in die richting zou er niets te betreuren kunnen zijn. Ik kan — niet rechtstreeks schrijven: maar als hij dit kan horen – of misschien als het aankomt – lees het dan alsof het aan hem is gericht en niet aan jou.

Wel, beste —, gezien jouw telegram is dit het enige wat ik kan schrijven. Je kent mijn gevoelens, en ik hoef niet nog meer te zeggen.

Zoals altijd.

Je hebt er goed aan gedaan mij die brief te sturen. Natuurlijk spijt het me op die manier van je te horen, maar ik ben blij dat je hebt geschreven. Laat ik je iets vertellen –

zal je het geloven? Je bevindt je niet half in zo'n slechte situatie als je denkt, en je brief, die je me openhartig stuurde, laat dat zien. Kan je dat niet vanuit het gewone standpunt van wereldlijke wijsheid ook inzien? Want je brief laat het volgende zien: een geest en lagere natuur die in verwarring verkeren, niet alleen in de gewone betekenis, maar alsof, figuurlijk gesproken, deze ronddraaide in een kleine kring, schijnbaar dood, in leven gehouden door zijn eigen beweging. En daarboven staat de menselijke ziel, die niet gehaast is, maar wacht tot het uur zal slaan. En ik zeg je dat ik weet dat het zal slaan.

Als je wat je persoonlijke bewustzijn betreft elk verlangen naar vooruitgang, naar dienstbaarheid, naar het innerlijke leven hebt verloren – wat heeft dat ermee te maken? Denk je niet dat anderen dat alles en erger hebben moeten doormaken; misschien een duidelijke afkeer van alles dat verband houdt met theosofie? Weet je niet dat iemand een nogal sterk karakter moet hebben om zo laag te zakken, en dat het feit alleen om de kracht te hebben om zo laag te zakken kan betekenen dat diezelfde persoon na verloop van tijd misschien naar een evenredig grotere hoogte zal opstijgen? Dat is niet het hoogste pad om te gaan maar het is één dat velen moeten gaan. Het hoogste is dat wat met weinig variatie gepaard gaat, maar slechts enkelen zijn sterk genoeg om de onophoudelijke spanning vol te houden. Alleen de tijd kan hen die kracht geven en veel eeuwen van dienen. Maar intussen is er die andere weg waarlangs kan worden gereisd. Ga die met moed.

Je hebt de —, in welke hel denk je dat je verkeert? Probeer dat te ontdekken en zie naar de corresponderende hemel. Die is heel dichtbij. En ik zeg dit niet om je kunstmatig op te krikken, want daaraan zou je niets hebben en het zou niet blijvend zijn, zelfs als ik daarin zou slagen. Ik schrijf

over feiten en ik denk dat je ergens in jouw wezen er heel goed van bewust bent dat ik dat doe.

Welnu, wat moet er gebeuren: * * * * Volgens mij zou je jezelf doelgericht als beproeving een jaar moeten geven. Schrijf me en vertel me aan het eind van dat jaar (en intussen zo vaak als je je geroepen voelt om dat te doen, wat niet vaak zal zijn) hoe je je dan voelt, en als je je niet geneigd voelt om verder te gaan maar toch volhoudt, zal ik je zoveel mogelijk helpen. Maar je moet het zelf doen, ondanks dat je het niet wilt doen. Je kunt het.

Neem het besluit dat er ergens in een of ander deel van je natuur dat is wat van nut wenst te zijn voor de wereld. Besef met je verstand dat die wereld er niet al te best voorstaat en waarschijnlijk een helpende hand nodig heeft. Zie verstandelijk in dat je er vroeg of laat voor zou willen werken. Erken voor jezelf dat een ander deel van je wezen – en zie zo mogelijk in dat dit het lagere deel is – niet het minst geeft om de wereld of haar toekomst, maar dat die zorg en belangstelling zou moeten worden ontwikkeld. Dit cultiveren zal natuurlijk tijd kosten: elke ontwikkeling kost tijd. Begin geleidelijk. Verzeker jezelf voortdurend ervan dat je van plan bent te werken en dat je dat zult doen. Houd dat voortdurend vol. Stel daarvoor geen tijdslimiet, maar neem de houding aan dat je naar dat doel toewerkt. Begin met iedere dag tien minuten te werken, welk werk dan ook, studie, of het adresseren van enveloppen, of wat ook, zolang het weloverwogen wordt gedaan en met het oog op dat doel. Als er een dag komt waarop dit te lastig is, laat het die dag dan. Geef jezelf drie of vier dagen rust en doe dat met opzet. Keer dan terug naar je tien minuten werken. Na zes of zeven weken zul je weten wat je aan die gewoonte moet toevoegen: maar doe het langzaam, doe niets gehaast, wees doelgericht.

Probeer niet naar deze of die persoon een vriendelijker

gevoel te hebben – meer actief vriendelijk had ik moeten zeggen. Zulke dingen moeten uit zichzelf opkomen en dat zal na verloop van tijd gebeuren. Maar wees niet verbaasd als je *elk* mededogen op een of andere manier uit je voelt wegvloeien. Ook dat is een oud verhaal. Het is goed want het houdt niet aan. Wees niet te zeer eropuit om resultaten te verkrijgen van de oefening die ik hierboven heb beschreven. Zie niet daarnaar uit: je hoeft je daarover niet druk te maken als je alles doet als een plicht. En vergeet tenslotte niet, mijn beste vriend, dat de doden tot leven komen en dat het koudste ding in de wereld door een beetje wrijving warm kan worden gemaakt. Dus wens ik je geluk, en ik wenste dat ik meer voor je kon doen. Maar ik zal doen wat ik kan.

~ 15 ~

Nu is dit, zoals ik zei, een tijdperk. Ik noemde het dat van het westerse occultisme, maar je kunt elke naam eraan geven die je wilt. Maar het is westers. Het symbool is de goedbedoelde Amerikaanse Republiek, die door Tom Paine vooraf werd gezien ‘als een nieuw tijdperk in de wereldgeschiedenis’. Ze was voorbestemd om zoveel mogelijk een broederschap van volkeren te zijn, en dat is de strekking van haar onafhankelijkheidsverklaring en constitutie. De TS is voorbestemd datzelfde te zijn, maar heeft jarenlang in een toestand van wrijving verkeerd. Ze moet, zo mogelijk, daaruit zien te komen. Ze kan geen broederschap zijn tenzij ieder, of sommige, van haar leden in feite een broeder wordt. En *broeder* was de edele naam die in 1875 aan de meesters werd gegeven. Daarom moeten jij en ik en wij allen daaraan werken. We moeten onze vijanden vergeven en zij die ons aanvallen, want alleen zo kunnen de edele broeders op de juiste manier helpen door via ons te werken. Er schijnt heel wat te vergeven te zijn,

maar dat is gemakkelijk te doen omdat we over vijftig jaar allemaal vertrokken en vergeten zullen zijn.

Maak dan een einde aan die gedachten over die 'dwaze kinderen' tot er tot op zekere hoogte harmonische trillingen op volgen. Die dwaasheid . . . laat die gaan. Ik heb me opzet afgezien van het aangrijpen van zo'n grote kans. Dus zie je, vergeef, vergeef en vergeet op grote schaal. Vooruit dan, en stimuleer met mij zo snel mogelijk het gevoel van broederschap.

Welnu, je wilt meer licht, en dit is wat je moet doen. Je zult iets moeten 'opgeven'. Namelijk: laat jezelf een half uur eerder wakker dan gewoonlijk en wijdt dit *vóór* het ontbijt aan stille meditatie, waarin je over alle grote en verheven ideeën nadenkt. Een half uur! Dat kun je toch wel missen. En eet niet eerst. Als je ook een half uur kunt vrijmaken *vóór* je naar bed gaat en zonder te beginnen je uit te kleden en de dingen gemakkelijker of meer aangenaam te maken, mediteer dan opnieuw. Welnu, stel me hierin niet teleur. Dit is veel om op te geven, maar geef het op, waarbij je bedenkt dat je niet al die voorbereidingen moet maken waarin mensen zich uitleven. . . . 'De beste en belangrijkste leraar is iemands zevende beginsel geconcentreerd in zijn zesde. Hoe meer je je ontdoet van het persoonlijke gevoel van afgescheidenheid, en hoe meer je bent toegewijd aan het dienen van anderen, hoe meer *māyā* verdwijnt en hoe dichter je het goddelijke nadert'. Vaarwel dan, en ik hoop dat je die vrede zult vinden die uit het zelf komt.

~ 16 ~

In antwoord op je vragen:

(1) Kleren en de astrale vorm.

Antwoord: Je hebt geen gelijk als je aanneemt dat kleren

geen astrale vorm hebben. Alles in de natuur heeft zijn dubbel op andere gebieden; in feite kan niets in de materie of de ruimte zonder zo'n grondslag worden voortgebracht. Zowel de kleren als de persoon worden gezien omdat zij evengoed als hijzelf op het astrale gebied bestaan. Bovendien worden mensen op het astrale gebied gezien met kleding van verschillende snit en kleur, omdat het denken en het verlangen van de persoon hem op die manier kleedt. Iemand kan dus in het astrale licht worden gezien met een kostuum dat volkomen verschilt van de kleren die hij aanheeft, omdat zijn gedachten en verlangens bij een ander pak waren, dat gemakkelijker zit, of geschikter is, of wat al niet.

(2) Wat kunnen ware en oprechte theosofen doen tegen het Zwarte Tijdperk of kaliyuga?

Antwoord: Niets *ertegen* maar wel veel *erin*; want men moet bedenken dat het feit alleen al dat dit het ijzeren of basistijdperk is, gelegenheden schept die in geen ander tijdperk worden verkregen. Het duurt maar een kwart van de tijd van het langste van de tijdperken, en is daarom vier keer zo volgepropt met leven en activiteit. Vandaar de snelheid waarmee alle dingen daarin gebeuren. Een kleine oorzaak brengt gigantische gevolgen mee. Om nu maar een klein beetje naar het hogere te streven zal grotere en meer blijvende gevolgen ten goede teweegbrengen dan op enig ander moment. En evenzo heeft een kwade bedoeling veel grotere mogelijkheden tot het kwade. Deze grote krachten nemen zichtbaar toe aan het einde van bepaalde cyclussen in het kaliyuga. De huidige cyclus, die sluit tussen 17 november 1897 en 18 februari 1898, is een van de belangrijkste die er zijn geweest. Kansen om een blijvend effect ten goede in henzelf en in de wereld als geheel tot stand te brengen worden op dit moment geboden aan theosofen,

die ze misschien nooit weer krijgen als ze deze laten voorbijgaan.

~ 17 ~

De meesters hebben geschreven dat wij allen samen in één levend geheel zijn verbonden. Daarom hebben de gedachten en handelingen van één invloed op allen.

Ervaring heeft aangetoond dat het waar is, zoals de meesters hebben gezegd, dat elk oprecht lid in elke stad de TS kan helpen en zijn stadsgenoten van dienst kan zijn. Er is geen verheven kennis nodig, maar alleen toewijding aan de mensheid, vertrouwen in de meesters, in het hogere zelf, een begrip van de fundamentele waarheden van theosofie en een kleine, slechts een kleine, oprechte poging om die fundamentele waarheden aan de mensen aan te bieden die ze heel erg nodig hebben. Die poging moet onafgebroken worden gedaan. Geen enkele vergeefse inspanning om te preken over verschijnselen of ze aan te tonen zal enige waarde hebben, want, ook dat hebben de meesters geschreven, één verschijnsel vraagt om nog een en nog een.

De mensen willen een praktische oplossing van de problemen waarmee ze worstelen, en die oplossing vind je in theosofie. Wil je niet proberen die steeds meer aan hen te geven en — uit het moeras te redden waarin deze zich bevindt?

Ik zou je aandacht met name willen vestigen op broeder —. Er is niet die volledige sympathie en tolerantie tussen hem en jou die er hoorde te zijn, en omwille van het werk zou dat anders moeten zijn. Je kunt zeggen dat het zijn fout is. Dat is niet geheel het geval, want er is jou ook iets te verwijten, zo niet in dit leven dan vanuit een ander eerder leven. Kan je ontkennen dat hij lange tijd de Afdeling daar

aan de gang heeft gehouden? Want als hij dat niet had gedaan zou deze zijn uitgestorven, hoewel jullie ook noodzakelijke werktuigen waren.

Heeft een van jullie onvriendelijke of wraakzuchtige gevoelens tegenover hem gehad? Als dat zo is, zou je die dan niet onmiddellijk uit je hart moeten verdrijven? Want ik zweer je op mijn leven dat als iets je dwars zit of als je ongelukkig bent geweest, dit komt door de reactie van zulke of soortgelijke gedachten over hem of anderen. Drijf ze alle uit je hart, en bied hem die vriendelijkheid en broederlijkheid zodat hij door de kracht van de vriendelijkheid waaraan je uitdrukking geeft wordt aangetrokken tot volle eenheid en samenwerking met jou.

Discussie of bewijs om aan te tonen dat je helemaal gelijk hebt en hij ongelijk halen niets uit. We staan geen van allen ooit in ons recht, er is altijd dat in ons waardoor de ander geïrriteerd raakt. De enige discussie zou tot doel moeten hebben om uit te vinden hoe je aan de wereld in jouw regio één enkel aaneengesloten front kunt bieden.

Wat de uitdrukking 'geluiden zien' betreft, dit begrijp je natuurlijk voorzover de uitspraak van toepassing is. Het geeft het feit weer dat op één moment de trillingen die nu een geluid veroorzaken toen in staat waren een beeld te vormen, en dit doen ze nog op het astrale gebied.

~ 18 ~

In antwoord op je vraag:

Noch de universele wet noch de loge komt tussenbeide om het gevolg van spanning op de fysieke energieën van de discipel te neutraliseren wanneer deze zijn veroorzaakt door overmatige inspanning of gebrek aan regelmaat, behalve in bepaalde gevallen. Vandaar dat de theosoof zal moeten

inzien dat zijn indeling van uren slaap, werk en ontspanning op een goede wijze zijn geregeld en aangepast, want hij heeft niet het recht zo te leven dat hij zichzelf kapotmaakt, en zo de zaak waarvoor hij leeft een nuttig en noodzakelijk instrument te onthouden.

De energieën van je vriend zijn verstoord en enigszins uitgeput door gebrek aan regelmaat wat betreft rust en ontspanning, want het werk is moeilijk geweest en de vereiste rust – tijdens de slaap of wanneer hij wakker is – is niet genomen. Dit veroorzaakt opwinding, die op verschillende manieren in het gestel en op de organen zal uitwerken (of zijn uitwerking heeft). Dit veroorzaakt mentale spanning die weer tot andere verstoringen leidt. Hij zou, evenals ieder ander mens, maatregelen moeten nemen om zich te verzekeren van regelmaat wat het nemen van rust betreft, zodat het werk dat hij verricht beter zal zijn en de huidige opwinding in zijn gestel afneemt. Het is niet wijs laat op te blijven tenzij dat goede redenen heeft, en dat is niet het geval als men alleen maar samen met anderen laat opblijft als daarmee niet iets goeds of noodzakelijks kan worden bereikt. Naast andere redenen is dat een goede.

Opwinding is warmte; als warmte wordt toegevoerd aan warmte wordt er meer geproduceerd. Er moet koelte worden toegepast om een evenwicht te scheppen. Dat is in dit geval van toepassing, en het vestigen van regelmaat in het nemen van rust is het toepassen van koelte. Ten tweede, de verschillende opwindende en ‘verkeerde’ handelingen of gedachten van anderen zijn warmte; koelte moet worden voortgebracht door het denken van deze te ontlasten en door op te houden met woorden ernaar te verwijzen, anders zal de opgewekte warmte aanhouden. Het is niet nodig te wijzen op de redenen voor een goed gedrag en een juist voorbeeld, want iedereen kan die bedenken en toepassen.

Omdat er geen haast is, is het gemakkelijk het denken te ontdoen van angst en de irritatie die voortkomt uit haast. Nogmaals, het vergelijken van je eigen werk of werkwijze om het beter te doen dan anderen is verkeerd en brengt ook de warmte voort waarover hierboven werd gesproken.

~ 19 ~

Je hebt gelijk als je denkt dat de essentiële beginselen van de theosofie vaak worden uiteengezet zonder gebruik te maken van die naam, want het is het enige universele fundamentele stelsel dat ten grondslag ligt aan de religies van elk tijdperk. Wanneer het Nieuwe Testament op de juiste manier wordt opgevat, onderwijst het theosofie, en we weten dat zowel Jezus als Paulus ingewijden waren. Natuurlijk begrijpt men in de theosofie evenals in elke andere wetenschap meer naarmate men meer leest, en ik raad je aan die boeken van ons te lezen en door te werken die je gemakkelijk kunt verkrijgen.

Laat ik over de vragen die je stelt zeggen dat theosofie van niemand verlangt dat hij een manier van leven loslaat die op zichzelf niet verkeerd is. Het volgen van een dieet met vlees is geen zonde; het is zelfs geen overtreding; het is een gewoonte waaraan de meeste mensen nu gewend zijn, en het is niet een kwestie van ethiek of van wat juist is. In een bepaald gevorderd stadium als chela of discipel moet het gebruik van vlees worden opgegeven op grond van zijn psychische en fysiologische invloed. Maar je hebt dat stadium nog niet bereikt, en het is waarschijnlijk dat je dat nog lange tijd niet zult bereiken. Omdat het gebruik van vlees geen overtreding is, kan het anderen ervan voorzien dat evenmin zijn, zodat het helpen bij het doden van varkens voor de markt op geen enkele manier in strijd is met jouw plicht als

mens of als theosoof. Omdat het in de huidige omstandigheden je plicht is, raad ik je aan die zonder aarzelen te vervullen.

Mannen en vrouwen vullen elkaar wat karakter betreft aan, en zijn daarom aan elkaar aangepast. Het spreekt vanzelf dat elk geslacht het gezelschap van het andere met plezier zou moeten beleven, en wat natuurlijk is kan niet verkeerd zijn. Bovendien is het volkomen gepast dat wanneer een geschikte partner wordt gevonden een man zou moeten trouwen en zich vestigen als huisvader, een gezin grootbrengen met juiste opvattingen en verheven doeleinden. Hij bewijst de mensheid een dienst als hij ervoor zorgt dat er na zijn dood kinderen zijn die zijn plaats innemen en zijn ware en altruïstische levensopvatting voortzetten. Daarom, als je een geschikte partner vindt en wilt trouwen, dan kan er geen enkele reden zijn waarom je dat doel niet zou realiseren. Evenals het zich onthouden van vlees is het celibaat essentieel om na een bepaald stadium verder te komen, maar dat stadium is door jou nog niet bereikt, en je kunt daarom niet aan de voorwaarden ervan worden onderworpen. Er kan niet één regel zijn die voor alle mensen geldt, omdat de temperamenten en verlangens zo verschillen. Ieder moet het probleem van het leven op zijn eigen manier oplossen. Als je aspiraties zó op hogere dingen zijn gericht dat je de lagere een belemmering vindt, is het duidelijk dat je je niet in de laatstgenoemde moet uitleven; maar als je daardoor niet wordt gehinderd, dan heb je niettemin een plicht. Je hebt gelijk dat je denkt dat het essentiële van alle ware vooruitgang een wens is om je volkomen te voegen naar de goddelijke wil, waarbij we er zeker van zijn dat we evenredig aan onze behoefte zullen worden geholpen.

~ 20 ~

Ja, je hebt gelijk. Ik verkeer in gevaar, maar dat gevaar is niet aan de buitenkant, hoewel pogingen aan de buitenkant zichtbaar worden. En in zekere zin zijn al mijn medestanders ook in gevaar. Het is een gevaar van — dat altijd de schreden van hen die vooruitkomen probeert te dwarsbomen. Dus ook jij, mijn beste, verkeert in hetzelfde soort gevaar. Maar hoewel het gevaar er is, houdt het feit op zichzelf toch een bemoediging in. Want we zouden niet in die positie zijn gekomen als we niet zo gelukkig waren dat we door werk en door geduld tot het punt waren gevorderd waar — genoeg in ons ziet om te proberen de vooruitgang tot staan te brengen en ons werk te belemmeren. Daarom, als ze zien dat ze ons niet kunnen tegenhouden, proberen ze allerlei methoden uit om ruzie uit te lokken om ons werk teniet te doen. Maar we zullen slagen, want omdat we het gevaar kennen, nemen we maatregelen daartegen. Ik ben vastbesloten niet te mislukken. Anderen doen dat misschien; maar — en ik zullen dat niet. Laten we daarom al het lijden met vertrouwen en hoop tegemoetzien. Het feit alleen al dat je zoveel lijdt, is een objectief bewijs van vooruitgang, al is het zo pijnlijk, niet alleen voor jou maar voor hen die van je houden. Dus terwijl ik niet zeg 'lijd verder', vind ik troost in de kennis dat het voor een groot goed in de toekomst zal zijn. Dus ik schrijf dit, in plaats van het te typen, zodat je de kracht van mijn liefde en kameraadschap zult voelen.

Laten we allen in ons denken, ons hart, onze ziel en ons handelen dichter tot elkaar komen, en op die manier proberen ware broederschap te scheppen; en alleen daarvoor kan onze universele en bijzondere groei tot stand komen.

Aan jou, houder van de vlam, stuur ik mijn groet. Wel, ik

ga weer, maar ik zal nooit vergeten. Mijn hoogste liefde en zegen zend ik jou. Ik kan over die dingen niet spreken, maar jij kent ze.

En nu, zoals vroeger, en zoals nu, en zoals voor eeuwig en altijd.

~ 21 ~

Sinds de huidige wolken zich hebben samengepakt, zijn er over bepaalde feiten twijfels en vragen opgekomen. Er is onder andere gezegd dat het beter zou zijn dat — het voorzitterschap opgaf: het zou goed zijn als hij opstapte, enz. Men zou dit soort opvattingen niet moeten huldigen. En als men die heeft, zou men die moeten loslaten. Er zijn twee krachten aan het werk in de TS evenals in de wereld en in de mens. Deze zijn de goede en de kwade. We kunnen dit niet helpen: het is de Wet. Maar wij hebben regels, en we hebben liefde en waarheid en vriendelijkheid gepredikt; en vooral hebben we gesproken over dankbaarheid, niet alleen voor de meesters, maar ook onderling. Welnu, dit heeft betrekking op deze vraag van —. Nogmaals, hij is misschien niet competent . . . en is misschien toch competent voor het weinige dat hij moet doen. . . . Welnu laat ik dit zeggen: het werk moet niet mislukken omdat er hier en daar persoonlijkheden verzwakken en fouten maken en onverstandig zijn. De WAARHEID blijft, en ZIJ IS, wie er ook valt: maar de meerderheid richt zich op de zichtbare leider. Als hij uiteenvalt als een losgemaakte puzzel, dan zeggen ze onmiddellijk, 'er is daar geen waarheid, niets dat werkelijk IS': en het werk van een eeuw ligt in puin en moet vanaf het fundament opnieuw worden opgebouwd, en er zullen jaren met een neerwaartse tendens komen tussen het puin van de ene onderneming en het begin van een andere. Laat ik één

ding zeggen dat ik WEET: alleen het gevoel van ware broederschap, van ware liefde voor de mensheid dat wordt opgewekt in de ziel van iemand die sterk genoeg is om het tij te keren, kan ons verder brengen. Want LIEFDE en VERTROUWEN zijn de enige wapens waarmee de ware theosoof de WERKELIJKE vijanden waartegen hij moet vechten kan overwinnen. Als ik, of jij, deze strijd aangaan uit trots, uit eigenwijsheid, uit het verlangen onze positie in de ogen van de wereld te handhaven, uit alles behalve de zuiverste motieven, zullen we mislukken. Laten we onszelf grondig bekijken en onszelf onderzoeken als nooit tevoren: kijk of er in ons de werkelijkheid van broederschap is die we prediken en die we zouden moeten vertegenwoordigen.

Laten we die beroemde woorden in herinnering roepen: 'Wees wijs als slangen en onschuldig als duiven'. Laten we de leer van de wijzen niet vergeten dat het sterven bij het vervullen van onze plicht te verkiezen is boven het verrichten van de plicht van een ander, hoe goed we die ook zouden doen: de plicht van een ander is vol gevaar. Laten we vol zijn van vrede en ons daarvoor inzetten, en niet alleen voor de oorlog.

~ 22 ~

Het is waar dat — leed door mijn kille en harde gevoelens. Maar het was haar fout, want ik zeg nu evenals toen tegen — dat zij, opgegaan in —, mijn leden veronachtzaamde, die mijn kinderen zijn, en voor wie ik van haar het beste wenste en die van haar het slechtste kregen. Dat maakte mij natuurlijk kil, en ik moest daartegen vechten, en ik gaf er niet om als — dat niet prettig vond: ik heb geen tijd om me daar druk om te maken. Ik ben blij dat ze naar — is gegaan. Het is haar beproeving en haar

kans en wanneer ze terugkomt kan ze zelf zien of ze in staat is te voorkomen dat het 'grote hoofd' moet optreden zoals bij anderen is gebeurd. Als ze dat doet zal ze de reactie hebben doorstaan en ik heb er vertrouwen in dat ze overeind zal blijven; maar dit moet nog worden verwezenlijkt. De tijd gaat zeker verder, en daarmee de beproevingen. H.P.B. heeft haar voorbereid en was haar troost, maar mensen worden niet gestaald door troost, en bedenk dat H.P.B. toen stierf.

Mijn reis overal door dit land laat mij zien dat het van meer belang is dat ik nu het werk in de Verenigde Staten moet opbouwen, waar de meesters in deze eeuw het eerst werkten. Het vereist al het mogelijke wat ik kan doen. . . . Dus als ik mijn verplichtingen op het Engelse toneel heb vervuld zal ik snel hierheen terugkomen en dit werk doen. Het terrein is zelfs breder dan ik dacht, hoewel ik het mij groot had voorgesteld. Vanuit de Verenigde Staten kunnen we invloed hebben op de wereld en ze zullen vanuit alle hoeken naar ons toekomen hetzij om goed mee te werken of om hulp in hun nood. . . .

En nu wat jou betreft: ik voel dit alles. Het gaat op en neer. Het is goed dat je moedig bent, en dat je dat kunt doorstaan. Ja doorstaan is het beste woord, want dat doet de eik wanneer de storm woedt, want het is beter te doorstaan wanneer iedere andere actie zou leiden tot verzwakking en verval. De feiten moeten onder ogen worden gezien. Ik hoop dat ze in een andere richting kunnen gaan, maar zo niet, dan is het karma. Afgezien van de pijn, is het hetzelfde als bij al het andere. Als het komt, zal het niet lang duren. Toch hoop ik dat het niet komt. Ik denk er veel aan, maar ken jouw moed en de verheven ziel die in je woont. Gedurende al die tijd van pijn en volhardend vechten weet ik dat je werkelijke zelf daarboven staat en niet wordt beïnvloed, en dat geldt

ook voor mijn hogere zelf, en laten we daaruit troost putten. In deze tijd veranderen alle dingen bliksemsnel en dat geldt ook voor al ons karma, hoewel dat van mij vaak traag leek te zijn, voorzover het mij betreft. Welnu, ik kan hiermee niet doorgaan: ik heb hetzelfde gevoel als jij: ik sta je bij met mijn hart en heb je de laatste tijd vaak berichten van hoop en kracht gestuurd om je te helpen.

Ik heb — geadviseerd mee te werken aan het vermindern van het voortdurend naar voren brengen van de naam van H.P.B., in plaats van onafhankelijk over theosofie na te denken. Dat gebeurt te veel en het is geen bewijs van trouw, en het geeft aanleiding tot veel dwaas gepraat over dogmatiek. Je zult dit begrijpen, en je bent misschien in staat enkelen te stimuleren tot een meer gematigde maar vastberaden houding waarbij echter hun trouw en toewijding niet minder worden. Eén goed punt is dat de ware chela niet veel over zijn meester spreekt en vaak niet verwijst naar het bestaan van die meester. Het is bijna hetzelfde geworden als het zonder noodzaak zwaaien van de rode vlag naar de stier. Diegenen onder ons die ervaring hebben doen dit niet; maar de jongere leden doen dat. X — doet het hier in zijn toespraken en ik ga hem daarop aanspreken. Als het niet wordt vermeden, zal er binnen de kortste keren een splitsing zijn tussen de H.P.B.-ers en de theosofen *pur sang*, waarbij de laatstgenoemden claimen de waren te zijn omdat ze geen enkel persoonlijk element benadrukken. Jij en ik en — vinden het niet nodig om bij anderen de hele tijd met haar (H.P.B.) te komen aandragen, en het is goed om de waar-schuwing die nu van buitenaf komt goed ter harte te nemen. Bovendien heb ik daarover een sterke innerlijke waar-schuwing gehad. Mijn beste wensen nu we kerstmis en nieuwjaar naderen, en ik hoop dat er wat zonneschijn komt om je pad te verlichten. Ik stuur je mijn wensen zonder enig cadeau.

Ik hoop dat — standvastig zal zijn en op de aangegeven manier zal verdergaan, maar zij moet, evenals wij, in zichzelf haar eigen oude vijanden onder ogen zien.

Ik stop weer, zoals altijd.

~ 23 ~

Grote opwinding gisteravond. Het was de vaste avond van de — TS en — zou spreken. We kwamen er om 8.15 uur en het was vol. Hij begon en had net vijftien minuten gesproken toen werd ontdekt dat het gebouw in brand stond. Wij stopten en lieten 1000 mensen in de verschillende zalen naar buiten gaan, en vertrokken toen rustig en niemand raakte gewond, afgezien van twee, — en —, die een paar liter water over zich heen kregen van een gesprongen brandslang.

Het was een vreemd vertrek, want we gingen naar beneden naast de lift, en glas en stenen en water vielen omlaag in de brandende liftkoker, terwijl het vuur op de bovenste verdiepingen woedde en een fijn licht verspreidde, en er aan de andere kant stromen vuur langs de olieachtige liftbuizen naar beneden lekten; en in een uiterste inspanning sleepten brandweermannen een slang omhoog terwijl wij ontkwamen. Het was de eigen bijeenkomst van —, en die eindigde in een brand! Geen van de aanwezige grote helderzienden had ook maar het minste voorgevoel gehad, maar één van hen bedacht achteraf een *ex post facto* gevoel van afschuw.

Vertel — dat voor hem de tijd voorbij is om te aarzelen; hij kent zijn goeroe; ze was en is H.P.B.; laat hij nadenken eer hij dat doet wat door haar naam en roem te gronde te richten, zijn eigen leven zal verwoesten door hem te brengen waar niets dat waar is kan worden gezien. . . .

Stilte is nu en dan nuttig, maar stilte is soms iets dat te luid spreekt. Ik ben zijn vriend en zal helpen. Niemand kan hem kwetsen dan hijzelf; zijn werk en offer waren edel en niemand kan hem iets verwijten.

Kijk wat ik heb gezegd in de eerste jaargang van *The Path*: dat de studie van wat nu 'praktisch occultisme' wordt genoemd niet het doel van dat tijdschrift was. 'We beschouwen het als bijkomstig voor de reis langs het pad. Wanneer de reiziger van stad naar stad gaat, moet hij misschien verschillende rivieren oversteken; misschien laat zijn vervoermiddel hem in de steek en moet hij zwemmen, of moet hij om een grote berg over te steken technische kennis hebben om een tunnel erdoorheen te boren, of is hij gedwongen om de kunst van het bepalen van zijn exacte positie te beoefenen door het waarnemen van de zon: maar dat alles is slechts bijkomstig voor zijn hoofddoel om zijn bestemming te bereiken. We geven het bestaan toe van verborgen, machtige krachten in de natuur, en geloven dat er elke dag vooruitgang wordt geboekt om deze te begrijpen. Het vormen van astrale lichamen, helderziendheid, het kijken in het astrale licht, het beheersen van elementalen, al deze dingen zijn mogelijk, maar zijn niet alle nuttig. De elektrische stroom die intens licht voortbrengt wanneer deze weerstand ondervindt in de koolstof, ontstaat misschien door een onwetende die de sleutel heeft tot de machinekamer en de krukas kan aanslingeren die de dynamo op gang brengt, maar hij kan niet voorkomen dat zijn medemens of hijzelf ogenblikkelijk wordt gedood als de stroom per ongeluk door zijn lichaam wordt geleid. De beheersing over deze verborgen krachten wordt niet gemakkelijk verkregen, en evenmin kunnen verschijnselen zonder gevaar worden voortgebracht, en volgens ons wordt ware wijsheid niet door middel van verschijnselen bereikt, maar via de ontwikkeling die bin-

nenin begint. Het ware occultisme wordt duidelijk uiteengezet in de *Bhagavad Gītā* en *Licht op het Pad*, waar voldoende nadruk wordt gelegd op het praktische occultisme, immers Krishṇa zegt dat de koninklijke wetenschap en het koninklijke mysterie toewijding is aan en de studie van het licht dat van binnenuit komt. De allereerste stap in de ware mystiek en het ware occultisme is te proberen de betekenis van universele broederschap te begrijpen; zonder dat begrip verandert de meest verheven vooruitgang in het beoefenen van magie tot stof in de mond.

‘We doen daarom een beroep op allen die zichzelf en hun medeschepselen – mensen en dieren – wensen te verheffen uit de gedachteloze sleur van het zelfzuchtige dagelijkse leven. Utopia kan niet in één dag tot stand worden gebracht: maar door het verspreiden van het idee van universele broederschap kan de waarheid in alle dingen worden ontdekt. Wat nodig is is ware kennis van de geestelijke staat van de mens, zijn doel en bestemming. Zo’n studie leidt ons tot het onderschrijven van de uitspraak van Prajāpati aan zijn zonen: ‘Wees kalm, wees vrijgevig, wees genadig, het is de dood van zelfzucht.’

Dit is de richtlijn die we moeten volgen en waarin we moeten volharden, opdat allen na verloop van tijd het ware licht zullen verkrijgen.

HET LICHT VAN HET OOG VERVAAGT, HET GEHOOR VERLAAT HET OOR, MAAR HET VERMOGEN OM TE ZIEN EN TE HOREN VERLAAT HET ONSTERFELIJKE WEZEN NOOIT, DAT VOOR ALTIJD ONAANGETAST EN ONVERMINDERD LEEFT.

– *Book of Items*

Fragmenten uit brieven

~ 24 ~

OVER THEOSOFIE EN DE TS

Al het werk dat ieder van ons waar dan ook doet, draagt bij aan het belang en het voordeel van de hele TS, en daardoor weten we dat we verenigd zijn.

Het Zelf is één en almachtig, maar het zal de onderzoeker van tijd tot tijd overkomen dat hij of zij het vreemde van nieuwe omstandigheden aanvoelt; dit is geen reden tot angst. Als het denken op het Zelf gericht blijft en niet ervan wordt afgeleid, en het Zelf in alle dingen gaat zien, ongeacht wat, dan zou angst na enige tijd moeten wegebben. Ik zou je daarom willen aanraden om de *Bhagavad Gītā* te bestuderen en erover te mediteren; het is een boek dat mij meer goed heeft gedaan dan alle andere in een hele reeks boeken, en het kan altijd worden bestudeerd.

Dit zal meer goed doen dan wat dan ook, als men de grote leringen in stilte in zich opneemt en in praktijk brengt, want ze gaat tot de diepste kern van de dingen en geeft de ware filosofie van het leven.

Als je probeert in praktijk te brengen wat je in je innerlijke leven juist acht, zul je meer gereed zijn om bruikbare gedachten op te vangen en het innerlijke leven zal meer werkelijk worden. Ik hoop met u dat uw huis een krachtig centrum voor theosofisch werk zal worden.

Je wilt de innerlijke situatie van de TS leren kennen, wel deze is als volgt: we hebben allen 18 jaar samengewerkt, en de TS als een organisatie heeft haar karma evenals iedereen daarbinnen. Zij die hard hebben gewerkt, hebben natuurlijk hun eigen karma, en hebben een punt bereikt verder dan de TS. Welnu, als de afdelingen niet sterk zijn in hun kennis van theosofie, en in het in praktijk brengen van haar voorschriften en in hun begrip van het geheel, dan verkeert de organisatie in de situatie van een kind dat uit zijn krachten is gegroeid, en als dat het geval is, zal ze in toom moeten worden gehouden. Van mijn kant wil ik geen snelle groei, omdat ik maar al te goed weet hoe zwak zelfs zij zijn die al lang meedraaien. Wat afzonderlijke individuen betreft, bijvoorbeeld jij, . . . enz. Op grond van hard en onafhankelijk werk heb je het innerlijke gebied bereikt waar je al snel de aandacht zult krijgen van de zwarte magiërs, die dan beginnen te proberen je uit te schakelen, dus pas op. Pogingen zullen stilletjes worden ondernomen om irritatie te wekken, en deze te laten toenemen waar zij nu bestaat. Dus het enige wat je kunt doen is dat ieder zoveel mogelijk in de hogere natuur leeft, en de kleine en onbenullige opwellingen van de lagere natuur die gewoonlijk over het hoofd worden gezien de kop indrukt; zo wordt kracht verkregen in je hele natuur, en de pogingen van de vijand worden verijdeld. Dit is van het hoogste belang, en als er geen aandacht aan wordt besteed zal dat bedroevend zijn. Dit is wat ik op het oog had bij al de brieven die ik aan jou en aan anderen heb gezonden. Ik hoop dat je in staat zult zijn hier en daar mensen te pakken te krijgen die de juiste, ware en degelijke zienswijze zullen hebben, en die dus als goede mensen en goede werktuigen achter je zullen staan.

Toen ik in — was, bracht ik bij jou en anderen het plan ter sprake om theosofie onder de arbeiders te verspreiden. Is er iets op dat gebied gedaan? Ze moet op een eenvoudige manier worden gebracht. Ze kan worden begrepen. Dat is belangrijk. Laten we zien of dit niet kan worden gedaan; jullie hebben allemaal beloofd hieraan te werken. Waarom wenden jullie je niet af van al die mensen die toch niet zullen komen, en richt je je niet, zoals de bijbelmens, op kleinere wegen en plaatsen? Ik ben ervan overtuigd dat, als het op de juiste manier wordt georganiseerd, veel mensen die in theosofie geloven maar daar niet voor willen uitkomen, zo'n beweging zouden steunen, en inzien dat het zou betekenen dat je met de armen gaat praten en hen van praktisch materiaal voorziet. Zonodig zou ik iedere avond een bijeenkomst houden, en ze geen abstracte begrippen aanreiken. Omlijst het zo mogelijk met wat muziek, enz. Welnu, laat me jullie ideeën horen. De tijd rolt voort en vele vreemde maatschappelijke veranderingen zijn op komst.

Ik heb je lange brief van — ontvangen en je hebt gelijk over het leiden van afdelingen. Geen afdeling zou van één persoon afhankelijk moeten zijn, want als dat zo is, zal ze zeker mislukken; evenmin van twee of drie mensen. Hier hebben ze lange tijd op mij gesteund, en mijn slechte gezondheid gedurende een jaar die op mijn stem sloeg was iets goeds omdat daardoor de anderen meer naar voren traden. — heeft op zijn manier gelijk, maar hij zou zich zeker moeten gereedmaken voor iets anders dan het spreken, omdat de TS zowel een hoofd moet hebben als een tong; en als iemand weet dat hij slecht is in het organiseren van zijn werk, zou hij zichzelf moeten aanpakken door zich dit aan te leren, en zo een goede discipline aan te kweken.

We hebben op alle plaatsen hard enkele echt enthousiaste mensen nodig. Maar dat alles zal na verloop van tijd komen. Het belangrijkste is dat de leden theosofie bestuderen en vertrouwd ermee zijn, want als ze haar niet kennen hoe kunnen ze haar dan aan anderen doorgeven? Natuurlijk komt het meeste werk altijd op de schouders van enkelen, zoals steeds het geval is, maar er moet worden geprobeerd, zoals je zegt, om andere mensen aan te trekken.

. . . . Ik ben er heel erg zeker van dat je groot gelijk hebt door te zeggen dat de afdelingen die actief zijn bloeien, en dat die waar men verslaafd is aan 'salonpraat' al snel tot gekibbel vervallen en achteruitgaan. Je bent rechtstreeks tot de kern van de zaak doorgedrongen. Dus ik ben het ook eens met je, met hart en ziel, over wat je zegt over het beleid van een schuchter vasthouden aan en uiteenzetten van de theosofie. Niets kan door zo'n beleid worden bereikt, en alle ervaring wijst erop dat energie en vastbeslotenheid essentieel zijn voor enige werkelijke vooruitgang.

Je hebt, denk ik, groot gelijk als je probeert alle leden voor hun eigen individuele vooruitgang te laten werken, door voor hun afdelingen te werken. Door dit op deze manier te doen, treffen ze extra maatregelen voor hun eigen veiligheid, terwijl ze een centrum vormen van waaruit het theosofische denken kan uitstralen om anderen te helpen en aan te moedigen die pas beginnen aan hun weg omhoog.

Ik zie dat je mijn zienswijze exact weergeeft. Die opvatting is dat het ABC van de theosofie altijd zou moeten wor-

den geleerd, en dit niet alleen in het belang van de buitenstaanders, maar ook voor de leden die, ik weet dat heel zeker, niet zo ver zijn dat ze de behoefte hebben om de hele tijd inspannend werk te verrichten. En juist omdat de leden niet goed op de hoogte zijn van de leringen zijn ze niet zelf in staat meer belangstellenden aan te trekken. Precies zoals je zegt, als de praktische toepassingen van eenvoudige waarheden zoals die in de theosofie worden gevonden, worden aangereikt, zul je tenslotte enkele van de beste mensen, echte werkers en waardevolle leden aantrekken. En theosofie kan het beste in eenvoudige vorm worden aangeboden door iemand die zowel de grondslagen beheerst als kennis over 'de aard van het absolute' heeft verworven. Juist dit zweven in de wolken weerhoudt een afdeling soms ervan om vooruit te komen. En ik ben het helemaal ermee eens dat als het beleid waarnaar ik heb verwezen tijdelijk zou resulteren in het kwijtraken van enkele personen, dit een voordeel zou zijn, want je zou anderen vinden om hun plaatsen in te nemen. En ook op grond van mijn eigen ervaring kan ik het met je eens zijn.

Je hoeft je helemaal niet te verontschuldigen om mijn aandacht te vragen voor het feit dat je lid wilt worden van de Theosophical Society. Het is mijn grote verlangen en privilege aan alle oprechte onderzoekers die informatie te geven die ik bezit, en er kan zeker geen groter genoegen zijn dan de innerlijke vooruitgang van een oprechte student en aspirant te bevorderen. Ik denk dat je groot gelijk hebt dat je je wilt identificeren met de Theosophical Society, niet alleen omdat dat de natuurlijke en voor de hand liggende stap is die een oprecht geïnteresseerde kan zetten; maar ook omdat elk nieuw lid met de juiste geest de organisatie voor

haar ontwikkeling en werk versterkt.

Door gebruik te maken van een gelegenheid om theosofie naar voren te brengen in de vrije pers doe je juis het werk dat zo onschatbaar is voor de Society; en ik moedig de leden voortdurend aan dit soort werk te doen. Op deze manier worden heel veel mensen bereikt die anders volledig onbereikbaar zouden zijn, en de hoeveelheid goed die zaden die zo zijn gezaaid kunnen teweegbrengen gaat ons begripsvermogen te boven. Je hebt mijn oprechte goedkeuring en aanmoediging voor je werk en ik ben er heel zeker van dat het werk niet vruchteloos zal zijn.

New York, 11 oktober 1892. – Dit is de tijd van het *westerse occultisme*. We moeten nu in de Verenigde Staten schouder aan schouder staan om het te presenteren en uitgebreid erover te spreken met het oog op de komende scheldpartijen, aanvallen die zullen bestaan uit pogingen om alleen oosterse discipelen aan ons op te dringen. De meesters zijn niet oosters of westers, maar universeel.

Ik zal je graag alle mogelijke informatie geven over theosofie en de Theosophical Society, maar ik denk dat je je vergist als je aanneemt dat het doel van een van beide is om de studie aan te moedigen van wat bekendstaat als de occulte kunst. Kennis over, en beheersing van, de meer verfijnde krachten van de natuur zijn geen dingen die moeten worden nagestreefd in het elementaire stadium van onze vooruitgang, noch zou het verkrijgen daarvan gepast zijn, zelfs als dat mogelijk zou zijn, voor iemand die geen

grondige kennis heeft van de beginselen van de theosofie zelf.

Alleen maar een verlangen naar vermogens is een vorm van zelfzucht, en wordt niet aangemoedigd door onze leraren. Mw. Blavatsky heeft deze zaak heel duidelijk gesteld in een artikel gepubliceerd in *Lucifer*, getiteld 'Occultisme tegenover de occulte kunst'. Wanneer mensen zonder een brede voorbereidende training in de werkelijke wijsheidsreligie kennis zoeken op het occulte gebied, glijden ze door gebrek aan ervaring en onvoldoende ontwikkeling al heel snel af naar zwarte magie. Ik heb niet het vermogen je in contact te brengen met een adept om je te leiden bij een cursus in de occulte studie, noch zou je er iets aan hebben als dat mogelijk zou zijn. De Theosophical Society werd niet opgericht voor dat doel, noch zou iemand instructies kunnen ontvangen van een adept voordat hij daarvoor rijp is. Met andere woorden, hij moet een lange voorbereidende training in kennis, zelfbeheersing, en het onderwerpen van de lagere natuur ondergaan voordat hij in enig opzicht geschikt zou zijn om over de hogere gebieden te worden onderwezen. Ik raad je aan om de elementaire beginselen van de theosofie te bestuderen en enig idee te krijgen van je eigen natuur als mens en als individu, maar elke ambitie naar kennis of macht die ongepast zou zijn in je huidige stadium geheel te laten vallen, en je hele opvatting over theosofie en occultisme te wijzigen.

~ 25 ~

OVER MEESTERS

Ik denk dat de weg voor alle westerse theosofen via H.P.B. loopt. Ik bedoel dat omdat zij de belichaamde TS is, haar

moeder en beschermer, haar schepper, de karmische wetten natuurlijk ervoor zouden zorgen dat allen die dit leven aan haar ontleenden tot haar behoorden, en als ze haar ontkenen, hoeven ze geen hoop te hebben om . . . te bereiken: want hoe kunnen zij haar loochenen die deze leer aan de westerse wereld heeft gegeven? Ze delen haar karma bijna vergeefs als ze denken dat ze om deze identificatie en dit voordeel heen kunnen en . . . hebben geen beter bewijs nodig dat zo iemand hun filosofie niet begrijpt. Dit zou hem natuurlijk door natuurwetten (van groei) van . . . afhouden. Ik bedoel niet dat zij in de gewone zakelijke betekenis hun aanmeldingen moet doorsturen of hun verdiensten moet melden; ik bedoel dat mensen die de fundamentele wederzijdse betrekking niet begrijpen, die *haar* geschenk en *haar* schepping onderschatten, zich de leer niet eigen hebben gemaakt en de voordelen ervan niet in zich kunnen opnemen.

Zij moet worden begrepen zoals ze is voor de TS, anders wordt karma (de wet van compensatie, of van oorzaak en gevolg) niet begrepen, of de eerste wetten van het occultisme. Mensen zouden hieraan moeten *denken*: we zijn teveel geneigd te veronderstellen dat gebeurtenissen toevalligheden zijn, of geen verband houden met onszelf: iedere gebeurtenis is een gevolg van de Wet.

Wat er zou moeten gebeuren is dat we ons realiseren dat 'de meester-ziel één is' met alles wat dat impliceert; om de betekenis van de oude leer te kennen, 'jij bent Dat'. Wanneer dit wordt gedaan kunnen we ons bewustzijn ongestraft identificeren met dat van alles, wat dan ook, in de natuur; niet eerder. Maar om dit te doen is een levenswerk, en voordien moeten we elk karma uitputten, en dat betekent plicht; we moeten leven voor anderen en dan zullen we alles

ontdekken wat we *moeten* weten, niet wat we *graag willen* weten.

Toewijding en aspiratie zullen helpen, en doen dat inderdaad, om een juiste houding van het denken teweeg te brengen en om de leerling naar een hoger plan te brengen en ook de student te verzekeren van die hulp die voor hem onzichtbaar is, want devotie en aspiratie brengen de student in een toestand waarin hulp aan hem kan worden gegeven, hoewel hij daarvan misschien tot nog toe onbewust is. Maar een bewuste communicatie met zijn meester kan alleen tot stand worden gebracht na *lange* training en studie. Wat een student moet doen, en kan doen, is zich geschikt maken om deze training te ondergaan.

Het erkennen door een goeroe zal komen wanneer je gereed bent, en mijn advies aan jou is dat je, zo mogelijk, het verlangen naar die erkenning van je afzet; want zo'n verlangen zal je hinderen. Als je de *Bhagavad Gītā* leest, vooral de hoofdstukken 2 en 3, denk ik dat je daarin veel zult vinden om je te helpen. Daarin staat: 'Laat dan het motief voor het handelen in de handeling zelf liggen, niet in het gevolg. Laat u niet tot handelingen aanzetten door de hoop op hun beloning . . . doe je plicht . . . en geef elk verlangen op naar enig voordeel voor jezelf van die handeling, wees gelijkmoedig voor het gevolg, of deze succes inhoudt of mislukking.' Het is alleen maar natuurlijk dat een student zou hopen op erkenning door een meester, maar dit verlangen moet worden opzijgezet, en dat werk moet worden gedaan dat vóór ieder van ons ligt. Tegelijkertijd weet ieder van ons dat het effect volgt op de oorzaak, en we zullen dus wat ons

toekomt op het juiste moment ontvangen.

Iedere chela (en we zijn dat allemaal zodra we besluiten dat te zijn) heeft deze zelfde moeilijkheden. Geduld en standvastigheid! Want een gemakkelijk leven is niet altijd een goed leven. Het koninkrijk der hemelen wordt alleen met geweld genomen, en niet door een zwakke aanval. Jouw constante aspiratie, in het geheim volgehouden, heeft jou tot het punt gebracht waar juist deze problemen zich bij iemand voordoen. Troost jezelf met de gedachte dat anderen in dezelfde situatie zijn geweest en deze met geduld en standvastigheid hebben doorgemaakt. . . . Vestig je gedachten opnieuw op die oudere broeders, werk voor hen, dien hen, en zij zullen helpen door de juiste passende middelen en geen andere. Het is moeilijk te mediteren over het hogere zelf. Zoek daarom de brug, de meesters. ‘Zoek de waarheid door ernstig te zoeken’, door te dienen, en door te onderzoeken, en zij die de waarheid kennen zullen je onderwijzen. Geef twijfel op, en verhef je op je plaats met geduld en standvastigheid. Laat de krijger strijden, de vriendelijke maar krachtige Krishṇa die, wanneer hij ontdekt dat jij zijn discipel en zijn vriend bent, je de waarheid zal vertellen en licht zal brengen in de duisternis met de lamp van geestelijke kennis.

Aanvallen kunnen geen kwaad; ze moeten noodzakelijk komen, maar het enige wat we kunnen doen is doorgaan, standvastig doorwerken, en de meesters zullen voor de rest zorgen. Want wat er in hun naam wordt gedaan zal goed komen; en deze hele zaak is ontstaan omdat ik heb verkozen mijn persoonlijke geloof in het bestaan van deze grootse

wezens te verkondigen. Dus, laten we weer vol ontzag zijn met het vertrouwen dat voortkomt uit de kennis van de wijsheid van de onzichtbare leiders, en we gaan opnieuw gescheiden verder, opnieuw aan het werk, zelfs als we elkaar niet zullen ontmoeten vóór een volgende incarnatie. Maar als we elkaar dan ontmoeten zullen we des te sterker zijn omdat we nu het vertrouwen hebben bewaard.

Ik ben blij dat je zoveel vertrouwen hebt in de grote werkers die achter ons staan. *Ze staan* achter ons, dat weet ik persoonlijk, en niet alleen achter mij, maar achter alle oprechte werkers. Ik weet dat hun verlangen is dat ieder zou moeten luisteren naar de stem van zijn innerlijke zelf en niet te veel steunen op mensen van buiten, of ze nu meesters zijn, oosterse discipelen, of wat al niet. Door zo'n vertrouwen word je tenslotte volkomen onafhankelijk, en dan zijn de onzichtbare helpers nog beter in staat te helpen.

We zijn allen menselijk en dus zwak en maken veel fouten. Terwijl wij in één opzicht beter zijn dan de anderen, zijn zij in een ander opzicht beter dan wij. We zouden zelfingenomen zijn om anderen naar onze standaard te beoordelen. . . . Zijn wij zo wijs dat we nooit dwaas zullen handelen? Helemaal niet. . . . Ja, ik ben tot de conclusie gekomen dat in deze negentiende eeuw een gelofte geen zin heeft, omdat iedereen voor zichzelf het recht voorbehoudt om die te breken als hij na enige tijd ontdekt dat deze hem bezuurt, of dat ze hem in een inconsequente houding brengt met iets dat hij misschien op een eerder moment heeft gezegd of gedaan . . . In —s geval, . . . zou iedereen nooit iets anders dan het beste moeten denken, ongeacht hoe de

getuigenissen luiden. Welnu, als de meesters ons precies zo zouden beoordelen naar wat zij weten dat we zijn, dan kunnen we het wel vergeten. We zouden allen worden weggestuurd. Maar de meesters gaan vriendelijk met ons om ondanks hun grotere kennis van onze gedachten en van slechte gedachten waarvan geen van ons nog vrij is. Dit is mijn mening, en je zult me een groot plezier doen als je die mening kunt delen, en verspreiden onder diegenen in de innerlijke kring die deze niet hebben. Het is gemakkelijk mensen die we mogen goed te doen; het is onze plicht dat we degenen die we niet mogen goed zullen doen en over hen goede gedachten zullen hebben. De meesters zeggen dat we in groeven denken, en maar weinigen hebben de moed om die op te vullen en langs ander wegen verder te gaan. Laten wij die bereid zijn de poging te wagen, proberen deze groeven op te vullen, en nieuwe en betere te maken.

. . . Houd moed, heb vertrouwen, en wees welwillend. *Zij die de meester tot op zekere hoogte in zich kunnen opnemen, zijn in die mate de vertegenwoordigers van de meester, en hebben de hulp van de loge en haar werk. . . .* Kop op, vastberaden ziel, wees sterk, wees dapper en vriendelijk, en toon je kracht en moed.

H.P.B. zei toen dat we door vallen en falen leren, en we kunnen niet verwachten in een keer groot en wijs en in ons hele wezen sterk te zijn. Zij en de meesters die achter haar staan hadden dit bij ons allen voorzien; zij en Zij hebben nooit verlangd dat een van ons uit blind geloof zou werken, maar verlangden alleen dat we als een eenheid zouden samenwerken.

H.P.B. schreef me in 1890: 'Wees meer welwillend tegenover anderen dan jegens jezelf, en strenger voor jezelf dan voor anderen.' Dit is goed advies. Een overbelasting verzwakt altijd de vezels en veroorzaakt wrijving. Ik hoop dat alle misverstanden zullen verdwijnen.

~ 26 ~

OVER OCCULTE FILOSOFIE

Om te beginnen, probeer de gewoonte te overwinnen die bijna algemeen is om jezelf op de voorgrond te plaatsen. Dit komt voort uit de persoonlijkheid. Trek het gesprek niet naar je toe. Houd je op de achtergrond. Als iemand begint je iets over zichzelf en zijn situatie te vertellen, grijp dan niet de eerste kans aan om hem over jezelf te vertellen, maar luister naar hem en spreek alleen om hem zich te laten uiten. En wanneer hij klaar is onderdruk dan in jezelf het verlangen over jezelf te vertellen, jouw meningen en ervaringen. Stel geen vragen tenzij je van plan bent te luisteren naar het antwoord en de waarde daarvan wilt onderzoeken. Probeer je te herinneren dat je in de wereld een heel klein stukje bent, en dat de mensen rondom je jou helemaal niet waarderen en niet treuren als je er niet bent. Je enige ware grootsheid ligt in je innerlijke werkelijke zelf en dat wenst geen applaus van anderen te ontvangen. Als je deze aanwijzingen een week lang opvolgt zul je merken dat ze behoorlijk veel inspanning vergen, en zul je iets beginnen te ontdekken van de betekenis van het gezegde 'Mens ken uzelf'.

Het is niet nodig je bewust te zijn van de vooruitgang die je hebt geboekt. Evenmin betekent de dood in enig opzicht het einde, zoals sommigen haar hebben genoemd. In deze tijd zijn we maar al te geneigd om alles tegelijk te willen

weten, vooral over onszelf. Het kan wenselijk en stimulerend zijn om op die manier bewust te zijn, maar het is niet nodig. We maken heel wat vooruitgang in ons innerlijke verborgen leven waarvan we ons helemaal niet bewust zijn. We weten niet veel daarvan tot in een later leven. Dus in dit geval kunnen velen de hindernissen in feite voorbij zijn zonder zich daarvan bewust te zijn. Het is het beste door te gaan met je plicht, en af te zien van deze poging om te inventariseren en te letten op de vorderingen. Onze hele ontwikkeling vindt plaats in de innerlijke natuur, en niet in de fysieke waar het brein zijn bestaan heeft, en waaruit deze vraag afkomstig is. De schijnbare fysieke vooruitgang is vergankelijk. Daaraan komt een einde wanneer het lichaam sterft, en op dat moment, als de innerlijke mens niet wordt toegestaan ons te leiden, zal de natuurlijke uitspraak over ons een cijfer nul zijn, of 'mislukking'. Welnu, omdat de grote adepten leven op het gebied van onze innerlijke natuur, moet daaruit volgen dat ze misschien ieder van ons actief helpen na het moment waarnaar is verwezen, terwijl wij, als fysieke-brein-mensen, er op dit gebied ons niet van bewust zijn.

. . . Ik raad je sterk aan alle yogaoefeningen op te geven, die in bijna alle gevallen desastreuze gevolgen hebben tenzij ze worden begeleid door een competente leraar. Het gebons en de explosies in je hoofd zijn een bewijs dat je niet in een goede conditie verkeert om yogaoefeningen uit te proberen, want ze zijn het gevolg van hersenbeschadigingen, d.w.z. van het barsten van de kleinste hersencellen. Ik ben blij dat je me hierover hebt geschreven, zodat ik de gelegenheid krijg om je te waarschuwen. Ook raad ik je aan niet door te gaan je te concentreren op de chakra's, wat ook weer gevaarlijk

kan zijn tenzij dit gebeurt onder leiding van een leraar. Je hebt tot op zekere hoogte het vermogen tot concentratie geleerd, en de meeste hulp zal je nu verkrijgen door concentratie op het hogere zelf, en aspiratie naar het hogere zelf. Ook als je een onderwerp of zin uit de *Bhagavad Gītā* neemt en je denken daarop concentreert en daarover mediteert, zal je daardoor veel goede resultaten zien, en dat soort concentratie is zonder gevaar.

Wat betreft de vraag over het uiteenvallen van het astrale lichaam en hoe lang tevoren dit kan worden gezien. Mijn antwoord was niet bedoeld om wat het aantal jaren betreft precies te zijn, behalve dat ik een periode van twee jaar aangaf als een lange periode vóór de dood van het fysieke lichaam. Er zijn gevallen – misschien zeldzame – waarin een helderziende vijf jaar vóór de dood van het fysieke lichaam een begin zag van het uiteenvallen van het astrale. Ik wilde het idee overbrengen dat, als de mens op een natuurlijke manier zou sterven (en daaronder valt die door ziekte), de ontbinding, de desintegratie of het uiteenvallen van het astrale lichaam ongeacht de tijdsperioden kan worden waargenomen door degenen die op die manier kunnen zien. Vandaar dat het aantal jaren geen rol speelt. Gevallen van een gewelddadige dood vallen hier niet onder omdat het astrale in zulke gevallen niet van te voren uiteenvalt. En om zo'n dood van te voren te zien, daarvoor is een heel andere methode nodig. De dood door ouderdom – en dat is de natuurlijke beëindiging van een cyclus – valt onder het antwoord over de dood door ziekte, en zou de ziekte kunnen worden genoemd van het onvermogen om te vechten tegen het gewone verbreken van de samenbindende krachten.

Je kunt het derde oog niet ontwikkelen. Het is te moeilijk, en tot je heel wat meer duidelijkheid hebt verkregen op het gebied van de filosofie, zou het nutteloos zijn, en een nutteloos offer is een misdaad van dwaasheid. Maar hier is een raad die door veel adepten is gegeven: Elke dag en zo vaak als mogelijk is, en wanneer je gaat slapen en wanneer je wakker wordt, denk, denk, denk na over de waarheid dat je niet je lichaam, je hersenen, je astrale lichaam, bent maar dat je DAT bent, en 'DAT' is de hoogste ziel. Want door deze oefening zul je geleidelijk het verkeerde denkbeeld doden dat zich binnenin schuilhoudt, dat het onjuiste juist is en het juiste onjuist. Door hierin te volharden, door je dagelijkse gedachten iedere avond te onderwerpen aan het oordeel van je hogere zelf, zul je tenslotte licht verkrijgen.

Welnu wat betreft *De Stem van de Stilte* en de cyclussen van ellende (ondergaan door de arhan die blijft om de mensheid te helpen); dit is gemakkelijk te begrijpen. Je moet altijd bedenken wanneer je zulke dingen leest, dat er termen moeten worden gebruikt die de lezer zal begrijpen. Daarom moet er in dit verband worden gezegd dat er cyclussen van ellende zijn – vanuit ons gezichtspunt – en zo schijnt het feit dat ik geen ontspanning ken maar niets dan werk in de TS, voor hen die van hun pleziertjes houden een grote bezoejing te zijn. Ik ervaar de 'zelfontkenning' zoals ze die noemen echter als een genoegen en als vrede. Daaruit moet dus volgen dat hij die het geheime pad betreedt zijn vrede en genoegen vindt in het eindeloze en eeuwenlange werk voor de mensheid. Maar met zijn extra inzicht en kennis moet hij natuurlijk altijd het lijden zien dat mensen zichzelf aandoen. De fout die je maakt is dat je aan de mens die zich zo 'op-offert' dezelfde kleingeestige eigenschappen en verlangens

toekent als wij nu hebben, terwijl de ruimere draagwijdte en macht van de ziel van wat wij een offer en ellende noemen, iets heel anders maken. Is dit dan niet duidelijk? Als het anders werd gezegd dan zoals het in *De Stem* staat, dan zouden er velen de gelofte afleggen en die dan breken; maar wie de gelofte aflegt in het volle besef van het lijden die dit inhoudt, zal die houden.

. . . . Als we allen een schat van goede dingen voor alle anderen kunnen vergaren, zullen we op die manier veel wolken laten verdwijnen. De dwaasheden en de zogenaamde zonden van de mensen zijn in feite zaken die zeker op niets zullen uitlopen als we ze op de juiste manier behandelen. We moeten niet zo geneigd zijn als de mensen van nu, waartoe wij behoren, om anderen te bekritisieren en de balk in eigen oog te vergeten. De *Bhagavad Gītā* en Jezus hebben gelijk dat ze beiden ons laten zien hoe we onze plicht moeten doen en dat we ons niet moeten mengen in die van anderen. Elke keer dat we denken dat iemand anders iets verkeerd heeft gedaan zouden we onszelf twee vragen moeten stellen:

(1) Ben ik in deze zaak de rechter die het recht heeft over deze persoon te oordelen?

(2) Ben ik op mijn manier ook maar enigszins beter; doe ik op een andere manier niet evenveel kwaad als zij dat op hun manier doen?

Daarmee is de zaak uitgemaakt, denk ik. En in . . . zouden er geen veroordelingen en geen kritiek moeten zijn. Als iemand kwaad doet, laten we ons dan afvragen wat we moeten doen, maar alleen wanneer de overtreding tegen het geheel is. Wanneer een overtreding tegen *ons* is, laat deze dan gaan. Dit wordt door sommigen gezien als 'halfzacht',

maar ik zeg jullie het hart, de ziel en de ingewanden van mededogen zijn van meer belang dan intellectuele begaafdheid. Dit laatste zal ons zeker naar de hel voeren als we het als enige laten heersen. Je kunt hier zeker van zijn, en probeer zoveel je kunt de ware geest in alle richtingen te verspreiden, of anders zal er niet alleen individuele mislukking zijn, maar zal ook de kring die H.P.B. heeft gevormd als een kern voor mogelijke groei sterven, rotten, mislukken, en tot niets komen.

Het is niet mogelijk de wet van evolutie te ontlopen, maar die wet hoeft niet altijd op *één* manier te worden uitgevoerd. Als hetzelfde resultaat wordt bereikt is dat genoeg. Daarom zou het wezen dat adeptschap bereikt *in feite* in een uur of een minuut door ontelbare ervaringen kunnen gaan. Maar het is een feit dat niemand een adept wordt voordat hij in een vorige periode precies de nodige stadia heeft doorlopen. Als jij en ik bijvoorbeeld het adeptschap in dit *manvantara* niet halen, zullen we verschijnen om het werk weer op ons te nemen op een overeenkomstig punt in de veel hogere ontwikkeling van het volgende, hoewel we dan misschien laag op de schaal lijken te staan, gezien vanuit de standaard die er dan zal heersen.

Zo is de Wet. Niemand kan voortsnelen en ontsnappen aan de tegenstroom, en hoe meer hij voortstormt des te groter zal de kracht van de tegenstroom zijn. Alle leden die hard werken komen tenslotte onder de aandacht van de loge, en zodra dat gebeurt, neemt ook de zwarte loge daarvan kennis, en daarom doen zich problemen voor, en worden we op subtiele manieren getoetst die aan het gezicht zijn

onttrokken, maar die krachtig zijn om hem onderuit te halen die niet door juist denken en door opoffering aan de hogere natuur, op de strijd is voorbereid. Ik zeg u dit. Het klinkt misschien mysterieus, maar het is de waarheid, en op dit moment zullen we allen de krachten gaan voelen die aan het werk zijn, want naarmate wij groeien, maakt ook de andere kant zich gereed om tegenstand te bieden.

. . . Let erop dat je me goed begrijpt over de schaduwkant. Ik bedoel dit: dat wanneer mensen enige tijd samenwerken, en zichzelf daardoor werkelijk verheffen, ze de aandacht krijgen van de schaduwkant als ze daarvoor belangrijk genoeg zijn. Ik heb hun aandacht, en dat veroorzaakt af en toe moeilijkheden. We willen voor zo'n gevecht allemaal de beste wapenrusting hebben en dat is geduld. Geduld is een groot goed en zal op meer dan één manier werken, niet alleen in het persoonlijke leven, maar ook wanneer het om grotere belangen gaat.

De moeilijkheid om de dingen te herinneren die je leest, en dergelijke, kan het gevolg zijn van een of meer oorzaken. Ten eerste wijst het op de noodzaak van mentale discipline, namelijk dat je jezelf dwingt om ernstig te gaan lezen en na te denken, zelfs al is het elke dag maar een korte periode. Als dit wordt volgehouden, zal dit geleidelijk de werking van het denken veranderen, zoals men ook de smaak voor verschillende soorten voedsel die in het lichaam worden opgenomen kan veranderen. Ook hier geldt dat als je je hebt beziggehouden met healing of metafysische genezing, je deze zou moeten vermijden omdat ze de moeilijkheid die je noemt vergroten. Ze verschillen van goede, normale

mentale discipline. En ook, als je je op een of andere manier hebt beziggehouden met spiritisme of je hebt ingelaten met psychische gedachten of paranormale visioenen of ervaringen, dan zouden deze een oorzaak kunnen zijn voor de problemen, en zouden moeten worden opgegeven.

Het is niet nodig dat je wanhoopt. Denk na over dat oude vers, 'Hoeveel ruimte is er voor verdriet en hoeveel ruimte voor twijfel in hem die weet dat het Zelf één is en dat alle dingen het Zelf zijn, maar alleen in graad verschillen'. Dit is een vrije weergave maar dat is de betekenis. Welnu, het is waar dat een mens zich niet met geweld onmiddellijk een nieuwe wil en een nieuw geloof kan opleggen, maar door veel over hetzelfde na te denken – zoals dit – krijgt hij snel een nieuwe wil en een nieuw geloof, en daaruit zal kracht komen en ook licht. Probeer deze methode. Het is zuiver occult, eenvoudig, en krachtig. Ik hoop dat het allen goed zal gaan, en dat we omdat we van tijd tot tijd door elkaar worden geschud sterk zullen worden.

Het artikel van — probeerde te laten zien dat H.P.B. in 1877 niet de reïncarnatieleer onderwees zoals ze dat later deed, wat heel juist is voorzover het het publiek betreft, maar ze onderwees deze toen aan mij en aan anderen evenals nu, en het schijnt verder duidelijk te zijn wat ze bedoelde, namelijk dat er geen reïncarnatie is voor de astrale monade, die de astrale mens is; en het is een theosofische leer dat de astrale mens niet reïncarneert behalve in uitzonderlijke gevallen; ze onderwees toen hetzelfde als wat ze later leerde. Persoonlijk vertelde H.P.B. mij vele keren over de werkelijke leer van reïncarnatie, en wel met veel nadruk

in verband met de dood van mijn eigen kind, dus ik weet wat ze dacht en geloofde.

Ik kan je niet de definitie geven waarom je vroeg, omdat het mij toeschijnt dat geest niet kan worden omschreven behalve op deze manier, dat het hele universum is opgebouwd uit geest en stof die samen het absolute vormen. Wat niet in de stof is is geest, en wat niet in de geest is is stof; maar er is geen deeltje stof zonder geest, en geen deeltje geest zonder stof. Als deze poging tot een definitie juist is, zul je zien dat het onmogelijk is de dingen van de geest te definiëren, en de grote leraren van het verleden hebben dat altijd gezegd.

Wat besteden we veel tijd aan een onbeduidend beetje stof, wanneer zoveel vergankelijk is. Wat zal het nut van dit alles zijn over honderd jaar? Het is beter dat er over honderd jaar een beginsel van vrijheid is ingeburgerd en een impuls aan het werk is gegeven. De kleine fouten van een leven zijn niets, maar de optelsom van het denken is veel. . . . Ik heb alles over voor het onsektarische waarmee H.P.B. is begonnen en waarvoor ze is gestorven, en dat nu in haar eigen huis wordt bedreigd. Is het niet waar dat de meesters hebben verboden dat hun chela's vertellen met welke orders zij handelen uit angst voor de donkere schaduw die op vernieuwingen volgt? Ja. . . .

Het spijt me zeer te horen dat je gezondheid niet goed is. In antwoord op je vraag: Een gezond lichaam wordt niet verwacht, omdat onze mensheid overal ongezond is. Het is

karma. Natuurlijk zullen een juiste mentale en morele instelling tenslotte een gezond lichaam voortbrengen, maar het proces kan gepaard gaan, en gaat vaak gepaard, met ziekte. Ziekte kan dus een zegen zijn op twee gebieden: (1) het mentale en morele gebied doordat ons karakter zich openbaart, en (2) op het fysieke gebied als de ontlasting op dit gebied van een innerlijke ziekte van het innerlijke wezen.

De vraag over het geslacht is niet de moeilijkste. De persoonlijke is veel lastiger. Ik bedoel de zuiver persoonlijke, die betrekking heeft op 'mij'. Het seksuele heeft in feite alleen betrekking op een laag gebied van bevrediging. Als de natuur je daar kan verslaan, dan hoeft ze de andere niet te proberen, en omgekeerd; als ze op het persoonlijke gebied mislukt, kan ze het op de andere proberen, maar dan met weinig kans op succes.

We verschillen allemaal en moeten het erover eens zijn dat we het oneens zijn, want alleen door tegengestelde dingen in evenwicht te brengen wordt harmonie bereikt. Harmonie komt niet door overeenkomst. Als mensen elkaar maar met rust lieten en zich rustig met hun eigen zaken zouden bezighouden, zou alles goed zijn. . . . Het is je plicht te proberen te ontdekken wat je eigen plicht is en je niet bezig te houden met de plicht van een ander. En het is hierbij van het hoogste belang dat we ons *denken* (en ook onze tong) afhouden van de plichten en handelingen van anderen wanneer die buiten die van ons liggen. Als je deze dunne scheidslijn tussen handelen en niet handelen kunt vinden, zul je grote vooruitgang hebben geboekt.

Houd nooit stil om je vorderingen te beschouwen, want dat is de manier om die tot staan te brengen; maar zorg dat je denken het vraagstuk van je eigen vorderingen loslaat en doe alles zo goed mogelijk. Ik hoop dat je in staat zult zijn om na niet al te lange tijd die gemoedsgesteldheid te verwerven die je zozeer verlangt. Ik denk dat je die zult bereiken als je zo min mogelijk aan jezelf denkt, en het denken richt op iets of iemand anders, waardoor na verloop van tijd het zelfbeeld wordt vernietigd.

Ik betreur enorm dat je zoveel problemen en moeilijkheden hebt. Het zijn vanzelfsprekend allemaal karmische aangelegenheden, en ze moeten in de loop van de tijd goed komen. Intussen ligt je werk en je plicht in het geduldig en volhardend blijven doorgaan. De moeilijkheden van je vrienden en familieleden zijn niet jouw karma, hoewel ze nauw verband ermee houden op grond van juist die vriendschap of familieband. In het leven van allen die naar hogere dingen streven is er een min of meer snelle neerslag van oud karma, en deze heeft zijn invloed op je. Hij zal binnenkort verdwijnen, en je zult veel hebben gewonnen door een lastige zaak te hebben afgehandeld.

Omdat het iemand vele levens zal kosten om de persoonlijke natuur te overwinnen, heeft het geen zin zich voor te stellen hoe de dingen en gedachten dan zouden zijn. Het is zeker dat, omdat zijn hele natuur tijdens die lange reis verandert, die natuur aan alle omstandigheden wordt aangepast. Veel van die zaken die we de ellende van anderen noemen stellen in feite niets voor, en zijn alleen 'aan de oppervlakte'; dat is niet de werkelijke ellende van de mensheid.

Door een *bepaalde* tijd voor meditatie te reserveren wordt een gewoonte gevormd, en naarmate de tijd voortschrijdt zal het denken na een poosje getraind raken, zodat meditatie op dat bepaalde moment natuurlijk wordt. Het zal dus goed voor je zijn je zoveel mogelijk aan vaste uren te houden.

Je vraagt of ik in — was waar je mij zag. Laat ik je iets in vertrouwen vertellen. Ik verkeer op alle plaatsen, maar natuurlijk het meest op die waar jij . . . en anderen zoals jij zijn, maar het is voor mij helemaal niet nodig om me dit te herinneren, omdat het zonder dat alles gebeurt want dit brein heeft hier genoeg te doen. Om dat te herinneren zou ik me moeten terugtrekken en mijzelf daarop richten, en dat zou de zaken niet beter maken.

Een cursus aan een universiteit is niet nodig voor het occultisme. Een van de beste occultisten die ik ken ging nooit naar school. Maar als een mens een goede opleiding voegt bij intuïtie en een hoge aspiratie, is hij vanzelfsprekend beter af dan een ander. Ik ben voortdurend bezig het woordenboek te raadplegen en na te denken over de betekenissen en samenhang van woorden. Doe dat ook. Het is goed.

De oude opdracht van de rozenkruisers, hoewel dood aan de buitenkant, is niet dood, want de meesters stonden daarachter zoals ze hier achter staan, en het is misschien mogelijk een nieuw tijdperk van westers occultisme in te

luiden vrij van dwaasheid. We zouden allen, als dat mogelijk is, daarvoor gereed moeten zijn.

Over de beelden die je ziet: neem ze waar met gelijkmoedigheid, vertrouw altijd op het hogere zelf, vertrouw erop voor kennis en licht, beelden of geen beelden.

~ 27 ~

OVER WERK

Ja, die zaak is al een ‘oud nummer’, achterhaald en nutteloos. Ik heb ontdekt dat werk telt. Als je maar doorgaat met werken, en de tijd, de grote verslinder, de rest laat doen – terwijl anderen zich boos maken en slapen, en nu en dan opspringen om kritiek uit te oefenen – dan zul je zien dat na korte tijd anderen wakker zullen worden om te ontdekken dat ze zoals dat heet zijn ‘achtergebleven’ in het land van loze kreten. Ga daarom op die manier te werk. Het is moeilijk genoeg om erachter te komen wat je eigen plicht is, en door die te vervullen kom je vooruit, hoe klein die plicht ook is. De plicht van een ander is vol gevaar. Ik hoop dat je het inzicht zult hebben om te zien en te handelen! Zeg — om tot het eind toe te werken om zichzelf tot een instrument voor goed werk te maken. Tijden veranderen, mensen vertrekken hier en daar, en posities moeten worden vervuld door hen die het beste een of ander werk kunnen doen en die vol zijn met het vuur van toewijding en die de juiste basis hebben die zeker en degelijk is voor henzelf. Mijn groeten aan allen.

Het spijt me zeer dat zoveel van je pogingen om invloed uit te oefenen op de dagbladen geen succes hebben gehad, maar ik ben er zeker van dat je uiteindelijk zult slagen. Ik ben geneigd te denken dat je bijna zeker zult ontdekken dat artikelen geschreven door theosofen uit de regio gemakkelijker toegang zullen krijgen dan wanneer je hen artikelen stuurt die al elders zijn gedrukt.

Ze hebben een meer lokale kleur, en genieten daarom een grotere plaatselijke belangstelling. . . . Ik ben er zeker van dat jullie door aanhoudend en standvastig werk, zoals jullie dat doen, een gelegenheid zullen krijgen, en dat zelfs de meest conservatieve bladen het in hun belang zullen vinden om artikelen op te nemen.

Zowel — als — zijn twee zwakke, halfvergane plekken. Dit komt door (a) geroddel over anderen, onder andere over mijzelf en anderen in de drie landen; (b) het persoonlijke element; (c) vooral door het ontbreken van werkelijk vertrouwen in de meesters, want waar dat niet sterk is, zakt het werk in; (d) een soort angst voor de publieke opinie; (e) een onvolledige kennis van de elementaire waarheden; enz.

Houd je eraan dat de juiste weg eruit bestaat om alles te doen wat je kunt en de resultaten los te laten. Je hebt met de gevolgen niets te maken; de andere kant zal daarop letten. Dit is werkelijk het hoogtepunt van het werk van eeuwen, en het zou inderdaad armzalig zijn als de loge alleen zou moeten afhangen van onze minieme inspanningen. Ga daarom door en houd de gemoedsgesteldheid die je hebt vol om verder te gaan, en laat de rest over aan de tijd en de loge. Als alle andere leden hetzelfde idee hadden, zou dat beter zijn voor de oude TS. Maar laten we blijven hopen, want we

hebben tenminste enige hoop en dat is beter dan geen.

Je hebt ook gelijk over *De Geheime Leer*, het is een schatkamer, en vormt het munitiedepot voor de strijder-theosofen, wat de omschrijving is van jou en mij en enkele anderen.

Laten we allen zo stil zijn als we kunnen en werken, werken; want terwijl de vijand tekeergaat, verliezen ze tijd, terwijl het werk als een lichtbaken zal zijn wanneer alles voorbij is, en we zullen zien dat terwijl zij ruzieden wij aan het opbouwen waren. Laat dat ons wachtwoord zijn . . . Ik hoop dat er geen zwakke zielen van hun voetstuk zullen worden gestoten. Als ze hun *eigen* basis vinden, zullen ze die niet kwijtraken.

~ 28 ~

OVER WIJSHEID BIJ HET HANDELEN

Dit is de juiste conclusie, om elk gepraat en de zaken die anderen betreffen aan ons voorbij te laten gaan en ons niet ermee te bemoeien. Niemand moet informatie aan een ander doorgeven, want dit wakkert een vuur aan, en nu moeten we alles negeren en slechts doorwerken, goed en vriendelijk zijn en zoals de naastenliefde van Paulus alles door de vingers zien. Trek je terug in je eigen stilte en laat alle anderen in de handen van karma zijn, zoals wij allen zijn. 'Karma zorgt voor zichzelf'. Het is beter geen kant te kiezen, want het is allemaal voor de meester en hij zal over allen waken als ieder maar juist handelt, zelfs als volgens hen een ander dat niet schijnt te doen. Doordat we niet te nauwkeurig kijken naar hun fouten zal de meester in staat zijn het allemaal uit de weg te ruimen en zorgen dat het goed

verloopt. Het plan van een stille passieve weerstand, of liever, het beneden de wind liggen, is goed en zou bij alle aanvallen moeten werken. Trek je terug in je eigen hart en houd je daar onveranderlijk stil. Weersta zonder weerstand te bieden. Het is mogelijk en zou moeten worden toegepast. Nogmaals, alleen een *au revoir*, wat er ook gebeurt, al is het de onweerstaanbare dood zelf. Hier waren gisteren aardbevingen: dit betekent dat enkele verdienstelijke zielen naar een plek ergens op de wereld zijn gekomen, maar waar?

Wel, op dit moment weet ik niet precies wat ik zal zeggen. Waarom zou je in deze zaak niet een gemakkelijke en flexibele houding aannemen? Een occultist zit nooit vast aan één bepaald fataal plan. Wacht. Alle dingen vallen hem ten deel die op de juiste manier wacht. Maak van jezelf in elk opzicht een zo goed mogelijk instrument voor elk soort werk. Ik heb ontdekt dat alle kleine dingen die ik ooit heb geleerd in ons werk nu voor mij van nut blijken te zijn. Een ongedwongen manier van spreken en zich gedragen zijn het beste. Gemoedsrust en vertrouwen zijn beter dan wat ook in dit werk waar we met andere mensen omgaan – dat wil zeggen, met het menselijk hart. Hoe wijzer men is des te beter men zijn medemensen kan helpen, en hoe meer een wereldburger eveneens des te beter. . . . Als het uur slaat, dan zult u gereed zijn; niemand weet wanneer het uur zal slaan. Maar hij moet gereed zijn. Zie je, Jezus was in feite een occultist, en in de parabel van de dwaze maagden gaf hij een werkelijk occult voorschrift. Het is een goed advies om op te volgen. Niets wordt gewonnen, maar heel veel gaat verloren door ongeduld – niet alleen kracht, maar ook inzicht en intuïtie. Dus besluit niets gehaast. Wacht; maak geen vaste plannen. Wacht op het moment om de beslissing te nemen,

want als je te vroeg een besluit neemt, leidt dat vaak tot verwarring. Dus houd moed, heb geduld, hoop, vertrouwen en wees opgewekt.

De eerste stap naar een positieve houding en een gerichtheid op het ware zelf is het opgewekt vervullen van plicht. Probeer plezier te hebben in het doen van je plicht, en vooral van de *kleine* plichten van het leven. Als je een taak uitvoert, leg dan je hele hart erin. Er is veel in dit leven dat de moeite waard is als we er een open oog voor zouden hebben. Als we dit inzien, kunnen we de moeilijkheden die ons overkomen kalm en geduldig dragen, want we weten dat die voorbijgaan.

. . . . Je kunt je karakter versterken door op kleine dingen te letten. Door kleine fouten aan te pakken, een voor een, en bij iedere kleine gebeurtenis. Dit zal een innerlijke houding van aandacht en voorzichtigheid opwekken. Als de kleine fouten en aangelegenheden zijn bedwongen, wordt het karakter sterk. Gevoelens en verlangens zijn niet geheel en al van het lichaam. Als het *denken* met opzet van die onderwerpen wordt afgehaald en op andere en betere wordt gericht, dan zal het hele lichaam het denken volgen en mee-gaand worden. Deze strijd moet worden volgehouden, en na enige tijd zal het gemakkelijker worden. Ouderdom maakt alleen dit verschil – de machine van het lichaam is minder sterk; want in de ouderdom zijn de gedachten dezelfde als we ze laten groeien zonder ze te snoeien.

Er is nooit enige noodzaak om je zorgen te maken. De goede wet zorgt voor alle dingen, en het enige dat we moeten doen is onze plicht zoals die zich van dag tot dag aandient. Niets wordt gewonnen door je over dingen en over de manier waarop mensen niet reageren zorgen te

maken. In de eerste plaats verander je de mensen niet, en in de tweede plaats, door je druk te maken over dingen plaats je een occult obstakel op de weg van wat je gedaan wilt hebben. Het is beter een levenslot te verwerven dat door de wereld zorgeloosheid wordt genoemd, maar dat in werkelijkheid een kalm vertrouwen is op de wet, en het doen van zijn eigen plicht, ermee tevreden dat de gevolgen goed moeten zijn wat ze ook zijn. Denk daarover, en probeer het tot een deel van je innerlijke bewustzijn te maken dat het geen zin heeft je zorgen te maken; dat de dingen goed zullen zijn, ongeacht wat er komt, en dat je vastbesloten bent te doen wat je op je weg tegenkomt, en voor de rest te vertrouwen op karma.

Het spijt me te horen dat je doormaakt wat je vertelt. Toch wist je dat het zou moeten komen, en men leert, en het doel van het leven is om te leren. Het bestaat allemaal uit leren. Dus hoewel het moeilijk is, is het goed om het te accepteren zoals je zegt.

Weet je wat het betekent om te weerstaan zonder weerstand te bieden?

Dat betekent, onder andere, dat het niet wijs is om te veel kracht uit te oefenen, te 'standvastig' te zijn. Als men vecht wordt men in een draaikolk van gebeurtenissen en gedachten getrokken in plaats van te steunen op de grote oceaan van het Zelf die nooit wordt bewogen. Nu je dat ziet, kun je achterover leunen en kijken naar de eb en vloed van het leven waardoor vele dingen die men niet gemakkelijk zal missen of met vreugde verwelkomen naar onze voeten worden gespoeld en weer weg. En toch behoren ze alle tot het leven, tot het zelf. De wijze heeft geen persoonlijke bezittingen.

In ieder geval heb je gelijk dat het verkeerd is om te worstelen. Doe het rustig aan, dat is de manier waarop de meesters het doen. De andere reactie is precies zoals je zegt, maar de meester heeft zoveel wijsheid dat hij zelden of nooit het slachtoffer is van reacties. Daarom gaat hij langzaam. Maar zeker . . . Ik weet hoe de wolken komen en gaan. Dat is goed; wacht maar, zoals het lied zegt, tot ze voorbijrijven.

Word je bewust, roep in jezelf de betekenis wakker van 'jij bent Dat'. Jij bent het Zelf. Dit is waaraan in meditatie moet worden gedacht, en als je dat gelooft vertel het dan aan anderen. Je hebt het eerder gelezen, maar probeer je dit nu elke dag meer en meer te realiseren en je zult het licht hebben dat je wilt. . . . Als je naar wijsheid zoekt, zul je het ongetwijfeld krijgen, en dat is het enige wat je wenst of nodig hebt. Ik ben blij dat alles er goed uitziet. Het zou er altijd goed uitzien als iedereen zich met zijn eigen zaken bezighield en het denken van al het andere afhield.

Geduld is werkelijk de beste en belangrijkste zaak, want het omvat veel dingen. Je kunt geen geduld hebben als je niet kalm en gereed bent voor een noodsituatie, en omdat de innerlijke geest bij uitstek kalmte nodig heeft om te worden gehoord, is het duidelijk hoe belangrijk geduld is. Het weerhoudt iemand ook van overijld handelen, want overhaast handelen kan een goeie kerel of een goed plan kapot maken, en kan hem tijdelijk van karma bevrijden en verhinderen dat bepaalde goede gevolgen optreden. Dus ga ermee door en probeer elke dag geduld te oefenen in al de kleine dingen van het leven, en je zult zien dat het heel snel zal groeien, en daarmee zal meer kracht komen en invloed op anderen, en ook meer en duidelijker hulp van de innerlijke kant van de dingen.

Vertel in vredesnaam geen verhalen of berichten van de ene persoon aan de ander door. De man die nieuws aan de koning bracht werd soms gedood. De zekerste manier om moeilijkheden te veroorzaken uit het niets is door van persoon tot persoon erover te vertellen. Vat de woorden uit de *Gītā* over je eigen plicht zodanig op dat ze betekenen dat je tot in het kleinste detail niets te maken hebt met de fantasieën, verhalen, feiten of andere zaken van andere mensen, omdat je genoeg te doen zult hebben om op je eigen plicht te letten. . . . Te veel, te veel probeert men de harmonie te forceren. Harmonie komt door het in evenwicht brengen van uiteenlopende zaken, en disharmonie door een poging harmonie met geweld tot stand te brengen. . . . In al die zaken roer ik me nooit, maar zeg tegen mezelf dat het mijn zaak helemaal niet is, en wacht tot het *mij bereikt* – en ik dank god als dat nooit gebeurt! En dat is een goede regel voor jou.

Denk aan deze punten:

(a) Kritiek moet worden vermeden. Ze is niet goed. Samenwerking is beter dan kritiek. De plicht van een ander is gevaarlijk voor iemand van wie het niet de plicht is. Er moet worden gewaarschuwd tegen het sluw naar voren brengen van weinig broederlijke kritiek; het moet worden voorkomen, gestopt. Door een voorbeeld te zijn kun je veel doen, en ook door een woord op het passende moment.

(b) Kalmte is iets dat men nu moet zien te krijgen, en moet bewaren. Laat er vanbinnen geen irritatie zijn. Ze is een dodelijke vijand. Onderdruk elke kleine aanleiding die haar opwekt en de grotere zullen zich nooit voordoen om je te hinderen.

(c) Solidariteit.

(d) Acceptatie van anderen.

Het is niet verstandig om altijd onze fouten en mislukkingen te analyseren; het betreuren betekent een verspilling van energie: als we proberen al onze energie te gebruiken in dienst van de zaak, zullen we merken dat we boven onze fouten en mislukkingen uitstijgen, en hoewel deze zich misschien moeten voordoen, zullen ze hun vermogen verliezen om ons uit te putten. Natuurlijk moeten we onze fouten onder ogen zien en ertegen vechten, maar onze kracht voor zo'n strijd zal toenemen met onze toewijding en onzelfzuchtigheid. Dit betekent niet dat de waakzaamheid over je eigen gedachten en daden ooit zou moeten verslappen.

Als je vertrouwt op de waarheid dat je innerlijke zelf een deel is van de grote geest, zul je in staat zijn deze dingen te overwinnen die je dwarszitten, en als je daaraan een juiste zorg voor je fysieke gezondheid toevoegt, zul je sterk worden in elk aspect. Bekijk de dingen niet als mislukkingen, maar beschouw elke kennelijke mislukking na werkelijke inspanning als een succes, want de werkelijke test ligt in de inspanning en het motief, en niet in het resultaat. Als je dit idee overdenkt op de manier van de *Bhagavad Gītā*, zul je daaraan kracht ontlennen.

Zoals vroeger zal ik ook nu alles wat ik kan voor je doen, wat niet veel is, want ieder moet voor zichzelf werken. Blijf maar loyaal en waarachtig, en kijk van dag tot dag uit naar de aanwijzingen van je eigen plicht, en bemoei je niet met

die van anderen, dan zal je de weg gemakkelijker vinden. Het is beter te sterven bij het verrichten van je eigen plicht dan die van een ander te doen, hoe goed je die ook doet. Kijk uit naar de vrede die komt van een besef van de ware eenheid van alles en de kleinheid van jezelf. Geef in gedachten en in je hart alles over aan het Zelf en je zult vrede vinden.

De dodelijke matheid waarover je spreekt is een van de beproevingen van de eeuw, maar we hebben enkele goede en ernstige mensen, en zij kunnen handelen zoals de rechtvaardige mensen in de steden van vroeger, want onze ideeën zijn machtiger dan al het materialisme van deze tijd, dat zeker zal uitsterven en worden vervangen door de waarheid. Je zult ervoor moeten zorgen dat de geest van de tijd, en de slechtheid en apathie van de mensen, in jou geen verbittering opwekken. Dit komt in het begin altijd voor, maar nu, nu je gewaarschuwd bent, ben je daarop voorbereid.

Laat geen verbittering opkomen; houd al het persoonlijke voortdurend erbuiten; laat de strijd voor een zaak zijn en niet tegen iemand. Laat er geen stenen worden geworpen. Wees vriendelijk. Ga geen mensen vragen om op te stappen, ongeacht wat ze doen; als ze willen gaan dan kunnen ze gaan, maar ga niet werken met dreigementen of maatregelen afkondigen, dat doet geen goed maar brengt heel veel schade.

Zeg, kijk hier, en klaag nooit over iets dat je moet doen. Als je moet gaan, beschouw het dan als een goede zaak die

gedaan moet worden, en dan zal het bijdragen aan het welzijn van hen en van jezelf, maar als het een constant kruis is dan doet het geen goed en bereik je niets. Pas zo je theorieën toe. . . . Wees nooit bang, heb nooit spijt, en snijd alle twijfel weg met het zwaard van kennis.

Ik denk dat je zult worden geholpen als je probeert een arm en in nood verkerend mens te helpen door alleen maar te praten en je medeleven te tonen als je niet met geld kunt helpen, hoewel het feit alleen al dat je vijf cent geeft aan iemand die het nodig heeft een daad is die als ze in de juiste geest wordt gedaan, die van ware broederlijkheid, degene die geeft zal helpen. Ik breng dit naar voren omdat je door dat te doen nieuwe banden van sympathie zult opbouwen tussen jou en anderen, en door te proberen het verdriet of lijden van anderen te verlichten zul je kracht vinden die tot je komt wanneer je die het meeste nodig hebt.

Laat ze maar kwaken, en als wij ons stil houden zal het geen effect hebben en omdat er al genoeg problemen zijn geweest, is het beter ze niet erger te maken door erop te wijzen. De enige kracht die ze hebben is als wij erop reageren. Het is voor ons allen die ernstig en saamhorig zijn een beter principe om kalm te blijven bij iedere zaak die een persoonlijk aspect heeft.

Silentio, mijn beste, is bijna even goed als geduld. Wie het laatst lacht lacht het best, en de tijd is een duivel die de dingen zal vermalen. . . . Gebruik de tijd om kalmte en onwankelbare kracht te ontwikkelen, want een diepe rivier

is dat niet omdat ze een diepe bedding heeft, maar omdat ze *volume* heeft.

Vertrouw innerlijk altijd op je hogere zelf, en dat geeft kracht, want het Zelf maakt gebruik van hem die dat wil. Houd vol, en beetje bij beetje zullen *nieuwe idealen* en gedachtevormen de oude uit je verdrijven. Dit is het eeuwige proces.

Moeilijkheden zijn op komst, natuurlijk, maar ik denk eerder dat de oude veteraan uit het verleden niet zo gemakkelijk bang zal worden of wordt verhinderd om te reizen. Doe je best om goede gedachten en gevoelens van solidariteit te vormen en te bewaren. . . . Onze oude leeuw van de Punjab is niet zo ver weg, maar is toch niet op de plaats waar of in de toestand waarin sommige mensen denken dat hij is.

De weg wordt duidelijker naarmate we verdergaan, maar naarmate *wij* helderder worden, worden we minder ongerust over de weg die voor ons ligt.

Er is feitelijke dienstverlening en haar innerlijke tegenhanger die omdat deze sterker is zich tenslotte uiterlijk zal manifesteren.

Oordeel niet uit boosheid, want hoewel de boosheid voorbijgaat zal het oordeel blijven.

De beloften die ik aan mijzelf heb gedaan zijn even bindend als die aan anderen.

Wees ware minnaars, maar van God, en niet van elkaar. Houd ieder van elkaar omdat je voor elkaar God weerspiegelt, want die God is in ieder van jullie.

Wij allen *zijn*; ik ook. We *waren* nooit iets, maar zijn voortdurend, dat is alles. Wat we nu zijn bepaalt wat we zullen zijn.

Teneinde het ijzige effect van het gewaarworden van de kleingeestigheid van het menselijke doen en laten te compenseren, moet men in zichzelf een groot mededogen opwekken dat ook het eigen zelf zal omvatten. Als dit niet wordt gedaan, ontstaat er minachting, en het resultaat is schraal, koud, hard, afstotelijk en belemmerend voor al het goede werk.

Ik weet dat zijn afwezigheid voor jou een verlies betekent, maar ik denk dat als je alle dingen en gebeurtenissen beschouwt als in het Zelf en Het in hen, waarbij je jezelf dan tot een deel van het geheel maakt, je zult zien dat er geen werkelijke reden voor verdriet of angst is. Probeer dit te beseffen en leef aldus vol vertrouwen en zelfs met vreugde.

Er zijn valleien waarin de grootste schaduwen het gevolg

zijn van oude levens in andere lichamen, en toch zal de intensiteit van universele liefde en van aspiratie deze in een ogenblik laten verdwijnen.

Een occulte roman

Als een onvermoeibare werker zocht Judge altijd naar nieuwe werkwijzen. Men wist nooit welk nieuw idee uit zijn onvermoeibare brein zou voortkomen. Eén idee waarmee hij zich op wat luchtiger momenten bezighield betrof een occulte roman. Het was zijn idee dat een bevriende theosofof deze zou schrijven op basis van voorvallen en materiaal dat door hemzelf zou worden aangeleverd; aan dit idee hield hij vast en vroeg zelfs copyright aan voor de titel met de naam van de schrijfster, ondanks de lachende protesten van zijn kennis. Op haar tegenwerpingen en beweringen dat ze nooit een roman zou kunnen of zou moeten schrijven, antwoordde Judge glimlachend: 'O, ja! Dat ga je doen als de tijd daarvoor aanbreekt.' Van tijd tot tijd stuurde hij haar suggesties, voorvallen en ander materiaal voor deze roman, hetzelfde gebeurde op losse stukjes en strookjes papier, vaak grof verpakkingspapier, en het werd opgeschreven onder een lantaarnpaal 's avonds terwijl hij wachtte op zijn tram, of in de rechtbank terwijl hij wachtte tot de zaak waarmee hij bezig was voorkwam. Op deze stukjes papier staan ook aantekeningen in de marge, waarbij hij de ideeën van zijn eigen vruchtbare geest accepteerde of verwierp. Deze aantekeningen worden hier gegeven zoals ze zijn. Er is gesuggereerd dat de ontvangster van dit materiaal nog altijd de roman moet schrijven zoals het voorstel was, maar afgezien van het feit dat ze niet zeker ervan kon zijn of ze de werkelijke

ideeën van Judge juist kon weergeven, wordt ook gedacht dat lezers veel liever de aantekeningen van Judge hebben precies zoals hij ze neerschreef.

De gedrukte titelpagina luidt als volgt:

IN EEN GELEEND LICHAAM

De reis van een ziel

door

J. Campbell Ver-Planck, lid TS

1891

De naam is ingevuld in het handschrift van Judge, en in de marge staat deze aantekening: 'Copyright aangevraagd in Washington'.

(Alle 'aantekeningen' zijn in de marge gemaakt door Judge tenzij anders aangegeven.)

MEMO OVER *Geleend lichaam*

Waar het allemaal om draait is niet zozeer reïncarnatie als het gebruik van een geleend lichaam, wat een andere soort reïncarnatie is dan die van *Phra de Feniciër* van Arnold.

Dit zal ook de gelegenheid geven om de twee andere soorten reïncarnatie toe te lichten, namelijk:

(a) Gewone reïncarnatie waarin er geen herinnering is van de oude persoonlijkheid, omdat het astrale lichaam nieuw is; en:

(b) Uitzondering wat betreft het astrale lichaam; maar het idee komt overeen met dat van de gewone gevallen waarin het kind het astrale lichaam behoudt en dus ook de herinnering aan de oude persoonlijkheid en bekendheid met oude kennis en vaardigheden.

EEN HOOFDSTUK

HET VERZAMELEN VAN DE SKANDHA'S

Bij de dood van het lichaam verzamelt het kāmabeginsel de skandha's in de ruimte, of bij de wedergeboorte van het ego komen de skandha's snel samen en verzamelen zich rond dit ego om daarmee het nieuwe leven in te gaan.

NOG EEN

Het ontsluieren van de zon

Er is de werkelijke en de niet-werkelijke zon. De werkelijke is verborgen door een gouden vaas, en de toegewijde bidt:

‘Onthul, o Pushan, het gezicht van de ware zon’, enz. Een stem (of iets anders) zegt ‘u bent die vaas’ en dan weet hij dat alleen hijzelf de ware zon voor zichzelf verbergt.

Pushan is de gids en bewaakt het pad naar de zon.

De lofprijzingen van de zon en de ziel zijn omsloten door een gouden roos of lotus in het hart die ondoordringbaar is.

Het thema van het boek is niet altijd leraar en leerling.

Hij spant zich eerst enkele levens op de gewone manier in en wordt dan in een leven oud en wijs, en terwijl hij op een dag voor een tempel in Madura zit sterft hij langzaam, en als een beeld dat oplost ziet hij rondom hem de adepten die hem helpen; ook een klein kind dat hijzelf schijnt te zijn, en dan dichte duisternis. Hij wordt dan op de gewone manier geboren.

Dit wordt twee keer herhaald, en elke keer gebeurt dit via de baarmoeder maar met hetzelfde astrale lichaam.

In het derde leven leeft hij dan tot hij negenenveertig is, en sterft weer en met dezelfde hulp kiest hij een kind in het buitenland dat stervende is.

Het kind sterft. De skandha's verzamelen zich, het ego van het kind vertrekt, maar — blijft, levensvonk zwak: familieleden rond het bed.

Hij gaat binnen via de weg waarlangs het bewustzijn vertrok en brengt het lichaam weer tot leven. Herstel, jeugd, enz., enz.

Dit is zijn geleende lichaam.

MEMO NO. 2

Enkele voorvallen voor het boek

Een ronde toren in vroege tijden gebruikt door de vuur-aanbidders in Ierland en op andere eilanden. Een tempel is daaraan verbonden; vreemd bouwwerk — één priester en één neofiet.

Mensen onder de toren komen het tempelterrein op want de religie verkeert in verval.

Op de top van de toren staat de neofiet, die wanneer hij wordt geconfronteerd met de heersende scepsis zich vasthoudt aan het dode geloof en aan de grote priester. Zijn plicht is om een vuur op de toren brandende te houden met aromatisch hout. Hij buigt zich over het vuur; het brandt slecht; het hout lijkt groen; hij blaast erop; het brandt enigszins; hij hoort de stemmen van hen die redetwisten en de verkopers beneden; gaat naar de toren en staart naar de andere kant terwijl het vuur langzaam uitgaat. Hij is een jongeman met een bijzondere gelaatsuitdrukking, niet mooi maar met een krachtig gezicht; intense ogen, lang donker haar, en in de verte starende grijsachtige ogen wat ongebruikelijk is bij dat soort haar. Zijn huid is bleek en er straalt een veranderlijk licht vanuit. Een gevoelig gezicht; bloost gemakkelijk maar is af en toe ernstig. Terwijl hij nog staart gaat het vuur uit. Juist dan komt een lange oude man de trap

op en gaat bovenop de toren aan de andere kant staan; hij kijkt naar het vuur en dan naar de jongeman en onttrekt zijn blik geen moment daaraan. Het is een strenge krachtige dwingende blik. Hij is heel lang, heeft donkere ogen, grijs haar en een lange baard. De jongeman voelt zijn blik en keert zich om en ziet dat het vuur volledig uit is, terwijl het laatste kleine wolkje rook ervan langs de toren wegzweeft. Ze kijken elkaar aan. In het gezicht van de jongeman zie je de wanhopige eerste impuls om een excuus te maken, en dan de plotselinge gedachte dat excuses nutteloos zijn want kinderachtig, want hij kende zijn plicht – om de kleine spiraal van rook die hemel en aarde altijd met elkaar verbindt in stand te houden, in de hoop, hoe vergeefs ook, dat zo het oude tijdperk op een magische manier ertoe zou kunnen worden gebracht terug te keren. De oude man heft zijn hand op, wijst van de toren af en zegt ‘ga’. De jongeman gaat naar beneden.

II. *Een strijd.* – In het heetst van de strijd is een jonge soldaat tot de tanden gewapend, en hij vecht alsof het niet uitmaakt of hij wint of verliest, sterft of blijft leven. Vreemde wapens, geluiden en wolken.

Gewond, er stroomt bloed. Het is de jongeman van de toren. Hij zinkt ineem en wordt gevangengenomen. In een cel, veroordeeld, want ze vrezen zijn geestelijke macht. Conflict tussen het laatste overblijfsel van de oude religie en het nieuwe, zelfzuchtige geloof.

Wordt naar zijn terechtstelling gebracht. Twee beulen. Ze binden hem staande vast en staan achter en naast hem; ieder houdt een lang recht wapen vast met een gekromd bot blad, gekromd om rond de nek (te passen?). Ze staan tegenover elkaar en plaatsen die gekromde botte bladen zodat ze zijn nek vasthouden als twee kromstaven. Ze trekken – een weerzinwekkend geluid: zijn hoofd dat met geweld vlak

langs de schouders is afgerukt laat een gekartelde rand achter. Het lichaam wankelt en valt. Het was de manier waarop ze met geweld een einde maakten aan een edele ziel zodat deze volgens hen voor eeuwen gebonden zou blijven aan de astrale sfeer van de aarde.

III. Weer die jongeman. Hij nadert een oude man (van de toren). De jongeman houdt perkamenten en bloemen in zijn hand, wijst op de perkamenten en vraagt om uitleg. De oude man zegt, 'Nu niet; wanneer ik terugkom zal ik het je vertellen'.

Aantekening. – Houd dit, Julius.

W.Q.J.
Z.L.Z.

Op het volgende pakje met aantekeningen staat het ene woord: 'Boek'. Dan volgen vier regels in steno. Hierna de woorden:

'Voorvallen die door beelden zijn leven in andere tijden laten zien; de torens; de strijd; de dood; het zoeken naar kennis en het gevoel dat door de bloemen wordt uitgedrukt.'

Eusebio Rodrigues de Undiano was een notaris in Spanje die tussen de eigendommen van zijn vader veel oude perkamenten vond, geschreven in een taal die hem onbekend was. Hij ontdekte dat het Arabisch was, en om ze te ontcijferen leerde hij die taal. Ze bevatten het verhaal.

Aantekening. – Geen ingewijden; alleen Lytton.

Eusebio de Undiano is maar een van de oude kameraden die in Spanje werd wedergeboren en die zoals Nicodemus op zoek is naar licht.

Aantekening. – Ja.

Eusebio de Undiano vindt in de perkamenten van zijn vader de bevestiging van wat het bezit van het lichaam hem vaak heeft verteld.

Aantekening. – Ja.

Deze persoon in het lichaam maakte zijn naam nooit aan iemand bekend en heeft geen naam.

Een autobiografisch verhaal? Nee? *Ja!* Verteld door iemand die erdoor werd getroffen; door een bewonderaar die iets vermoedde? Nee; want dat is een gerucht; het bewijs is onvolledig, terwijl hij die het zelf vertelt òf oprecht is òf het is slechts een krankzinnige fantasie. Het is beter krankzinnig te zijn dan het werktuig van een ander.

Blijf bij de toren en het verhaal over het onthoofden. Laat hem die jongeman zijn en na het verlies van zijn hoofd dwaalt hij in kāmaloḳa en ziet daar de oude man die werd vermoord op de toren kort nadat het vuur was uitgegaan. De oude man vertelt hem dat hij alles zal vertellen wanneer ze naar de aarde terugkeren.

Hij zwerft rond in de omgeving van de toren en verlangt om te worden wedergeboren, totdat hij op een dag vage gedaanten plotseling ziet verschijnen en verdwijnen. Ze zijn niet gekleed zoals zijn landgenoten hier beneden op aarde. Dit houdt aan. Ze schijnen vriendelijk en bekend, de ene vraagt hem met hem mee te gaan; hij weigert. Ze zijn machtiger dan hij, en toch dwingen ze hem niet maar tonen hem hun macht. Op een dag spreekt één tot hem; hij weigert opnieuw tenzij iets erop zou duiden dat hij zou moeten gaan. Maar dan hoort hij het geluid van een bel, zoals hij nog nooit heeft gehoord. Het trilt door hem heen en het schijnt herinneringen op te roepen aan het vreemde verleden, en een ogenblik later stemt hij in te gaan.

Ze bereiken Zuid-India en daar ziet hij de oude man van de toren, die hij aanspreekt, en opnieuw stelt hij de brandende vraag over het perkament. De oude man zegt weer hetzelfde als tevoren en voegt eraan toe dat hij beter weer naar de wereld kan komen op die plaats.

Duisternis en stilte. Heldere, warme dag. Het ontbreken

van regen. Na naar de oude man te hebben geluisterd stemt hij innerlijk in om daar een leven aan te nemen en al snel steekt er een hevige storm op, de regen slaat neer, hij voelt dat hij naar de aarde wordt gedragen en zich in diepe duisternis bevindt. Een sterk geluid rondom hem. Het is het geluid van groeiende planten. Dit is een rijstveld met wat sesamkruid ertussen. Vocht daalt neer en veroorzaakt het uitdijen; hij kijkt om zich heen, alles is beweging en leven. Ingesloten in een korrel rijst betreurt hij zijn lot. Hij wordt geboren in het huis van een brahmaan.

Aantekening. – Zouden we moeten ingaan op het vraagstuk van reïncarnatie via de wolken en de regen en het zaad en dus van het zaad van de mens?

Hij is de jongeman. Hij weet veel. Hij sterft als hij negentien is. Vreemde vormen rond zijn bed die hem vasthouden. Ze dragen hem terug naar het land van de torens. Hij herkent het weer en ziet dat er eeuwen zijn verstreken sinds het vuur is uitgegaan, en in de lucht neemt hij vreemde gedaanten waar en ziet onophoudelijk een hand als van het lot, die wijst naar het eiland. De torens zijn verdwenen, de tempels en de monumenten. Alles is veranderd. Ze brengen hem naar een volkrijke stad en terwijl hij nadert ziet hij boven één huis grote onrust in de lucht. Gedaanten bewegen. Heldere lichtflitsen, en dampwolken als van rook. Ze gaan de kamer binnen, en op het bed ligt het lichaam van een jongetje voor wie alle hoop is opgegeven, en familieleden huilen. Zijn gidsen vragen hem of hij dat lichaam wil lenen dat op het punt staat om te worden verlaten en het te gebruiken ten bate van hun loge. Hij stemt daarmee in. Ze waarschuwen hem voor de risico's en gevaren.

De ademhaling van de jongen stopt en zijn ogen sluiten zich, en er wordt een heldere flits gezien die zich van het

(lichaam) verwijdert. Hij ziet dat het bloed langzamer stroomt. Zij helpen hem voort, en hij bevindt zich weer in het donker. De jongen komt weer tot leven. De arts krijgt weer hoop. 'Ja; hij zal herstellen, met de nodige zorg.' Hij herstelt gemakkelijk. Verandering in zijn karakter. Voelt zich vreemd in zijn omgeving, enz.

De plaats in India waarheen hij na de dood ging die ook nu er plotseling weer was (hoe?). Een groot wit gebouw. Glinsterend marmer. Een trap. Zuilen. Een gat dat een geelachtige gloed heeft en er uitziet als water. Instructie over het werk dat moet worden gedaan, en de reis naar het land van de toren, op zoek naar een lichaam om te lenen. Over lichamen die door de bewoner zijn verlaten en die zouden kunnen leven als dat goed werd begrepen en als zo'n lichaam goed werd verbonden met een nieuwe ziel. Het verschil tussen zo'n geboorte en een gewone geboorte waarbij de ziel werkelijk het lichaam bezit, en tussen die lichamen van krankzinnige mensen die niet verlaten zijn maar waarvan de eigenaar in feite erbuiten leeft. Lichamen van krankzinnigen worden niet gebruikt omdat het organisme zelf niet in orde is, en voor de ziel van een gezond mens nutteloos zou zijn.

Aantekening. – Julius; houd deze. Ik zal ze nu en dan sturen. Maar kom bij mij terug voor je weggaat, zodat ik de beschikking erover kan houden. Het plan kan veranderen. Het thema staat in de titel die ik je heb gegeven.

Aantekening. – Niemand die niet bewust het dubbelleven heeft geleid van iemand die een lichaam gebruikt en bezit dat niet het zijne is, kan de zielenstrijd kennen die iemand zo vaak moet doormaken wanneer dit het geval is. Ik ben niet de oorspronkelijke eigenaar van dit lichaam dat ik nu gebruik. Het werd gemaakt voor een ander, en werd korte

tijd door hem gebruikt, maar in de beroering van de ziekte verliet hij het om het te laten begraven, en het zou ter aarde zijn besteld als ik het niet onder mijn hoede had genomen, de verzwakte energieën ervan geen nieuw leven had ingeblazen en het niet gedurende enkele jaren van beproeving door ziekte en ongelukken had bijgestaan. Maar de eerste eigenaar was niet lang genoeg in dit lichaam geweest om daarin vervelende ziektekiemen te zaaien; hij liet een erfenis na van een goede afstamming en een schitterend doorzettingsvermogen. Dat hij deze vorm die zo goed aangepast was om in te leven zou hebben verlaten schijnt op zijn minst onvoorstelbaar, tenzij hij deze niet kon gebruiken, ziek of gezond, voor een of meer van zijn eigen doeleinden. In ieder geval is het lichaam nu van mij, maar terwijl ik op het eerste gezicht dacht dat het een hele aanwinst was, zijn er vaak momenten dat ik wenste dat ik niet op die manier gebruik had gemaakt van het lijf van een ander, maar op de gewone manier tot leven was gekomen.

EEN PAAR GEBEURTENISSEN VOOR HET BOEK

Voorval van de brief en het plaatje.

Er was een heel merkwaardige oude man (voldoende beschrijving om toe te voegen).

Stuurde een kleine kaart waarin een plaatje zat, een gezicht, en daaroverheen scheen een dun velletje papier te zijn geplaatst, langs de zijkanten aan de achterkant geplakt. Hij vroeg of ik hem iets kon vertellen over de afbeelding die door het dunne papier zichtbaar was. Omdat ik erg nieuwsgierig was, tilde ik het dunne papier op, en onmiddellijk scheen er vanaf de onderkant een rode cirkel te worden afgedrukt rond het hoofd op het karton. In één geval werd deze cirkel zwart en dat gebeurde ook met de hele ruimte

erbinnen waaronder het gezicht dat daardoor verdween. In het andere geval scheen de rode cirkel aan de binnenkant in brand te vliegen, en dan verbrandde het hele omringde gedeelte. Bij het onderzoeken van het dunne papier aan de onderkant werden sporen gevonden van een cirkel, alsof er een smeerseltje was.

Hij lachte en zei dat nieuwsgierigheid niet altijd werd beloond.

Nam het mee naar verschillende scheikundigen in Parijs, die zeiden dat ze geen substantie kenden die dit zou veroorzaken. De oude scheikundige in Ierland zei dat er een heel vernietigende stof die fluorine heet op deze manier zou kunnen vrijkomen en het veroorzaken, maar dat die stof alleen aan scheikundigen en analisten bekend was.

(Opmerking van de samensteller. – Tijdens zijn reizen ontmoette Judge veel vreemde mensen en zag enkele heel bijzondere dingen. Af en toe vertelde hij over een ervan die in de roman zou moeten worden opgenomen, maar juist op deze onvolledige en vage manier. Wanneer hem werd gevraagd meer te vertellen, glimlachte hij en schudde zijn hoofd en zei: ‘Nee, nee; kleine broeders moeten het afmaken.’)

Nog een voorval

De tempel op de plek van de huidige stad Kāñcīpuram stond op het punt om te worden gewijd en de vaste priesters waren allen klaar voor de ceremonie. Kleinere ceremoniën hadden plaatsgevonden bij het leggen van de hoeksteen, maar dit zou die gebeurtenis in belang overtreffen. Een grote groep gelovigen had zich verzameld, niet om hun nieuwsgierigheid te bevredigen maar om de geestelijke voordelen

van de gebeurtenis te ontvangen, en ze vulden het gebouw zodat ik niet naar binnen kon. Ik was dus gedwongen om juist op de drempel van de deur te staan, en dat was, zoals ik achteraf ontdekte, de beste plek die ik had kunnen uitzoeken als ik van tevoren had geweten wat er zou gebeuren. Enkele dagen tevoren was een groot aantal rondtrekkende asceten aangekomen en had een kamp opgeslagen op een plek bij de tempel, maar niemand had veel aandacht hieraan besteed omdat ze gewend waren om zulke mensen te zien. Er was niets onnatuurlijks aan deze mensen, en het enige dat kon worden gezegd was dat er een geheimzinnig soort atmosfeer om hen hing, en een paar kinderen verklaarden dat op een avond geen van de bezoekers in hun kamp kon worden aangetroffen en dat er ook geen sporen waren dat daar mensen waren geweest, maar ze werden niet geloofd, omdat de asceten er de volgende ochtend zoals gebruikelijk waren. Twee oude mannen in de stad zeiden dat de bezoekers deva's waren in hun 'illusievorm', maar er was te veel opwinding over de wijding om veel aandacht aan het onderwerp te besteden. Door de gebeurtenis kregen de oude mannen echter gelijk.

Op het moment dat de mensen in de tempel verwachtten dat de priesters zouden aankomen, verscheen de hele groep asceten bij de deur met aan hun hoofd een man als een wijze die er schitterend uitzag, en ze gingen het gebouw op de gebruikelijke plechtige manier van priesters binnen. Toen deze laatsten aankwamen zorgden ze niet voor opschudding, maar namen die plaatsen in die ze maar konden en zeiden eenvoudig: 'ze zijn de deva's.' De vreemdelingen gingen door met de ceremoniën en al die tijd vulde een licht het gebouw en vanuit de lucht zweefde er muziek boven de met ontzag vervulde gelovigen.

Toen het tijd was om te vertrekken, volgden ze allemaal

de leider in stilte naar de deur. Ik kon naar binnen kijken, en omdat ik bij de deur stond kon ik ook naar buiten kijken. Alle asceten kwamen bij de deur maar geen van hen zag je erdoor gaan, en geen van hen werd ooit door iemand in de stad teruggezien. Op de drempel losten ze op. Het was hun laatste verschijnen, want de schaduw van de donkere eeuw lag op de mensen, en belemmerde dat zulke dingen in de toekomst werden gezien. De gebeurtenis was jarenlang het onderwerp van gesprek, en het werd allemaal opgetekend in het archief van de stad.

IN EEN GELEEND LICHAAM

Ik moet je eerst vertellen wat er met me gebeurde in dit huidige leven omdat ik je in dit leven vertel over veel van mijn andere levens.

Ik was gedurende vele levens op aarde in verschillende landen een eenvoudige student van onze verheven filosofie, en toen ontwikkelde zich tenslotte in mij een verlangen om actief daarvoor te werken. Dus ik stierf weer zoals zo vaak tevoren en werd wedergeboren in de familie van een rāja, en na verloop van tijd kwam ik na zijn dood op zijn troon te zitten.

Twee jaar na die droevige gebeurtenis zocht op een dag een oude rondtrekkende brahmaan me op en vroeg of ik gereed was om mijn geloften uit lang vervlogen levens na te komen, en eropuit te gaan om voor mijn oude meester in een ver land wat werk te doen. Omdat ik dacht dat dit alleen maar een reis betekende zei ik ja.

‘Ja’, zei hij, ‘maar het is niet alleen een reis. Je zal daardoor iedere dag en ieder jaar dan hier dan daar zijn. Vandaag hier, vanavond daar.’

‘Wel’, antwoordde ik, ‘ik zal zelfs dat doen, want mijn

geloften hadden geen voorwaarden en de meester gebiedt'.

Ik kende het ordeteken, want de oude brahmaan gaf me het teken dat op mijn voorhoofd staat. Hij had mijn hand genomen, en terwijl hij deze bedekte met zijn lendendoek, maakte hij onder die doek het teken in de palm van mijn hand zodat het mij in lijnen van licht duidelijk voor ogen stond.

Hij ging weg zonder een woord, zoals je weet dat ze dat zo vaak doen, en liet mij in mijn paleis. In de warmte viel ik in slaap met alleen de trouwe Gopal naast mij. Ik droomde en dacht dat ik aan het bed stond van nog maar een kind, een jongen, in een ander land dat mij onbekend was behalve dat de mensen eruitzagen zoals ik Europeanen kende. De jongen lag daar alsof hij stierf, en familieleden stonden allemaal rond het bed.

Door een vreemd en onweerstaanbaar gevoel werd ik tot dichterbij het kind aangetrokken, en een ogenblik voelde ik in deze droom alsof ik op het punt stond het bewustzijn te verliezen. Met een schok werd ik wakker in mijn eigen paleis – op de mat waar ik in slaap was gevallen, met alleen Gopal bij me en geen geluid dan het gehuil van jakhalzen aan de rand van het terrein.

'Gopal', zei ik, 'hoe lang heb ik geslapen?'

'Vijf uur, meester, nadat een oude brahmaan is vertrokken, en de nacht is bijna om, meester.'

Ik stond op het punt hem iets anders te vragen toen de slaap mijn zintuigen weer overmande, en opnieuw droomde ik over het kleine stervende kind in een vreemd land.

Het tafereel was een beetje veranderd, andere mensen waren binnengekomen, er was daar een dokter, en de jongen zag eruit – ik droomde zo levendig – alsof hij dood was. De mensen waren aan het huilen, en zijn moeder knielde bij zijn bed. De dokter legde zijn hoofd een ogenblik op de

borst van het kind. Wat mijzelf betreft, ik werd weer dichter naar het lichaam aangetrokken en dacht dat het toch erg vreemd was dat de mensen mij helemaal niet opmerkten. Ze gedroegen zich alsof er geen vreemdeling was, en ik keek naar mijn kleding en zag dat die oosters en voor hen ongevoelen was. Een magnetische lijn scheen me naar het lichaam van het kind te trekken.

En nu zag ik de oude brahmaan naast me staan. Hij glimlachte.

‘Dit is het kind’, zei hij, ‘en hier moet je een deel van je geloften nakomen. Snel nu! Er is geen tijd te verliezen, het kind is bijna dood. Deze mensen beschouwen hem al als een lijk. Zie je, de dokter heeft de noodlottige woorden gesproken, ‘hij is dood!’ ’

Ja, ze waren aan het huilen. Maar de oude brahmaan legde zijn handen op mijn hoofd; ik gaf mij over aan zijn aanraking en voelde in mijn droom dat ik in slaap viel. Een droom in een droom. Maar ik werd wakker in mijn droom, maar niet op mijn mat met Gopal bij me. Ik was die jongen dacht ik. Ik keek door zijn ogen, en dichtbij me hoorde ik iets alsof zijn ziel met een zucht van verlichting naar de ether was weggeglip. De dokter keerde nog eens terug en ik opende mijn ogen – zijn ogen – en keek naar hem.

De dokter deinsde terug en werd bleek. Tegen een ander hoorde ik hem fluisteren ‘automatische zenuwreactie’. Hij kwam naderbij, en door de intelligentie in dat oog schrok hij zo dat hij verbleekte. Hij zag de oude brahmaan niet die over dit lichaam waarin ik me bevond strijkbewegingen maakte waardoor ik grote golven van warmte en leven over mij – of over de jongen – heen voelde rollen.

En toch scheen dit alles nu werkelijk, alsof mijn identiteit zich had verenigd met de jongen.

Ik was die jongen en nog verward; vage dromen schenen

door mijn brein te schieten over een ander gebied waar ik dacht weer te zijn, en een trouwe dienaar had die Gopal heette; maar dat moet een droom zijn, dit de werkelijkheid. Want zag ik niet mijn moeder en vader, de oude dokter en het kindermisje dat zo lang in ons huis was bij de kinderen Ja; dit is natuurlijk de werkelijkheid.

En toen glimlachte ik zwakjes, waarop de dokter zei:

‘Heel wonderlijk. Hij is weer tot leven gekomen. Hij zal misschien toch leven.’

Hij voelde de langzaam kloppende pols en merkte dat het ademen begon en dat de levenskracht opnieuw scheen terug te keren tot het kind, maar hij zag de oude brahmaan niet in zijn illusieliĳaam die luchtstromen van leven over het liĳaam van deze jongen liet gaan, die droomde dat hij een rāja was geweest met een trouwe dienaar Gopal. Toen scheen in de droom de slaap mij te overvallen. Een gevoel van vallen, vallen kwam in mijn brein, en met een schok werd ik wakker in mijn paleis op mijn eigen mat. Toen ik me omdraaide om te zien of mijn dienaar er was, zag ik hem staan alsof hij vol angst en verdriet over mij was.

‘Gopal, nogmaals, hoe lang heb ik geslapen?’

‘Het is net ochtend, meester, en ik was bang dat u naar de gebieden van Yama was gegaan en uw eigen Gopal had achtergelaten.’

Nee, ik sliep niet. Dit was werkelijkheid, dit rijk was van mij. Dus ging deze dag voorbij zoals alle dagen behalve dat de droom van de kleine jongen in een ander land de hele dag in mijn gedachten bleef tot de avond toen ik me slaperiger voelde dan gewoonlijk. Ik sliep opnieuw en droomde.

Dezelfde plaats en hetzelfde huis, alleen was het daar nu ochtend. Wat een vreemde droom dacht ik te hebben gehad; toen de dokter binnenkwam met mijn moeder en

zich over me heen boog, hoorde ik hem zachtjes zeggen:

‘Ja, hij zal herstellen. De nacht slapen heeft hem goed gedaan. Neem hem, zodra hij dat kan, naar het platteland waar hij het gras kan zien en erop lopen.’

Terwijl hij sprak zag ik achter hem de gedaante van een man die een tulband droeg en uit een ander land leek te komen. Hij zag eruit zoals de plaatjes van brahmanen die ik in boeken had gezien voor ik ziek werd. Toen werd het voor mij allemaal vaag en ik vertelde mijn moeder: ‘Ik heb twee dromen gehad in twee nachten, beide keren dezelfde. Ik droomde dat ik een koning was en één trouwe bediende had met wie ik begaan was want ik mocht hem heel graag, en het was maar een droom en beide waren verdwenen.’

Mijn moeder stelde me gerust, en zei: ‘Ja, ja, mijn schat.’

En zo verliep die dag zoals dagen verlopen voor zieke kinderen, en vroeg in de avond viel ik vast in slaap als een jongen in een ander land, in mijn droom, maar ik droomde niet meer dat ik een koning was, en zoals tevoren scheen ik te vallen tot ik weer wakker werd op mijn mat in mijn eigen paleis met Gopal die naast me zat. Voordat ik kon opstaan kwam de oude brahmaan binnen, die was weggegaan, en ik stuurde Gopal heen.

‘Rāma’, zei hij, ‘als jongen zul je niet dromen dat je een rāja bent maar nu moet je weten dat je iedere nacht als je als koning slaapt, wakker zult zijn als de jongen in een ander land. Doe je plicht goed en faal niet. Het zal wat jaren duren, maar de nooit stoppende wagen van de tijd rolt voort. Onthoud mijn woorden’, en toen vertrok hij door de openstaande deur.

Dus wist ik dat die dromen over een zieke jongen in een ander land niet alleen maar dromen waren maar dat ze herinneringen waren, en ik was gedoemd iedere nacht dat kleine kind tot leven te wekken dat juist uit het graf was

opgestaan, zoals zijn familieleden dachten, maar ik wist dat zijn bewustzijn dat jarenlang niet zelf zou weten, maar zich altijd vreemd zou voelen in zijn omgeving, want, inderdaad, die jongen zou ikzelf zijn vanbinnen en hem aan de buitenkant, terwijl zijn vrienden niet zouden zien dat hij was weggevlucht en dat een ander zijn plaats had ingenomen. Elke nacht zou ik als slapende rāja die had geluisterd naar de woorden van wijzen, een onwetende jongen in een ander land zijn, tot ik na verloop van jaren en door onverminderd volgehouden inspanning had geleerd om twee levens tegelijk te leiden. Toch leek de gedachte aanvankelijk verschrikkelijk dat hoewel mijn leven als een opgroeiende jongen in dat andere land niet zou worden verstoord door vage dromen van onafhankelijke macht als een rāja, ik altijd, als ik op mijn mat wakker werd, een duidelijke herinnering zou hebben aan wat eerst alleen dromen schenen te zijn dat ik koning was, waarbij ik me helder bewust was dat ik, terwijl mijn trouwe dienaar over mijn slapende vorm waakte, in een geleend lichaam zou rondlopen, weerspanning als de wind. Dus als jongen zou ik me gelukkig kunnen voelen, maar als koning misschien ellendig. En dan nadat ik gewend zou zijn geraakt aan dit dubbele leven, zouden mijn buitenlandse gedachten en gewoonten het lichaam van de jongen misschien zo domineren dat een bestaan daar vol pijn zou worden door de worsteling met een omgeving die geheel in strijd is met de denker daarbinnen.

Maar een gelofte die eenmaal is gemaakt moet worden nagekomen, en vader tijd verslindt alle dingen en altijd de eeuwen.

William Quan Judge

William Quan Judge, zoon van Alice Mary Quan en Frederick H. Judge, werd geboren in Dublin, Ierland, op 13 april 1851. Zijn moeder stierf op jonge leeftijd, bij de geboorte van haar zevende kind. De jongen werd opgevoed in Dublin tot zijn dertiende jaar, toen de vader met zijn moederloze kinderen naar de Verenigde Staten verhuisde; hij boekte passage op de 'City of Limerick' van de Inman Line, die op 14 juli 1864 in de haven van New York aankwam. Over zijn kinderjaren is weinig te zeggen, hoewel we horen over een gedenkwaardige ziekte toen hij zeven jaar was; een ziekte die dodelijk zou moeten zijn. De arts verklaarde dat de kleine patiënt aan het sterven was, en daarna dood; maar tijdens de uitbarsting van verdriet die op de aankondiging volgde werd ontdekt dat het kind weer tot leven was gekomen, en dat alles goed was met hem. Tijdens zijn herstel vertoonde de jongen begaafdheden en kennis die nooit eerder waren vertoond, waardoor hij verbazing wekte en zijn ouders zich afvroegen wanneer en hoe hij al die nieuwe dingen had geleerd. Hij scheen dezelfde, en toch niet dezelfde; moest door zijn familie opnieuw aandachtig worden bekeken, en terwijl niemand wist dat hij ooit had leren lezen, zien we dat hij vanaf zijn herstel op zijn achtste jaar de inhoud verslindt van alle boeken die hij in handen kon krijgen over mesmerisme, frenologie, karakterlezen, religie, magie, rozenkruisers, en diep opgaat in het Boek Openbaring, waarbij hij de wer-

kelijke betekenis ervan probeert te achterhalen. Vader Judge en zijn kinderen leefden korte tijd in het Old Merchants' Hotel in Cortland Street, New York: daarna in 10th Street, en vervolgens vestigde hij zich in Brooklyn. William begon in New York te werken als klerk, en trad daarna toe tot het advocatenkantoor van George P. Andrews die later rechter werd bij het Hoogste Gerechtshof van New York. Daar studeerde de jongen rechten, en woonde bij zijn vader die kort daarna stierf. Toen William Q. Judge in april 1872 meerderjarig werd, werd hij staatsburger van de Verenigde Staten. In mei van dat jaar werd hij toegelaten tot de orde van advocaten van New York. Zijn opvallende karaktereigenschappen als advocaat, in het uitoefenen van bedrijfsrecht dat zijn specialiteit werd, waren zijn gedegenheid, zijn onwankelbare doorzettingsvermogen, en zijn ijver waarmee hij bij zowel werkgevers als cliënten respect afdwong. Zoals toen en ook later over hem werd gezegd: 'Judge zou van hier naar India over hete ploegscharen lopen om zijn plicht te doen'. In 1874 trouwde hij met Ella M. Smith, uit Brooklyn, bij wie hij één kind had, een dochter, waarvan de dood op jeugdige leeftijd voor beiden lang een bron was van diep, hoewel stil, verdriet. Dhr. Judge in het bijzonder hield veel van kinderen, en bezat de gave om ze rond zich te verzamelen, zowel in het openbaar – zoals op het dek van een stoomschip – als in besloten kring, en dit zonder enige zichtbare moeite of inspanning van zijn kant. Waarheen hij ook ging, men zag dat kinderen naar hem toe kwamen, en snel waren ze geheel in beslag genomen door hun nieuwe vriend.

Het echtpaar Judge woonde tot 1893 in Brooklyn, en verhuisde toen naar New York om dichterbij het Theosofische Hoofdkwartier te zijn, toen Judge voor het eerst zijn zware taak in de advocatuur opgaf om zich geheel aan theosofisch werk te wijden.

Kort na zijn huwelijk hoorde Judge op de volgende manier over Mw. Blavatsky. Hij kreeg een boek in handen dat hem zeer interesseerde. Dit was *People from the Other World* [Mensen uit de andere wereld] van H.S. Olcott. Judge schreef aan kolonel Olcott en vroeg het adres van een goed medium, want op dat moment was de tijd van occult onderzoek en speculatie nog maar net begonnen, en de ervaringen van talrijke mensen, onder wie die van Mw. Blavatsky in de 'Eddy Homestead' waren het gesprek van de dag. Judge werd uitgenodigd H.P.B. op te zoeken toen er zich geen medium aanmeldde, en zo werd in deze incarnatie de band gevormd waarvan H.P.B. later verklaarde dat die al 'sinds eonen' bestond. Vanaf dat ogenblik bracht Judge veel tijd door met H.P.B. op Irving Place, New York: hij was een van een aantal mensen dat aanwezig was in haar vertrekken toen ze op een avond zich tot hem richtte en zei: 'Vraag Olcott om een Society op te richten'. Dit werd onmiddellijk gedaan. Judge werd voorzitter gemaakt en nomineerde kolonel Olcott als vaste voorzitter, en werd zelf genomineerd als secretaris. Dit was het begin van de Theosophical Society, op 7 september 1875.

Toen Mw. Blavatsky naar India ging, bleef Judge achter om de TS in New York zo goed mogelijk voort te zetten, een erg moeilijke taak toen zij die toen de centrale figuur was het toneel had verlaten, en de nieuwsgierigheid en belangstelling die zij had gewekt door haar oorspronkelijke en opvallende missie was weggeëbd. De TS moest vanaf dat moment blijven bestaan op grond van haar filosofische basis, en dit bereikte Judge door zich jarenlang in te spannen en koppig door te zetten. Vanaf zijn drieëntwintigste jaar tot zijn dood gaf hij zijn beste krachten en al de vurige energie van zijn onverschrokken ziel aan dit werk. We hebben een beeld van hem in woorden, waarbij hij bijeenkomsten opent, een

hoofdstuk uit de *Bhagavad Gītā* leest, de notulen bijhoudt, en alle kleine details daarvan behandelt, alsof hij niet de enig aanwezige persoon was; en dit deed hij keer op keer, vastbesloten om een Society te vormen. Beetje bij beetje verzamelde hij om zich heen een aantal ernstige zoekers, waarvan sommigen nog steeds in New York en in andere afdelingen werken, en door zijn niet aflatende arbeid bouwde hij de TS in Amerika op, en hielp de Beweging ook in alle delen van de wereld, en kreeg van de meester de naam 'reanimator van theosofie in Amerika'. Zijn motto in die tijd was 'bekendmaken, niet speculeren'. 'Theosofie', zei hij, 'is een roep van de ziel'.

Het werk ging eerst langzaam, en de geestdriftige discipel maakte zelfs meer dan het gebruikelijke lijden, het gevoel van eenzaamheid en verlatenheid door; zoals H.P.B. over hem opmerkt: 'van alle chela's lijdt hij het meest, en vraagt, of zelfs verwacht, het minst'. Maar de schaduw trok weg, en in 1888 zien we dat H.P.B. over hem schrijft, 'al dertien jaar een chela in wie vertrouwen wordt gesteld'; en 'het belangrijkste en enige instrument van de Dzyan in Amerika'. (Dit is de Tibetaanse naam voor wat we de loge noemen.)

Judge ging ook naar Zuid-Amerika, waar hij veel vreemde dingen zag, en Chagres-koorts opliep, die verschrikkelijke kwelling waarvan het effect het slachtoffer gedurende een heel leven achtervolgt. Ook naar India waar hij enige tijd bij H.P.B. was. Later was hij bij haar in Frankrijk en Engeland, en altijd gericht op het werk van de TS. Hij gaf lezingen in beide landen; startte het tijdschrift *The Path*, en vulde alle tekorten ervan aan en zette de verschillende activiteiten ervan voort, evenals die van de TS. Hij schreef onophoudelijk; opende de deuren van de kranen wijd voor een ernstige beschouwing van theosofie; hij gaf overal in de Verenigde Staten lezingen en deed het werk van

een aantal mensen. Zijn gezondheid was broos; een dag zonder pijn was iets heel zeldzaams voor hem. Hij had ook zijn verdriet, waarbij de dood van zijn enige kind het moeilijkste was. Maar de opgewektheid van zijn gemoed, zijn onverschrokken energie, lieten hem nooit in de steek, en hij was de motor van de activiteit van al zijn medeleden. Voor hen die hem om advies vroegen in de crises die de boom van de TS plachten te schudden zou hij als antwoord geven: 'Werk! Werk! Werk voor theosofie!' En toen tenslotte het grote ver raad hem ten deel viel, en enkelen van hen die hij had opgebeurd en gediend en had geleerd *hoe* te werken, ernaar streefden hem te ondermijnen en uit de Society te stoten, onwetend van hun eigen beperkingen, bewaarde hij de vereiste stilte van de ingewijde; hij boog zijn weerloze hoofd voor de wil en de wet, en ging met een vriendelijk en sereen hart door de wateren van verbittering, getroost door het respect en vertrouwen van de gemeenschap waarin hij zijn leven had gestoken, en door de duizenden studenten die hem kenden en van hem hielden: hij spoorde iedereen aan tot vergevensgezindheid en hernieuwde pogingen: hij herinnerde ons eraan dat er velen waren die zich hadden aangesloten bij de onbroederlijkheid van zijn tegenstanders die na verloop van tijd zelf zouden inzien en begrijpen hoeveel kwaad ze het werk hadden gedaan door daden te verrichten waarvan ze op dat moment de volle draagwijdte niet begrepen; hij smeekte ons gereed te zijn om die dag tegemoet te zien en de uitgestrekte handen te grijpen die dan naar ons zouden worden uitgestoken door hen die onwetend hadden gedeeld in het onrecht dat hem was aangedaan, en via hem aan ons allen. In dit vertrouwen ging hij over naar gene zijde. Op 21 maart 1896 ontmoette hij de 'welsprekende, rechtvaardige en machtige dood'.

Tot zover over de openbare en materiële feiten van zijn leven. Er is veel meer dat ongezegd moet blijven. Zijn claim op ons was die van het werk. Het werk was zijn ideaal. Hij waardeerde mannen en vrouwen alleen op grond van hun theosofische werk, en de juiste geest waarin dat werk werd gedaan. Hij beschouwde juist denken als het beste in het werk. Hij werkte met iedereen die wenste werk te verrichten in de werkelijke zin, ongeacht of dit persoonlijke vrienden waren, vreemdelingen, of actieve of geheime vijanden. Vele keren was bekend dat hij energiek samenwerkte met hen die hem aanvielen, of die een aanval planden in een veronderstelde verborgenheid, en zijn glimlach als hierover een opmerking werd gemaakt was iets om altijd te onthouden; die eigenaardige en vreemde glimlach, gevolgd door typisch Ierse humor. Maar om een adequaat beeld achter te laten van de onbekrompenheid en ruimdenkendheid van zijn natuur, lijkt het me het beste om aan deze korte en onwaardige schets enkele gedachten van zijn levenslange vrienden toe te voegen, die bijna alle kort nadat hij ons verliet zijn gepubliceerd.

* * * * * * *

Op bladzijde 77 van het eerste deel van de *Brieven* staat een brief van een adept, waaruit een bepaald gedeelte ('privé-instructie') is weggelaten. Dat weggelaten gedeelte luidt als volgt:

Is de keuze gemaakt? Dan zal Y. er goed aan doen om W.Q.J. op te zoeken en hem bekend te maken met deze brief. Gedurende de eerste twee jaar kan men geen betere gids hebben. Want als de 'TEGENWOORDIGHEID' bij hem is, weet hij heel goed wat anderen alleen maar vermoeden en 'raden'. . . . is nuttig voor 'The Path', maar er zouden grotere diensten kunnen worden verleend aan hem, die van alle chela's het meest lijdt en het minst verlangt, of zelfs verwacht.

(Als dit citaat in de oorspronkelijke brief wordt ingelast, kan het enorme belang ervan met betrekking tot Judge door de intuïtieve student worden beseft.)

‘In antwoord op je brief kan ik alleen het volgende zeggen: Als W.Q. Judge – de man die het meeste voor theosofie heeft gedaan in Amerika, die heel onzelfzuchtig heeft gewerkt in uw land, en altijd, zo goed hij dat kon, heeft gedaan wat de meester verlangt – alleen wordt gelaten in . . . en als de . . . Society in het algemeen en haar esoterici in het bijzonder hem alleen laten, zonder hun unanieme *morele steun*, wat veel meer is dan hun geld – dan zeg ik – laat ze gaan! Ze zijn GEEN theosofen; – als zoiets zou gebeuren, en Judge zou achterblijven om zijn strijd alleen te voeren, dan zal ik ze allemaal een eeuwig vaarwel toewensen. Ik zweer op de heilige naam van de MEESTER om het stof van mijn voeten van elk van hen af te schudden. . . . Ik kan me niet voorstellen dat op het kritieke moment van moeilijkheden en strijd . . . een *waar* theosoof een ogenblik zou aarzelen om W.Q.J. *openlijk* te steunen en zijn of haar protest zou aantekenen. Laten ze de brief van de meester lezen in het voorafgaande —. Alles wat ik over Judge heb gezegd was uit ZIJN woorden in ZIJN brief aan mij. . . . Doe met deze brief wat u wilt. Laat hem aan iedereen die u wilt lezen als mijn vaste overtuiging. . . .’

– H.P.B.

‘Het is nodig dat juist die zielen in wie we het meeste van de werkelijkheid hebben gevoeld ons moeten verlaten en in de duisternis verdwijnen, opdat we zullen leren dat niet zien, maar innerlijk contact, het ware bewijs is dat onze vriend er is; opdat we mogen leren dat het verdwijnen en uiteenvallen van het uiterlijke, zichtbare deel geen belemmering of nadeel is voor het werkelijke deel dat onzichtbaar is. Deze kennis, en het realiseren ervan in onze wil, worden met de

grootste moeite bereikt, ten koste van niet minder dan het verlies van onze beste vrienden; maar als de kosten hoog zijn, dan zijn de baten ook groot en onschatbaar, want het betekent niet minder dan een eerste overwinning op het hele universum, waarin we te weten komen dat er dat in ons is dat wat dan ook in het heelal onder ogen kan zien en het kan overwinnen en overleven, en stralend en triomferend uit de strijd tevoorschijn kan komen. Maar noch het heelal noch de dood zijn werkelijke tegenstanders want waar dan ook ze zijn alleen maar Leven, en wij zijn Leven.’ – C.J.

‘Hij was nooit kleingeestig, nooit zelfzuchtig, nooit verwaand. Hij zou zijn eigen plan zo laten vallen als er een beter naar voren werd gebracht, en was blij als iemand het werk dat hij had opgezet wilde voortzetten, en onmiddellijk zou hij nieuwe werkwijzen bedenken. Om door te gaan met het werk en de beweging vooruit te helpen scheen het enige doel in zijn leven te zijn. . . . Ik heb Judge zelf gekend, en dag in dag uit met hem samengewerkt, thuis, in de haast van het werk, in de lange dagen van het reizen door verlaten woestijnen of over de ongebaande oceaan, en met hem een afstand afgelegd die overeenkomt met tweemaal rond de aarde, . . . Voor iemand zoals ik is er niet de minste twijfel dat hij is verbonden met de grote loge en daarvoor werkt. Hij deed het werk van de meester zo goed mogelijk, en bracht zo het gebod van H.P.B. in praktijk om ‘de schakel onverbroken te houden’.

– J.D. BUCK

‘Er is geen enkele handeling in het leven van William Q. Judge die onder mijn aandacht is gekomen die ruikt naar zelfzucht of een verlangen om een of ander persoonlijk doel na te streven. . . . Misschien ben ik niet gekwalificeerd om de verdiensten als occultist over te brengen van de man van wie ik de nagedachtenis met zoveel dankbaarheid respec-

teer; maar ik kan tenminste spreken over wat er voor mijn ogen gebeurde in de gewone dingen van het leven, en in deze zaken heb ik steevast ontdekt dat hij een ziel is van onzelfzuchtigheid, eer, edelmoedigheid, en alle andere deugden die mensen zo waarden in anderen.'

— E.B. PAGE

'In de zomer van 1894 hadden we het voorrecht dat hij enkele weken in ons huis logeerde, en sinds die tijd bracht hij tenminste één avond per week bij ons door tot zijn ziekte hem dwong New York te verlaten. . . . Dag in dag uit kwam hij terug van kantoor, lichamelijk en geestelijk volkomen uitgeput, en nacht na nacht lag hij wakker en bestreed de pijlen van verdachtmaking en twijfel die vanuit de hele wereld op hem werden afgevuurd. Hij zei dat ze als vuurpijlen waren die hem doorboorden, en in de ochtend kwam hij altijd naar beneden bleek en moe en niet uitgerust, en één stap dichterbij de grens van zijn krachten, maar toch met dezelfde zachtaardige en vergevensgezinde geest. . . . Misschien was het meest opvallende bewijs van zijn grootsheid de wijsheid waarmee hij verschillende mensen behandelde, en de oneindige mensenkennis waarvan hij blijk gaf bij het begeleiden van zijn leerlingen. Ik geloof niet dat hij voor twee mensen, wie dan ook, dezelfde was. . . . Zijn meest aimabele karaktertrek was zijn diepgevoelde sympathie en zachtaardigheid. Er is over hem gezegd dat niemand ooit een teer punt met zo'n oneindige mildheid aanstipte, en ik ken velen die liever van Judge een standje zouden krijgen of door hem zouden zijn gecorrigeerd dan door een ander te worden geprezen. Enkelen van ons hadden het geluk iets te weten van het werkelijke ego dat het lichaam gebruikte dat bekendstond als William Q. Judge. Hij besteedde eens uren om aan mijn vrouw en mij de ervaring

te beschrijven die het ego had om beheersing te krijgen over het instrument dat het zoveel jaren zou gebruiken. Het proces verliep niet snel of gemakkelijk en was inderdaad nooit helemaal vervolmaakt, want tot de dag dat Judge stierf kwamen de fysieke neigingen en erfelijkheid van het lichaam dat hij gebruikte naar boven en verstoorden het volledig tot uitdrukking komen van de gedachten en gevoelens van de innerlijke mens. Af en toe een abruptheid en koelte van handelen waren toe te schrijven aan dit gebrek aan coördinatie. Natuurlijk was Judge zich hiervan volkomen bewust en hij maakte zich zorgen dat zijn werkelijke vrienden een verkeerde indruk zouden krijgen van zijn werkelijke gevoelens. Hij had altijd absoluut de controle over zijn gedachten en handelingen, maar zijn lichaam zou soms de uitdrukking daarvan enigszins veranderen. . . . Judge vertelde me in december 1894 dat het lichaam van Judge ter gevolge van het karma ervan het volgende jaar zou sterven en dat het met buitengewone middelen door deze periode heen zou moeten worden geholpen. Hij verwachtte toen dat dit proces geheel succesvol zou verlopen, en dat hij het lichaam nog vele jaren zou kunnen gebruiken, maar hij rekende niet op de aanvallen van buitenaf, en de spanning en uitputting. . . . Dit en de erfelijkheid van het lichaam bleken zelfs voor zijn wil en kracht te veel. Twee maanden voor zijn dood wist hij dat hij zou sterven, maar zelfs toen was de ontembare wil moeilijk te overwinnen en het arme uitgeputte, door pijn gekwelde lichaam werd door een ellendige twee maanden gesleept in een laatste en uiterste poging om bij zijn vrienden te blijven. En toen hij besloot te gaan, waren zij die het meest van hem hielden het meest bereid om afscheid van hem te nemen. Ik dank de goden dat ik het voorrecht had hem te kennen. Het was een zegen hem vriend te noemen.'

‘Ik weet meer nog dan ik het me ooit heb gerealiseerd, dat hij in mijn leven kwam en ik ben er even zeker van ook in het leven van duizenden, en dit feit moeten we volgens mij steeds meer erkennen naarmate de tijd voortschrijdt. . . . Hij liet niemand trouw zweren, hij vroeg niemand om sympathie of loyaliteit; maar zijn discipelen kwamen uit eigen vrije wil en uit eigen beweging naar hem toe, en dan liet hij ze nooit in de steek, maar gaf overvloediger dan ze hadden gevraagd en vaak in ruimere mate dan ze konden of zouden gebruiken. Hij liep altijd iets op de zaken vooruit, en was dus werkelijk een leider.’

– E.B. RAMBO

‘Judge was de beste en trouwste vriend die een mens ooit heeft gehad. H.P.B. vertelde me dat ik zou ontdekken dat dit het geval is; en dat klopte voor hem die ook zij vertrouwde en liefhad als geen ander. En terwijl ik denk aan wat zij misten die hem vervolgden, aan het verlies in hun levens, aan het grote juweel dat zo dichtbij hen was en waaraan ze voorbijgingen, dan word ik misselijk als ik denk aan hun verlies: het enorme mysterie dat het Leven is dringt zich aan me op. In hem verloren zijn vijanden hun trouwste vriend uit dit leven van ons in een lichaam, en hoewel hun beperkingen hem voor hen verborgen, zoals onze beperkingen zoveel geestelijk goeds voor ons verbergen, moeten we toch bedenken dat deze beperkingen ons en de hele wereld dit schitterende voorbeeld van onzelfzuchtigheid en vergevensgezindheid hebben opgeleverd. Judge maakte het leven dat Jezus uitbeeldde voor mij realiseerbaar.’

– A. KEIGHTLEY

‘William Q. Judge kwam het dichtst bij mijn ideaal van een MENS. Hij was wat ik wil zijn. H.P.B. was iets meer dan menselijk: zij was een kosmische kracht. W.Q.J. was schitterend menselijk: en hij manifesteerde op een manier die heer-

lijk verfrissend was en helemaal van hem die heel zeldzame menselijke eigenschap – echtheid. Zijn invloed is voortdurend aanwezig en krachtig, een invloed die standvastig altijd in één richting voert – werk voor de zaak van de meester.’

– THOS. GREEN

‘Zijn laatste boodschap aan ons was deze ‘Blijf kalm. Houd vol. Ga langzaam te werk.’ En als je deze woorden opschrijft en onthoudt, zul je ontdekken dat ze een samenvatting zijn van zijn hele levensstrijd. Hij geloofde in theosofie en bracht haar in praktijk. Hij geloofde omdat hij wist dat het grote zelf waarover hij zo vaak sprak het eeuwige zelf was, dat hijzelf dat was. Daarom was hij altijd kalm. Hij hield zich met onwrikbare standvastigheid vast aan zijn doel en aan zijn ideaal. Hij ging langzaam te werk, en stond zichzelf nooit toe gehaast te handelen. Hij nam bezit van de tijd, en was op grond daarvan de rechtvaardigheid zelf. En hij had het vermogen te handelen met de snelheid van bliksem als het moment om te handelen aanbrak. We kunnen het ons nu permitteren ons bemoedigd te voelen door het leven dat hij heeft geleid en moeten ook bedenken dat deze man, William Quan Judge, meer toegewijde vrienden had, geloof ik, dan enig ander levend mens; meer vrienden die letterlijk direct voor hem wilden sterven, die naar elke plek van de wereld zouden zijn gegaan bij de minste aanwijzing van hem. En nooit ofte nimmer heeft hij gebruikgemaakt van die macht en invloed voor zijn eigen persoonlijke doeleinden; hij gebruikte die macht, groot als ze was, nooit in Amerika, nooit in Europa, Austral-Azië of elders, voor iets anders dan ten bate van de theosofische beweging.

Arme Judge. Het waren niet de beschuldigingen die aan hem knaagden, die waren te onwaar om hem te deren. Het was het feit dat degenen die eens luid hadden verkondigd

dat ze veel aan hem hadden te danken en zijn vrienden waren, tot de eersten behoorden die zich tegen hem keerden. Hij had het hart van een klein kind en zijn mildheid werd alleen geëvenaard door zijn kracht. . . . Hij bekommerde zich nooit om wat de mensen van hem of zijn werk dachten, zolang ze voor broederschap wilden werken. . . . Zijn vrouw heeft gezegd dat ze nooit heeft meegemaakt dat hij een leugen vertelde, en zij die in de theosofie het nauwste met hem waren verbonden, zijn het erover eens dat hij de meest waarheidlievende mens was die ze ooit hebben gekend.’

– E.T.H.

‘Ik kende hem door een nogal sterke vriendschapsband gedurende de afgelopen acht jaar, en ontmoette hem vaak en onder verschillende omstandigheden, en nooit heeft hij één moment nagelaten mijn respect en genegenheid af te dwingen, en doordat ik het voorrecht heb gehad om hem te kennen ben ik karma iets verschuldigd. Een edele eenvoudige verschijning en een pretentieloze manier van doen, een liefdevolle instelling, vol vriendelijkheid en oprechte vriendschap, ging samen met zoveel gezond verstand en kennis van zaken dat zijn komst altijd een plezier was en zijn verblijf een groot genoegen. De kinderen hingen liefdevol aan hem wanneer hij na het diner ging zitten en voor hen tekende.’

– A.H. SPENCER

‘Zijn leven was een voorbeeld van de mogelijkheid om nieuwe ideeën met nadruk, doorzettingsvermogen en gevolg te presenteren, zonder excentriek of eenzijdig te worden, zonder het contact te verliezen met onze medemens, kortom zonder een ‘fanaat’ te worden. . . . Judge beschikte over de eigenschap van een ‘gezond verstand’. Zij die hem hebben horen spreken, kennen de opvallende directheid waarmee hij zijn denken richtte op de kern van een onderwerp, de

natuurlijke onzelfzuchtigheid die van de man uitstraalde. De eigenschap van een 'gezond verstand' was het kenmerk bij uitstek van Judge.'

– WILLIAM MAIN

'Want het mystieke element in de persoonlijkheid van Judge was verenigd met de scherpzinnigheid van de ervaren advocaat, het organisatievermogen van een groot leider, en dat bewonderenswaardige gezonde verstand, dat zoiets zeldzaams is bij enthousiaste mensen. . . . In zijn leer was heel duidelijk belichaamd wat door de profeet Ezechiël werd ontvangen toen de Stem tegen hem zei: 'Sta op uw benen en ik zal tot u spreken'. Hij was de beste vriend, want hij bood je houvast, aan ieder afzonderlijk. De mooie beschrijving van Emerson over een ideale vriend maakte hij waar – een vriend waarin de twee meest essentiële elementen van vriendschap elkaar ontmoeten: tederheid en waarheid. 'Ik ben tenslotte', zei Emerson, 'in de tegenwoordigheid van een man gekomen die zo werkelijk is en zozeer een gelijke . . . dat ik met hem kan omgaan met de eenvoud en heelheid waarmee het ene scheikundige atoom het andere ontmoet. . . . Voor een grote geest zal hij op duizend manieren nog steeds een vreemdeling zijn; hopelijk komt hij op de heiligste grond nabij.' En op die 'heiligste grond' van devotie voor het hoogste doel, van een verlangen alleen voor het welzijn van anderen, was de chef altijd te benaderen. De onverschrokken moed, het scherpe inzicht, het snelle oordeel, het eindeloze geduld, waardoor zijn persoonlijkheid zo sterk was, gingen samen met de warme genegenheid, het gevoel voor humor, de bijna jongensachtige vrolijkheid die hem zo beminnelijk maakten. . . . Een van de laatste boodschappen van de chef aan ons luidde: 'Ze moeten proberen zichzelf te ontwikkelen in de kleine plichten in het dagelijks leven.' . . . Er was een prachtig verhaal over Rhoecus die in de bij die

om zijn hoofd zoemde niet de boodschapper van de Dryade kon herkennen, en zo verloor hij haar liefde.'

– KATHARINE HILLARD

'Als mijn geheugen me niet in de steek laat, hebben we elkaar voor het eerst ontmoet toen H.P. Blavatsky ertoe werd gebracht in aanwezigheid van verslaggevers te proberen, als ze dat zou kunnen, contact te krijgen met het doorzichtige overblijfsel van een nachtwaker die in een dok van de East River was verdronken. Olcott was present, had de leiding, prominent en respect afdwingend, en Judge was aanwezig, gereserveerd en kalm. De geest was verlegen en de verslaggevers waren sarcastisch. De enige die kennelijk geïrriteerd was door hun humor was de kolonel. Judge's evenwichtigheid en goedaardigheid nam de verslaggevers voor hem in en maakte een bijzonder gunstige indruk op mij, die zich verdiepte door de ervaringen van een omgang met hem die voortduurde zolang hij leefde. Hoewel ik hem bij heel wat gelegenheden heb gezien waarbij hij een uitstekend excuus voor boosheid zou hebben gehad, was zijn manier van doen al die tijd onveranderlijk dezelfde – vriendelijk, bezorgd en beheerst, niet alleen beperkt tot een zelfbeheersing zoals die van een heer kon worden verwacht, maar alsof deze was geïnspireerd door veel hogere achting dan alleen maar respect voor goede omgangsvormen. Hij scheen altijd eropuit te zijn om verzachtende omstandigheden te zien zelfs in de pure eigenwijsheid van anderen, en probeerde aan hen tenminste eerlijke en goede bedoelingen toe te schrijven, hoe verraderlijk en kwaadaardig de dingen die ze hem hebben aangedaan misschien ook zijn geweest. Hij scheen niet bereid te geloven dat mensen kwaad deden uit een voorliefde daarvoor, maar alleen omdat ze onwetend waren van het

goede, en de grotere voordelen daarvan; daarom was hij heel tolerant.’

– J.H. CONNELLY

‘Wat hij voor één van zijn leerlingen betekende, betekende hij geloof ik voor iedereen, . . . zover reikte zijn sympathie, zo diep was zijn begrip van ieder hart; . . . en ik geef slechts het gevoel weer van honderden over de hele wereld wanneer ik zeg dat we rouwen over de tederste vriend, de wijste raadgever, de dapperste en edelste leider. Wat een man was dit, om dat te zijn, voor mensen van zo sterk uiteenlopende nationaliteiten, meningen en geloofsovertuigingen . . . om hen allen aan te trekken door de macht van zijn liefde, . . . en hen daardoor dichter bij elkaar te brengen. Er was geen moeilijkheid waarvoor hij geen oneindige moeite deed om die te ontrafelen, geen zere plek in het hart die hij niet aanvoelde en probeerde te genezen.’

– G.L.G.

‘In feite zouden we die getuigenissen kunnen opstapelen uit het hart van hen die hem het beste en langste kenden, en die heel goed in staat waren om de degelijkheid en de waarheid van een karakter te beoordelen. Maar dit is niet nodig. Zij die werden beïnvloed door hun spookbeeld van ‘autoriteit’ moeten zeggen of ze het wezen niet hebben verwisseld met de schaduw; en niet hebben vastgehouden aan het dogmatisme en de vrije en edele geest hebben verloren die W.Q. Judge altijd heeft laten heersen, en die hij in de TS wenste te behouden. Als we zijn leven samenvatten, dan moet men nog steeds zeggen wat er kort na zijn vertrek werd geschreven: ‘Als ik aan deze helper en leraar van ons denk, zie ik dat ik bijna geheel denk aan de toekomst. Hij was iemand die nooit terugkeek; hij keek altijd vooruit. . . . We denken aan hem niet als iemand die uit ons midden is vertrokken, maar als een ziel die vrij is gemaakt om zijn

machtige taak te volbrengen, en zich in die vrijheid verheugt, schitterend in mededogen en kracht. Zijn aard kende geen belemmeringen, maar erkende de goddelijke wetten in alle dingen. Hij was, zoals hijzelf zei, 'rijk aan hoop'. . . . Die toekomst zoals hij die zag en ziet is majestueus in haar harmonische proporties. Ze kondigde de bevrijding van de mensheid aan. Ze sloeg de ketenen stuk van degenen die zichzelf hadden opgesloten en nodigde de zielen van de mensen uit vrij te zijn. Ze roept zelfs nu, vandaag, de vermogens op van de innerlijke mens. . . . De dood, de toevanar, opende een deur om ons deze dingen te tonen. Als we trouw zijn zal die deur nooit sluiten. Als we trouw zijn; alleen onder die voorwaarde. Sluit de gelederen, en laat trouw het instrument zijn van hemelse vermogens. Om eraan bij te dragen dat Amerika, de bakermat van de nieuwe mensheid, zich geschikt maakt om die mensheid te helpen en hier een veilige haven en een thuis te bereiden voor ego's die nog moeten verschijnen . . . hiervoor werkte hij; hiervoor zullen zij werken die na hem kwamen. En hij werkt met hen.'

— JULIA W.L. KEIGHTLEY

'EEN STERK LICHT OMRINGD DOOR DUISTERNIS ZAL, HOEWEL HET VER REIKT EN DE NACHT HELDER MAAKT, DE DINGEN AANTREKKEN DIE IN DUISTERNIS VERKEREN. EEN ZUIVERE ZIEL WAAROP DE AANDACHT VAN MENSEN WORDT GEVESTIGD ZAL HET HART VAN DUIZENDEN VERLICHTEN; MAAR ZAL OOK UIT DE HOEKEN VAN DE AARDE DE VIJANDIGHEID OPROEPEN VAN HEN DIE HOUDEN VAN HET KWAAD.'

— *Book of Items*

Index

- Aanspraak maken op
meester 73
- Aardbevingen
verdienstelijke zielen
komen op de wereld bij
189
- Absolute, het 33-4, 39, 166, 182
- Absolute kennis 28, 33
- Absoluut 35
- Achtste sfeer 49
- Adept(en)
Bhagavad Gītā vormt studie
voor 31
brengt uit turya wat hij
maar kan 43, 48
contact met 168
dienaren van karma 80
doorziet illusies 17
eigenschappen kunnen
worden ontwikkeld met
hulp van 79
geen leiding van, voor aspi-
rant 80, 87, 168
kan zichzelf niet verdedi-
gen 103
krachten tegengehouden
door 76
krachten tot het goede
vloeien uit 111
- Adept(en) (vervolg)
kunnen niet veel doen ten-
zij wijzelf gereed zijn 58
leven op gebied van de
innerlijke natuur 175
lichaam in verlamming
gebracht door 43
niemand wordt, voordat hij
de nodige stadia heeft
doorlopen 179
vrij van elk gevoel van zelf
82
- Afschuw, zich afwenden vol
32-3
- Ākāśa 133-4
- Altaar 1-2, 97
offer- 57
- Archaeus, of wereldziel viii
- Arhan 177
- Arjuna 29, 86
- Arnold 201
- Asceten
kring van 23, 75
rondtrekkende 211-2
- Aspiratie 4, 170-1
devotie en, brengen de stu-
dent in een toestand
waarin hem hulp kan
worden gegeven 170

- Astraal/astrale
 dingen 91
 gebied(en) xi, 16-8, 59, 81,
 148, 150
 gebied van bovenaf leren
 kennen i.p.v. van onderaf
 17
 groeven 110
 kleren hebben, vorm 147-8
 lagen in het, licht 123
 lichaam/lichamen 160,
 176-7, 201-2
 licht 17, 90, 114, 134, 148,
 160
 mens 181
 mens is magnetisch inner-
 lijk voertuig 46
 monade 181
 sfeer 205
 substantie 17
 toestand 18
 Astrale
 het goddelijk 18
 Asura's 10
 Ātman 89, 107
 ātmānam ātmanā paśya
 (zie het Zelf door het
 zelf) 53
 Balling uit mijn ware land 104
 Barabbas 103
 Begeerte
 en rajas 41
 Behmen 48
 Bellen
 geluid van 13
 ideeën komen na de 13
 Beproeving(en) (*zie ook* toet-
 sen/testen en toetssteen/
 test) 11, 61, 74-5, 79, 82,
 141-2, 145, 156-7, 195, 209
 door zichzelf, op te leggen
 wordt er minder tegen-
 stand uitgelokt 75-6
 neofiet heeft recht om te
 worden beproefd 85
 test uzelf voor karma u
 beproeft 83
 van Blavatsky 72
 van het lichaam 56
 van Judge 102-3
 we moeten op een dag elke
 schok kunnen verdragen
 19
 zevenjarige periode van 61,
 80
 Beroep doen op
 allen die zichzelf en
 anderen wensen te
 verheffen 161
 de Wet 73-75, 83, 85
 een meester 76
 goden 26
 karma 67
 machten 77
 personen 101
 Berouw 28, 34
 Besluit
 het pad te betreden 66
 'Betreuer niets' 27-8, 30, 194
 Beweegreden(en) (*zie ook*
 motief) 36, 123
Bhagavad Gītā 59, 143, 161-2,
 176, 178, 194-5, 221

- Bhagavad Gītā* (vervolg)
 'ātmānam ātmanā paśya'
 53
 'drie eigenschappen die uit
 de natuur zijn voort-
 gekomen' 40
 'leer van de tegengestelden'
 33-35
 over motief voor het
 handelen 170
 studie voor adepten 31
 'toewijding is succes bij het
 handelen' 47
 Bijgeloof 10, 113, 128
 Bismarck 35
 Blavatsky, H.P. (*zie ook*
 H.P.B.) 10, 78, 168, 220,
 232
 het westen en vooral de TS
 staat tot, zoals een chela
 tot zijn goeroe 71
 neemt karma van TS op
 zich 72
 Boeddha 57, 125
 Boeddhistisch 89
 Böhme 112
Book of Items 161, 234
 Boosheid
 de *kracht* van de natuur 45
 heeft rājasika eigenschap 45
 Brahmā 9-11
 dag en nacht van 91
 ik ben 9
 is alles 9
 universele expansieve
 kracht van de natuur 10
 verschijningen van 15
 Brahmaan
 oude 212-6
 wedergeboren in huis van
 een 207
 Brahmaans(e) 89,
 Brahman, kenner van 50
 Brand
 geen van de aanwezige
 helderzienden had een
 voor gevoel gehad 159
 Brein (*zie ook* hersenen)
 brandpunt door middel
 waarvan krachten en
 gedachten worden
 samengebracht die bin-
 nenkomen via de zonne-
 vlecht van het hart 134
 Broederschap 115-7, 146-7,
 154-6
 alleen het gevoel van ware,
 voor de mensheid kan
 het tij keren 156
 universele 4, 116, 161
 Brook Farm 108
 Buck, J.D. 225
 Campbell Ver-Planck, J.
 (Mw. Archibald Keight-
 ley; Jasper Niemand) 201
 Celibaat
 essentieel na een bepaald
 stadium 153
 Centrum
 van het goede 111-2
 door middel waarvan het
 Ene zich in de mens
 manifesteert xi

- Centrum (vervolg)
 we dienen ieder van ons
 van onszelf een, van licht
 te maken 114
- Certificaat 21
- Chakra('s) of levenscentra 45,
 46
 concentratie op 45-6
 concentratie op, kan
 gevaarlijk zijn 175-6
- Chatterji, Mohini Mohun 63
- Chela('s) 53, 58, 61-4, 66-74,
 76-81, 83-4, 129, 152,
 158, 171, 182, 221, 223
 eerste en enige voorwaarde
 voor geaccepteerde,
 onzelfzuchtig werken
 voor mensheid 81
 geval van iemand die
 zichzelf ging toetsen of
 hij de houding van een,
 zou kunnen volhouden
 72-76
- Chelaschap
 voorwaarden voor 78
- Christelijk 89
- Christus 103
- Clavis van Hermes 50
- Concentratie
 oefeningen in 44-5
 op bron van karmische
 energie 26
 op chakra's 45-6
 op chakra's kan gevaarlijk
 zijn 175-6
 op hogere zelf 176
 op keelholte 44
- Concentratie (vervolg)
 op kruin van het hoofd 44
 op zin uit de *Bhagavad Gītā*
 176
 wanneer hele streven van
 het leven op één doel is
 gericht 46-7
- Connelly, J.H. 233
- Contemplatie/contempleren
 45, 48, 51
 dhyāna of, 44
 eenpuntige 46
 over alle mensen als mijzelf
 10
 over het Al 10
- Coöperatieve huishoudens
 108
- Cyclus(sen)
 dood door ouderdom
 natuurlijke beëindiging
 van 176
 huidige, sluit in 1897/98 148
 in kaliyuga 148
 van ellende ondergaan
 door arhan 177
 werken voor de nieuwe, en
 eeuwen 113
 wet van de 116
- DAT
 je bent 169, 177, 192
- Denk dat je niet je lichaam,
 je hersenen, je astrale
 lichaam bent maar DAT
 177
- 'Denk voortdurend aan mij
 . . .' (*Bhag. Gītā*) 46

- Denken, het
heeft een zichzelf voort-
brengende kracht 46
- Deugdzaamheid
is edel offer aan de
godheid 50
spiritualiteit is niet het-
zelfde als 50
- Deva('s) 10, 41, 130, 140, 211
- Devachan 52
- Deva-wereld 43
- Devotie
aspiratie en, brengen de
student in een toestand
waarin hem hulp kan
worden gegeven 170
- Dhammapada* 10
- Dhāraṇa 44
- Dhyāna 44
- Dhyān-chohans
gaven impuls voor nieuwe
soorten in de natuur 113
- Diastole 134
- Dienaar/dienaren
van de loge 119
van de Wet ix, 76, 80
van die ware Ene 118
van het hart 9
voor we meesters kunnen
hopen te zijn 57
- Discipelen maken lichaam
meer transparant voor
geestelijke invloeden 49
- Dode(n)
de levenden spelen een
grotere rol voor de
doden . . . 53
- Dood 19, 52-3, 176
gewelddadige 176
is gordijn dat het volgende
moment wordt
opgetrokken 52-3
stelt het Zelf teleur 52
we moeten leren de, van
miljoenen wezens met
een onwankelbaar hart te
beschouwen 19
- Drie
eigenschappen (*zie* guna's)
gebieden 90
- Drieëenheid 53, 140
- Drie-enige mens 53
- Dryade 232
- Duisternis
er is te veel, die het licht
zou opslokken 114
- Dzyan, naam voor de loge
221
- Eddy Homestead 220
- Eigenschappen, drie (*zie*
guna's)
- Elementa(a)l(en) 10, 123-4,
127-8, 138-9, 141-2, 160
en ziekten 138
gedachte verbindt zich met
24
werking onbewust en
automatisch 141
zijn niet onwetend 141
zijn spiegels 141
- Elementaar 127
- Elementale vormen 123
- Emerson 231

- Esoteric Buddhism*, Sinnett 7, 78, 121
 Esoterici 224
 Esoterisch
 loge van de meesters 78-9
 Ethiek/ethisch(e) viii-ix, xi, 2, 39, 49, 152
 Evoluwet niet te ontlopen 179
 Exoterisch
 loge niet 62
 Theosophical Society is 78
 Ezechiël 231
Farewell Book 100
 Fijnstoffelijke krachten 18
 Filosofie, occulte 174-86
 Finse Epos 138
Five Years of Theosophy 10, 46
 Fluïdisch
 discipelen maken lichaam meer 49
 geestelijke kracht is 24
 Fouten van anderen 109-110
Fragments of Occult Truth, Sinnett 121
 Gedachte(n)
 die ik innerlijk begrijp waarvoor geen woorden zijn te vinden 7
 ernstige, dat we verantwoordelijk zijn voor de impuls van een ander 25
 kracht van, moet worden gemeten als het kwadraat of de vierde macht van hun spiritualiteit 24
 Gedachte(n) (vervolg)
 verbindt zich met elementaal 24
 Geduld
 belang van 192
 en standvastigheid 171
 hogere 27, 29-30
 Geest
 purusha 40
 vermogens en krachten van, alleen geschikt voor de volstrekt zuiveren van hart 81
 waarin iets wordt gedaan 13
 zuivere 46
 zuivere, is grote oorzaak x
 Geest en stof
 schakel tussen 45
 universum opgebouwd uit 182
 vormen samen het absolute 182
 zijn één 45
 Geestelijke bewustzijn 44, 139
 Geestelijke wil 139
 Geesten
 edele, zoeken elkaar op 21
 Geheime
 diepten 91
 ontmoeting 21
 pad 177
 vijanden 223
Geheime Leer, De, Blavatsky 113, 188
 Geheugen
 staat boven hersenen 8-9

- Geheugen (vervolg)
 wat is dat? 8
- Geloofte 3, 21, 76, 172, 212-4,
 217
 die lijden inhoudt 178
- Geloof x, 3, 12, 19, 31, 60,
 63, 66, 84, 87, 138
 blind 173
 dode 203
 is het intuïtieve gevoel –
 ‘dat is waar’ 12
 nieuw 181
 onwankelbare 63
 persoonlijke 171
 vals 31
 zelfzuchtige 204
- Geloofsformules ix
- Geloofsovertuiging 233
- Geven en nemen
 het grote 110
- Geweld
 koninkrijk der hemelen
 door, genomen 4, 171
- Goden (*zie ook* deva’s)
 dalen af 28
 deva’s zijn 41
 slapen een tijdje in
 kaliyuga 21
 weg naar de, duister en
 moeilijk 26
 ziel die een dienaars van
 de, is 124
 zielen die de, dienen 26
- Goed en kwaad 23-4, 28,
 33-7, 50, 155
- Goeroe 63-71, 159, 170
- Gopal 213-6
- Green, Thomas 95, 229
- Groef/groeven 110, 117, 173
 denken in 110, 173
 grote stap is te leren uit de,
 te komen 110
 opvullen 110, 173
 van organisaties 117
- Guna(?’s) (*zie ook* tamas, rajas,
 sattva) 4, 39, 40-43, 45
- Guruparamparā-keten 65
- Haast
 er is geen, 152
 ontdoe het denken van
 angst en irritatie die
 voortkomen uit 152
- Hal van lering 66, 80
- Handelen
 vooruitgang als je scheids-
 lijn tussen, en niet hande-
 len kunt vinden 183
- Hart
 als we in ons, leven
 ervaren we dat ruimte en
 tijd niet bestaan 14
 drijf onvriendelijke of
 wraakzuchtige gevoelens
 uit je 150
 hersenen dienaar van 9
 we moeten leren de dood
 van miljoenen wezens
 met een onwankelbaar,
 te beschouwen 19
- Healing vermijden 180
- Heden
 is tegelijkertijd verleden en
 toekomst 28

- Heiligen
gemeenschap van, is
werkelijkheid 122-3
- Helderzienden
er zijn vele soorten van
zien 123
geen van de, had een
voorgevoel van de brand
159
het beperkte gebied
waarop men ziener is
aanzien voor het geheel
124
kunnen door grove materie
zien maar astrale sub-
stantie niet doorzien 17
zag uiteenvallen astrale
lichaam vijf jaar vóór
dood fysieke lichaam 176
- Helderziendheid 160
- Helpen (*zie ook* hulp)
leven om anderen te 1
- Hermes, *Clavis* van 50
- Hermes Trismegistos 104
- Hermetici 64
- Hersenen (*zie ook* brein)
dienaar van hart 9
- Hijo, G. 227
- Hillard, Katharine 232
- Holloway, Laura 63
- Hottentot 7
- H.P.B. (*zie ook* Blavatsky)
115-7, 119, 157-9, 168,
173-4, 179, 181-2, 220-1,
225, 228
kleinere van 119
over Judge 224
- Hulp (*zie ook* helpen)
aan een ander is hulp aan
jezelf 15
aanspraak op bijzondere 52
omdat je anderen hebt
geholpen 1
waarnaar neofiet uitziet 85
- Ijdelheid
aspect van illusie 45
behoort tot *tamas* 45
- Immoreel 36
Irish Theosophist, The 101
- Íśvara 41, 58
- Jezus 152, 178, 228
een occultist 189
- Jīvanmukta 125
- Jñānī('s)
we moeten een kracht op
gang brengen waardoor,
weer worden aan-
getrokken 114
- Job 142
- Joods 89
- Judge, Frederick H. 218
- Judge, W.Q., biografische
schets 218-34
- Kabbala 89
- Kaliyuga 21, 143
duurt kwart van de tijd;
vier keer zo vol activiteit
148
goden slapen een tijdje in 21
in, kan in dezelfde tijd
meer worden gedaan 138

- Kāmabeginsel 202
 Kāmaloka 206
 Kāñcīpuram 210
 Karma ix, 2-3, 17, 20, 65, 72,
 111, 130, 143, 157-8,
 169, 183, 230
 adepten dienaren van 80
 beproevingen en 74-6, 82-3
 goeroe is 67, 107
 hecht zich aan werkelijke
 innerlijke zelf 33
 hogere geduld en 27-30,
 191-2
 iedere gebeurtenis is een
 gevolg van de Wet 169
 in het leven van allen die
 naar het hogere streven
 is er een snelle neerslag
 van oud 184
 kaliyuga en 21
 kan op elk gebied worden
 uitgewerkt vii
 leer van tegengestelden 32-4
 mentale neerslag 23
 moord en 37-8
 sterven van Judge en 227
 TS en 163
 veroorzaakt weder-
 geboorten 42
 wet van geestelijke actie en
 reactie vii
 zorgt voor zichzelf 188
 Karmische energie
 bron van, kan worden
 aangeboord door het
 vuur van ons denkver-
 mogen erop te richten 26
 Keightley, Archibald 228
 Keightley, Julia W.L. (Mw.
 Archibald Keightley;
 Jasper Niemand) 234
 Kennis
 geestelijke 28, 31, 43, 171
 zwaard van 28, 42, 54, 196
 Keuze 7, 23, 85, 223
 moment van 7
 Koninkrijk der hemelen
 wordt door geweld
 genomen 4, 171
 Krachten
 tegenwerkende 139
 Krankzinnigheid
 bescherming voor het vol-
 gende leven 23
 Krijger 21
 Krishna 29, 42, 44, 46, 54,
 87, 125, 161, 171
 Kritiek
 samenwerking is beter 193
 Kwaad (*zie ook* goed en
 kwaad)
 inherent aan onze onwe-
 tendheid 37
 is een van de grote illusies
 van de natuur 37
 Lekenchela's 61
 Leven
 in één, de vruchten
 plukken van vele levens
 110
 Licht
 astrale (*zie* astrale licht)
 der lichten 5

Licht op het Pad 4, 18, 32, 161

Liefde

en vertrouwen zijn de enige wapens tegen werkelijke vijanden van de theosoof 156

met, kan het universum worden veroverd 54

universele, laat grootste schaduwen verdwijnen 198-9

Loge (witte) 62, 65-6, 78-80, 82, 116-9, 150, 173, 179, 187, 207, 221, 225

H.P.B. één van de dienaren van de universele 119

‘is voorbij de Hal van Lering’ 66

Loge (zwarte) 179

Loges

zeven stralen of 70-1

Lucifer 81, 168

Madura, tempel in 202

Mahātma(schap) 12, 48, 78

Main, William 231

Man: Fragments of Forgotten

History, Mohini Chatterji en Laura Holloway 63, 78

Mantra's 107

Manvantara 135, 179

Martin, Claude St. 5

Materialisme/materialisten 5, 195

Māyā 45, 86, 127-8

Māyā (vervolg)

hoe meer toegewijd je bent aan het dienen van anderen hoe meer, verdwijnt 147

Mededogen

men moet, opwekken dat ook het eigen zelf zal omvatten 198

van meer belang dan intellectuele begaafdheid 179

Meditatie/mediteren 25

ophouden van het actieve naar buiten gerichte denken 46

over Bhagavad Gītā 162, 176

over hogere zelf moeilijk 171

over ‘jij bent Dat’ 192

samādhi is 44

tijd reserveren voor 185

vóór het ontbijt 147

vóór het slapen 147

Meester(s) 168-74

aanspraak maken op 73

die de waarheid zelf zijn 63

geloof in het bestaan van 62-3

twijfel aan 53

waar geen vertrouwen in de, is zakt het werk in 187

wil van de, houdt de organisatie bij elkaar 133

willen zien nutteloos zolang we de materiële basis niet hebben overwonnen 112

- Meester(s) (vervolg)
 zijn grootmoedige en
 eerlijke schuldenaren 63
 zijn niet oosters of westers
 maar universeel 167
- Mensheid
 bereidheid een onbeperkte
 periode te werken voor
 de 84
 metafysische genezing ver-
 mijden 180
- Mislukking(en)
 beschouw kennelijke, na
 inspanning als succes 194
 helpen ons het meest 54
- Mist
 als ik door de, de weg niet
 kan zien . . . 107
- Mohini Mohun Chatterji 63
- Moord/vermoord 37-8, 206
- Motief 35-6, 40, 42, 58, 62-3,
 67, 73, 81, 83, 105,
 124-7, 136, 170, 194
- Mūlaprakriti 64
- Natuur
 bestaat alleen voor het doel
 van de ziel 39
 in haar perioden van ver-
 duistering doet de, niets
 waar die verduistering
 heerst 26-7
- Nicodemus 5, 205
- Niemand, Jasper (Mw. A.
 Keightley) iii, v, xiii, 52,
 95, 141-2
- Nirvāṇa 43
- Occulte, het 82
- Occult(e)
 filosofie 174-86
 gebied 168
 kennis x
 kunst 167-8
 leringen 72
 loge 79
 methode 181
 obstakel 191
 onderzoek 220
 roman, een 200-217
 schrijvers x
 studie 79, 168
 verband(en) 65, 72
 vermogens ix
 voorschrift 189
 waarheden 46
 wet 37-8
 wetenschap ix
- Occultisme 7, 12, 22, 25, 55,
 106, 168-9, 185
 oosters 118
 praktisch 160-1
 ware 109, 161
 westers 116, 118, 146, 167,
 185
 zuivere 103
- ‘Occultisme tegenover de
 occulte kunst’, artikel van
 H.P. Blavatsky in *Lucifer*
 168
- Occultist(en) vii-viii, 25, 110,
 185, 189, 225
- Jezus een 189
- Occult World, The*, Sinnett 82,
 105

- Offer
 aan het AL, aan het
 Allerhoogste 42
 aan zichzelf 42
 -altaar 57
 deugdzaamheid is edel, aan
 de godheid 50
 handelingen op het altaar 2
 Olcott, H.S. 116, 220, 232
 Omstandigheden
 huidige, precies dat wat je
 wenste 55
 Onafhankelijk 172
 Amerikaans, zijn 6
 nadenken over theosofie
 158
 werk 163
 Onafhankelijkheidsverklaring
 146
 Onbezorgdheid
 leg nadruk op 27
 Onderscheidingsvermogen 2,
 31, 34
 Onethisch 36, 39
 Ongeduld
 niets wordt gewonnen
 maar heel veel gaat
 verloren door 189
 Onsterfelijke(n) 97
 wezen 161
 ziel 38
 Onthechting 32, 129
 Oog, derde 177
 Oordelen over een ander
 voor we, zouden we onszelf
 twee vragen moeten
 stellen 178
- Oorspronkelijke
 aarde van hermetici 64
 eigenaar van lichaam 208
 materie 64
 Oosten
 en westen 117-8
 niet als voorbeeld volgen
 117
 Organen
 vermogens geestelijke
 tegenhangers van 90
 Overgave is de eerste stap bij
 het *worden* 27
- Pad
 hij die het geheime,
 betreedt vindt zijn vrede
 en genoeg in het ein-
 deloze en eeuwenlange
 werk voor de mensheid
 177
 van dorens 103
 van evolutie 118
 van handelen 32
 van kennis 125
 van vrede 135
 van ware leerling 12
 'volg het, dat Zij en ik
 tonen maar volg niet
 mijn pad' 58
 Page, E.B. 226
 Paine, Tom over
 Amerikaanse Republiek
 146
 Parabel van de dwaze maag-
 den 189
 Patañjali 23, 44

- Path, The* vii, 13,78, 101, 120, 122, 221, 223
- Paulus 152, 188
- People from the Other World*, Olcott 220
- Persoonlijke, het
het zich ontdoen van, door innerlijke inspanning belangrijker dan uiterlijk werk 84
- Persoonlijke element
ernaar streven de kracht van het, kwijt te raken 81
hult zich in de fouten van anderen 109-110
- Persoonlijkheid
aanwijzingen om de, op de achtergrond te houden 174
- Phra de Feniciër*, Arnold 201
- Pitri's (vaderen) 16
- Plicht (*zie ook* wat moet worden gedaan)
als we ons naar het buitenland spoeden om daar zielen te helpen verzaken we onze huidige 15
die standvastig wordt volgehouden is hoogste yoga 107
het is je, te proberen te ontdekken wat je eigen plicht is 183
mensen die we niet mogen goed te doen 173
moeilijk erachter te komen wat je eigen, is 186
- Plicht (vervolg)
van een ander 15, 117, 156, 183, 194-5
van een ander is vol gevaar 156, 186, 193
- Plotinus 59
- Porphyrios 51
- Prajāpati 161
- Prakriti 20, 37, 41
- Praktisch(e)
ethiek voor sommigen, aanwijzingen ix
occultisme 160-1
oplossingen van problemen te vinden in theosofie 149
toepassingen van eenvoudige waarheden 166
- Prāṇa 130
- Proef, proefperiode (*zie ook* beproeving) 61, 74, 80-1, 83-4
- Psychical Society 8
- Punjab, leeuw van de (M.) 197
- Purusha 40
- Pushan 202
- Quan, Alice Mary 218
- Quickly (Judge) 101
- Rāja 212, 215-7
- Rajas 4, 41
- Rājasika 4, 45
- Ramaswamier 58
- Rambo, E.B. 228
- Randolph, P.B. 124

- Reïncarnatie (*zie ook wedergeboorte*)
geen, voor astrale monade 181
in occulte roman 201-2
Licht op het Pad geschreven op basis van 32
via wolken, regen, zaad van de mens 207
waarbij aangetrokken door tegengestelden 33
- Reïncarnatieleer 181
- Rhoecus 231
- Rozenkruisers 185, 218
- Ruimte
als we in ons hart leven ervaren we dat, en tijd niet bestaan 14
- Rust
de vijand heeft 54
geef jezelf 54, 151
- Samādhi 44
- Samenwerking
is beter dan kritiek 193
- Śaṅkarāchārya 51
- Sattva 4, 41, 43
- Saturnus
verslindt zijn kinderen 40
- Schaduwkant
wanneer mensen zich werkelijk verheffen krijgen ze de aandacht van de 180
- Schok
we moeten op een dag elke, kunnen verdragen 19
- Seksuele heeft alleen betrekking op laag gebied van bevrediging 183
- Shushumna-zenuw 44
- Sikkim 58
- Sinnett 82, 121
- Skandha's 202-3
- Slachtoffer
niet degene die onrecht is aangedaan, maar die een verkeerde daad verricht is het 103
- Slangen
'Wees wijs als . . .' 156
- Spencer, A.H. 230
- Spiraal 134
van rook verbindt hemel en aarde 204
- Spiraalvormige beweging 134
- Spiritualiteit
kracht van gedachten moet worden gemeten als het kwadraat of de vierde macht van hun 24
- Stem
van de geest 17
van de liefde 57
van God 57
van het innerlijke zelf 172
- Stem van de Stilte* 177
- Ster, denk u een ster te zijn 10
- Stilte
werken in 85
zichzelf in, toetsen 75
- Stralen
zeven, of loges 70-1

- Stralen (vervolg)
 zuivere, van de god ver-
 sluierd door strevingen
 en illusies 131
- Succes
 beschouw elke kennelijke
 mislukking na werkelijke
 inspanning als 194
 gelijkmoedig bij, of mis-
 lukking 170
 hoop op 86
 'Toewijding is, bij het han-
 delen' (*Bhag. Gītā*) 47
- Systole 134
- Tamas 4, 39, 41, 45
 'Tea-Table' 101
- Tegengesteld(e)(n) 60, 118,
 183
 gehechtheid door 15
 leer van 33
- Tegenhanger
 geestelijke, van organen
 zijn vermogens 90
 innerlijke 197
- Tegen(ge)houden
 door tekortkomingen 56
 krachten, door adept 76
- Tegenstand
 door zichzelf beproe-
 vingen op te leggen
 wordt er minder, uit-
 gelokt 75-6
 meer, naarmate we groeien
 180
- Tegenwerkende krachten
 139
- Theosofen
 werken voor een verande-
 ring van het manas en de
 buddhi van de mensheid
 113
 werken voor nieuwe
 cyclussen en eeuwen
 113
Theosofie in vogelvlucht 120
 niet helemaal zelf
 samengesteld 120
- Theosofische beweging
 doel van, het oosten en het
 westen verenigen 116
 'Theosofische Mahātma's',
 artikel in *The Path* van
 H.P. Blavatsky 78
Theosophical Publishing Society
 (T.P.S.) 120-1
- Theosophical Society 78-9,
 84, 116-9, 162-8, 220-2
 bestuursleden van TS
 ontkennen de macht te
 hebben om als Society
 met de meesters in con-
 tact te staan 79
 Blavatsky neemt karma
 van, op zich 72
 het westen en vooral de TS
 staat tot Blavatsky zoals
 een chela tot zijn goeroe
 71
 iedereen zou moeten wor-
 den toegelaten 4
 ieder oprecht lid van de, is
 op weg chela te worden
 62

Theosophical Society (vervolg)
 is voorbestemd een broederschap van volkeren te zijn 146
 omdat de leden van de, niet goed op de hoogte zijn van de leringen zijn ze niet in staat meer belangstellenden aan te trekken 166
 opdracht van, het westen te verschaffen wat het nooit van het oosten zou kunnen krijgen 118
 vrijheid in, van opvattingen als het maar niet ingaat tegen universele broederschap 116

Theosophist, The 78

Tijd
 als we in ons hart leven ervaren we dat ruimte en, niet bestaan 14
 beginloze 24
 de grote verslinder 186, 217
 duivel die de dingen zal vermalen 196
 en ruimte 7, 14
 ga door met werken en laat de, de rest doen 186
 Judge nam bezit van de 229
 scherm van de 20
 van beproeving 141
 vijand verliest, terwijl wij werken 188

Tijd (vervolg)
 waarin Hij alle dingen voortbrengt nadat hij ze heeft verslonden 40
 ziel gemeten naar geheel van de 14

Tijdperk
 van het westerse occultisme 118, 167, 185

ijzeren (*zie ook* kaliyuga) 57

Toegewijd(e)
 aan het Al 42
 chela 58

geestelijke kennis welt spontaan op in iemand die volledig is 43

hoe meer, je bent aan het dienen van anderen hoe meer māyā verdwijnt 147
 moeder 46-7

Toetsen/testen
 op subtiele manieren 179
 wat betreft ambitie en trots 133
 zichzelf 73, 75, 85

Toetssteen/test (*zie ook* beproeving)
 van je eigen ziel 13
 van een mens ligt in zijn motief 40, 58, 194

Toewijding
 aan de belangen van anderen 125
 aan de mensheid 149
 aan een ideaal 63
 aan het licht dat van binnen komt 161

- Toewijding (vervolg)
 aan meesters die de
 waarheid zelf zijn 63
 blinde 63
 'is succes bij het handelen'
 47
 of yoga 47vn
 om te geven 142
 taal van x
 vuur van 186
- Training
 student moet zich geschikt
 maken voor training 170
- Treuren
 ik treur uiterlijk 20
- TS (*zie* Theosophical Society)
- Turba 112
- Turya 43-4, 48, 89
- Twijfel(s) 18, 42-3, 53-4, 106
 aan de meesters 53
 komen voort uit de lagere
 natuur 43
 list van lagere mens 106
- Twijfelende geest
 iemand met, geniet noch
 van deze wereld noch
 van de andere 43
- Ulysses 59
- Undiano, Eusebio Rodrigues
 de 205
- Upanishads* vii, 139
- Urban 138
- Vader
 goeroe is geestelijke, 70
 tijd 217
- Vaderen (pitri's) 12, 16
 geesten van rechtvaardige
 mensen die volmaakt zijn
 geworden 12
- Valkuilen
 uiterlijke verschijnselen zijn
 49
 wijs aspiranten op 76
 woorden zijn 140
- Veda's 48
- Verantwoordelijk
 voor de impuls van een
 ander 25
- Verdiensten
 we moeten op het lagere
 gebied, verzamelen 112
- Verduistering
 in haar perioden van, doet
 de natuur niets waar die
 verduistering heerst 26-7
- Verleden
 heden is tegelijkertijd, en
 toekomst 28
 herinneren wat we in het,
 wisten x
 je bent het, van jezelf 27
 vergeet het 27
- Verlichting van zichzelf ten
 bate van anderen 111
- Verlossing
 dicht bij zelfverzaking is
 125
- Vermogens
 geestelijke tegenhangers
 van organen 90
 psychische, vormen sub-
 tiele bedwelming 47

- Vijand verliest tijd terwijl wij werken 188
- Vijanden vergeven 146
- Vis viva (levenskracht) 24
- Vivekachūdāmani*,
Śaṅkarāchārya 51
- Vlam
- houder van de 154
- van intuïtie 87
- Vlees eten 109
- geen zonde 152
- moet in een bepaald gevorderd stadium als chela worden opgegeven 152
- Voedsel 139-40
- levenskrachten onttrekken aan 140
- Vooruitgang 154, 165-7, 174-5, 183-4
- als je de scheidslijn tussen handelen en niet handelen kunt vinden 183
- zie af van het inventariseren van 175
- Vordering(en) (*zie* vooruitgang)
- Vulcanus 2
- Vuur
- van denkvermogen 26
- van onbeschrijflijk leed xii
- van toewijding 186
- zuil van x
- Vuuraanbidders van Ierland 203-5
- Waarheid ix-xii, 4, 16-17, 155, 171
- abstracte 11
- Waarheid (vervolg)
- alleen vormen die volledig zijn onthullen hele 124
- dienen 73
- eeuwige 1, 16
- in dromen 56
- in eeuwige ruimten alleen 104
- is 155
- kracht van 105
- licht van de x, 28
- meesters zijn, zelf 63
- ons werkelijke zelf is x
- overall, in alle richtingen 119
- partiële 124
- sattva of 4, 41
- stralen van 32, 39, 67
- theosofische 77
- volledige 114
- zien 4, 56
- 'zoek de, door ernstig te zoeken' (*Gītā*) 171
- zoeken 2, 121, 171
- Wachter op de drempel 29
- Wanhoop 106-7
- wanneer ik word beïnvloed door die onwetenden die mijzelf zijn 10
- Wat moet worden gedaan (*zie ook* plicht) 2, 11, 35, 57, 84, 149, 170, 208
- Wedergeboorte (*zie ook* reïncarnatie)
- onmiddellijke, voor hen die altijd met hun hart werken aan de zaak van de meester 14

- Wedergeboorte (vervolg)
in huis van brahmaan 207
- Welwillend
'wees meer, tegenover
anderen dan jegens jezelf
. . .' 174
- Wereldziel of Archaeus viii
- Werken
bereidheid een onbeperkte
periode te, voor de
mensheid 84
ga door met, en laat de tijd
de rest doen 186
laten we niet reageren op
aanvallen maar 139
vijand verliest tijd terwijl
wij 188
- Westen
en oosten 117-8
heeft eigen werk en plicht
117
- Wet, de (*zie ook* karma)
de Heer 38
- Wetenschap viii-xi, 152
geestelijke x
koninklijke 161
occulte ix
- Wetenschappelijke
devotionele en ethische
geboden hebben, beteke-
nis viii
- Wijsheid bij het handelen
188-99
- Wijsheidsreligie viii, 168
- Wisselwerking
tussen beweging en materie
47-8
- Wisselwerking (vervolg)
van energieën van
wereldziel viii
van krachten 45-6
werelden en hun 37
- Woorden
levende boodschappers 16
zijn valkuilen 140
- Yama 215
- Yoga 47vn
plicht die standvastig wordt
volgehouden is hoogste
107
- Yogaoefeningen 175
- Yogastelsel van Patañjali 44
- Yogī 43
over de ene, die niets doet
dat niet wordt gezien in
het bewustzijn van een
andere yogī 122
- Zelf
alle dingen zijn het 181
de dood stelt het, teleur 52
door zolang te leven als
men kan geeft men,
grotere kans 53
edelmoedigheid en liefde
betekenen het verlaten
van het 60
geef in gedachten en in je
hart alles over aan het
195
hogere 13, 22, 43, 149,
158, 171, 176-7, 186, 197
in de *Upanishads* 139-40

- Zelf (vervolg)
 is één 181
 je hebt de sleutel tot het 60
 kan niet door veda's worden gekend 48
 karma hecht zich aan werkelijke innerlijke 33
 lagere xi, 13, 59
 lijdt pijn 34
 maakt gebruik van hem die dat wil 197
 mens ken uzelf 174
 onderwerp dagelijkse gedachten aan oordeel van hogere 177
 ons werkelijke, is waarheid x
 toeschouwer, het grote 26
 wie zich, overwint is groter dan veroveraars van werelden 32
 zie het, door het zelf 53
- Zelfverzaking
 dicht bij, is verlossing 125
- Zenuwfluidum 46
- Ziekte(n)
 kan zegen zijn op twee gebieden 183
- Ziekte(n) (vervolg)
 sterven door 176
 van Job 142
 van jongen in occulte roman 212-7
 van Judge 218, 226
 veroorzaakt door elementalen 138
- Ziel
 de vrije, heeft te maken met essenties en vermogens die alle onpersoonlijk zijn 40
- Zon
 denk u in een, te zijn 10
 moet door de wolken breken 28-9
 ontsluiten van de 202
- Zorgeloosheid
 houding van 57
 verwerf lot dat de wereld, noemt 191
- Zorgen maken 12-13
 is beperkende kracht 18
 nooit enige noodzaak om je zorgen te maken 190
- Zwaard van kennis 28, 42, 54, 196